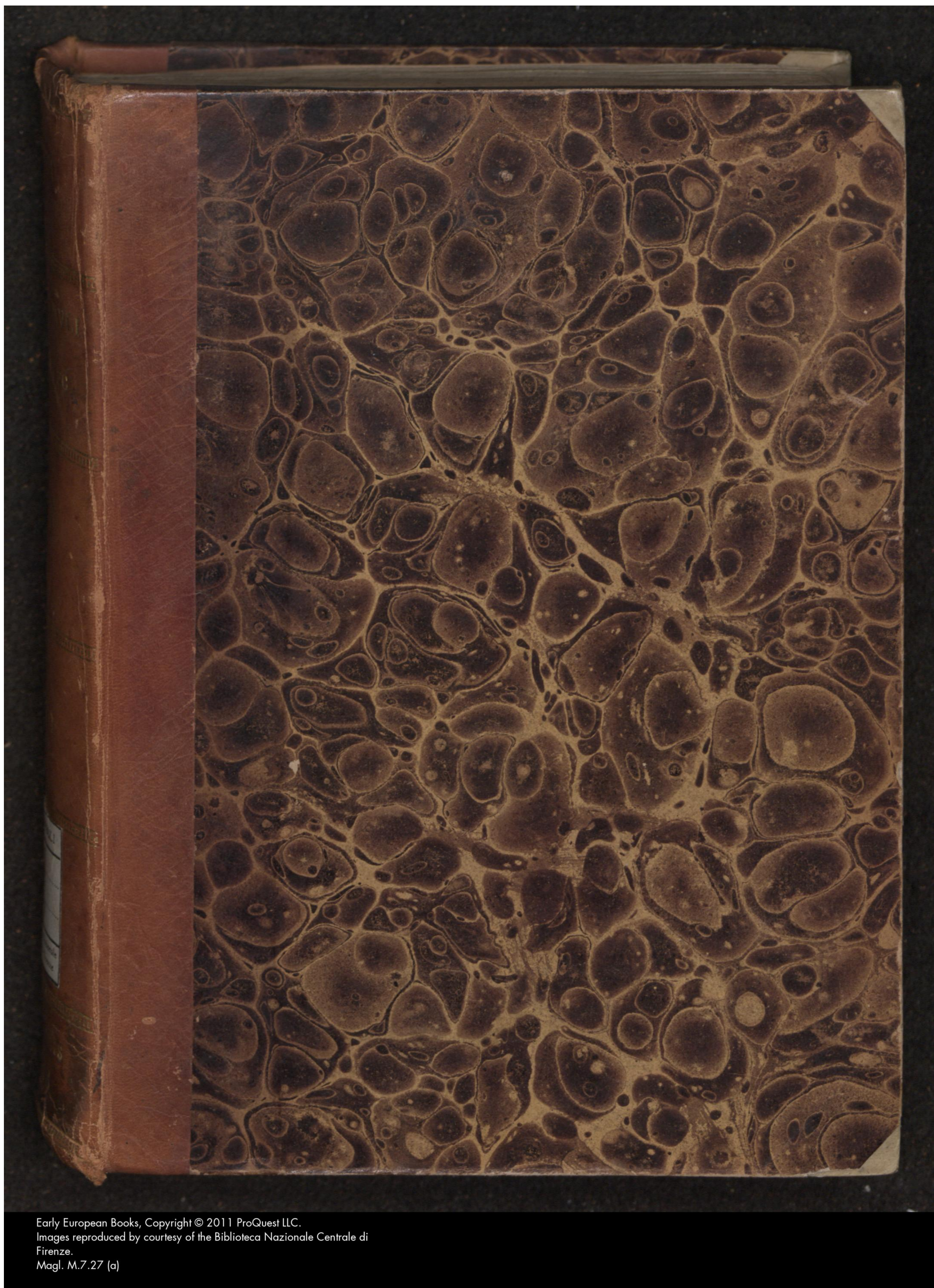
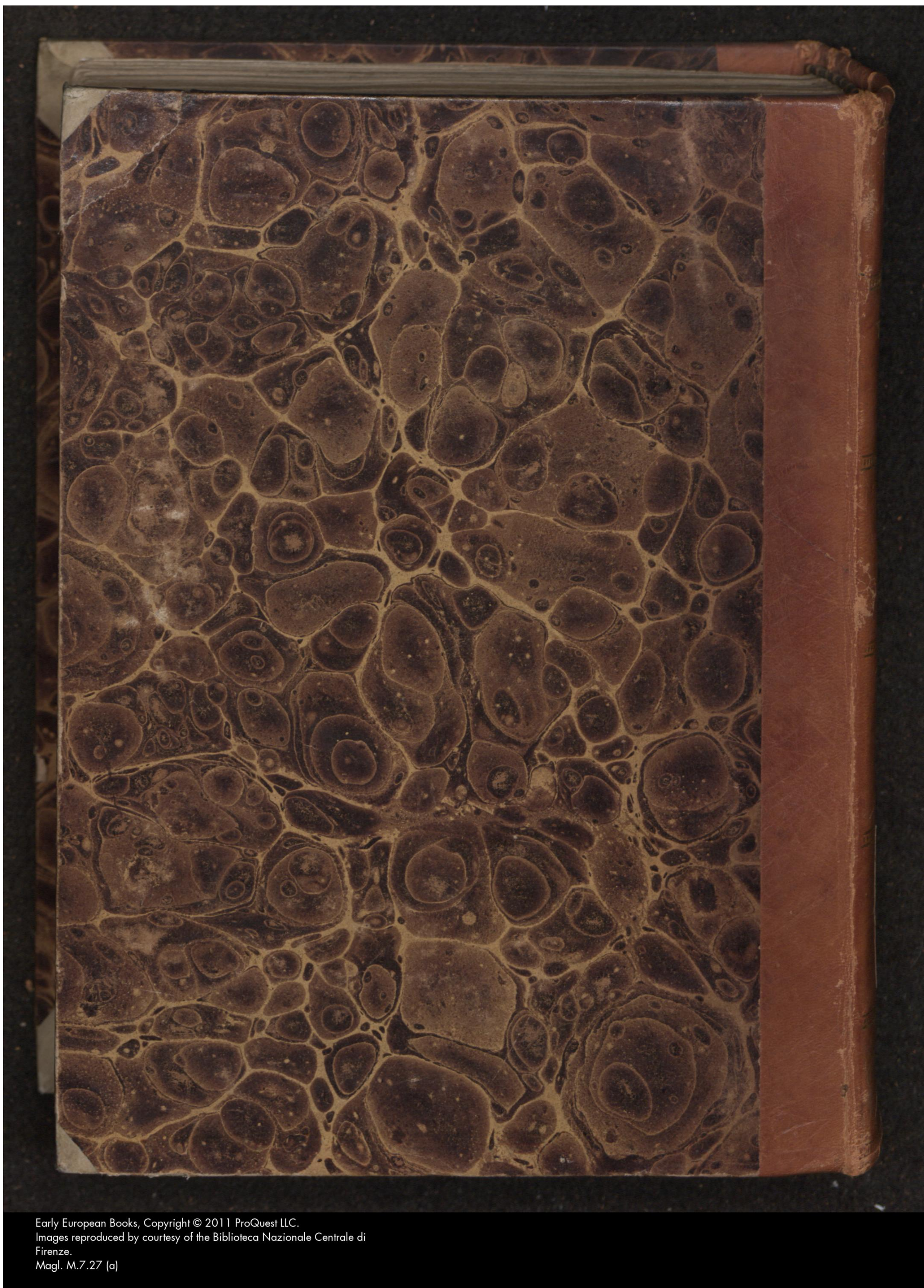

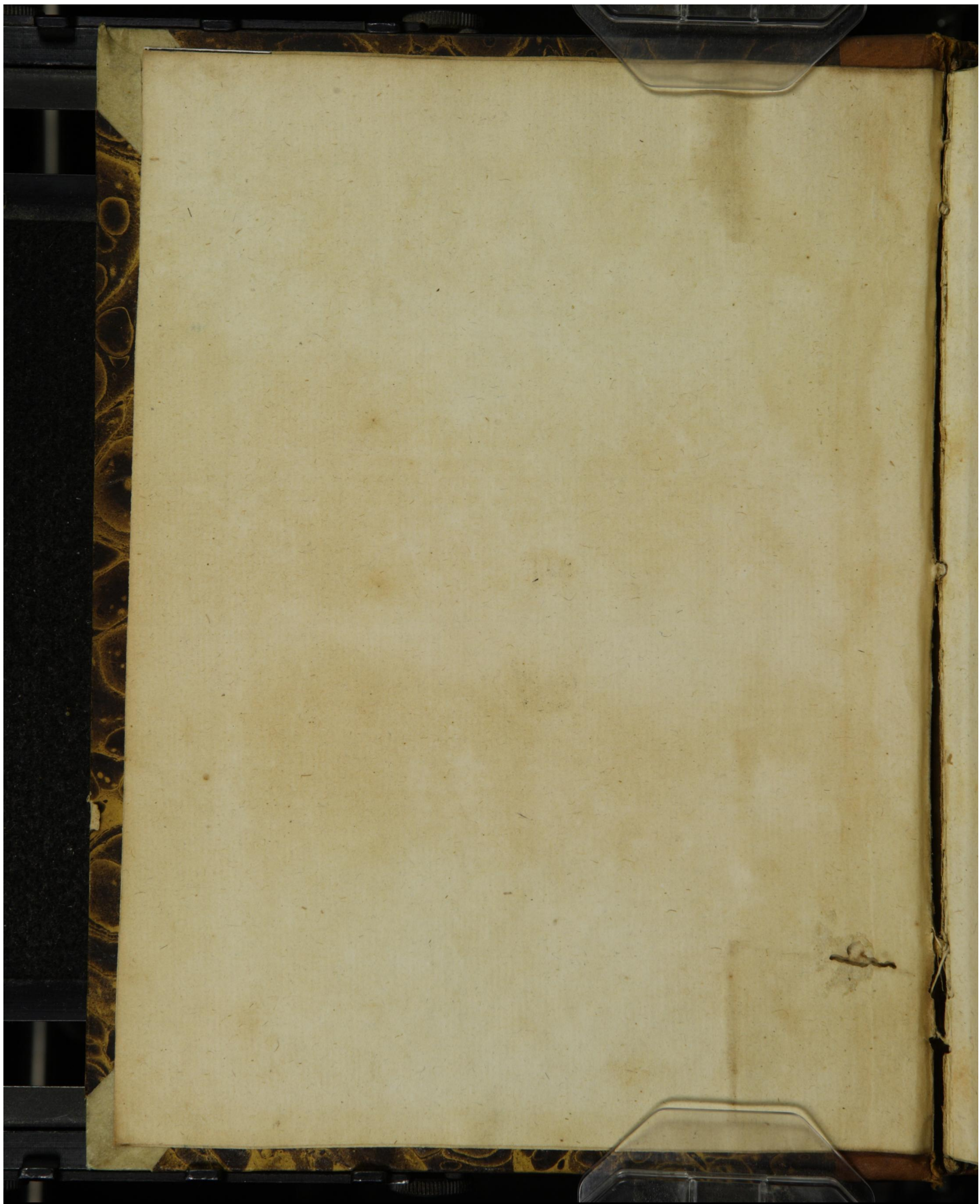

VIII
VENETI PAVLI
LOGICA EC
150
INCUNABULI
M
7
27
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze
VENETIIS
1488

Logicula Pauli Veneti

Correcta per venerabilem patrem fratrem Marcum de Benevento ordinis sancti Benedicti congregationis Celestinorum: artium perspicacissimum bacalarium.

c Conſpiciens in circuitu librox quorūdā magnitudinem tediū ꝯſtituentem in animo ſtudentiū: necnō et aliox nimiam breuitatē: quibꝰ nulla fere eſt ānera doctrina. Jō volens mediū retinere vtriuſqꝫ ſapiēs naturā extremi: cōpendiū vtile ꝯſtruxi iuuenibꝰ pluribꝰ diuiſum tractatibꝰ. Quox primus ſūmulax tradit notitiā. Secūdus ſuppoſitionū declarat materiā. Tertius ꝯſequentiarūꝫ oñdit doctrinā. Quartus terminorum vim inſtruit probatiuā. Quintus ligandi regulā docet obligatiuā. Sextus inſolubilia ſoluēdi dat artē ⁊ viā. Septimꝰ ꝯtra primū obiicit ſolutionē addens rñſiuam. Octauus vero tertiū fortificat per rōnem argumentatiuā. Quia ergo doctrina quecūqꝫ a cōiori: vt ait phs in prohemio phyſicox: ſumit exordiū: iō tractatus primꝰ terminū ſic diffiniēs icipit a pori.

Capitulum primum.

t Terminus eſt ſignū oratōis conſtitutiuū. vt pars ꝓpinqua euiſdē: vt ly: homo: ly aial. Et notāter dicit: ꝓpinqua: qꝛ oratio hꝫ partes ꝓpinquas ⁊ remotas: propinqua vocat dictio: remota vero vocarur littera vl' ſyllaba: dictio igit ⁊ nō littera vl' ſyllaba ē termiꝰ. ¶ Prima diſio ē iſta: Terminox qdā eſt per ſe ſignificatiuꝰ: qdam vero nō. Terminꝰ per ſe ſignificatiuus ē ille q per ſe ſumptꝰ aliqd repñtat: vt ly. ho. ly. aial. Terminus nō per ſe ſignificatiuus ē ille q per ſe ſumptꝰ nihil repreſentat: vt ois. nullus. quilibꝫ. qcūqꝫ. alter. ⁊ ꝯſimiles. ¶ Secūda diuiſio eſt iſta. Terminox qdā ſignificāt naturalr: ⁊ qdaꝫ ad placitū. Terminus naturalr ſignificās eſt ille q apud oēs eiuſdē ē repreſentatiuus ſicut ly hō. ly. aial. in mente. Terminus vo ad placitū ſignificās ē ille q nō apud oēs eiuſdē ē repñtatiuꝰ. ſicut ille terminꝰ hō: i voce vel i ſcripto q apō nos ſignificat hoiem. ſꝫ apō aliquas certas natōes nihil ſignificat. vt ſunt greci ⁊ hebrei. ¶ Tertia diuiſio ē iſta. Trrminox qdam ē cathegorematicꝰ: ⁊ qdā ſincathegorematicꝰ. Terminꝰ cathegorematicꝰ ē ille q tā p ſe qꝫ cū alio hꝫ ꝓpriū ſignificatū. vt ly. hō. Siue eni ponat i oratōe ſiue extra ſemp ſignificat hoiem. Terminꝰ ſincathegorematicꝰ ē terminꝰ hñs officiū q p ſe ſūptus nulliꝰ ē ſignificatiuꝰ. vt ſigna diſtributiua. vt ois. nullus. ⁊ ſigna particularia. vt aliqs. alter. ⁊ ꝓpōnes: ⁊ aduerbia: ⁊ ꝯiūctiones. ſigna nāqꝫ diſtributiua hñt officiū: qꝛ determināt diſtributiue: ⁊ particularia particulariter. Prepōnes determinant ſub certo caſu. Aduerbia verbū ⁊ ꝯiūctōes hñt ꝯiungere termios vl' orationes. ¶ Quarta diuiſio ē iſta. Terminox qdā ē pme itentōis: ⁊ qdā ſcōe itentionis. Terminꝰ pme itentionis ē terminus mētalis ſignificās nō terminū. i. rem que nō ē terminꝰ: dato ꝙ eēt: ſicut ly. hō. ſignificat ſor. ⁊ pla. quox nullus pōt eē terminus. Terminꝰ aūt ſcōe itentionis ē terminus mētalis ſignificās ſolūmō terminum vel ꝓpōnem. vt illi termini mētales. nomē: verbū. pticipiū. ꝓpō oratio. ⁊ hmōi. ¶ Quīta diuiſio ē iſta. Terminox qdam ē pme ipōnis. qdā ſcōe. Terminꝰ pme impōnis ē terminꝰ vocalis vel ſcriptꝰ ſignificās non terminū. vt ly. hō. ⁊ ly aial. i voce vel in ſcripto. Terminꝰ aūt ſecūde impoſitōis ē terminꝰ vocalis vel ſcriptꝰ ſignificans ſolummodo terminum vel ꝓpoſitionem. vt illi termini vocales vel ſcripti. nomen. verbum. participiū: ⁊ hmōi. ¶ Sexta diuiſio eſt iſta. Terminox quidam ſunt incomplexi ⁊ quidaꝫ complexi. Terminus incomplexus vocatur dictio vt ly. lapis. lignum. Sed terminus complexus eſt oratio. vt homo albꝰ. ſor. ⁊ plato: deum eſſe: ⁊ huiuſmodi ⁊c.

Capitulum ſecundum.

q Quia de nomine ⁊ verbo ex qbus oratio componitur ⁊ ꝓpoſitio: logicus pncipalr ꝯſiderat. iō d his reſtat diffinitōes aſſignare. Nomē ē terminus ſignificatiuus ſine tpe cꝰ nulla ps aliqd ſignificat ſepata. vt homo. Jn iſta diffinitōe ponitur terminꝰ loco generis.

q: omne nomen est terminus. ⁊ non econ uerso. dicitur. significatiuus. quia termini non significatiui non sunt nomina apd̄ logicum: sȝ bene apud grāmaticū. vt oīs. nullus. ⁊ silia. Tertio dicitur: sine tempore: ad differētiā verbi ⁊ participii que significāt cum tempore. Quarto ponit cuius nulla pars aliqd significat separata ad. differentiaȝ oratiōis cuius partes significant separate.

Capi. tertium.

v Erbum est terminus temporaliter significatiuus ⁊ extremoꝝ vnitiuus cuius nulla pars aliquid significat separata. vt currit vl' disputat. dicitur p̄mo: temporaliter significatiuus ad differentiam nominis quod siguificat sine tempore. Secūdo dicit: ⁊ extremorum vnitiuus: ad differentiam participii quod significat cum tempore. sed nō vnit suppositū cū apdosito sicut verbum. cetere aūt particule ponuntur: sicut in diffinitione nominis.

Capi. quartum.

o Ratio est terminus significatiuꝰ cꝰ aliqua pars aliqd significat. vt hō albus: deū eē. Ultima particula ponitur ad differentiaȝ nominis ⁊ verbi: quorum partes non significant. Orationum alia perfecta: alia imperfecta. Oratio perfecta est illa que perfectū sensum generat in animo auditoris. vt homo currit. Oratio imperfecta est illa que imperfectum sensum generat in aīo auditoris. vt homo albus deuȝ esse. ℂ Notādum ꝙ tres sunt species orationis perfecte. quia orationū perfectarum. alia indicatiua. vt homo currit. alia iperatiua vt doce ioannem. alia optatiua. vt vtinam essem bonus logicus.

Capi. quintum.

p Ropositio est oratio indicatiua: verum vel falsum significans. vt homo currit. ponit. oratio. loco generis. quia omnis propositio est oratio ⁊ non econuerso. Secundo dicitur indicatiua. quia sola indicatiua est propositio. non autem imperatiua nec optatiua. Ultimo annectitur: verum vel falsum significans: propter tales orationes. fortes potest. plato incipit. que non sunt propositiones: non obstante ꝙ sint indicatiue. q: non significant verum nec falsum: cū sint orationes imperfecte.

Capi. sextum.

d Iuisiones sub propositione contētas sequitur numerare. ℂ Prima est ista. Propositionū alia cathegorica. alia hypothetica. Propositio cathegorica est illa que habet subiectum predicatum ⁊ copulam tanꝗ̄ principales partes sui. vt homo ē animal. Subiectū est ly. homo. predicatuȝ vero ly. animal. ⁊ copula illud verbum: est: quia coniūgit subiectum cum predicato. ℂ Et si dicat. homo currit. est propositio cathegorica ⁊ non habet predicatum. Dicitur ꝙ habet implicitum predicatum. vȝ. ly. currens. quod patet in resoluendo illud verbum currit. in sum. es. est. ⁊ suum participium. Subiectuȝ est de quo aliquid dicitur. vt homo. predicatum vero quod dicitur d̄ altero. vt animal. sed copula semper est verbum substantiuum. s. sum. es. est. De propositione ypothetica posterius dicet ad cuius differentiam ponitur illa particula: principales partes sui. quia principales partes ypothetice nō sunt subiectū ⁊ predicatū: sed p'les cathegorice vt ifra dicetur. ℂ Secunda diuisio ē ista. Propositionum cathegoricarum. alia affirmatiua. alia negatiua. Propositio cathegorica affirmatiua est illa i qua verbū p̄ncipale affirmatur. vt homo currit. Propō cathegorica negatiua ē illa i qua verbuȝ p̄ncipale negat. vt hō nō currit. ℂ Tertia diuisio ē ista. Propōnū cathegoricaꝝ alia vera alia falsa. Propō cathegorica vera ē illa cuiꝰ p̄mariū ⁊ adequatū significatū ē veꝝ. vt tu es hō. hec. n. est vera. tu es homo. q: te esse hominem ē veruȝ. Uoco significatū primariū ⁊ adequatuȝ p̄pōnis: qđ est simile orationi infinitiue vel coniunctiue illius. vnde te eē hoīem vel ꝙ tu es homo dicit significatū p̄mariū ⁊ adequatū illiꝰ. tu es homo. cetera āt significata. vt te eē aīal. te eē substantiaȝ. ⁊ huiusmodi sunt significata secundaria.

⁊ penes illa non dicit̃ ꝓpositio vera nec falsa. ꝓpositio cathegorica falsa est illa cu⁹ primariũ ⁊ adequatũ significatum est falsũ: vt tu es asinus. ¶ Quarta diuisio. ꝓpositionũ cathegoricarum alia possibilis alia impossibilis. Propositio cathegorica possibilis est illa cuius primariũ ⁊ adequatũ significatũ ẽ possibile: vt tu curris. Propositio cathegorica impossibilis est illa cuius primarium ⁊ adequatũ significatũ est impossibile: vt homo est asinus. ¶ Quinta diuisio. Propositionũ cathegoricarum alia necessaria alia contingẽs. Propositio necessaria est illa cuius ꝑma rium ⁊ adequatum significatũ est necessarium: vt deus est. ꝓpositio contingens ẽ illa cuius significatum primarium ⁊ adequatum est contingens: vt tu es homo. Et voco significatũ contingens illud qḋ indifferenter potest esse verum vel fl̃m. ¶ Sexta diuisio. Propositionum cathegoricarum alia alicuius quantitatis: alia nullius. Propositio cathegorica alicui⁹ q̃ztitatis est illa que est vniuersalis: particularis: indefinita: vel singularis. Propositio vniuersalis est illa in qua subiicitur terminus communis signo vniuersali determinatus: vt omnis homo currit. Terminum communem voco in presenti nomen appellatiuum ⁊ ꝓnomen pluralis numeri. Signa vniuersalia sunt ista. oīs nullus. quilibet. vnusquisq̃z. vterq̃z. neuter. qualislibet: q̃ztuslibet: ⁊ huiusmodi. Propopsitio particularis est illa in qua subiicitur termin⁹ cōis signo particulari determinatus: vt aliq̃uis homo disputat. Signa particularia sũt ista. aliq̃s. q̃daz. alter. reliquus. ⁊ huiusmodi. Propositõ indefinita est illa in qua subiicitur terminus cōis sine aliquo signo: vt hō est aial. Propositio singularis est illa ī qua subiicitur terminus discretus vel termin⁹ cōmunis cũ ꝓnomine demonstratiuo singularis numeri. Exẽplũ ꝑmi. sor. currit. Exemplũ scḋi. ille homo disputat. Uoco ãt terminum discretũ vel singularem nomẽ ꝓprium aut ꝓnomen demonstratiuũ singularis numeri. vt iste: ista: istud. Ex quibus sequitur iam que est cathegorica nullius quantitatis: ⁊ dicit̃ q̄ illa que nõ est vl'is nec ꝑticl'aris nec idefinita: nec singularis: vt exclusiue: ⁊ exceptie ⁊ r̃duplicatiue: vz: tm̃ hō currit. oīs hō ꝑter sor. mouet̃. omnis homo inquantum homo est aial. Iuxta primã scḋam ⁊ vltimã diuisiones ponit̃ iste versus. Que: ca. vl'. ip. Qualis: ne. vel af. v. Quanta: par. l. sin. Prima pars sic intelligit̃: q̄ ad interrogationẽ de ꝓpositione factã per. Que: respondet̃ cathegorica vel ipothetica. Secũda aũt asserit qḋ ad interrogationẽ factam p. qualis: respõdetur affirmatiua l' negatiua. sed ī tertia denotat̃ q̄ ad interrogationem factam per. quanta: respondeatur vniuersalis. particularis. indefinita: vel singularis. ⁊ hoc ſm exigentiam ꝓpositionis ꝓposite. quare ⁊c.

Capitulum septimum.

p Reter supradictas diuisiões due alie declarant̃. ¶ Prima ẽ ista. Propositionũ cathegoricaꝝ. alia de inesse: alia modalis. Propopositio cathegorica de inesse est illa in qua nõ ponitur aliquis modus. vt homo currit. Propositio cathegorica modalis est illa ī qua ponitur aliquis modus: vt possibile ẽ sor. currere. Modi aũt sunt sex. s. possibile: et impossibile: necessariũ ⁊ cõtingens: veꝝ ⁊ falsũ. ¶ Scḋa diuisio. Propositionum modalium: quedam est in sensu diuiso. et quedam in sensu composito. Propositio modalis in sensu diuiso est illa in qua modus mediat inter actũum casum ⁊ verbum infinitiui modi: vt sortem possibile ẽ curtere. Propositio modalis in sensu cõposito est illa in qua modus totaliter precedit vel finaliter subsequitur: vt deum esse ẽ necessarium. impossibile ẽ hominẽ esse assinum. ¶ Ex his diuisionibus originantur tres figure: quarum prima dicitur de inesse. Secunda modalis de sensu diniso: se habens ad modum prime. Tertia vero dicitur modalis de sensu cõposito: sed a ceteris disperata. Quarum declarationes habes in exemplo hic inferius posito.

Sequuntur figure.

Figura de in esse.

Contrarie.

Quilibet homo currit. | Nullus homo currit.

Subalterne | Contra dictorie | Contra dictorie | Subalterne

Quidam homo currit. | Quidam hõ non currit.

Subcontrarie.

Figura modalis de sensu diuiso.

Contrarie

Quemlibꝫ hoiem possibile est currere. | Nullũ hoiez posse ẽ currere.

Subalterne | Contra dictorie | Contra dictorie | Subalterne

Aliquem hominem possibile est currere. | Aliquẽ hoiem nõ posse est currere.

Subcontrarie

Figura modalis de sensu ꝯposito.

Subcontrarie.

Contrarie

Necesse est sor. currere. | Impossibile est sor. currere.

Subalterne | Contra dictorie | Contra dictorie | Subalterne

Possibile est so. currere. | Cõtingẽs ẽ sor. non currere.

Subcontrarie

Capi. octauum.

s Int igit tam prime q̄3 secunde figure he regule generales. p̄ma ē ista. Uniuersalis affirmatiua ⁊ vniuersalis negatiua de ↄsimilibus subiectis predicatis ⁊ copulis supponentibus precise p eodem vel p eisdem sūt cōtrarie in figura. vt quilibet hō currit nullus homo currit. ¶ Secunda regula est ista. Particularis affirmatiua ⁊ particularis negatiua de ↄsimilibus subiectis p̄dicatis ⁊ copulis supponentib⁹ p̄cise pro codē vel pro eisdē sunt subcontrarie i figura. vt quidam homo currit. ⁊ qdā homo nō currit ¶ Tertia regula. vl'is affirmatiua ⁊ particularis negatiua. l' vniuersalis negatiua ⁊ particularis affirmatiua. de ↄsimilibus subiectis p̄dicatis: et copulis supponētibus p̄cise pro eodē vel pro eisdē: sunt ↄtradictorie in figura. vt qlibet hō currit. ⁊ qdam hō nō currit. nullus hō currit. ⁊ qdam homo currit. Quarta regula. vniuersalis affirmatiua ⁊ particularis affirmatiua. ⁊ vniuersalis negatiua ⁊ particularis negatiua. de consimilibus subiectis p̄dicatis: ⁊ copulis supponētibus p̄cise pro eodē vel pro eisdē sunt subalterne in figura. vt qlibet homo currit. ⁊ qdam homo currit. Nullus hō currit. ⁊ qdam homo nō currit. ¶ Ex predictis seqtur q̄ ille nō sunt contrarie. oīs hō currit. nullus homo currit. nec iste ↄtradictorie. oīs hō currit. qdam hō nō currit. nec iste subalterne. oīs hō currit. qdā hō currit. q: termini nō supponūt p̄cise p eodem vel p eisdē. In vna. n. subm supponit pro vtroq3 sexu. In alia vero pro masculino tantum.

Capi. nonum.

s Icut quatuor regulis situant ppositōes i figura: ita q̄tuor aliis regulis ip̄ar cognoscit lex seu natura. quar p̄ma est ista. Nō ē pos'e duo contraria eē sil' vera: sed bene sil' falsa. Prima ps p3 iductiue in oibus. ⁊ scd̄a pbat: qm̄ ista sūt sil' falsa. qlibet hō est alb⁹. nullus hō ē albus. ⁊ ista silr. oē aial ē hō. nullū aial ē hō. ¶ Scd̄a regula ē ista. nō est possibile duo subcontraria eē sil' falsa. sed bene sil' vera. P3 pars p̄ma i singul' discurrendo. ⁊ scd̄a pbatur. qm̄ ista sunt sil' vera. aliqs hō ē albus. ⁊ aliqs hō nō ē albus. aliqd aial ē hō. ⁊ aliqd aial nō ē hō. ¶ Tertia regula est ista. Nō ē pos'e duo cōtradictoria eē sil' vera vel simul falsa. patet ista regula discurrēdo p singula cōtradictoria. ¶ Quarta regula est ista. Si vniuersalis est vera sua particularis vl' idefinita sibi subalterna est vera: s3 n̄ ecōuerso. Un̄ si h eēt vera. qlibet hō ē albus. h sil' eēt vera. aliqs hō ē alb⁹. s3 nō econuerso. q: iam de facto h ē vera. aliqs hō ē albus. ⁊ nō ista. qlib3 hō ē alb⁹. Et codē mō dico de negatiuis. quare ⁊c.

Capi. decimum.

e Quipolētiar tres sūt regule. q̄rū prima ē ista. Neg̃ p̄posita facit eqpollere suo ↄdictorio. vn̄ nō ql3 hō currit. equalet isti. aliqs hō nō currit. Et ista nō nullus hō currit. equalet isti. aliqs hō currit. ¶ Scd̄a regula est ista. Negatio postposita fac̄ eqpollere suo cōtrario. pbatur. nā ista. qlib3 hō nō currit. eqpolet isti. nullus hō currit. ⁊ ista. null⁹ hō nō currit. eqpollet isti: qlib3 hō currit. ¶ Tertia regula ē ista. Negatio p̄posita ⁊ postposita facit eqpollere suo subalterno. vn̄ hec. nō qlib3 hō nō currit. eqpoll3 isti. aliqs hō currit. Et ista. nō nullus hō nō currit. eqpollet isti. aliqs hō nō currit. Un̄ versus. Pre. ↄdic. post. contra. pre. postq3. subalter. Hec regl'a nō solū deseruit p̄me vl' scd̄e figure: imo ⁊ tertie. Et voco ibi neg̃nem p̄positā qn̄ ↄiungit mō: siue modus p̄cedat siue sequat. ⁊ postpositā qn̄ ↄiungunt verbo infinitiui modi. exemplū p̄mi. n̄ pos'e ē sor. currere. l' sor. currere nō ē pos'e. Exēplū scd̄i. pos'e ē sor. nō currere. l' sor. nō currere ē pos'e. hec g̃. nō necesse ē sor. currere. equalet isti. ↄtingēs ē sor. nō curreꝛ. p prima regulā. ⁊ hec. necesse ē sor. nō currere. equalet isti. ipos'e ē sor. currere. per secundam regulam. Et ista. nō neće ē sor. nō currere. equalet huic pos'e est sor. currere. per tertiam regulam. ⁊ ita dicatur de ceteris quibuscunq3 quare ⁊c.

Capi. xi.

Conuersio est transpositio subiecti in predicatū: et ecōuerso: vt homo est animal: animal est homo. Et hec diuiditur in conuersionem simplicem: per accidens: et per cōtrapositionē. Conuersio simplex est transpositio subiecti in predicatum: et econuerso: manente eadem qualitate et quantitate: vt nullū animal currit. nullum currens est aial. Conuersio per accidens est transpositio subiecti in predicatum: et econuerso: manente eadem qualitate: sed mutata quantitate: vt ois homo est animal: aliqđ aial est homo. Conuersio per cōtrapositionem est trāspositio subiecti in predicatū. et ecōuerso manente eadē qualitate et quantitate. sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos: vt quoddam animal non currit: qđdam non currens non ē nō aial. Ut aūt sciatur que ꝓpositionū his cōuersionibus conuertātur ponūtur isti versus Feci: simpliciter conuertitur: eua: per acci. Asto: per contra. sic fit conuersio tota. In qbus ponūtur quatuor littere vocales. s. a. e. i. o. A. significat vlēm affirmatiuā. E. vlēm negatiuam. I. particularem vel indefinitam affirmatiuam. O vero particularē vel indefinitam negatiuā. Cū ergo dicit: feci: simplr. i. vlis negatiua et particularis affirmatiua cōuertunt simpliciter: cōuertitur eua per acci. i. vlis negatiua et vlis affirmatiua cōuertuntur per accidēs. Asto: per cōtra. i. vlis affirmatiua et particularis vel indefinita negatiua cōuertuntur per cōtrapositionē. Harum conuersionum simplex est vtilior quia vniuersaliter si cōuersa ē vera cōuertens est vera et ecōuerso. sed nō ē ita i cōuersiōe per accidēs vel per cōtrapositionē. nā i cōuersione per accidēs cōuersa ē falsa. vt omne aial ē hō. et cōuertēs vera: vz: hō ē aial. In cōuersione vero per cōtrapōnem ē econuersa vera: et cōuertens falsa. Nā hec est vera. aliqua rosa nō ē substātia: nulla rosa existente. et tū hec ē falsa. aliqua nō substantia nō ē non rosa: qr suū cōtradictoriū ē verum. vz. ois nō subsa nō ē nō rosa.

Cōtradictū de cōuersione simplici arguitur. Primo sic. hec est vera. nullus homo est mulier. et hec ē falsa. nulla mulier est hō. igit regula falsa. Scđo: hec ē vera. nullus cecus videt ens. et hec ē falsa. nullū ens videt cecū. g̃ &c. Tertio: hec est vera. nulla dom⁹ est in hoie: et hec est falsa. nullus hō ē i domo. g̃ &c. Ad primū dr qr illa nō est sua cōuertēs: sed ista: nulla mulier ē aliqs hō. qr dz eē cōsilis limitatio i cōuertēte et inconuersa. Ad secundū dico qr non fit de subiecto predicatum quia non est predicatum ly. ens. sed ly. vidēs ens. iō sic cōuertit. g̃ nullū videns ens ē cecū. Ad tertiū dr silr qr illa nō ē cōuertēs ei⁹ sed ista. nullū ens i hoie ē domus. vel ista. in nullo hoie est domus. qr nō debēt termini mutare casū. quare &c.

Capi. xii.

Propositio ypothetica est illa que hz plures cathegoricas coniunctas per notam cōditionis: copulationis: disiunctōis. vel alicui istarū equiualentem. vt tu es hō: et tu es aial. Tres igit sūt spēs ypotheticarū nō equalētes i significādo vz. cōditionalis. copulatiua et disiūctiua. Alie vero vt localis. causal' et tpalis nō sūt ypothetice. sed cathegorice. Propō cōditionalis ē illa i qua coniunguntur p'les cathegorice per notā cōditionis. vt si tu es homo tu es aial. Propōnum conditionaliū: alia affirmatiua: alia negatiua. Propositio conditionalis affirmatiua est illa in qua affirmatur nota conditionis. exemplum positum est. Conditionalis negatiua est illa in qua nota conditionis negatur. vt non si tu es homo tu es asinus. Et hec semper probat per affirmatiuā. Ad veritatem conditionalis affirmatiue requiritur et sufficit qr oppositum consequentis repugnet antecedenti vt si tu es homo tu es animal. Hec vera est: qr ista repugnant. tu es homo. et tu non ē aial. Antecedēs vocat illa ꝓpositio q̄ imediate seqtur notā cōditiōis. cōñs vō ē alia ita qr tu es hō: ē añs et tu es animal: ē cōsequens. Ad falsitatem conditionalis affirmatiue requiritur: et sufficit qr oppositū consequētis stet cū añte: vt si tu es hō tu sedes. Hec aūt stant simul. tu es hō: et tu non sedes. iō ista cōditōalis est falsa.

De impossibilitate: possibilitate: necessitate: ⁊ contingentia eiusdem non opoꝛtez dicere aliter. qꝛ omnis conditionalis vera est necessaria. ⁊ omnis falsa est impossibilis. Nulla autem est que sit contingens. Iste regule dicte sunt de conditionali denominata a lx. si. ⁊ non a lx. nisi.

Ca. xiii.

Copulatiua est illa que hꝫ plures cathegoꝛicas per notam copulationis inuicem coniunctas vt tu es homo ⁊ tu sedes. Propositionū copulatiuarū alia affirmatiua alia negatiua. Affirmatiua est illa inqua nota copulationis affirmatur. Exemplū positū ē. Negatiua voc̄ illa inq̄ nota copulatōis negat: vt non tu es homo ⁊ tu es asinus. Et semꝑ negatiua ꝓbat̄ ꝑ affirmatiuā. Ad veritatem copulatiue affirmatiue requiritur quamlibet partem esse veraz. vt tu es homo ⁊ tu es animal. Et ad falsitatem copulatiue affirmatiue sufficit vnam partez esse falsam: vt tu es homo ⁊ tu curris. Ad possibilitatez copulatiue requiritur quālibet partem eē possibilem ⁊ nullam alteri incompossibilē exemplum pꝛimi. vt: tu es homo ⁊ tu curris. Sed ad impossibilitatez eius sufficit vnam partem esse impossibilem aut vnā alteri incompossibilem. exemplum pꝛimi: tu curris ⁊ tu es asinus. exemplum secundi: tu es ⁊ tu non es. Ad necessitatez copulatiue requiritur quālibet partem esse necessariam. vt: homo est animal ⁊ deꝰ ē. Et ad cōtingentiā ipsius requiritur et sufficit vnam partem esse contingentem alteram autem non impossibilez nec eidē incompossibilem. vt tu curris ⁊ tu es hō: vel deus est ⁊ tu curris.

Ca. xiiii.

Disiunctiua est illa inqua coniūguntur plures cathegoꝛice per notā disiunctionis. vt: tu es homo vel tu es asinus. Propositionum disiunctiuarum. alia affirmatiua alia negatiua. Disiunctiua affirmatiua est illa in qua affirmatur nota disiunctionis vt patuit. negatiua vero est illa i qua nota disiunctionis negatur. vt: non tu es homo vel tu es capꝛa. ⁊ hec semper ꝓbatur per affirmatiuam. Nec esset negatiua nisi pꝛeponeretur negatio. vt: tu nō es asinus: vel tu nō es capꝛa. affirmatiua ē. qꝛ nulla illarum negationum transit in notam disiunctionis. ¶ Ad veritatez disiūctiue affirmatiue sufficit vnam partez eē veram. vt: tu es homo vel tu es asinus. Et ad falsitatem eius requiritur quamlꝫ partem esse falsam. vt: tu curris vel nullus baculus stat i angulo. ¶ Ad possibilitatē disiunctiue affirmatie sufficit vnā ptē esse possibilez. vt: homo est asinus vel antichꝛistus est. Sed ad impossibilitatem eius requiritur quālibet partem esse impossibilem. vt: homo est asinus vel nullꝰ deus est. ¶ Ad necessitatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem esse necessariam vel inuicem contradici. Exemplum pꝛimi: deus est vel soꝛtes mouetur Exemplum secundi: tu es vel tu non es. Et ad contingentiam eiusdem requiritur quamlibet partem esse contingentē ⁊ nullam alteri repugnare. nec etiam contradictoꝛia illarum. vt: antichꝛistus est albꝰ vl' ipse currit. Ponitur tertia particula. qa hec disiunctiua est necessaria: tu nō es homo vel tu es animal. ⁊ tamen nulla pars alteri repugnat ⁊ quelibet est contingēs. sed hoc ideo quia contradictoꝛia ꝑtium repugnant. vt: tu es homo ⁊ tu non es animal. vel dicatur ⁊ melius ꝙ ad necessitatem disiunctiue requiritur ⁊ sufficit copulatiuam factam de partibus contradictoꝛiis esse impossibilem. Et ad contingētiam. ꝙ copulatiua facta de partibus oppositis sit cōtingens. hec. n. est necessaria tu non curris vel tu moueris. qꝛ hec copulatiua est impossibilis: tu curris ⁊ tu non moueris. Et hec est contingens: tu curris vel tu non moueris. quia hec copulatiua est contingens: tu non curris ⁊ tu moueris secundum regulas datas de copulatiuis.

Sequitur capitulum quintumdecimum quod est de pꝛedicabilibus.

Predicabile dupliciter sumitur videlicet. cōmuniter. ⁊ ꝓpꝛie. Predicabile cōmuniter sumptum est

terminus aptus natus de aliquo predicari. et sic tam terminus co͞is q̄ singularis. tam co͞plexus q̄ inco͞plexus dicitur predicabile. Sed proprie sumendo sic diffinit ¶ Predicabile est terminus vniuocus aptus natus de pluribus predicari. et sic nullus terminus singularis nec transendens aut compositus dicitur predicabile seu vniuersale quod idem est. quia nulus talis est terminus vniuocus. ¶ Unde terminus vniuocus est terminus simplex plura significans s̄z vnicam ratione͞ sicut ly. homo quod significat sortez et platone͞ et omnia sua significata s̄m hanc rationez al'ratio͞ale. ¶ Per hoc quod dicitur: terminus simplex: excluduntur termini compositi. sed li. significa͞s plura: excludit terminum singularem et ly. vnica ratio͞e. excludit terminum transcendentez. videlicet: ens: aliquid: et huiusmodi. ¶ Terminus equiuocus est terminus simplex plura significans s̄m diuersas ratio͞es sicut li. canis. quod significat canem latrabilem: sidus celeste: piscem marinuz. et hoc diuersis rationibus. ¶ Predicabile secundo modo sumptuz diuiditur in quinq̄ vniuersalia videlicet genus speciem differentia͞ proprium et accidens. Genus ergo e͞ terminus vniuocus predicabilis in qd d̄ pluribus d̄ri͞tibus sp̄e. vt: animal: predicat̄ de homine et de asino qui d̄ri͞t sp̄e i eo q̄d quid. q: ad interrogatione͞ facta͞ p̄ quid e͞ homo vel asinus. ri͞detur q̄ est animal. ¶ Genus diuiditur. nam quoddam est genus generalissimum. et quodda͞ genus subalternum. ¶ Genus generalissimum est terminus qui sic est genus quod no͞ potest esse species. vt substantia. Gen⁹ subalternum est terminus qui sic est gen⁹ q̄d p̄ot e͞e sp̄es vt: a͞ial. est enim genus respectu ho͞is: species vero respectu: corporis. ¶ Sp̄es est terminus vniuocus non supremus predicabilis in quid de pluribus vt li. ho͞. predicat̄ de sorte et platone i eo q̄d qd. q: ad iterrogatione͞ facta͞ per quid est sortes vel plato respondetur q̄ est ho͞. ¶ Sp̄es diuiditur q: queda͞ specialissima et quedam subalterna.
¶ Sp̄es subalterna est terminus qui cuz sit species potest esse genus vt animal.

Species specialissima est termin⁹ qui cu͞ sit sp̄es n̄ p̄ot e͞e gen⁹. vt ho͞. vl'alr sic.

Sp̄es specialissima est terminus vniuocus predicabilis in quid de pluribus d̄ri͞tibus numero solum. et notanter dicit̄ soluz: q: li. animal. non est species sp̄alissima. et tamen est terminus vniuocus predicabilis in quid de pluribus d̄ri͞tib⁹ numero: q: de sorte et platone: s̄z non solu͞ de d̄ri͞tibus numero. q: etiam de d̄ri͞tib⁹ sp̄e vt de homine et leone.

Differentia e͞ terminus vniuocus predicabilis de pluribus i quale e͞e͞tiale. vt ro͞nale: q̄d predicatur de sorte et platone i eo q̄d quale. q: ad interrogatione͞ facta͞ p̄ qualis est sortes ri͞det̄ q̄d est rationalis.

Proprium est terminus vniuocus predicabilis de pluribus i eo quod quale accidentale co͞uertibiliter. vt: resibile: q̄d p̄dicat̄ de sorte et platone in eo q̄d quale: q: ad iterrogatione͞ facta͞ per qualis e͞ sortes vel plato ↄueni͞eter ri͞det̄ q̄ risibilis. Et tota ro͞ quare sic p̄dicat̄ de illis e͞ q: e͞ ppa passio illi⁹ termini ho͞ cu͞ quo conuertitur.

Accidens est terminus vniuocus p̄dicabilis de pluribus in eo q̄d quale accide͞tale no͞ ↄuertibiliter sicut li album q̄d predicatur de homine in eo q̄d quale accide͞tale q: ad interrogatione͞ facta͞ p̄ qualis e͞ ho͞ vel asinus p̄ot ↄuenienter ri͞deri q̄d albus. et hoc non conuertibiliter. Quia n̄ conuertitur li. album. cum aliquo illoruz.

Sufficientia predicabilium habetur isto modo. q: omne͞ vniuersale aut e͞ predicabile essentialiter⁹ aut accidentaler.

Si essentialiter. aut in qd. aut i quale. Si. in quale. illud est d̄ria. Si. i qd. aut d̄ pluribus d̄ri͞tibus sp̄e. et illud e͞ gen⁹ aut. de pluribus differentibus numero solum et illud est sp̄es. Si vero e͞ p̄dicabile accidentalit̄. aut ḡ. i quale. acci͞tale ↄuertibl'r et illud e͞ ppriu͞. vel. in quale accidentale. no͞ ↄuertibl'r. et illud e͞ acci͞s. Ex p̄dict̄ p̄t ↄuinci q̄ sit p̄dicatio directa vel idirecta. essentialis vel acci͞tal'. Predicatio directa e͞ illa i qua supi⁹ p̄dicat̄ de suo inferiori. vt ho͞ e͞ a͞ial. Predicatio idirecta e͞ illa i q̄ iferi⁹ p̄dicat̄ d̄ suo supiori. vt a͞ial e͞ ho͞.

Predicatio essentialis ē illa in qua supi⁹ predicatur de inferiori vel ecōuerso s̄m qd dictū ē. vel dr̄ia de aliquo illorū. Sed p̄dicatio accn̄talis ē illa in qua ꝓpriū vel accidens p̄dicat̄ de genere: spē: vel dr̄ia vel suo indiuiduo aut ecōuerso. Exēpluz primi: vt hō ē resibil': vel aial ē albū. exem plū secūdi vt risibile ē hō: albū ē aial. Et ꝯ similiter de dr̄ia ⁊ idiuiduo dicat̄. Ul' melius dicat̄ q̄ p̄dicatio essentialis ē p̄dicatio termioꝝ eiusdē p̄dicam̄ti vt: hō ē aial p̄dicatio aūt accn̄tal' ē p̄dicatio terminoꝝ diuersoꝝ p̄dicam̄toꝝ. vt: hō ē albus. Terminus supior ad reliquū dr̄ esse ille q contin et illū ⁊ nō ecōuerso sicut li. aial. respectu istius termini: hō: q: significat' qcquid ille ⁊ cū hoc aliqd vltra. Terminus iferior ad reliquū dr̄ eē ille q ꝯtinet̄ ab eo. ⁊ n̄ econuerso. vt li. sortes. respectu istius termini: homo.

Substantia.
Corporea Incorporea.
Corpus.
Animatum Inanimatum.
Corpus animatum.
Sensibile Insensibile.
Animal
Rationale Irrationale
Animal rationale
Mortale Immortale.
Homo
Sortes Plato

Predicamentum est coordinatio pluriū terminoꝝ s̄m sub ⁊ supra. Et diuidit̄ i decē p̄dicam̄ta. Quoꝝ p̄mūz ē p̄dicam̄tū: sb̄e: cui⁹ generalissimū ē hic terminus: sb̄a: sub quo ponit̄ hic terminus corpus. sub: corpore: corpus aiatū: sub: corpore aiato: al': sub: aiali: spēs spālissima: hō vel: asinus: ⁊ sub istis sua idiuidua: sortes: ⁊ plato: brunellus: ⁊ fauellus. Secūdū p̄dicamētū ē p̄dicam̄tū: quātitatis: Cuius generalissimū ē quātitas: sub quo sūt duo genera subalterna quoꝝ nullū ē supius ad reliquū vz: ꝯtinuū: ⁊ discretū. primi generis iste sunt spēs: linea: supficies: corpus: tēpus: ⁊ locus. quaꝝ hec sunt indiuidua: h̄ linea: h̄ supficies: hoc corpus: hoc tēp⁹: hic locus. Secūdi generis infinite sūt spēs. s. binarius: trinarius: quaternarius: ⁊c. indiuidua vero sunt: hic binarius: hic trinarius ⁊c. Tertiū p̄dicam̄tū ē p̄dicamētū: qualitatis: cui⁹ generalissimū ē: q̄litas. sub quo sunt quatuor genera subalterna: nō se hn̄tia scd̄m sub ⁊ supra. Primuz est hitus vel dispositio. Secūdū ē: naturalis potētia vel ipotētia. Tertiū ē: passio vel passibilis qualitas. Quartū ē: forma vel circa aliquid constans figura.

Primi generis species sunt: grammatica: logica: ⁊ rethorica. quaruz indiuidua sunt: hec grāmatica: h̄ logica: h̄ rethorica.

Secundi generis species sunt: durum: ⁊ molle. quarum indiuidua sunt: hoc durum: hoc molle.

Tertii generis species sunt: dulcedo: amaritudo: album: nigrum. calidum: ⁊ frigidum: humidum: ⁊ sic cum: quarum indiuidua sūt hec dulcedo: h̄ amaritudo: hoc album: hoc nigrum: ⁊ huiusmodi.

Quarti generis species sunt: circulus: triangulus: quadrangulus: ⁊ huiusmodi quarum indiuidua sunt: hic circulus: hic triangulus: hic quadrangulus.

Quartum predicamentum est: predicamentuz: relationis. Cuius generalissimū est: relatio: vel: ad aliqd: sub quo sunt tria gn̄a subalterna n̄ se hn̄tia s̄m sub ⁊ supra.

Primum est: equiparatio. Secundum est. superpositio. Tertium est: supp ositio. Primi generis species sunt: vicinus: equale: ⁊ simile. quarum indiuidua sūt. hic vicinus: h̄ equale: ⁊ h̄ simile.

Secundi generis species sunt. pater: dominus: ⁊ magister. quorum indiuidua sunt. hic pater. hic dominus. ⁊ hic magr̄.

Tertii generis species sunt. filius: seruus. ⁊ discipulus. quarum indiuidua sunt. hic filius. hic seruus. hic discipulus.

Quintum predicamentum est predicamentum: actionis: cuius genera subalterna sunt sex. quorum nullum est superius ad reliquum videlicet: generare: corrumpere: augere: diminuere: alterare: ⁊ secundum locum mouere.

¶ Primi ⁊ secũdi generis species sunt: generare hominem:⁊:corrumpere equũ: quarum indiuidua sunt:sic generare hominem:sic corrumpere equum. ¶ Tertii ⁊ quarti generis species sunt: augere in longum:diminuere in latum. quorum indiuidua sunt:sic augere in longũ:sic diminuere in latum. ¶ Quinti generis species sunt:calefacere:⁊:frigefacere. quarum indiuidua sunt:sic calefacere:sic frigefacere. ¶ Sexti generis species sunt:mouere sursuz:mouere deorsum. quaꝝ idiuidua sunt:sic mouere sursuz:sic mouere deorsuz

¶ Sextũ ꝑdicamẽtũ ẽ predicamentũ passionis cuius generalissimuz est:passio. Et hz similiter sex genera subalterna non se habentia ꝑm sub ⁊ supra. vz:generari:corrũpi:augeri:diminui:alterari ⁊:ꝑm locũ moueri. Primi ⁊ secũdi generis species sũt: hominez generari:equum corrumpi. quarum indiuidua sunt:istum hominez generari:istum equum corrũpi. Tertii ⁊ quarti generis species sunt:augeri in longum: diminui in latum. quaruz indiuidua sunt: sic augeri in longum:sic diminui in latuz. Quinti generis species sunt:calefieri:⁊: frigefieri. quarum indiuidua sunt:sic calefieri:sic frigefieri. Sexti generis spẽs sũt: moueri sursum:moueri deorsum. quaruz idiuidua sũt:sic moueri sursuz:sic moueri deorsuz. ¶ Septimũ ꝑdicamẽtũ ẽ ꝑdicamẽtũ: vbi:cuius generalissimũ ẽ: vbi: sub q̃ sunt h̄ genera subalterna:i loco:i spatio. quorum species sunt:in domo:in platea: sub quibus sunt indiuidua:in hac domo: in hac platea:hic: vel:ibi. ¶ Octauum p̃dicamentum est predicamentum:quando cuius generalissimum est:quãdo:sub quo sunt genera subalterna. vz : in tempore: in euo:in eternitate. quoruz species sunt: heri:hodie:cras. Et indiuidua. vt:tunc: vel:in illo die: vel:in illo instanti.

¶ Nonum predicamentum est predicamentum:situs:cuius generalissimum est: situs: vel:positio:sub quo sunt species vz stare:iacere:sedere:quaꝝ indiuidua sũt: sic stare:sic sedere:sic iacere. ¶ Decimũ predicamentum est predicamentum:habitus cuius generalissimum est: habitus: sub quo sunt species:anulus:⁊ corona:armatum esse:calciatum esse. quarum indiuidua sunt:hic anulus:h̄ corona sic armatum esse:sic calciatum esse. ¶ Iuxta predicta est notandum ꝙ in quocũqz predicamento ponitur concretum in eodez ponitur suum abstractum:⁊ econuerso. Ita ꝙ in eodez predicamento ponitur. homo in. quo humanitas. ⁊ in eodem. albedo in quo. album. ⁊ econuerso ⁊c.

Ca. xvii.

Sylogismus est oratio in qua quibusdam positis ⁊ cõcessis necesse est aliđ cuenire per ea que posita sunt ⁊ cõcessa. vt omnis homo currit sor. est homo ergo sor. currit. Et sciendum est primo ꝙ omnis sylogismus constat ex tribus terminis. s. maiori extremitate:minori extremitate:⁊ medio termino. Vñ medius terminus est ille qui bis sumitur ante conclusionem ⁊ non ingreditur conclusionem: vt homo. Maior extremitas est ille terminus qui sumitur in maiori ꝑpõe cuz medio termino vt currẽs. Minor extremitas ẽ ille terminus qui sumit̄ i minori ꝑpõe cũ medio termĩo. vt sor. ¶ Scđo est notandum ꝙ figura est debita dispositio terminorum que dispositio tripliciter fit. Nam aut illud quod subiicitur in p̃ma ꝑpositiõe predicatur in secunda:⁊ sic resultat prima figura. Aut idem predicatur vtrobiqz:⁊ sic ordinatur secunda figura. Vel idez subiicit̄ in vtraqz:⁊ sic hẽtur tertia figura. Exẽplum prime figure: vt omne al' est sba omnis homo est animal. ergo omnis homo est sba. Exemplum secunde figure: vt nullus lapis est homo omne risibile est homo. ergo nullum risibile est lapis. Exemplũ tertie figure:omnis homo est animal omnis homo est rationalis. ergo quoddam rationale est animal. vnde versus sub:pre:prima, bis pre:secunda. tertia bis sub . ¶ Tertio est notandum ꝙ quedam est conclusio directa ⁊ quedam indirecta. conclusio directa est illa in qua maior extremitas predicatur de minori i conclusione. exempla data sunt. Cõclusio indirecta est illa in qua minor extremitas predicatur de maiori in conclusiõe: vt om

nis homo eſt animal ſoꝛ.eſt homo ergo
aliquod animal eſt ſoꝛ. ¶ Quarto eſt no-
tandum ꝙ omnium iſtarum figuraruꝫ ſũt
decem ⁊ nouem modi quibus ſylogizatur
in illis.quoꝛum nouem pertinent ad pꝛi-
mam figuram.quatuoꝛ ad ſecundam.et
ſex ad tertiam.⁊ inſeruntur in iſtis verſi-
bus. Barbara:celarent.darii:ferio bara-
liptõ. Celantes.dabitis.fapeſmo.friſeſo
moꝛum. Ceſare:cameſtres:feſtino:baro-
cho. Darapti:felaptõ:diſamis:datiſi:bꝛo
cardo:feriſon. Et hi omnes cõcludunt di
recte pꝛeter.v.vltimos pꝛime figure.
¶ In his modis ponuntur quatuoꝛ litte
re vocales.ſ.a.e.i.o.pꝛima ſignificat vni
uerſalem affirmatiuam.ſecunda vniuer-
ſalem negatiuam.tertia particularem.in
definitam.aut ſingularem affirmatiuam.
quarta particularem.indefinitaꝫ.vel ſin
gularem negatiuam. ſm ergo ſitum iſtarũ
litterarum in modo debet conſtitui ſylo-
giſmus.qꝛ ergo in.barbara.ter ponitur.a.
ideo quelibꝫ ꝓpoᵒ in modo illo erit vni
uerſalis affirmatiua. Et qꝛ in.celarent.ꝑ
mo ponitur.e.⁊ ſecundo.a.⁊ iterum ter-
tio.e.ideo illius modi pꝛima ꝓpoſitio ⁊
tertia erit vniuerſalis negatiua.ſecunda
vero vniuerſalis affirmatiua. Si ergo q̄
ratur.barbara.ex quibus conſtat.dicatur
ꝙ ex duabus vniuerſalibus affirmatiuis
vniuerſalem affirmatiuam directe cõclu
dentibus. Celarẽt.vero ex vniuerſali ne
gatiua ⁊ vniuerſali affirmatiua vniuerſa
lem negatiuam directe concludentibus.
⁊ ita de ſingulis dicaẜ. ¶ Quinto ē notã
dum ꝙ pꝛime quatuoꝛ dictiones pꝛimi v-
ſus incipiũt ab his cõſonantibus.b.c.d.f.
⁊ ſimiliter oẽs dictiones ſequentes.⁊ per
hoc intelligitur ꝙ omnes modi inchoãteſ
a.b.debent reduci ad pꝛimũ pꝛime.⁊ oẽs
modi incoantes a.c.ad ſecundum.⁊ ꝑ.d.
ad tertium.⁊ per.f.ad quartum. ¶ Item
vbicũqꝫ ponitur.s.in his dictionibus de
notatur ꝙ ꝓpoſitio intellecta per voca
lem immediate pꝛecedentẽ debꝫ conuer
ti ſimpliciter.⁊ per.p.debet conuerti per
accidens ⁊ per.m.ꝙ fiat tranſpoſitio in ꝑ̄
miſſis.ita ꝙ maioꝛ fiat minoꝛ:⁊ econuer-
ſo.⁊ per.c.ꝙ reducatur per impoſſibile.

Exemplum trium pꝛimoꝛum hẽtur redu-
cendo fapeſmo ad ferio.vt omnis homo
eſt animal nullus lapis eſt homo.ergo qđ
daꝫ animal non eſt lapis.dicatur ergo ſic
nullus homo eſt lapis quoddam animal
eſt homo.ergo quoddaꝫ animal ñ ē lapis
Iſte reductio habetuꝛ conuertendo maio
rem pꝛimi ſylogiſmi per accidẽs.⁊ mino
rem ſimpliciter.quibus cõuerſionibus fa
ctis trãſponãẜ ꝑ̄miſſe.⁊ ita ď aliis dicaẜ.
¶ Qualiter autem modus in quo poniẜ
c.reducatur per impoſſibile oſtenditur.
Nam in iſtis modis ſolummodo inſeriẜ
c.vꝫ.in.barocho.⁊ in.brocardo.ideo ſolũ
iſti modi redueuntur ad:barbara.per im
poſſibile. Exemplum pꝛimi.omnis homo
eſt animal aliquis lapis non eſt animal.g̊
aliquis lapis non eſt homo.reducitur nã
qꝫ ad.barbara.per impoſſibile ſumẽdo cõ
tradictoꝛium concluſionis cum maioꝛi ⁊ i
ferẽdo oppoſitum minoꝛis.vt omnis hõ
eſt animal omnis lapis ē homo.ergo om
nis lapis eſt animal. Exemplum ſecundi
modi.vt quidam homo non eſt lapis om
nis homo eſt animal.ergo quoddam aial
non eſt lapis. Reducitur nãqꝫ ad barba-
ra ſumendo contradictoꝛium concluſioniẜ
cum minoꝛi ⁊ inferendo oppoſitum alteri
us pꝛemiſſe.ſ.maioꝛis.vt omne animal ē
lapis.omnis homo ē animal.ergo oīs hõ
eſt lapis. Unde verſus. Simpliciter ver
ti vult. S.p.vero per acci.m.vult trã-
ſponi.c.vero per impoſſinile duci. ¶ Ex
pꝛedictis ſequitur ꝙ nullꝰ ſylogiſmꝰ ꝯſtat
ex omnibꝰ particularibꝰ nec ex oībus nega
tiuis. Et ſi altera pꝛemiſſarum fuerit pti
cularis vel negatiua ⁊ cõcluſio ſimiliter
erit particularis vel negatiua. Et h̄ de ſi
logiſmis dicta ſufficiant.
¶ Explicit pꝛimus tractatus qui ſũmula
rũ intitulatur.incipit ſecũdꝰ.ſ.ſuppõnũ.

Ca.pꝛimum.

Uppoſitio eſt acceptio termini in
pꝛopoſitione pꝛo aliquo. vel pꝛo
aliquibus. Exempluꝫ pꝛimi:tu es.
Exemplũ ſecũdi.ego ⁊ tu ſumꝰ. In pꝛĩa
ſupponit ſolum pꝛo aliquo.in ſecunda ꝑ
aliquibꝰ. Et notanter dr̃.i ꝓpoſitõe.quia
extraē ꝓpoſition non ſupponit terminꝰ

lʒ tamen significet. vñ ly.homo. ita signi
ficat extra propositionem sicut intra. Nõ
ꝗ̃ʒ tam̃ supponit nisi existat pars ꝓpõnis.
¶ Suppositio diuidit .qm̃ aliqua suppo
sitõ ẽ materialis ⁊ aliq̃ ẽ suppõ ꝑsonalis.
Suppõ materialis ẽ acceptio termini in
ꝓpõne ꝓ suo materiali significato . vt hõ
ẽ nomẽ. pʒ ꝙ ly: hõ .nõ supponit nisi ꝓ se
vel pro sibi ꝯsimili que sũt significata ma
terialia istius termini hõ. Suppositio ꝑ
sonalis ẽ acceptio termini in ꝓpositione
ꝓ suo formali significato. vt homo ẽ aı̃al.
pʒ ꝙ ly .hõ.supponit ꝓ sor. vel ꝓ pla. qui
sunt significata formalia isti⁹ termini hõ.
¶ Ad euidentiã aũt istarũ diffinitionum
est notandũ: ꝙ differentia est inter signifi
catũ formale ⁊ materiale alicuius termi
ni. Nam significatũ formale alicuius ter
mini est illud qđ iste terminus significat.
⁊ de eodẽ ac ꝓ eodem est verificabilis af
firmatiue sine additamẽto signi materia
litatis. sicut sor. vel plato est significatum
formale istius termini. homo. q꞉ de sorte
⁊ platone verificatur affirmatiue ly.hõ.
sine additamento signi materialitatis.
quia quelibet istarum est vera. sor. est ho
mo. ⁊ plato est homo. ¶ Sed significatum
materiale alicui⁹ termini, est illud qđ iste
terminus significat pro quo non est verifi
cabilis affirmatiue sine additamẽto signi
materialitatis. sicut iste termin⁹. homo.
⁊ quilibet sibi consimilis est significatum
materiale eiusdem termini .homo. q꞉ se
ipm̃ significat ⁊ quẽlibet sibi consimilem
tamen pro nullo tali est verificabilis sine
additamẽto signi materialitatis. q꞉ h̄ est
falsa. ille teri⁹ hõ .ẽ hõ. sʒ h̄ ẽ v̄a. iste teri⁹
homo ẽ ly. homo. ¶ Vel dicat ⁊ breui⁹ ꝙ
significatũ formale alic⁹ termini ẽ illđ: de
c⁹ ꝓnoĩe demonstrãte verificabilis ẽ tal'
termin⁹ affirmatiue sine additamento si
gni materialitatis. vt sor. ẽ significatũ for
male illi⁹ termi. hõ. q꞉ h̄ ẽ v̄a. h̄ ẽ hõ. de
monstrãdo sor. sed significatũ mãle alic⁹
termi ẽ illđ: đ c⁹ ꝓnoĩe demonstrãte n̄ ẽ ta
lis termin⁹ verificabil' affirͤ: nisi median
te signo materialitatis. sic iste termin⁹ ho
mo. est significatũ materiale eiusdeʒ. q꞉ h̄
nõ ẽ v̄a. h̄ ẽ homo. demonstrãdo illũ termi
nũ hõ. sʒ h̄ bñ ẽ v̄a. h̄ ẽ ly. hõ. demonstrã
do eundẽ. ¶ Ex qb⁹ seqtur p̄mo: ꝙ qlibʒ
termin⁹ q nõ ẽ đ seipõ verificabil': nisi me
diãte sig̊ materialitatis hʒ duplex signifi
catũ vidʒ. mãle: ⁊ formale. sicut illi ter
mini. hõ. aı̃al. lapis. lignũ. ⁊ h⁹i. Signifi
cat. n. ly. homo. sor. formal'r ⁊ seipm̃ aut si
bi ꝯsil'eʒ material'r. ¶ Scđo seqtur ꝙ qlʒ
termin⁹ q ẽ đ seipõ verificabilis sn̄ tali si
gno habʒ vnũ solũ significatũ. ⁊ illđ ẽ for
male ⁊ formal'r se significat. sicut isti termi
ni. ens. aliqd. nomẽ. termin⁹. ⁊ hmõi. Nã
sicut illa ẽ vera. ens est ens. ita ista. ly. ẽs
est ens. Et sicut illa ẽ vera: nomẽ ẽ nom̃.
ita ista. ly. nomẽ est nomẽ. ¶ Tertio seqt.
ꝙ sicut aliqs termin⁹ p̄me itẽtõis vl' im
põnis hʒ significatum formale solũmõ. ⁊
aliqs materiale ⁊ formale. ita aliqs termi
nus scđe intẽtionis vel impõnis hʒ signi
ficatũ formale solũmõ ⁊ aliqs vtrũqʒ. p̄ma
ps ẽ oñsa. qm̃ tam ly. homo: q̃ʒ ly. ens. est
termin⁹ p̄me intẽtionis vl' ipositionis. et
tamẽ ly. homo. hʒ vtrunqʒ significatũ. et
ly. ens. formale solũmõ. Scđa ps ꝓbat.
Nã ly. nomẽ: ⁊ ly. ꝓpõ: sunt termini scđe i
tentionis vel impõnis. ⁊ ly nomẽ hʒ signi
ficatũ formale solũmõ. q꞉ h̄ ẽ vera. ly. no
mẽ ẽ nomẽ. ⁊ ly. ꝓpõ. hʒ vtrũqʒ. q꞉ h̄ non
ẽ v̄a. ly. ꝓpositio ẽ ꝓpõ. sed bñ quelibet
istaꝝ. ꝓpõ affirmatiua ẽ ꝓpõ. ꝓpõ negati
ua est ꝓpõ. Sil'r iste termin⁹ syll's hʒ vtrũ
qʒ significatũ. q꞉ h̄ nõ ẽ vera. ly. syll's est
syll's. sed bene quelibʒ istaꝝ. a. est syll's. ⁊
.b. est syll's. dato q͛. a. sit syll's p̄me figure
⁊. b. secunde. ¶ Quarto. sequitur. ꝙ sicut
aliqs terminus p̄me intentionis vel ipo
sitionis põt supponere materialiter ⁊ ali
quis personaliter. ita aliquis termin⁹ se
cunde intentionis vel impositionis po
test supponere personaliter: ⁊ aliquis ma
terialiter. p̄ma pars est ostensa ⁊ secunda
ꝓbatur. nam dicendo. nomen est termin⁹
ly. nom̃ supponit ꝑsonal'r: q꞉ ꝓ suo ꝑsonali
significato. Et ita dicendo. propositio vel
syllogismus est oratio. sed dicendo. propo
sitio est terminus simplex. syllogismus est
nomen: tam ly. propositio q̃ʒ ly syllogism⁹
supponit mãl'r pro suo mãli significato ⁊c.

Capitulum scđm.

T autem cognoscatur qn̄ termini
materialiter supponūt ⁊ qn̄ perso
naliter: spāles regule declarant.
quaꝝ pma ē ista. Ois termin⁹ solum ha
bens significatū formale ē solūmō perso
naliter supponibilis. pꝫ. qꝛ talis nūq̄ꝫ sup
ponit nisi pro suo formali significato. ver
bi grā. de terminis pme intentōis vel im
pōnis. vt ens. aliqd. ⁊ hmōi. Exemplum
de terminis scōe intentōis vel impōnis:
vt terminus. nomē. ⁊ huiusmodi. ¶ Se
cūda regula est ista. Ois termin⁹ vtrūqꝫ
habens significatū si sibi additur signum
materialitatis i propositione solummodo
materialiter supponit. pꝫ. quia non suppo
nit nisi pro suo materiali significato rōne
signi materialitatis. Exemplū de termis
pme intentionis vel impositiōis. vt. Ly.
homo. est ly. homo Ly. animal. ē ly. aial.
tam ly hō q̄ꝫ ly aial. stat materialiter. Ex
emplū de termis scōe intentōis vel impo
sitōis. vt. Ly. ppō. est ly. ppō. Ly. syll's ē
ly. syll's. tam ly. ppō. q̄ꝫ ly. syllogism⁹: sup
ponit materialr. qꝛ p suo materiali signi
ficato. Signa mālitatis sunt ista ly. iste
terminus. ista ppō. ista oratio. ⁊ hmōi. ſꝫ
potissimū est ista vox. ly. ¶ Tertia regu
la ē ista. Cuiuscūqꝫ ppōis extrema sūt ter
mini pme intētionis vel impōnis qb⁹ nō
addit signū materialitatis: tā subiectū q̄ꝫ
pdicatū supponit psonalr. vt homo ē aial
sor. currit. Et notāter dr. si nō additur si
gnū materialitatis: qꝛ addito illo suppo
neret ibi terminus materialiter: p secun
dā regulā ¶ Quarta regula est ista. cuius
cūqꝫ ppōnis extrema sūt termini secunde
intētionis vel impositiōis: quoꝝ subiectū
hꝫ solū significatum formale ⁊ predicatuꝫ
vtrunqꝫ: tam subiectum q̄ꝫ predicatū sup
ponit personaliter si predicato non addit
signum materialitatis. verbi grā. signum
est propositio. terminus est syllogismus.
¶ Quinta regula est ista. Si extrema sūt
termini secūde intentionis vel impositio
nis ⁊ subm hēat vtrūqꝫ significatū. pdica
tum vō silr vtrūqꝫ vel solū formale: non
dat regula generalis. qm̄ iterdū suppōit
quilibet illoꝝ personaliter: interdū alter
materialiter. verbi gratia. dicendo. pro
positio est oratio: ambo extrema habent
vtrunqꝫ significatuꝫ ⁊ ambo personaliter
supponūt. Item si dicitur. ppositio est si
gnum: subiectum habet vtrunqꝫ significa
tum ⁊ predicatum solum vnū. s. formale.
⁊ vtrūqꝫ personaliter supponit. Sꝫ si dr
ppō ē nomen: subm hꝫ vtrūqꝫ significatū
⁊ predicatū solū formale: ⁊ tamē subiectuꝫ
supponit materialr. qꝛ alr nō foret ppō ve
ra. Itē si dr. ppō ē termin⁹ incōplexus:
vtrūqꝫ extremū hꝫ vtrunqꝫ significatū. ⁊
tamē subꝫ supponit materialr. qꝛ alr ppō
esset falsa. ¶ Sexta regula ē ista. Cuius
cūqꝫ ppōnis pdicatū ē termin⁹ pme inten
tionis vel impōnis: ⁊ subm secūde dedu
cto impedimēto signi materialitatis: tam
subm q̄ꝫ predicatuꝫ supponit psonalr. vt
spēs ē homo. aliqd genus ē aial. ¶ Sep
tima regula ē ista. Cuiuscūqꝫ ppōnis sb
iectū est terminus pme intētionis vel im
positionis non significans formaliter se:
⁊ pdicatū secunde: deducto impedimen
to signi limitantis: subm supponit materi
aliter ⁊ pdicatū psonalr. vt hō ē nomē. pe
trus ē noiatiui casus. Et notāter dr: nō si
gnificās formalr se. qꝛ si termin⁹ aliquis
significaret se formalr: psonalr suppone
ret p primā regulā. vt ens ē termin⁹ tran
scendēs. Itē dr: sine ipedimēto signi limi
tātis. qꝛ signū vl'e vel particulare eiusdē
generis limitat ad suppositionē persona
lē. vt aliquis hō est spēs. vel nullum aial
est genus: tam ly. hō q̄ꝫ ly. aial. stat perso
naliter ppter limitationem signi. ¶ Ex q̄
seqtur ꝙ subalterna illi⁹. hō est spēs. non
est illa. ois hō ē spēs. nec particularis ē il
la. aliqs hō ē spēs. ſꝫ ista. aliqd hō ē spēs.
nec singularis ei⁹ ē aliqua istarū. iste hō
ē spēs: ista hō est spēs. ſꝫ ista. h' hō ē spēs.
Itē ꝯdictoriū illi⁹. hō ē spēs. n̄ ē illd nihil
qd ē hō ē spēs. aut nullus hō ē spēs. quia
tūc duo ꝯdictoria forēt sil' vā. sed istd. nul
lum homo ē species. nec subcōtrariū ei⁹ ē.
aliqs hō nō ē spēs. seu aliquid qd est hō
nonē spēs. sed istud. aliqd hō nō ē spēs.
Ratio aūt quare alique istaꝝ situāt in fi
gura ⁊ alique nō: ē qꝛ in aliqbus seruatur
eadeꝫ suppositio ⁊ in aliqbus non. vnde
omnes propositiones existētes in figura

debent habere ꝯsimilē generalē supposi-
tionē. Et si dicit. q̄r suppositio materialis requirit sig^a neutri generis: Dicitur ꝙ iō qꝛ ois terminus materialiter supponēs ē neutri generis ⁊ indeclinabile nomen ꝺm grāmaticos. Ex vltima ⁊ penultima regulis sequit ꝙ ista non est bona ꝯuersio: hō est spēs. spēs est hō. qꝛ ly. hō. in prima supponit materialiter. ⁊ i scđa ꝑsonaliter. sed sic ꝯuertitur simpliciter: species est ly. hō nec illa est bona cōuersio ꝑ accn̄s nullum nomē est hō. ergo hō nō ē nomē. sed sequitur: igit aliqd qđ ē hō nō ē nomē.

Cap. tertium.

M Aterialis suppositio plures continet diuisiones. quaꝝ prima ē ista. Suppōnū materialiū alia discreta. alia cōis. Suppō materialis discreta est acceptio termini materialiter supponētis cū ꝓnoie demonstratiuo vt: h̄. hō. ē spēs. ille terminus. aial. est genus. Suppositio materialis cōis est acceptio termini materialiter supponētis sine ꝓnoie demonstratiuo: vt hō. ē noiatiui casus: Petrus. ē nomē ꝓpriū. vn̄ ly. Petrus: ꝑsonaliter sūptū ē terminus discret⁹ ⁊ nomē ꝓpriū. ſꝫ materialiter ē termin⁹ cōis p̄dicabilis de plurib⁹ vꝫ de illo termino. petr⁹ i mēte ⁊ de isto i scripto. ⁊ de illo in voce. Silr̄ dicēdo: tu. ē ꝓnomē demōstratiuuꝫ subiectū huius nō ē ꝓnomē. ſꝫ nomē indeclinabiliter sūptū hn̄s silr̄ plura supposita ¶ Scđa diuisio ē ista. Suppōnū mālium cōiuꝫ alia determinata alia ꝯfusa. Suppositio mālis determinata ē acceptio termini māliter supponētis. sub quo cōtingit descēdere ad oia eius suppo^a. disiunctiue vt: hō ē terminus cōis: ⁊ isti sūt oēs termini: hō: ergo. hoc. hō. ē termin⁹ cōis vl' h̄. hō. ē termin⁹ cōis: ul' sic de singulis. Ex q̊ seqt ꝙ ista ꝓp^o ē vera. Hō. nō ē noiatiui casus sicut ista. Hō. ē noiatiui casus. qꝛ st due idefinite sub ꝯrie i quaꝝ p̄ma v̄ificat subiectū ꝓ illo termino. hō. q ē dti vel acti casus materialiter sūpto. ⁊ i alia ꝓ simili q est nti casus. Et ita ꝯcedit ꝙ: Amo. ē v̄bū. ⁊ qđ: Amo. nō ē verbū. Legēs ē ꝑticipium. ⁊ Legens non est ꝑticipium. Tu: ē pronomen demonstratiuum. ⁊: Tu: nō ē ꝓnomen demonstratiuū. Nec sunt iste ꝯtradictorie sed subcōtrarie. iō non ꝯcedo ꝙ Amo: est verbū: ⁊ nullū Amo est verbū. Tu es ꝓnomē. ⁊ nullū tu ē ꝓnomē: qꝛ sūt ꝯtradictorie. Suppō materialis ꝯfusa ē acceptio termini materialiter cōmuniter supponētis sub quo nō ꝯtingit descēdere ad oia sua supponētia disiūctiue. vt tātuꝫ homo ē nomē. ⁊ isti sūt oēs termini. hō. g̊ tm̄ h̄. hō ē nomē vel tm̄ h̄ homo. est nomē vel sic de singulis. quia in casu an̄s ē verū ⁊ ꝯn̄s ē falsum. ¶ Tertia diuisio ē ista Suppōnū materialiū ꝯfusaꝝ: q̄dā ē ꝯfusa tm̄. ⁊ q̄dā ꝯfusa distributiua. ¶ Quarta diuisio ē ista. Suppōnū materialiū cōfusaꝝ tm̄ q̄dam est mobilis: ⁊ q̄dā imobilis. Suppō materialis cōfusa tm̄ mobil^s ē acceptio termini materialiter supponētis: sub quo contingit descendere ad oia sua supposita disiūcti. vt tm̄ hō ē nomē. ⁊ h̄ sunt oia ly hō. g̊ tm̄ h̄. homo vel h̄. hō vel sic de singulis est nomē. Suppō materialis ꝯfusa tm̄ mobilis ē acceptio termini materialiter coiter supponētis: sub quo non ꝯtingit descendere. sed si ꝯtingeret descēderet disiunctim. vt necessario hō est spēs. ly. homo. stat cōfuse tm̄ imobiliter: qꝛ non licet descēdere. vn̄ nō sequitur. necessario hō ē spēs. ⁊ isti sūt omnes termini. homo. g̊ necessario hoc. homo vl' hoc. homo. vl' sic de singulis est species. an̄s eni ē veꝝ ⁊ ꝯn̄s falsū. tn̄ si ꝯtingeret descēdere descēderetur modo dicto.

¶ Quinta diuisio est ista. Suppositionū materialium distributiuarum quedam ē mobilis. ⁊ quedam imobilis. Suppositō materialis distributiua mobilis ē acceptio termini mālr̄ coiter supponētis: sub quo contingit descendere ad oia sua supposita copulatiue. vt omne homo ē terminus. ⁊ isti sunt omnes termini. homo. ergo h̄. homo est terminus ⁊ hoc. homo: ē terminus. ⁊ sic de singulis. Suppositio materialis distributiua imobilis ē acceptio termini materialr̄ cōiter supponentis sub quo contingit descendere. sed si contingeret: descēderetur copulatiue: vt necessario oē homo ē species ly homo. stat materialiter distributiue imobiliter: qꝛ

non licȝ descẽdere cũ non sequat͛. necessa rio omne hõ est spẽs. ⁊ isti sũt oẽs termini homo. ergo necessario hoc hõ est species. ⁊ necessario hoc hõ est spẽs. ⁊ sic de singu lis. antecedens. n. ẽ veruȝ ⁊ ꝯñs falsum. verũtamẽ si ꝯtingeret descẽdere: descen deret͛ illo mõ. ¶ Propter ꝑdicta ẽ notã dum ꝙ ista ꝯiunctio: ⁊ aliquãdo tenet͛ co pulati: ⁊ aliquãdo copulatiue: tenetur co pulati quãdo copulat terminos. vt soꝛ. ⁊ pla. currunt. Tenetur copulatiue quãdo ꝯiungit ꝓpões. vt soꝛ. currit ⁊ pla. mo uetur. ꝯsimiliter nota disiunctionis aliqñ tenetur disiunctim aliquãdo disiunctiue. Tenet͛ disiunctim qñ disiungit terminos. vt soꝛ. vel plato currit. Et tenet͛ disiũctiue quando disiungit ꝓpões. vt deus est vl' homo est asinus.

Capi. quartum.

c Onsequẽter seqtur diuisiones po nere suppõnis ꝑsonalis materiaȝ ꝯcernẽtes. Quaꝝ ꝑ̃ma est ista. Suppõnum personaliũ alia discreta alia cois. Suppositio ꝑsonalis discreta ẽ ac ceptio termini singularis vel cois cũ ꝓno mine demonstratio singularis nũeri ꝑso nal'r supponẽtis. vt soꝛ. currit. ille hõ dis putat. Ex illa diuisione seqtur ista regula Ois termin⁹ discret⁹ vel cois cũ ꝓnomi ne demonstratiuo singularis nũeri exñs pars ꝓpõnis: discrete supponit siue ꝑ̃ces serit signũ distributiuũ siue nõ. vñ ita stat discrete ly. tu. in illa. nullus asinus es tu. sicut in ista. tu es hõ. Suppõ personalis cois ẽ acceptio termini cois ꝑsonal'r sup ponẽtis sin̄ ꝓnoie demonstratio singula ris numeri. vt homo currit. ¶ Scđa di uisio ẽ ista. suppõnum ꝑsonaliũ cõiuȝ que dam ẽ determinata ⁊ qđã ꝯfusa. Suppõ ꝑsonalis determiata ẽ acceptio termini ꝑ sonal'r supponẽtis: sub quo ꝯtingit descen dere ad oia ei⁹ singularia disiũctiue. vt hõ currit. ⁊ isti sũt oẽs hoies. g̃ ille hõ cur rit vel iste hõ currit. l' sic de singulis.

Iuxta quã suppõnem sit h̄ prima regu la. Cuiuslibȝ ꝑticularis vel idefinite sub iectũ supponit determinate: tã affirmati ue ꝙ̃ negatiue: tam in suppõne materiali ꝙ̃ ꝑsonali. ¶ Secũda regula ẽ ista. ois termin⁹ cõis quẽ nullũ signuȝ ꝑ̃cedit nisi signũ particulare supponit determinate. vnde h⁹ ꝓpõnis. hõ est animal: tam sub iectum ꝙ̃ ꝑ̃dicatum supponit determina te. ⁊ si alicui istoꝝ adderet͛ signũ particu lare: nõ ꝓpter hoc impediret͛ suppõ ista. Suppositio confusa est acceptio termini cõiter personaliter supponentis sub quo non ꝯtingit descẽdere disiunctiue. vt tãtũ homo ẽ risibilis. ly. homo stat cõfuse: ⁊ nõ debet disiũctiue descendi: vt patebit. ¶ Tertia diuisio ẽ ista. Suppositionum personaliũ ꝯfusarum: quedam est confusa tñ. ⁊ quedã cõfusa distributiua. ¶ Quar ta diuisio est ista. Suppositionũ ꝑsonaliũ confusaꝝ tantũ quedã ẽ mobilis ⁊ quedã imobilis. Suppositio ꝑsonalis ꝯfusa tñ mobilis ẽ acceptio termini communis ꝑ sonaliter supponentis: sub quo ꝯtingit de scendere ad omnia sua supposita disiun ctim. vt ois homo est animal. ⁊ hec sunt omnia animalia. ergo omnis hõ ẽ hoc ani mal vel hoc animal vel sic de singulis. ¶ Iuxta quã suppõnẽ sit hec ꝑ̃ma regl'a Cuiuslibet vniuersalis affirmatiue pꝛe dicatum si fuerit terminus communis de ducto oi impedimẽto stat ꝯfuse tñ mobili ter. vt ois homo ẽ aial. ly. aial stat confu se tñ mobiliter. dico. si fuerit termin⁹ cõ munis. qꝛ si fuerit termin⁹ discretus sta ret discrete. etiã dico: sine impedimento: ad excludendũ alia signa: vnde dicendo ois hõ oẽ animal est. ly. animal est pꝛedi catum vniuersalis affirmatiue ⁊ termin⁹ cois: ⁊ tamen non stat confuse tantum: sȝ distributiue: vt patebit. ¶ Secunda re gula. Cuiuslibet exclusiue pꝛimi oꝛdinis: cuius nota exclusionis nõ negat͛ subiectũ si fuerit terminus communis deducto oĩ alio impedimento stat confuse tñ mobili ter. vt tantũ homo currit: tantũ homo nõ currit. vtrobiqȝ supponit ly. homo. ꝯfuse tantũ mobiliter. Suppositio personalis confusa tñ imobilis est acceptio termini personaliter coiter supponentis: sub q̊ non contigit descendere: sed si contingeret de scenderetur disiunctim. vt necessario ho mo est animal. supponit ly. homo. isto mo do. qꝛ cum nullo medio sequitur. ergo ne

cessario iste homo vel ista hō: vel sic sic đ singulis est animal. q: aňs est veꝝ. ⁊ ꝯňs falsū. tamē si ꝯtingeret descēdere: descenderet isto mō. Huic supposi̅ni ānectūtur regule. Prima ē ista. Cuiuslibꝫ ꝯditionalis affirmatiue de termis coībus deducto ipedimēto alteri⁹ signi: qlibꝫ illoꝝ supponit ꝯfuse tantū imobilr. vt si hō ē aial ē tam ly. hō. ꝙꝫ ly. aial: stat ꝯfuse tantū imobiliter. ¶ Secūda regula. Cuiuslibet reduplicatiue affirmatiue p̄dicatum si fuerit capax confusionis: ⁊ nō habuerit aliunde ipedimentū: stat ꝯfuse tm̄ imobiliter. vt sor. inq̄ȝtum homo ē aial. ly. aial stat illo modo. ¶ Tertia regula. Cuiuslibꝫ modalis in sensu composito habentis terminū cōem non distributuȝ: supponit ille terminus ꝯfuse tantum imobiliter. vt necessario homo ē animal. Impossibile ē hominem nō esse. q: nō licet descēdere: vt pꝫ.

¶ Quinta diuisio ē ista. Suppositionum personalium distributiuarum quedaȝ est mobilis: ⁊ quedam imobilis. Suppositio personalis distributiua mobilis est acceptio termini personaliter coīter supponētis sub quo ꝯtingit descendere ad omnia sua supposita copulatiue. vt oīs homo currit. ⁊ isti sūt omnes homines. ergo iste homo currit ⁊ ista homo currit: ⁊ sic de singulis. quare concluditur ꝙ ly. homo stat confuse distributiue mobiliter. Isti suppositiōi sunt ānexe iste regule Prima ē ista. Cuiuslibet ꝓpōnis vniuersalis affirmatiue subm stat ꝯfuse distributiue mobiliter. vt oīs homo currit: qlibet homo disputat. qōlibet animal mouetur. taȝ ly. homo. ꝙꝫ ly. aial. stat distributiue mobiliter. ¶ Secūda regula. Cuiuslibet vl'is negatiue de ꝯsueto mō loquendi tā subm ꝙꝫ p̄dicatuȝ: si fuerit termin⁹ cōis nō ipeditus: supponit ꝯfuse distributiue mobiliter. vt nullus hō est asinus: tam ly. hō ꝙꝫ ly. asinus. stat ꝯfuse distributiue mobilr. dico de consueto mō loquendi. q: h⁹ vl'is negatiue. oīs hō aial nō ē. non stat ly. aial. qō ē predicatū distributiue sed ꝯfuse tm̄. ¶ Tertia regula. Cuiuslibet ꝑticularis vel idefinite aut singularis negatiue de consueto modo loquendi predicatuȝ si fuerit termin⁹ cōis: deducto impedimento alteri⁹ signi. stat ꝯfuse distributiue mobiliter. vt aliqs homo nō ē asinus. animal non ē lapis. sortes non ē capra. In his oībus predicata stant confuse distributiue mobiliter. aduenientе tamen impedimēto alterius signi non sic starent. Vñ dicendo. sor. nō ē oīs homo: non supponit ly. homo. confuse distributiue: sed determinate vt ostendet. ¶ Quarta regula. Cuiuslibꝫ exclusiue affirmatiue primi ordinis predicatū si fuerit termin⁹ cōis deducto impedimēto alterius signi: supponit confuse distributiue mobiliter. vt tantū animal ē homo. ly. homo. supponit illo modo. Suppositō personalis distributiua immobilis ē acceptio termini cōis personaliter supponentis sub quo nō ꝯtingit descendere: sed si cōtingeret descenderetur copulatiue. vt necessario omnis homo ē animal. ly. hō. sic supponit. qm̄ non sequitur cuȝ debito medio ergo necessario iste homo ē animal: ⁊ sic de singulis. q: aňs ē verum ⁊ ꝯňs falsum.

Iuxta suppōnem istam fit p̄ma hec regula. Cuiuslibet conditionalis de termīo distributo: supponit terminus confuse distributiue immobiliter: ī ordine ad totam conditionalem vt si oē animal currit oīs homo currit tam ly. homo. ꝙꝫ ly. animal. stat distributiue immobiliter. q: non licet descendere ⁊ hoc in ordine ad totam cōditionalem. ¶ Secunda regula. Cuiuslibet exceptiue proprie: tam affirmatiue ꝙꝫ negatiue: illud a quo fit exceptio stat confuse distributiue īmobiliter. vt omnis homo preter sor. currit. Nullum animal preter hominem ē rationale: tam ly. homo. ꝙꝫ ly. animal. stat distributiue īmobiliter: q: non licet descendere. Tertia regl'a. Cuiuslibet modalis in sensu cōposito habentis terminum distributū supponit terminus ille confuse distributiue immobilr vt necessario omnis homo ē animal. oēm hoiem eē animal ē scitū a me. q: non licet descēdere. verūtamē si aliqñ possit descēdi. hoc erit gratia materie: q: forte oppositum consequentis repugnabit antecedenti.

Capi. quintum.

P Ro maiori euidentia dictorum
ponēde sunt alique regule termi
noꝝ vim ꝯfundendi habentium.
Quarum p̄ma ē ista. Omne signū vniuer
sale affirmatiuū terminū sequentē se ime
diate confundit: ꝯfuse distributiue mobili
ter: ⁊ mediate sequentē: si fuerit termin⁹
capax sue ꝯfusionis: ꝯfundit confuse tātū:
silr̄ deducto impedimento alterius signi.
vt ois homo ē animal. aut: ois homo ani
mal non ē. vtrobiq̄ȝ supponit ly. homo. di
stributiue ⁊ ly. aial. confuse tantuȝ. Et no
tanter dr̄. si fuerit capax cōfusionis. p̄mo:
ꝓptr terminos singulares qui nō possūt
cōiter supponere. Secundo: propter ta
les ꝓpositiones: videns oēm hominem
ē animal. Asinus cuiuslibet hominis cur
rit. nec ly. animal. nec ly. currens. cōfun-
ditur. q: nō graditur virtus signi vsq̄ȝ ad
p̄dicatū ex quo ē pars subiecti. Dicitur
secūdo: deducto impedimēto alterius si
gni. q: in ista ꝓpōne. non ois hō ē aial. nō
supponit ly. homo. distributiue. sed deter
minate per vnam regulā ꝑtinentē ad hāc
materiam. vȝ. Quicquid mobilitat imobi
litatum: immobilitat mobilitatum. i. qd̄lȝ
signum habens vim distribuendi aliqueȝ
terminū si ipsum reperit nō distributū fa
cit ipsum stare distributiue. ⁊ si ip̄m repe
rit distributum facit eū stare nō distributi
ue. i. determinate vel ꝯfuse tantū. Exem
plū p̄mi subm̄ huius. homo currit. stat nō
distributiue. iō adueniente signo vl'i sta
bit distributiue dicēdo. ois homo currit.
Et q: iam stat distributiue: iō adueniente
alio signo ꝯgrue: stat nō distributiue. vȝ
non ois homo currit. Itē notandū ꝙ si
duo signa affirmatiua cadunt super eun
dem terminum faciunt illum stare deter
minate. vt tu differs ab oi hoie. Et si vnū
fuerit affirmatiuum ⁊ reliquū negatiuum
iteꝝ faciunt ipsum stare determinate. vt
tu non differs ab homine. non quilibȝ ho
mo currit. etiā si ambo sint negatiua ⁊ im
mediate cadant super eundem faciunt
illum stare determinate. vt nō nullus ho
mo currit. Sicut mediate cadāt ita ꝙ me
diet terminus distributus: faciunt illum
stare confuse tantū. vt nullus homo non
currit. pȝ. ꝙ ly. currens stat confuse tātū.
q: illa propositio equiualet isti. quilibȝ ho
mo currit. vbi ly. currens: stat confuse tā-
tum. Similiter dicendo. non aliquis ho
mo nō ē animal. supponit ly. animal con
fuse tantū. vt pȝ per suā equalentē. vȝ. q
libet homo ē animal. vbi ly. aial stat cōfu
se tantū. Secūda regula ē ista. Omnia
signa negatiua non impedita ꝯfūdūt ꝯfu
se distributiue mobilr̄ tā terminū sequēteȝ
mediate q̄ȝ imediate: dūmō fuerit capax
sue ꝯfusiōis. v. g. nō hō currit. null⁹ hō dis
putat: tā subm̄ q̄ȝ p̄dicatū: stat ꝯfuse distri
butiue mobiliter. Sȝ i ista. asin⁹ nulli⁹ ho
minis ē aial. ly. aial. nō stat distributie. q:
nō capit ꝯfusionē a signo ꝓpter limitatōeȝ
factā a subo cui⁹ ē ps. ¶ Tertia regula est
ista. Ois ꝯparatiu⁹ gradus ⁊ suplatiuus:
ita sic tā ⁊ q̄ȝ dr̄t: aliō: ⁊ n̄ idē ⁊ ista vba: ca
reo: ⁊ idigeo: ꝯfundūt distributiue mobilr̄
terminū sequentē imediate capacē istius
ꝯfusiōis: ⁊ oi alio impedimēto d̄ducto. vt
tu es fortior hoie. tu es fortissim⁹ hoium.
tu es ita fortis sic aliqs hō. tu differs ab
hoie. tu es aliud ab hoie: vel non idē ho-
mini. ego careo vel indigeo pecunia. In
oib⁹ istis stat distributiue mobiliter termi
nus sequēs signa noiata. Sȝ notandū
ē ꝙ comparatiuus gradus confundit cō-
fuse distributiue mobiliter terminum a se
rectū ex natura comparationis. ablatiuuȝ
autem rectum ex natura excessus: confun
dit confuse tantum. vt ego sum maior te
longitudine vnius brachii. supponit ly. lō
gitudine: confuse tantum. Item: null⁹ ho
rum terminorum confundit distributiue
nisi terminum a se rectum a parte post.
vnde dicendo: hoie ē fortior equus: vel
ab homine differt asinus. nō supponit ly.
equus: nec ly. asin⁹. distributiue: sed soluȝ
determinate. ¶ Quarta regula. Dictio
exclusiua cōfundit ꝯfuse tm̄ mobilier ter
minū cōeȝ imediate sequētē ⁊ mediate se-
quētē: ꝯfuse distributie mobilr̄. vt tm̄ hō ē
aial. ly. hō. supponit ꝯfuse tm̄ mobilr̄. ⁊ ly.
aial. distributiue mobiliter. ¶ Quita regu
la. Dictio exceptiua ꝯfūdit suū casuale: si
ē termin⁹ cōis: ꝯfuse tm̄ mobiliter: vt nul
lum animal preter hominem currit.

Oē aial p̄ter hoiem currit. ly. hoiem. stat
ꝯfuse tm̄ mobilr̄. ¶ Sexta regula. Dictō
reduplicatiua suū casuale ꝯfundit cōfuse
tantū mobilr̄: ⁊ p̄dicatū ꝯfuse tm̄ imobilr̄.
vt sor. inq̄ꝫtū hō ē aial ly. homo. stat ꝯfu
se tm̄ mobilr̄: ⁊ ly. aial imobilr̄. qꝛ sub pri-
mo ꝯtigit disiūcti descēdere ⁊ nō sb scd̄o.
¶ Septima regula. termini ꝯcernentes
actū mētis. vt scire: credere: dubitare: ⁊
huiusmodi ꝯfundūt ꝯfuse tātū mobiliter.
Exēplū. Ego scio aliquā ꝓpositione. ly. ꝓ
positionē. stat ꝯfuse tātū mobilr̄. qꝛ bn̄ seq
tur. Ego scio aliquā ꝓpositionē. ⁊ ille sūt
omnes ꝓpositiones. ergo scio illam vel
illā. vel sic de singulis. ¶ Octaua regula
Oia aduerbia nūerabilia. bis. ter. quater
⁊ hmōi: ꝯfundūt ꝯfuse tm̄ mobilr̄ terminū
sequentē se. vt bis comediꝰ panē. ter pota
sti vinū. supponit ly. panē. ⁊ ly. vinū. ꝯfu
se tm̄ mobilr̄. Nā sicut illa vice. ⁊ illa vi-
ce cū interruptōe tp̄is comedi panē. ita il
lū vel illū panē. ¶ Nona regula. termini
modales noialiter ⁊ aduerbialr̄ sumpti i
sensu ꝯposito ꝯfūdūt ꝯfuse tm̄ imobiliter
oēs terminos cōes nō distributos vel se
quātur vel p̄cedant. vt necessario hō est
aial. ⁊ hoiem eē aial ē necessariū. ¶ De-
cima regula. ista verba. icipit. ⁊ desinit. cō
fundunt terminū sequentē cōem nō distri
butū ꝯfuse tm̄ imobiliter. ⁊ ly. imediate: i
eis iclusum mobiliter. vt tu icipis vel de
finis scire aliquā ꝓpōnem. ly. ꝓpōnē stat
ꝯfuse tm̄ imobiliter: qꝛ nō ꝗ̄lꝫ descēdere. ⁊
ly. ꝓpōnem. in illa imediate an̄ hoc sciui
sti aliquā ꝓpōnem: stat ꝯfuse tm̄ mobiliter
Sꝫ h̄ clare intelligētur viso tractatu de
ꝓbationibꝰ terminoꝝ. ¶ Undecima re-
gula. Ista verba: ꝓmitto: debeo: obligor:
ꝯfundūt ꝯfuse tm̄ imobiliter. vt ꝓmitto ti
bi denariū. ly. denariū. stat imobiliter. qꝛ
nō lꝫ descēdere. ¶ Duodecima regula ē
ista. Nota ꝯditionis ⁊ rōnis oēs suos ter
minos cōes nō distributos ꝯfundūt ꝯfuse
tm̄ imobiliter. ⁊ h̊ i ordine ad ypotheticā
vt si hō ē aial est. homo currit. g̊ aial cur-
rit. Notandum primo: ꝙ licet nullus
terminus distributiuus habeat vim su-
pra terminū p̄cedentē. tamē bene hꝫ vim
supra illū terminꝰ ꝯfusiuus ꝯfuse tm̄: non

tamē q̄libet sed solū ille q̄ idifferēter ante
se ⁊ post se determinat ꝯpōnem v̄balem.
vn̄ illi termi. ois. nullus ⁊ hmōi nō ꝯfun-
dūt aliquē terminū p̄cedentē. qꝛ in q̄libet
istaꝝ. aliqs hō oē aial ē. aliqs homo nullū
aial ē. supponit ly. hō. determinate. Silr̄
nec ista verba. icipit: vel desinit: vl̄ ꝓmit
to. qꝛ dn̄do hō incipit eē. aut denarium ꝓ
mitto: tam ly. homo q̄ꝫ ly. denariū. stat de
terminate. sꝫ dicēdo. hoiem eē aial ē scitū
a me. aut hoiem nō eē ē impoe̊. vl̄ homo
ē aial necio. supponūt oēs illi termi cōes
ꝯfuse tm̄: lꝫ p̄cedant. ⁊ hoc iō qꝛ illi termi
ni faciētes sensū compositū vel diuisum:
ita determināt ꝯpōnem an̄ se sic post se. ⁊
ita ꝯn̄r dicat̄ d̄ nota rōnis ⁊ ꝯditionis: ꝙ
ꝯfundūt an̄ se. Scd̄o notandū ꝙ termi
nꝰ hn̄s solū vim ꝯfundendi ꝯfuse tm̄ non
ipedit distributionē termini: lꝫ iterdū ipe
diat eiꝰ descēsuꝫ. ver. gr̄a dn̄do. ois hō ē
aial. ly. homo stat distributiue. ⁊ ita stat di
cēdo necio. ois hō ē aial. sꝫ ē dr̄ia. qꝛ i pri-
ma stat mobilr̄ ⁊ in scd̄a imobilr̄: ꝓꝑ aduē
tū termini modalis. Dico igit̄ ꝙ oēs ter-
mini hn̄tes solā vim ꝯfundēdi terminum
imobilr̄ ipediūt descensū: ⁊ ita imobilitāt.
sꝫ alii hn̄tes solā vi ꝯfundēdi ꝯfuse tantū
mobilr̄ nō ipediūt descēsuꝫ: ⁊ ita nō imobi
litāt. vn̄ seq̄t̄. Scio oēm ꝓpōnē: ⁊ iste sūt
oēs ꝓpōnes. g̊ scio istā ⁊ scio illā. ⁊ sic d̄ sin
gulis. Tertio notanduꝫ: ꝙ si duo signa
distributiua cadūt sup̱ aliquē terminū q̊ꝝ
nō q̊dlꝫ ꝑ se sumptū caderet distributiue
sup̱ eundē terminū: nullū illoꝝ ipedit reli
quū. v̄. g. ois hō oē aial ē. ly. aial. stat distri
butiue nō obn̄te ꝙ p̄cedāt duo signa distri
butiua. qꝛ primū ꝑ se sumptū nō distribue
ret ly. aial. sed faceret ip̄m stare ꝯfuse tm̄.
silr̄ ois homo non aial est. ⁊ ita dicendo a
sorte differt ois homo. supponit ly hō di-
stributiue: non obstāte ꝙ p̄cedāt duo sigᵃ
qꝛ primū sumptū sine scd̄o non distribue-
ret ly. homo. dicēdo a sorte differt hō. qꝛ
ly differt. non distribuit nisi terminuꝫ re-
ctū a parte post. vt dictū est. Modo con
simili dico i ista. tu es fortior q̄ꝫ homo. ꝙ
ly. homo. stat distributiue nec primum si
gnū ipedit: qꝛ per se sumptū nō distribuit
aliquem rectū: vt declaratū ē supra. sꝫ di

cendo.nullus homo non ē aial.tu differs
ab oi homine.vel tu es albioꝛ omni albo.
impeditur diſtributio termini vltimi.qꝛ ꝑ̄
cedunt duo ſigna:quoꝝ qḋlibʒ ſine altero
diſtribueret terminū illū.quare ꝛc.

Capi. ſextum.

D E ſuppoſitiōe relatiuoꝝ ſequitur
pertractare. vbi q̄dā diuiſiōes ſūt
ꝑmittēde. Prima ē iſta. Relati
uoꝝ q̄dam ſunt relatiua ſubē. vt:q:q̄:qḋ:
Et q̄dā accidētis:vt qualis:qualis:tātuſ:
quātus:ꝛ ſimilia. ¶ Secunda diuiſio ē
iſta. Relatiuoꝝ ſubē q̄dam ſūt identita-
tis. vt q:iſte:ille:hic ꝛ is. Et q̄dā diuer
ſitatis. vt aliꝰ:alter:reliquus: ꝛ hmōi.
¶ Tertia diuiſio ē iſta. Relatiuoꝝ iden-
titatis quedam ſunt reciꝓca. vt ſui :me
us:tuus:ſuus. Quedam non reciꝓca.
vt ille:ipſe:ꝛ huiuſmodi. ¶ Quarta diui
ſio ē iſta. Relatiuoꝛum reciꝓcoꝛum que
daʒ ſunt poſſeſſiua. vt tuus:ſuus. Et que
dam non poſſeſſiua. vt ſe. Quinta diui
ſio ē iſta. Relatiuoꝛum accidentis quod
dam ē identitatis. vt:talis:ꝛ tantus : qḋ-
dam diuerſitatis: vt aliuſmodi. His di
uiſionibus ꝓmiſſis ſit hec pꝛima regula
Relatiuum diuerſitatis ſubē ꝛ relatiuuʒ
poſſeſſionis non ſupponunt ꝓ illo ꝓ quo
ſuum añs. exemplum pꝛimi. Duoꝝ ꝯtra
dictoꝛium vnū ē veꝝ ꝛ reliquū ē falſum.
pʒ ꝙ ꝓ alio ſupponit ly. vnū. ꝛ ꝓ alio ly.
reliquū. Exēplū ſcḋi. aliqs hō currit ꝛ ſuꝰ
aſinꝰ iacet. ſupponit añs ꝓ hoie: ꝛ relati-
uum ꝓ aſino. Scḋa regula ē iſta. Rela
tiuū idētitatis ſubē nō poſſeſſiuum ſemꝑ
ſupponit ꝓ eo ꝓ q̊ ſuū añs i ꝯparatiōe tñ
ad alteꝝ extremoꝝ. Exēplum ḋ relatiuo
idētitatis ſubē nō reciꝓco. vt aliqs hō
currit ꝛ ille diſputat. ſupponit ly. ille. non
abſolute ꝓ aliq̊ hoie. ſed ꝓ aliquo hoie cur
rente. iō non ſignificat ſcḋa pars abſolute
ꝙ aliqs hō diſputat. ſʒ ꝙ aliqs hō currēs
diſputat. Silr hꝰ copulatiue. aliqs hō eſt
latro ꝛ tu es ille: nō ſignificat ſcḋa pars ꝑ̄
ciſe ꝙ tu es aliqs hō. qꝛ tūc illa copulati-
ua eēt vera. ſʒ ꝙ tu es aliqs hō q ē latro.
Ex quo ſeqtur ꝙ hec ē falſa. aliqs hō ē
aial ꝛ aſinꝰ ē illō. qꝛ ſcḋa ps ſignificat aſ-
ſertiue ꝙ aſinus ē aial qḋ ē aliquis hō:ꝛ ꝑ
idēb ē flā. aliqs hō ē ſoꝛ. ꝛ pla. ē iſte. ſed
hec ē vera. aliqs qs hō ē ſoꝛtes ꝛ pla. nō
ē ille. qꝛ pla. aliqs hō ē q ē ſoꝛtes nō ē. Et
iſta ē vera. aliqs homo nō ē ſoꝛ. ꝛ plato nō
ē ille. qꝛ plato cicero nō ē ꝛ cicero ē aliqs
homo q nō ē ſoꝛ. Itē cōceditur ꝙ aliqs
hō nō ē ſoꝛ. ꝛ pla. ē ille. qꝛ pla. aliquis ho
mo qui nō ē ſoꝛtes ē. quoniā pla. ē ipemet
qui non ē ſoꝛ. Exempium de relatiuo idē-
titatis ſubē reciꝓco. vt omnis homo vi
det ſe. ſupponit ly. ſe pꝛo homine non ab-
ſolute ſic intelligendo. omnis homo vidʒ
omnem hominem: ſed referendo ſingula
ſingulis. vt iſte homo videt ſe :et ille ho-
mo videt ſe. ꝛ ſic de ſingulis. Similr di-
catur de illa. omnis homo habens filium
diligit illum. ¶ Tertia regula ē iſta. Re
latiuum idētitatis accidētis ſemꝑ ſuppo
nit ꝓ ſimili: vel equali illi ꝓ quo ſupponit
ſuū añs. ver. g. ſoꝛ. ē albꝰ ꝛ talis ē plato.
vel ſoꝛ. ē albꝰ qualis ē plato: ſupponit re-
latiuū nō ꝓ ſoꝛ. ſʒ ꝓ ſili ſoꝛ. Silr i illa ſoꝛ. ē
bicubitꝰ ꝛ tantꝰ ē pla. ſupponit relatiuuʒ ꝓ
equali ſoꝛ. ¶ Quarta regula ē iſta. Rela
tiuū diuerſitatis accidētis ſemꝑ ſupponit
ꝓ diſſimili illi ꝓ quo ſupponit ſuū antece-
dens. vt cignus ē albꝰ ꝛ aliuſmodi ē coꝛ-
uus Ex quibus duabus regulis ſequit̄
quinta. vʒ. ꝙ relatiua accidētium tā iden
titatis q̄ʒ diuerſitatis ſupponunt pꝛo alio
ſuppoſito ſui antecedentis. patet regula
ex exemplis.

Capi. ſeptimum.

E X quo patuit pro quibus relatiua
ſupponunt: reſtat oſtendere eoꝛū-
dem modos ſupponendi. Sit ḡ
hec pꝛima regula. Relatiuum diuerſita-
tis ſubſtantie non ſemper ſupponit eodeʒ
modo ſicut ſuum antecedens. ſed ſecūdū
exigentiam ſui ſigni vel ſitus. Unde ali-
quando ſupponit eodem modo. vt vnus
homo currit ꝛ alius diſputat. Omnis pꝛo
poſitio vera eſt neceſſaria: ꝛ omnis alia ē
impoſſibilis. In pꝛima antecedens ꝛ re-
latiuum ſupponunt determinate: ꝛ in ſe-
cunda confuſe diſtributiue. Aliquando
antecedens ſupponit magis confuſe q̄ʒ
ſuum relatiuum. vt omnis conditionalis
vera ē neceſſaria ꝛ alia eſt impoſſibilis.

supponit añs distributiue ⁊ relatiuuꝫ de
terminate. aliquãdo econuerso: relatiuuꝫ
diuersitatis sube supponit ꝯfusius ꝙ̃ suũ
añs. vt aliqs homo ē niger ⁊ nullus aliuſ
est albus. añs supponit determinate ⁊ re
latiuũ distributiue. Silr. aliqs homo le-
git ⁊ tm̃ aliꝰ disputat. relatiuum ꝯfuse tm̃
⁊ añs determiate. ¶ Scḋa regula ē ista.
Oē relatiuũ identitatis sube i eadem ca-
thegorica sui antecedẽtis semꝑ supponit
eodem modo sicut suũ añs. ꝓbatur indu-
ctiue. vt ois homo qui currit mouetur. re
latiuũ supponit ꝯfuse distributiue. ⁊ i ista
ois homo ē animal qḋ ē rationale: suppo
nit ꝯfuse tantũ. ⁊ i ista. homo q disputat le
git. supponit determinate. ⁊ in ista. sor. q
currit non sedet: supponit relatiuũ discre
te. Item ē iudiciũ de recipꝛocis taꝫ pos
sessiuis ꝙ̃ non possessiuis. vt omnis ho
mo videt se. ly. se. stat ꝯfuse distributiue.
Et in ista. aliquis homo diligit filiũ suuꝫ.
ly. suum. stat determinate: ⁊ in ista. pater
sor. vocauit illum. ly. illum. stat discrete.
Ex ista regula seqtur ista conclusio. ꝙ
aliqua ē ꝑpositio vniuersalis affirmatiua
habens pꝛecise vnum signũ: cuius pꝛedi-
catum stat ꝯfuse distributiue. vt quilibet
homo est ipsemet. ¶ Scḋa ꝯclusio ē ista.
Signum vlē affirmatiuũ ita habet vim
distribuendi a parte pꝛedicati sicut a par
te subiecti. ¶ Tertia conclusio. Aliq duo
sunt termini cões sequentes signum vlē
affirmatiuum nõ impeditum per aliud si
gnum: quoꝝ remotioꝛem distribuit: ⁊ non
ꝑpinqoꝛē pꝫ. vt ois hõ ē vidẽs se. vbi ly.
se. stat confuse tantũ. ⁊ ly vidẽs ꝯfuse tm̃.
Et si ꝯtra istas ꝯclusiones adducant re-
gule qnti capl'i hꝰ tractatꝰ. s. ꝑ maioꝛi eui
dẽtia. Dicat ꝙ ille regule itelligant extra
materiã relatiuoꝝ. Contra istã regulaꝫ
arguit. qm̃ dato ꝙ ly. se. distribuat in di-
cta ꝑpõne: seqt istã ꝯñam foꝛe bonã. Ois
homo videt se. ergo ois homo videt oēm
hoiem. Dr ꝙ stat distributiue nõ absolu-
te: sꝫ referẽdo singula singulis. vꝫ. iste ho
mo videt se. ⁊ ille homo videt se. ⁊ sic de
singulis. Ex quo infero istã ꝯñam nõ va
lere tantum. soꝛ. videt se. ergo oē videns
se est soꝛ. qꝛ ly. se in pꝛima supponit discre
te: ⁊ in scḋa distributiue: sed bene seqtur:
ergo oē vidẽs soꝛ. est soꝛ. ¶ Tertia regu-
la ē ista. Omne relatiuum identitatis sub
stantie ypothetice relatum ad suum ante
cedens supponẽs confuse tm̃: non suppo-
nit eodẽ modo sꝫ determiate: hñdo respe
ctum ad totã ꝯpõneꝫ sui añtis. vt ois hõ
ē aial. ⁊ istud ē rõnale: relatiuũ stat deter
minate. ⁊ iõ scḋa pars ē fl'a. ⁊ significat aſ
sertiue ꝙ aial: qḋ ē ois hõ ē rõnale. qḋ est
fl'm. qꝛ nullũ ē aial qḋ ē ois hõ. Silr ista ē
falsa. Ego indigeo oculo ad videnduꝫ: ⁊
illo indigeo. qꝛ nullo oculo indigeo ad vi
dendũ. vbi ē aduertendũ ꝙ ly. idigeo. cuꝫ
suo gerũdio: ꝯfũdit ꝯfuse tm̃. ⁊ sine illo cõ
fundit ꝯfuse distributiue. ¶ Quarta regu
la ē ista. Oē rel'm idẽtitatis sube ypothe-
tice relatũ ad suũ añs supponens discre
te: determinate: vel distributiue: suppõit
eodẽ mõ sicut suũ añs hñdo respectũ ad
totã ꝯpõnem sui añtis. vel ad alteꝝ extre
moꝝ. iõ ꝯcedit q̃lꝫ istaꝝ. aliqs hõ est ⁊ tu
es ille. ⁊ aliqs hõ ē ⁊ ñ tu es ille. scḋa nõ si
gnificat ꝙ tu nõ ē aliqs hõ q ē. sꝫ ꝙ tu ali-
qs hõ q ē nõ es. ⁊ h̄ ē veꝝ. vñ nõ semꝑ est
licitũ loco relatiui ponere suũ añs nisi fue
tur eadẽ sꝑpposítio. Itẽ seqtur ꝙ ista est
fl'a. aliqs hõ ē ⁊ qlibꝫ hõ ē ille. qꝛ ex q̊ ly.
ille. stat determinate. scḋa ꝑs significat ꝙ
aliqs hõ ē qlꝫ hõ. sꝫ ꝯcedit ꝙ qlibꝫ hõ est
aial: ⁊ idẽ ē risibil'. q: relatiuũ distributiuũ
nõ refert in ꝯparatõe ad totã ꝯpõneꝫ. sed
solũ ad alteꝝ extremoꝝ: nõ distributũ ve-
ro bñ refert añs hñdo respectũ ad totã cõ
põnem. Ex ista regula seqt ꝑmo pꝛima
ꝯcl'o: ꝙ aliq̃ ē vl'is affirmatiua hñs solum
vnũ signũ cꝰ ꝑdicatũ ē terminꝰ cois: ⁊ nõ
stat ꝯfuse tm̃ sꝫ determinate. pꝫ de ꝑdica-
to scḋe partis hꝰ copulatiue. aliqs hõ est
⁊ qlꝫ hõ ē ille. ¶ Scḋa ꝯcl'o. Signũ vlē
affirmatiuũ nõ impeditũ per aliud signuꝫ
nõ ꝯfundit ꝯfuse tm̃ terminũ cõeꝫ media-
te sequentẽ i eadẽ cathegoꝛica. Nec hoc
ē incõueniens. qꝛ hoc nõ ē rõne signi: sed
relatiui nõ potẽtis recipere ꝯfusionẽ illaꝫ
ꝑpter dependentiã quã hꝫ ad suum añs.
⁊ ita nulla istaꝝ ꝯclusionum aut pꝛeceden
tium est cõtra regulas quinti capituli. qꝛ
aut impeditur signum: aut terminus non

est capax ꝯfusionis. ¶ Quinta regula est
ista. Relatiuū accidētis siue idētitatis: si
ue diuersitatis: nō semꝑ supponit eodem
mō sicut suū añs: sed ſm exigentiam sui si
gni vel situs. vñ aliquādo supponit eodē
modo. vt aliqs hō ē albꝰ ⁊ talis ē equus.
ōis homo albus legit ⁊ nullus talis dispu
tat. aliquādo supponit añs magis ꝯfuse.
vt omne albū currit: ⁊ tale disputat. aliqñ
ecōuerso relm̄ supponit ꝯfusius. vt aliqs
homo ē albus ⁊ nullus coruus ē talis. ali-
quis hō ē niger ⁊ qlibȝ ethiops ē talis. in
qualibȝ istaꝝ supponit añs determiate et
relm̄ i vna distributiue: ⁊ i alia ꝯfuse tm̄.
idē ē iudiciū de relatiuo diuersitatis acci
dētis. supponit. n. iterdū ꝯfusiꝰ ꝙ̄ suū añs
vt aliqs hō ē niger: ⁊ nō hmōi ē coruus.
¶ Sexta ⁊ vltima regula gñalis est ista.
Oē relm̄ mūdi supponit eodē mō sic̄ suuȝ
añs: itelligēdo de mō supponēdi vlr̄: ita
ꝙ si añs supponit materialr̄ ⁊ relm̄ silr̄.
si ꝑsonalr̄ ⁊ relm̄ silr̄. v. g. hō ē spēs ⁊ istō
ē nomē. tā relm̄ ꝙ̄ añs supponit materia-
liter. sȝ dñdo: hō ē aīal ⁊ ille ē risibil. tā re-
latiuū ꝙ̄ añs supponit ꝑsonalr̄. Regule ꝗ̊
suꝑiores de mō supponēdi relatiuoꝝ de-
bēt itelligi quo ad modos supponēdi spe
ciales ꝑtinētes ad suppōnē discretam: de
terminatā ꝯfusa tm̄: aut distributiuā. ⁊ hꝫ ꝑ
materia relatiuorum dicta sufficiant.
quare ⁊c.

Capi. octauum.

i [Ta]m de suppōne q̄ fit respectu di-
uersoꝝ tempoꝝ penes ampliatio
nem ⁊ appellationē expedit ꝑtra-
ctare. vnde ampliatio ē acceptio termini
tempaliter sūpti vltra ꝯsignificationē ver
bi p̄ncipalis vel participii eiusdē. Pro
cuius diffōnis declaratōe p̄ma regula sit
hec. Oīs terminꝰ supponēs respectu ver
bi de p̄terito vel participii sui a parte añ:
ampliatur ad supponēdū ꝑ eo qđ ē vl' fuit
ver. g. albū fuit nigrū. nō supponit ly. al-
bū: ꝑ eo qđ fuit albū p̄cise. aut solū pro eo
qđ ē albū: sȝ disiuncti. ꝑ eo qđ ē albū vl' fuit
albū. Ex quo seqtur vitas istaꝝ ꝓpōnuȝ.
Prima. virgo fuit p̄gnans. pȝ. qꝛ q̄ est
aut fuit virgo: fuit p̄gnans. ¶ Scđa. ꝓpō.
Puer fuit senex: nō qdē qñ fuit puer. sed
postꝙ̄ fuit puer. ¶ Tertia. ꝓpositio. Albū
fuit quando nullam habuit albedineȝ. pȝ
quia id quod est vel fuit album: fuit quan
do nullam habuit albedinem. dato ꝙ nūc
aliquid fit albuȝ quod continue ante hoc
fuit nigrum. Consimiliter est dicendum
si fuerit participium predicatum respe-
ctu huius verbi: est: vt aliquis homo est
mortuus. patet. quia ly. homo. supponit
pro homine qui est vel fuit: ⁊ significat illa
propositio. ꝙ aliquis homo qui est vel fu
it est mortuus. Et conceditur vt prius ꝙ
virgo est corrupta. quia ista que est vel
fuit virgo: est corrupta. ¶ Secunda regu
la est ista. Omnis terminus supponens a
parte ante respectu verbi de futuro vel
sui participii: supponit pro eo quod est vl'
erit. verbi gratia. homo generabitur. sup
ponit subiectum pro homine qui est vel q
erit. ideo significat ista propositio. ꝙ qui
est vel qui erit homo: generabitur. Ex
ista regula sequitur veritas istarum pro-
positionuȝ. Prima. senex erit puer. pa
tet. quia qui est vel qui erit senex: erit pu
er. Secūda. corrupta erit virgo. quia
que est vel que erit corrupta: erit virgo.
¶ Tertia propositio. Decapitatus can-
tabit. quia qui est vel qui erit decapitatꝰ:
cantabit. Ideȝ est iudicium de suppositio
ne respectu sui participii. vt homo est ge
nerandus. significat enim ista propositio
ꝙ qui est vel qui erit homo: est generan-
dus ¶ Tertia regula est ista. Omnis ter
minus supponens a parte ante vel a par
te post: respectu huius verbi: contingit:
vel sui participii: supponit pro eo quod ē
vel contingit esse. vt albuȝ contingit esse
nigrum. denotatur ꝙ id quod est vel con
tingit esse album contingit esse nigrum.
⁊ ita dicatur de ista. sedentem contingens
est currere. ¶ Quarta regula est ista.
Omnis terminus supponens a parte añ
vel a parte post respectu huius verbi.
p̄t. vl' sui participii: aut termini verbalis
desinentis in bilis. vel in bile. supponit
pro eo quod est vel potest esse. vt album

bū pōt eē nigrū denotat: ꝙ illō qō ē vl' potest eē albū pōt eē nigrū. Ex ista regula sequūtur alique ꝓpōnes. Prima. Creans pōt eē de⁹: dato ꝙ deus nō creet. q₂ qō est vel potest esse creans pōt eē de⁹.
¶ Scōa ꝓpō. Calidissimū pōt eē calidi⁹ q₂ qō ē vel pōt esse calidissimuꝫ pōt esse calidius. ¶ Tertia ꝓpō. Infimū pōt eē iferius. q₂ qō ē vel pōt esse infimū: pōt eē inferi⁹. Idē ē iudiciū de participiis ⁊ termino v̄bali. iō ꝯceditur ꝙ genitū ē generabile: ⁊ corruptū ē corruptibile. p̄ma significat ꝙ illō qō ē vel pōt eē genitū ē generabile. scōa significat ꝙ illō qō ē vel pōt esse corruptū ē corruptibile. ¶ Quinta regula ē ista. Ōis termin⁹ supponens a parte ante vel a parte post respectu hoꝝ verborum: incipit: vel desinit: aut suoꝝ participioꝝ. supponit ꝓ eo qō ē aut incipit: vl' desinit eē. vt albū icipit vel desinit eē: denotatur: ꝙ illō qō ē aut icipit vel desinit esse album incipit vel desinit esse. ⁊ ita de participio dicat. ¶ Sexta regula ē ista. Ōis terminus supponens a parte añ vel a pte post respectu verbi vel participii habentis naturam transeūdi idifferenter ad possibile ⁊ imaginabile. supponit indifferēter pro eo qō ē vel pōt esse imaginabile. sicut sunt ista verba. cognosco: intelligo: ⁊ huiusmodi. Cū ergo dicit rosam itelligo: aut cognosco. denotatur ꝙ rosam que est: vel q̄ pōt esse: vel ē imaginabilis ego intelligo: vel cog̊sco. Uñ ita intelligit vel cog̊scit illud quod nō potest esse. sic illō qō p̄t eē. Intelligo nanq₃ chimeram vel montē aureum: quorum nulluꝫ potest esse. Et intelligitur hec regula de termino recto a parte post a verbo actiuo. vl' de recto a parte ante a verbo passiuo: siue preponatur vel postponatur. Ex predictis regulis seqtur primo: ꝙ a tertio adiacente ad secūdū adiacens cum predicato participio ampliatiuo: nō valet argumētū. vnde non sequitur. Adam ē mortu⁹. g̊ adā ē. antixp̄s ē futurus. g̊ antixp̄s ē. Scōo seqtur. ꝙ ista non ē bona ꝯuersio. antixp̄s ē futurus ergo aliquod futurū ē antixp̄s. q₂ in antecedente supponit ly. antixp̄s. ampliatiue: ⁊ in ꝯsequen te non. ideo deberet sic ꝯuerti. aliquod futurum ē vel erit antixp̄s. Tertio sequitur: ꝙ iste syll's nō valet. Ōē futurum ē. antixp̄s futurus ē. ergo antxp̄s ē. quia in conclusione nō supponit ly. antixp̄s: ampliatiue: vt in minori. ꝓpterea minor debeat esse talis antixp̄s ē aliquod futurum. vbi ly. futuꝝ tenetur: nominaliter: sicut in maiori ⁊ non participaliter. quare ⁊c.

Capi. nonum.

Appellatio ē acceptio termini i ꝓpositione habentis respectum ad naturam verbi vel participii eiusdem. vt aliquis homo ē. ly. homo. supponit ꝓ homine. ⁊ non ꝓ quolibet homine indifferenter: sed solum ꝓ homine qui est. Ut ergo clarius intelligatur hec diffinitio: notandum ꝙ apellatio sic diuiditur. quoniam aliqua vocatur appellatio temporis. aliqua ampliationis: ⁊ tertia forme. Appellatio temporis ē acceptio termini i ꝓpositione ꝓ aliquo vel ꝓ aliquibus secūdum solam ꝯsignificationem verbi: vel ꝑticipii eiusdem. vt album fuit nigrū: lꝫ ly. album. supponat ꝓ eo quod ē vel fuit albū tamen ly. nigruꝫ. nō supponit nisi ꝓ eo qō fuit nigrum ⁊ verbum eiusdem consignificat solūmodo preteritiue. ideo ly. nigrum appellat solum tempus preteritū. ¶ Prima regula. omnis terminus supponens respectu verbi de presenti nō ampliatiui: nec distracti per participium ampliatiuū appellat tempus presens. vt homo ē animal. vel sor. currit. q̈libet illoruꝫ terminorum: tam a parte subiecti q̄ꝫ a parte p̄dicati: supponit solūmodo ꝓ eo quod est.
¶ Secūda regula ē ista. Ōis termin⁹ sequens verbum ampliatiuum preteriti tēporis vel futuri appellat tempus preteritum aut futurum: vt hoc fuit album vl' h' erit nigrum. supponit ly. album in p̄ma ꝓpōne p̄cise ꝓ eo qō fuit albū. ⁊ in secūda p̄cise ꝓ eo qō erit nigruꝫ. Appellatio ampliatiōis ē acceptio termini ampliatiue sumpti limitati per terminum ampliatiuum p̄cedentem. vt hoc pōt esse album. supponit ly. albū: ampliatiue a parte post: sicut a parte ante. sed a parte ante non appellat: a parte vero post appellat: supple: am

pliationem. ¶ Prima regula ē ista. Omis
terminus sequens aliqđ istorum verboꝝ:
incipit: vel desinit: vel aliquođ suoꝝ parti
cipioꝝ appellat ampliationem. v.g. soꝛ. i
cipit esse albus. supponit ly. albuꝫ. pro eo
quod ē vel incipit esse album. sed posituꝫ
a ꝑte añ non appellat: a parte vero pꝰ ap
pellat ꝓpter limitationē termini ampliati
ui p̄cedētis. ¶ Scđa regula. Omis termi
nus sequēs aliqđ istoꝝ verboꝝ. pōt. ꝯtin-
git. aut aliquod suoꝝ participioꝝ: appel
lat ampliationē ipoꝝ. vt hoc pōt vel ꝯtin
git esse albū. ampliatur ly. albuꝫ. ita a ꝑte
post sicut a ꝑte añ. ⁊ a ꝑte pꝰ appellat am-
pliationē istoꝝ verboꝝ ꝓpter limitationeꝫ
ipsoꝝ: quã non appellat a parte añ: ex quo
non limitatur. Appellatio forme ē accep
tio termini in propositione limitati ꝑ ter-
minum p̄cedentē ꝯcernentē actū mentis.
vt intelligo hominem. ly. hoiem. apellat
suã formam: qꝛ significat suū significatum
sub ratione eiusdem ꝓpter limitationē fa
ctam a termino ꝯcernēte actū mentis. iō
ꝑ illã denotatur: ꝙ ego intelligo aliqd sub
ratione qua hō. Ex predicta diffinitiōe
sequitur veritas trium conclusionum.
¶ Prima ꝯclusio ē ista. Patrē meuꝫ co-
gnosco: ⁊ tamen non cognosco p̄reꝫ meū.
ꝓbatur. ⁊ pono ꝙ soꝛ. sit pater meus quē
bene cognoscam. nesciam tamen an sit pa
ter meus vel non: immo pono ꝙ non ꝯside-
rem de patre meo: vtrum talem habeam
vel non. Isto posito. patreꝫ meum cogno
sco. qꝛ illđ qđ ē pater meꝰ cognosco. nō ta
men cognosco patrem meū. qꝛ nō cogno-
sco aliquid sub ratione qua pater meus.
¶ Scđa ꝯclusio. soꝛtē volo videre: ⁊ tam̄
nolo videre soꝛ. ꝓbatur. pono ꝙ soꝛ. sit ini
micus meus. ita ꝙ nollem videre ipsum.
⁊ pla. sit amicus meus similis soꝛ. existēti
corã me quē credã eē pla. Isto posito. soꝛ.
volo videre. qꝛ hunc qui ē soꝛ. volo vide-
re: ex eo ꝙ puto ipm esse pla ⁊ tamē nolo
videre soꝛ. qꝛ nolo videre aliquid sub ra
tōe q̄ ē soꝛ. ¶ Tertia ꝯclusio. Propōneꝫ
ypotheticam scis. ⁊ tamē nescis aliquam
ꝓpōnem ypotheticam. ꝓbatur. ⁊ pono ꝙ
credas firmiter nullam esse ꝓpōnem ypo
theticam. sit tamē aliqua ypothetica quã

credas esse cathegoricãm sciendo ⁊ consi
derando de significato eius. Isto posito.
aliquam ꝓpōnem ypotheticam scis. quia
illud quod ē ꝓpositio ypothetica scis. ⁊ ta
men non scis aliquam ꝓpōnem ypotheti
cam. qꝛ non scis aliqd sub ratione qua est
ꝓpositio ypothetica. Et ꝯsequenter con-
ceditur ꝙ ꝓpōnem affirmatiuam credo.
⁊ tamen non credo ꝓpōnem affirmatiuã.
⁊ ita de infinitis: quarum quelibet ex pri-
oribus potest verificari. Et sic ē finis se
cundi tractatus qui suppositionum intitu
latur. Et incipit tractatus consequentiaꝝ
qui ē in ordine tertius.

Capi. primum.

c Onsequentia ē illatio ꝯsequentis
ex añte. vt hō currit. g̊ aial currit.
añs voco ꝓpōnem p̄cedentē notã
rationis. vt homo currit. ꝯñs vero illaꝫ q̄
sequitur. vt aial currit. ⁊ notam rōnis no
mino ly. g̊. ⁊ ly. igitur. Pro huius diffi
nitionis declaratione sit hec prima diui-
sio. ꝯñaꝝ alia bōa: alia mala. ꝯña bōa ē iª
cuius oppositum ꝯñtis repugnat antece
denti. vt tu es homo ergo tu es animal.
nam hec duo repugnãt. tu es homo. ⁊ tu
non es aial. ideo ista ꝯsequentia fuit bo-
na. Cōsequentia mala ē illa cuiꝰ contradi
ctorium ꝯsequentis stat cum añte. vt tu
es homo. g̊ tu sedes. nã h̄ bñ stãt sil'. tu es
homo ⁊ tu nō sedes. iō illa ꝯña nō valuit.
¶ 2ª diuisio ē ista. cōsequētiaꝝ bōaꝝ alia
formalis: alia materialis. ꝯsequentia bo-
na ⁊ formalis ē illa cuiꝰ ꝯtradictorium cō
sequentis formaliter repugnat antecedē
ti. vt tu curris. ergo tu moueris. Voco il
la formaliter repugnare que non sīt ima
ginabilia stare simul absq; contradictiōe
vt tu curris ⁊ tu non moueris. Consequē
tia bona ⁊ materialis ē illa cuiꝰ contradi-
ctorium ꝯsequētis materialiter repugnat
antecedenti: vt deus non ē. ergo nullꝰ ho
mo ē. illa dicuntur materialiter repugna
re que non possunt stare simul. sunt tamē
imaginabilia stare simul absq; contradi-
ctione. vt deꝰ nō ē ⁊ aliqs hō ē: lꝫ ista enī
nō possint simul stare ꝓpter impossibilita
tem illiꝰ. deꝰ non ē. tamen sūt imaginabi-
lia stare sil' absq; aliqua ꝯtraditiōe. qꝛ ꝙ

deus nō sit ⁊ aliquis homo sit: nō videtur
implicatio ꝯtradictionis. Iuxta istā dif-
finitionē ponūtur due regule. Prima.
Ex ipossibili seqꝫ qōlꝫ. Scōa. Neces-
sariū seqtur ad qōlibꝫ. Et intelligunt iste
due regule. ꝙ illa ꝯña ē bona ⁊ material'i
qua añs ē ipossibile: vel ꝯñs neceſſariū.
subductis aliis modis qbus ꝯña foret bo-
na ⁊ formalis. ¶ Tertia diuisio ē ista. Cō
sequentiarꝫ bonarꝫ q̄dā ē bona de forma. ⁊
quedā ē bona de materia. ꝯña bona d' for
ma ē illa cuius quelibꝫ ꝯsimilis i forma: ē
bona. vt albedo videt. g° color videtur.
Ille ꝯñe sūt similis forme que hñt ꝯsil'em
modū arguendi ꝯñe formalis. de qbꝰ mo-
dis dicet postea: ⁊ cū h° añtia ⁊ ꝯña sint si
milia i forma. Notandū ꝙ ille cathego
rice sūt similes forme q̄ sic se hñt ꝙ si vna
ē affirmatiua: de scōo adiacēte vel d' ter-
tio: ⁊ alia silr. Et si vna est particularis in
definita: vel singularis: ⁊ alia silr. Itē si
vna ē exclusiua: exceptiua: reduplicatiua
vel modalis in sensu composito vel diui
so: ⁊ alia similiter. Itē si vna est de termi
no simplici vel composito: copulato: disiū
cto: vel ꝯditionato: ⁊ alia silr. ⁊ iō iste non
sunt similes i forma. homo vel asinꝰ cur-
rit: ⁊ homo currit. q: vna ē de termio sim-
plici: ⁊ alia de ꝯposito. Silr iste nō sunt si
miles i forma. qlꝫ homo currit: ⁊ aliquis
asinꝰ mouet. q: vna ē vl'is: ⁊ alia ꝑticula-
ris. sꝫ iste sunt similis in forma. hō ē asinꝰ.
⁊ homo est animal: non obstāte ꝙ vna sit
necessaria ⁊ alia impossibilis. q: habent
oēs ꝯditiones assignatas. Ex quo sequi
tur ꝙ iste ꝯsequentie sunt similes i forma.
homo currit: ergo animal currit. albedo
videtur: ergo color videtur. quia habent
ꝯsil'em modū arguendi ꝯseqnentie forma
lis. vtrobiqꝫ eni arguitur ab inferiori ad
suum superius affirmatiue. Cōsequētia
bona de materia ē illa, que ē bona ⁊ nō qlꝫ
sibi ꝯsil'is i forma: ē bona. vt tu nō es hō.
g° tu nō es aial. ista ꝯña ē bona: q: ꝯdicto-
riū ꝯñtis repugnat añti. Ex ꝑdictis seq
tur ꝙ aliq̄ est ꝯña bona ⁊ formalis q̄ nō ē
bona de forma sicut ꝑdicta ⁊ qeulibꝫ ista-
rum: tm̄ pr̄ est: g° nō tm̄ pr̄ ē. tu scis te esse
lapidē. g° tu nō scis te eē lapidem. ⁊ sic de
aliis. tu credis ꝑcise ꝙ aliqs hō decipit.
g° aliqs hō decipitur.

Capi. secundum.

Formalis ꝯñe q̄dā sūt regl'e vl'es
ponēde ipsiꝰ isinuātes notitiā: q̄rū
ꝑma ē ista. Si alicꝰ ꝯñe ex ꝯdicto
rio ꝯñtis seqt ꝯdictoriū añtis. ista ꝯña est
bona. vt ista. hō currit. g° aial currit. q: bñ
seqtur. nullū aial currit. g° nullꝰ hō currit.
vel nihil qd' ē hō currit. Ex ista regl'a se-
qt alia. vꝫ. si alicꝰ ꝯñe ꝯdictoriū ꝯñtis nō
ē illatiuū ꝯdictorii añtis: illa ꝯña nō valꝫ.
vñ nō seqtur. tu loqueris. g° tu disputas.
q: nō seqtur. tu nō disputas. g° tu ñ loqris.
¶ Scōa regula ē ista. Si alicꝰ ꝯñe añs ē
verꝫ ⁊ ꝯñs silr. q: ex falsis verꝫ: ex veris
nil nisi verꝫ vt dicit Arist. ꝑmo ꝑorꝫ. Ex
ista sequūt regule.. Prima. Si alicꝰ ꝯñe
bone ꝯñs ē falsū ⁊ añs silr. ¶ Scōa. Si
alicꝰ ꝯñe añs ē verꝫ ⁊ ꝯñs falsū: ista ꝯña ñ
valet. Iō nō seqt chimera q̄ currit nō mo
uetur. g° chimera currit. q: añs ē veruꝫ ⁊
ꝯñs falsū. ¶ Tertia regula ē ista. Si ali-
cuius ꝯñe bone añs ē necium: ⁊ ꝯñs silr ē
necium. ex qua seqt: ꝙ si añs ē neciū ⁊ ꝯse
quēs ꝯtingens ꝙ ista ꝯña nō valꝫ. vt oīs
homo ē aial. g° tu es aial. ¶ Quarta regu
la ē ista. Si alicꝰ ꝯñe bone añs ē possibile
ꝯñs silr est possibile. Ex qua seqtur ꝙ si
añs ē possibile ⁊ ꝯñs impossibile ꝙ ista cō
sequētia nō valet. vñ nō seqtur. oē currēs
ē hō. g° h° currēs ē hō: demōstrando asinū.
q: añs ē pol'e ⁊ ꝯñs impossibile. ¶ Quin
ta regula ē ista. Si aliqd ē ꝯña: ⁊ aliqd seq bona
tur ad ꝯñs: illud idem seqtur ad añs. vñ
bñ seqt: homo currit: g° aial currit. ad qd'
seqt. g° corpꝰ currit. iō bñ seqt ad añs. hō
currit. g° corpꝰ currit. Ex ista regula se-
quunt due regule. Prima. qcqd añce
dit ad añs añcedit ad ꝯñs. vñ q: h° ꝯña
ē bona. hō currit. ergo aial currit. ⁊ hec. tu
curris: añcedit ad istā. hō currit. iō añce-
dit ad istā. aial currit. ¶ Scōa regula a
primo añte ad vltimū ꝯñs: qñ oēs ꝯñe in-
termedie sūt bone ⁊ formales ⁊ nō varia-
te: tūc ꝯña est bona ⁊ formalis. ver. g. hō
ē. ergo animal ē. animal est: ergo corpꝰ ē.
corpus ē. ergo substātia ē: ⁊ sic a ꝑmo ad vl
timū seqtur formalr. hō ē. g° subā ē. Conse

quētie itermedie non sūt variate qū ꝯñs
pme ꝯñe ē añs posterioris ꝯñe: sicut in ex
emplo. Nullū tp̄s est. ergo dies nō est. di
es non ē. ⁊ aliqua hora ē. g̊ nox est. nox ē.
ergo alqd̄ tp̄s ē. ⁊ tñ non seqtur a pmo ad
vltimū: nullū tp̄s ē. g̊ aliqd̄ tp̄s ē. propter
variationē factā. qꝛ pme ꝯñe fuit ꝯñs. di
es non ē: ⁊ non fuit añs scd̄e. sed illa copu
latiua: dies nō est ⁊ aliqua hora ē. ¶ Se
xta regula ē ista. Si aliqua ē ꝯña bona: ⁊
aliquid stat cū añte: illud idē stat cū conse
quente. ver. g. sequitur. ois homo currit.
ergo hō currit. ⁊ cū añte stat ꝙ oē animal
currat: ⁊ ꝙ nullus asinus moueatur. ⁊ sic
de aliis. ideo quelibet istarum stat cū ꝯse-
quente. Ex ista regula seqtur alia. vꝫ. qc-
quid repugnat consequenti repugnat an-
tecedenti. patet ista regula discurrendo p
oia. ¶ Septima regula. Si aliqua ē ꝯse-
quentia bona scita a te esse bona: ⁊ añs ē
ꝯcedendum a te: ⁊ ꝯñs eiusdē ē ꝯceden-
dū a te. Ex qua sequunt̄ due alie. Pri
ma. Si ꝯñs ē a te negandū ⁊ añs silr.
¶ Scd̄a. Si añs est ꝯcedendū a te ⁊ ꝯse
quens negandū: ista ꝯña non valet. v. g.
ois homo ē. ergo antixp̄s ē. ¶ Octaua re
gula. Si aliqua ē ꝯsequentia bona scita a
te ess bona. ⁊ antecedens est scitum a te:
consequens eiusdem ē scitū a te. vt tu es
homo. ergo tu es animal. Et notāter di
citur. scita a te esse bona. quia ista conse-
quentia est bona. brunellus ē asinus. ergo
brunellus est rudibilis. ⁊ antecedens est
scitum ab aliquo. a quo tamen non est sci-
tum consequens. quia forte nescit ꝯñam
illam esse bonam. quare ⁊c. Ca. tertiū.

n Unc sequūtur particulares regu
le ꝯsequentie formalis penes su-
perius ⁊ inferius materiam ꝯcer
nentes: quaꝝ pma ē ista. Ab inferiori ad
suū superius affirmatiue: ⁊ sine distributi
one: ⁊ sine signo confusionis impediente:
est bona ꝯsequentia. vt homo currit. ergo
animal currit. ¶ Secūda regula ē ista.
Ab inferiori ad suum superius distributiue
vel confuse tm̄ immobiliter: non valꝫ con
sequentia. quia non seqtur. omnis homo
currit. ergo omne animal currit. nec seq-
tur. nullus homo currit. ergo nullum ani
mal currit. Et notanter dicitur: vel ꝯfuse
tm̄ imobiliter. qꝛ non seqtur. si homo ē asi
nus homo ē rudibilis. ergo si homo ē ani
mal: homo ē rudibilis. Sed arguendo cō
fuse tm̄ mobiliter: ē bonum argumentum.
ver. g. ois homo ē animal. ergo ois hō ē
substātia. ¶ Tertia regula ē ista. Ab infe
riori ad suum superius negatione postpo
sita ⁊ cum debito medio: est bonum argu-
mentum. ver. g. tu non curris ⁊ tu es ho-
mo. ergo homo non currit. Et notāter di-
citur: cum debito medio: qꝛ sine isto nō va
let argumentum. vnde nō sequitur. tu nō
es animal. ergo homo nō ē animal. qꝛ añ-
cedens ē possibile ⁊ ꝯsequens impossibi-
le ¶ Quarta regula ē ista. A superiori ad
suū inferiꝰ affirmatiue ⁊ sine distributōe:
nō valꝫ argumētū. qꝛ nō seqr̄. aial currit.
g̊ hō currit. ¶ Quinta regula ē ista. A su
periori ad suū inferiꝰ affirmatiue distribu-
tiue: nō valꝫ argumētū nisi cū debito me-
dio. qꝛ non seqtur. oē aial currit. g̊ ois ho
mo currit. Tu differs ab asino. ergo tu dif
fers a brunelo: sꝫ cū debito medio ē bonuꝫ
argumentū. vt tu dfs ab asino. brunellꝰ ē
asinꝰ. g̊ tu dfs a brunello. ¶ Sexta regu
la ē ista. A superiori ad suū iferiꝰ negōne
p̄posita: ē bonū argumentū. vñ bene seqr̄.
nullū aial currit. g̊ nullus hō currit. Et in
telligit̄ ista regula de negatōe distribuen
te superius. qꝛ si nō distribueret: nō vale-
ret argumentū. vñ nō seqr̄. nō nullū aial
currit. g̊ nō nullus hō currit. nec seqr̄. nō
oē aial currit. g̊ nō ois hō currit. pꝫ enim
ꝙ cuiuslibet istaꝝ ꝯdictorium consequen-
tis stat cum antecedente. quare ⁊c.

Capi. quartum

r Egulas aliquas tangentes quan
titatem propositionum seriatim p
pono: quarum prima est ista. Ab
vniuersali ad suam particularem vel in
definitaꝫ que vocatur sibi subalterna: est
bonum argumentum. verbi gratia. omne
animal currit. ergo aliquod animal cur-
rit. nullū animal currit. ergo animal non
currit. ¶ Secūda regula ē ista. A parti
culari vel indefinita ad suam vniuersalē
non valet argumentum: nisi forte gratia

materie. vnde non sequitur. áliquis homo currit. ergo quilibet homo currit. nec seqtur. animal non currit ergo nulluz aial currit. sed aliquâdo tenet gratia materie. aut q꞉ ꝯsequēs ē necessariū vl'antecedens impossibile. aut q꞉ ꝯtradictorium ꝯñtis repugnat añti. vnde bene seqtur. aliquis homo ē. ergo ois homo ē. aliquis homo non ē. ergo nullus homo ē. ¶ Tercia regula ē ista. Ab vniuersali affirmatiua ad omnes suas singulares tam collectiue ꝙ͂ diuisiue sumptas cum debito medio: ē bonum argumentum. ⁊ ecōuerso collectie. ver. g. collectiue. oē animal currit. ⁊ hec sunt oia animalia. ergo hoc animal currit. ⁊ hoc animal currit. ⁊ sic de singul'. Exemplū diuisiue. vt oē animal currit. ⁊ h̄ est aial. ergo hoc aial currit. Sil'r seqꝫ ecōuerso. hoc animal currit. ⁊ hoc animal currit. ⁊ sic de singulis. ⁊ hec sunt omnia animalia. ergo omne animal currit. Et notanter dicitur cum debito medio. quia sine illo non valeret argumentum nisi gratia materie. vnde nō sequitur. omnis homo ē animal. ergo iste homo est animal. ⁊ iste homo est animal. ⁊ sic de singulis. quia antecedens est necessarium ⁊ consequens contingens. quia est vna copulatiua: cuius quelibet pars est contingens ⁊ nulla alteri repugnat. tamen sequitur aliquando gratia materie. vt omnis homo est asinus. ergo iste homo est asinus. ⁊ omnis sol lucet. ergo iste sol lucꝫ. quia in prima antecedens est impossible: ⁊ in secunda consequens est necessarium. ¶ Quarta regula ē ista. Ab vniuersali negatiua ad quamlibet suam singularem: ē bona cōsequentia: siue arguatur cum debito medio siue non: sed ecōuerso nō tenet: nisi cū debito medio. ver. g. nullus hō currit. ergo iste homo non currit. ⁊ iste homo non currit. ⁊ sic de singulis. sed ecōuerso non seqtur. nec iste hō currit. nec ille hō currit. ⁊ sic de singulis. ergo null' hō currit. q꞉ post mille ānos erit añs verꝫ ⁊ ꝯñs falsum. sꝫ bene sequereꝫ dicēdo. ⁊ isti sūt oēs hoies masculi. ¶ Quinta regula ē ista. A particulari ad suam indefinitā ⁊ econuerso tam affirmatiue ꝙ͂ negatiue: est bona ꝯsequentia. ver. g. animal non currit. ergo aliquod animal non currit. ⁊ ecōuerso. Similiter: aliquis asinus mouetur. ergo asinus mouetur: ⁊ ecōuerso. ¶ Sexta regula ē ista. A particulari vel indefinita ad omnes suas singulares disiunctiue sū ptas cum debito medio: est bonum argumentum. vt homo currit. ⁊ isti sunt omnes homines. ergo iste hō currit. vel ista homo currit. ⁊ sic de singulis. Et notanter dicitur: cum debito medio: q꞉ sine illo nō valet argumentum. vt homo est animal. ergo iste homo est animal: vel ista homo est animal: ⁊ sic de singulis. q꞉ antecedēs est necessarium: ⁊ consequens ꝯtingens. q꞉ est vna disiunctiua: cuius quelibet ps est contingens: nec vna alteri repugnat: nec suū contradictorium ē ipol'e. q̄re ⁊c.

Capl. quartum.

De ꝓpositionibus non quantis: sic sunt exclusiue ⁊ exceptiue: sit hec prima regula. Ab exclusiua ad suam vniuersalem de terminis transpositis: est bona consequentia: ⁊ ecōuerso. vt tm̄ homo currit. gͦ oē currens est homo. Sil'r ecōuerso. oē aial moueꝫ. gͦ tm̄ quod moueꝫ ē animal. ¶ Scōa regula ē ista. Ab exceptiua negatiua ad exclusiuaꝫ sibi correspōdentē. ē bona ꝯsequētia: vt nihil p̄ter sor. currit. ergo tm̄ sor. currit. ⁊ econuerso. vt tantum homo est risibilis. ergo nihil preter hominem est risibile. ¶ Tertia regula ē ista. Ab inferiori ad suū superius a parte subiecti dictōne exclusiua addita eidem: est bona consequentia. vnde bene sequitur. tantum homo currit. ergo tantum animal currit. q꞉ arguitur ab inferiori ad suum superius: cōfuse tantuꝫ mobiliter. ¶ Quarta regula est ista. Ab inferiri ad suum superius a parte p̄dicati dictione exclusiua addita subiectis: non valet argumentum. vnde non sequitur. tantum homo est homo. ergo tantum homo ē animal. quia arguitur distributiue: sꝫ econuerso bene seqtur cū debito medio. vt tm̄ homo est risibilis. sortes est hō. ergo tātū homo est sortes. ¶ Quita regula sequēs correlarie expredictis est ista. ꝙ a termino stante: confuse tantum: vel deter

minate ad eundem stantez confuse distri butiue: non valet argumentum. vt homo e animal. ergo tantuz homo est animal. tu differs ab omni homine. ergo tu differs ab homine. ¶ Sexta regula est ista. a ter mino stante ꝯfuse distributiue ad eundez stante determinate: e bonum argumentū vt tantū homo est animal. ergo homo est animal. tu es aliud ab animali. ergo tu es ali ud ab omni animali. ¶ Septima regula e. A termino stante ꝯfuse tantū ad eundē stantem determinate respectu eiusdē sin cathegorematis vel distributionis: nō va let argumentum. vt tantū homo est aial. ergo homo e omne animal. omnis homo e animal. ergo aial e ois hō qre ꝛc.

Capi. quintum.

P Onende sunt regule pertinentiū atqꝫ impertinentiū terminorum: quarum pͥma est ista. Ab affirmatiua vnius desperati ad negatiuam alterius: e bonum argumentum. vt tu es homo. ergo tu non es asinus. tu curris. ergo tu non sedes. tu es albus. ergo tu non es niger Sed econuerso non sequitur. q2 ex negatiua non seqtur affirmatiua. ¶ Secūda regula e ista. Quādocūqꝫ sunt alique due ꝑpōnes quarum subiecta conuertuntur atqꝫ predicata: manente consimili denominatione: ab vna ad reliquam: e bona cō sequētia. vt tu es homo. ergo tu es animal rationale: ꝛ econuerso. Et notanter dicit manente consimili denominatione. quia si vna esset affirmatiua ꝛ alia negatiua: n conuerterentur. vt tu es homo: ꝛ tu non es homo. Item si vna esset quanta vna quantitate. ꝛ alia alia quantitate vel nulla: non oporteret istas conuerti. vt omne animal e homo. aliquod animal e homo. ꝛ tantum animal e homo. ¶ Tertia regula e ista. Ab vno conuertibili ad reliquuz e bona consequentia. vt tu es homo. ergo tu es risibilis. ꝛ econuerso. brunellus e rudibilis. ergo brunellus e asinus. ¶ Quarta regula e ista. Ab vno correlatiuorū ad reliquum: ꝑpōnibus existentibus de secū do adiacente: e bonum argumentum. vt duplum e. ergo dimidiuz e. ꝛ econuerso. Et notanter dicitur: de secundo adiacente. quia non sequitur. a. e duplum. ergo. a e dimidium. pater e barbatus. ergo filius e barbatus. ¶ Quinta regula e ista. A termino priuatiuo ad terminum infinitū: est bona ꝯsequentia. sed non ecōuerso. vt tu tu es iniustus. ergo tu es non iustus. sed non sequitur econuerso. lapis e non iust⁹. ergo lapis e iniustus. antecedēs enim est verum ꝛ consequens falsum. vt pꝫ. q2 qcquid e iniustum potest ee iustuz. sed lapis non potest esse iustus. ergo nec pōt esse iniustus. ¶ Sexta regula. Ab affirmatiua de predicato priuatiuo: vel infinito ad negatiuam de predicato finito: e bona consequentia. vt tu es cecus. ergo tu nō es videns. tu es non homo. ergo tu non es homo. sed econuerso: non valet argumentū. quia ex negatiua non seqtur affirmatiua. ¶ Septima regula e ista. A negatiua de predicato finito: cuꝫ debito medio: ad affirmatiuam de predicato infinito e bona consequentia. vt tu non es asinus ꝛ tu es. ergo tu es non asinus ꝛc.

Capi. sextum.

C Orrespōdenter ad predicta alie regule inferuntur. quarum prima e ista. Ab omnibus exponentibus simul sumptis ad suum expositum: e bona ꝯsequentia: ꝛ econuerso. Et est regula ista vniuersalis quibuscunqꝫ ꝑpōnibus exponibilibus: vt vniuersalibus: exclusiuis: exceptiuis: ꝛ huiusmodi. vnde bene sequit. hō currit ꝛ nihil e hō quin illud currat. ergo omnis hō currit. ꝛ econuerso. Similiter hō currit ꝛ nihil non homo currit. ergo tā tum homo currit. ꝛ econtra. ¶ Secunda regula e ista. Ab omni exponibili ad quālibet suarum exponentium: e bona consequentia. sed non econuerso: nisi grā materie. ver. g. omnis hō currit. ergo nihil e hō qn illd currat. sed non ecōuerso. q2 ex negatiua non sequitur affirmatiua. Aliquā do tamen tenet gratia materie. vt hō est asinus. ergo tm̄ hō e asinus. q2 antecedēs e impossibile. ¶ Tertia regula e ista. Ex cuiuslibet exponentis contradictorio seqtur contradictorium expositi: sed non ecōuerso. vnde bene sequitur aliquid nō hō currit. ergo non tantum hō currit. sed nō

econuerso. quia ex negatiua non sequitur affirmatiua. ¶ Quarta regula ē ista. A resoluentibus ad resolutum ē consequentia bona: sed non econuerso. vt hoc currit: ⁊ hoc ē homo. ergo hō currit. non tamen sequitur. hō currit ergo hoc currit ⁊ hoc est homo. quia post mille annos erit antecedens verum ⁊ consequens falsū. ¶ Quinta regula. Ab officiantibus ad officiatum ē consequentia bona. sȝ non econuerso. vt ista ꝓpositio ē vera. homo ē animal. que adequate significat hominem esse animal ergo verum ē hominem esse animal. sed non econuerso. quia antecedens foret necessarium: ⁊ consequens contingens.

¶ Sexta regula ē ista. A descriptiōe ad descriptum ē consequentia bona: ⁊ econuerso: vt intelligo aliquid sub ratione qua homo. ergo intelligo hominem: ⁊ ecōuerso intelligo hominē. ergo intelligo aliqd sub ratione qua homo. ¶ Septima regula. A sensu composito ad sensum diuisuȝ: ⁊ econuerso: non valet argumentū. vt necessario hō ē animal. ergo homo necessario ē animal. antecedens enim ē verum ⁊ consequens falsum. Etiam non sequitur: album possibile ē esse nigrum. ergo possibile ē album esse nigrum. ¶ Octaua regula ē ista. Ab vna causa veritatis ad ꝓpositionem habentem illam causam ē bona consequentia: sed non econuerso. vt dum homo currit risibile currit. ergo homine currente risibile currit. ista consequentia ē bona: sed non econuerso: homine currente risibile currit. ergo duȝ homo currit risibile currit. quia posito ꝙ nihil currat: est tunc consequens falsum: cum asserat hominem currere. ⁊ tamen antecedens est verum: quia concluditur eius veritas ꝑ aliam causam veritatis. vt si homo currit risibile currit. ergo homine currente risibile currit. Dicatur ergo ꝙ propositio denominata ab ablatiuo ꝯsequentie habȝ tres causas veritatis. s. conditionalē: temporalem: ⁊ causalem: a quarum qualibet valet consequētia ad proposionem habētem illas cās. sed nō ecōuerso. ¶ Nona regula ē ista. Ab actiua ad suā passiuā ē cōsequētia bona. ⁊ ecōuerso. vt sor. amat platonē. ğ pla. amaṭ a sor. ⁊ econuerso. ¶ Decima regula ē ista. A tertio adiacente ad scđm adiacēs affirmatiue: siū termino distrahētē: ē ꝯña bona. vt tu es hō. ğ tu es. Notāter dr: affirmatiue: qꝛ nō seqṭ: tu nō es asinꝰ. ğ tu nō es: dr ēt siū termio distrahēte. qꝛ nō sequitur anrps ē futurꝰ. ergo antichristus ē. quare ⁊c.

Capi. septimum.

Ultimo de ꝓpōnibꝰ ypotheticis ē dđm mō priori regulas assignando. Quaꝝ pma ē ista. A copulatiua affirmatiua ad alterā eiꝰ ptē pncipalē ē bona ꝯña: ⁊ nō ecōuerso: nisi gr̄a materie. vt tu curris: ⁊ tu disputas: ğ tu disputas. sȝ nō seqṭ tu disputas. ğ tu curris ⁊ tu disputas. aliqñ tñ tenet gr̄a materie siue terminoꝝ. s. qñ copulatiua fit ex duabus partibus: quaꝝ vna añcedit ad aliā: tūc ab iª pte q̄ añcedit: ad totā copulatiuā ē bōa ꝯña. vt tu es hō. ğ tu es hō ⁊ tu es aial: tu curris. ğ tu curris ⁊ tu moueris. Et notāter dixi: affirmatiua. qꝛ a copulatiua negatia ad alterā pteȝ: non valȝ ꝯña. ver. g. nō tu es hō ⁊ tu asinꝰ. ğ tu es asinꝰ qꝛ añs ē veꝝ ⁊ ꝯñs falsū. Ex ista regula seqtur: ꝙ a toto copulato ad alterā pteȝ ē ꝯña bona. vt sor. ⁊ pla. currūt. ğ sor. currit. ¶ Scđa regula ē ista. A pte pncipali disiunctiue affirmatiue ad totā disiunctiuā. ē bonū argumētū. sȝ ñ ecōuerso. vt tu curris. ğ tu curris vel tu es asinꝰ. sȝ econuerso non seqṭ. qꝛ non seqṭ: tu curris vel tu es asinus. ğ tu es asinꝰ. Aliqñ tñ tenet gr̄a materie. s. quādo disiūctiua fit ex duabus ptibꝰ: quaꝝ vna seqṭ ad reliquā: tūc a disiūctiua ad istam partē que seqtur: est bonū argumētū. vt tu es homo vel tu es aial. ğ tu es aial. tu es albꝰ vel tu es coloratus. ğ tu es coloratus. Ex ista regula seqtur ꝙ a pte disiuncti ad totū disiunctum ē bona ꝯsequentia. vt homo currit. ğ hō vel asinus currit. Tertia regula ē ista. A disiunctiua affirmatiua cum destructione vnius partis ad alteram partem. est bona ꝯsequentia. vt tu curris vel tu sedes. sed tu non curris. ergo tu sedes.

Quarta regula ē ista. A copulatiua negatiua ad disiunctiuam affirmatiuam sa

etam de partib⁹ contradictoriis copulatiue affirmatiue: ē bona ꝯsequentia. vt nō tu es homo ⁊ tu es asinus. ergo tu non es homo vel tu non es asinus: ⁊ econuerso.

Et nota ꝙ copulatiua affirmatiua habet duo ꝯtradictoria quoꝝ vnū ē copulatiua negatiua i qua p̄ponitur negatio: ⁊ reliquū ē vna disiunctiua facta de partibus oppositis ipsi⁹ copulatiue. quare oꝫ ꝙ copulatiua negatiua ⁊ disiunctiua affirmatiua inuicē cōuertātur. ver. gra. tu es homo ⁊ tu es asinus: hꝫ duo contradictoria: quoꝝ vnū est hoc. nō tu es homo ⁊ tu es asinus. scdm vero ē illud. tu nō es homo vel tu non es asinus. ¶ Quinta regula ē ista. A disiunctiua negatiua ad copulatiuam affirmatiuam factam de partib⁹ oppositis disiunctiue affirmatiue: ē bonum argumentum: ⁊ econuerso. vt non tu curris vel tu sedes. ergo tu nō curris ⁊ tu nō sedes: ⁊ econuerso. Et ratio quia omnis disiunctiua affirmatiua habet contradictorium per negationem prepositam toti. ⁊ per copulatiuam factam de partib⁹ oppositis. vt tu curris vel tu sedes: huic cōtradicit quelibet istarum. nō tu curris vl' tu sedes: tu non curris ⁊ tu non sedes. ¶ Sexta regula est ista. A conditionali affirmatiua cum suo antecedente ad consequens eiusdem: est bona consequentia vt si tu es homo tu es animal: sed tu es homo ergo tu es animal. ¶ Septima regula est ista. A conditionali affirmatiua cum contradictorio consequentis ad contradictorium antecedentis: est bona consequentia. vt si antichristus est albus antichristus ē coloratus. sed antichristus non est coloratus. ergo antichristus non ē albus. Et notanter dixi in ambab⁹ regulis affirmatiua: q: de negatiua non tenēt huiusmodi regule.

¶ Explicit tertius tractatus: qui consequentiarum intitulatur. Et incipit quartus: qui de terminorum probationibus tractat.

Capi. primum.

q Ualiter propositiones probētur illatiue: presenti doctria dignoscitur satis plene. ⁊ p̄mo nanqꝫ a resolutione ē incboandum: qua indefinite particulares ⁊ singulares de subiecto nō pronomine demōstratiuo resolubiliter inferuntur. Quelibet ergo talis ē taliter inferenda: vt pro antecedēte sumātur duo demonstratiua: in quorum primo predicetur predicatum resoluende: ⁊ in secundo subiectum. ver. g. hō currit: sic resoluitur Hoc currit ⁊ hoc ē homo. ergo hō currit. Exemplum in obliquo. vt hominis ē asinus. huius est asinus ⁊ hoc est homo. ergo ⁊c. Et ita in aliis casibus singularis numeri dicatur. Exemplum in numero plurali. vt homines currunt. hec currunt ⁊ hec sunt homines. ergo ⁊c. Exemplum in obliquo. vt aliquorum contradictoriorum alterum est verum. Horum alteruꝫ est verum. ⁊ hec sunt contradictoria. ergo ⁊c. ⁊ ita dicatur in aliis casibus: ita ꝙ semper prima demonstratiua sit eiusdem casus cum resoluenda. secunda vero cōtinue in recto sumatur. Sed propositiones de verbo ampliatiuo eodem modo probantur: excepto hoc: ꝙ secunda demōstratiua debet esse de verbo disiūcto. verbi substātiui de p̄nti: ⁊ eiusdē d̄ p̄terito vl' futuro aut alterius. ver. g. homo currebat. sic resoluitur. Hoc currebat ⁊ hoc est vel erat homo. ergo ⁊c. Item hō disputabit. Hoc disputabit ⁊ hoc ē vel erit homo: ergo ⁊c. ita ꝙ verbum substantiuum sumptum secundo loco sit semper consimilis temporis cum verbo resoluende propositionis. Sed quando propositionis resoluende verbum principale ē ly. pōt. contingit: incipit: vel desinit. secunda ꝓpositio erit de secundo verbo ꝯsimili. vt hō pōt esse albus. Hoc potest esse album ⁊ hoc ē vel pōt esse hō. ergo ⁊c. Itē album incipit esse nigrum. hoc incipit esse nigrū ⁊ hoc est vel incipit esse album. ergo ⁊c. ⁊ ita dicatur in plurali vt prius. Modus consimilis est tenendus in propositionibus de extremo copulato vel disiuncto: vt homo vel asinus currit: si totum disiunctum est subiectum: resoluatur sic.

ſtc.hoc currit ⁊ hoc ē homo vel asinus .ḡ
⁊c. Si autem prima pars fuerit subiectū
sic resoluitur.hoc vel asinus currit ⁊ hoc
ē homo.ḡ ⁊c.⁊ ita dicendū ē in illis de co
pulato:⁊ ꝯditionato subiecto.vt hō ⁊ asi-
nus currit.propositio si ē impossibilis est
falsa. Idem ē dicendum de particulari ⁊
singulari resolubili affirmatiua: sicut ꝺ in
definita .vt aliquis homo disputat. sor.
currit. Sed particularis vel indefinita
negatiua habet duplicem modum probā-
di. Primus dictus ē. vt hoc non currit ⁊
hoc ē homo.ergo homo non currit. vbi āt
videatur ꝙ iste modus non deseruiat su
matur ꝯtradictorium illius. vt chymera
non currit.hec indefinita ꝓbari non pōt
per duo demonstratiua.q͛ semper secun-
da esset falsa.s.ista.hoc ē chimera . ideo
ad veritatem videndam istius sumatur
eius contradittoriū.s.omnis chimera cur
rit.⁊ q͛ hec ē falsa ideo illa ē vera. Consi
militer ē dicendum in aduerbiis vbi sub-
iectum fuerit aduerbium habens termi-
num infra se. vt aliquando tu es.nunc tu
es ⁊ nunc ē aliquando.ergo ⁊c. Itē he-
ri tu fuisti:tunc tu fuisti: ⁊ tunc ē vel fuit
heri ergo ⁊c. Item ante.a.tu disputabis.
tunc tu disputabis ⁊ tunc ē vel erit ante.
a.ergo ⁊c. Item alicubi tu es. ibi tu es ⁊
ibi ē alicubi.ergo ⁊c. Et ita de preterito ⁊
futuro dicatur: vt dictum ē ꝺ presenti.
¶ Ex predictis infero ꝙ etiaꝫ probande
sunt propositiones indefinite ⁊ particula
res de verbo substantiuo presentis tem-
poris ⁊ predicato participio: sicut propo-
sitiones de verbo principali illius parti
cipii. volo dicere ꝙ ita probāda ē hec re
solubiliter. Adam ē preteritus: sicut illa.
Adam fuit.⁊ ista. antixp̄s ē futurus. sicut
illa. antixp̄s erit. vt hͦ ē futuꝝ ⁊ ꝺ ē l'erit
antixp̄s.ergo antichristus ē futurus. Ali
quis homo ē interfectus. hoc ē interfectū
⁊ hoc ē vel fuit aliquis homo. ergo ⁊c.
Item. sor. ē potens eē. hoc ē potens esse.
⁊ hͦ ē vel pōt esse sor. ergo ⁊c. Iuxta p̄-
dicta sequitur veritas multarum proposi
tionum. prima ē ista. Senex erit puer. ꝓ
batur. hoc erit puer: ⁊ hoc ē vel erit senex
ergo ⁊c. demonstrando vnum qui est pu
er ⁊ erit senex. ¶ Secunda propositio.
Puer fuit senex. probatur. hoc fuit senex.
⁊ hoc ē vel fuit puer. ergo demonstrando
vnum senem. ¶ Tertia propositio. Albū
fuit quando non fuit album. ꝓbatur. ⁊ po
no ꝙ tu sis albus ⁊ continue ante hoc fue
ris niger. isto posito: hoc fuit quando non
fuit album. ⁊ hoc est vel fuit album. ergo
⁊c. ¶ Quarta propositio. Pater erit quā
do non habebit filium neqꝫ filiam. proba
tur. hoc erit quando non habebit filium:
neqꝫ filiam: ⁊ hoc ē vel erit pater. ergo ⁊c.
demonstrando vnum patrem qui rema-
nebit post mortem filiorum ⁊ filiarum.
¶ Quinta propositio. Aliquo maiori te ⁊
q̄libet minori te tu es minor. probať. isto
tu es minor: demonstrando vnum maio-
rem te. ⁊ hoc ē maius te ⁊ quolibet mino-
ri te. ergo ⁊c. ¶ Sexta propositio. Aliq̊
minori te ⁊ quolibꝫ maiori te tu es maior.
ꝓbatur. isto tu es maior: demonstrando
vnum minorem te. ⁊ hoc est minus te ⁊ q̊
libet maiori te. ergo ⁊c. ¶ Septima pro-
positio. Album potest esse nigrum. ꝓbať.
hoc pōt esse nigrum. democstrando te. ⁊
hoc ē vel pōt esse album. ergo ⁊c. ⁊ ita ꝓ-
batur ista. sedentem possibile ē currere.
¶ Octaua propositio. verum ē qꝺ mun-
dus non fuit. probatur. hoc ē qꝺ mundus
non fuit. demonstrando illaꝫ. tu es. ⁊ hoc
ē verū. ergo ⁊c. ¶ Nona propositio. Ne-
cessariū ē qꝺ deꝰ nūq̄ꝫ erit. ꝓbať. hoc est
qꝺ deus nunq̄ꝫ erit: demonstrando celū:
⁊ hoc ē necessariū. ergo ⁊c. ¶ Decima ꝓ
positio. Possibile est quod nihil fuit ⁊ qꝺ
nihil erit. probatur. hoc ē quod nihil fuit
⁊ quod nihil erit: demonstrādo instās pre
sens. ⁊ hoc ē possibile. ergo ⁊c. ¶ Undeci
ma propositio. Candela lucens ē extincta
probatur. hoc ē extinctum: demonstrando
candelam iam extinctaꝫ que prius fuit lu-
cens: ⁊ hoc ē vel fuit candela lucens. er-
go ⁊c. ¶ Duodecima ꝓpō. Uiuū ē mor
tuū. ꝓbať. hoc ē mortuuꝫ: demonstrando
Adam. ⁊ ꝺ ē vel fuit viuū. ḡ ⁊c.

Capi. secundum.

v Niuersalis ꝓpositio affirmatiua
exponibiliter probatur per suaꝫ p̄
iacentem ⁊ vniuersalem negatiuā

sibi correspondentem. vt omnis hō cur-
rit. exponit sic. homo currit. ⁊ nihil est ho
mo quin istud currat. ergo ⁊c. Exemplum
ī numero plurali. vt omnes homines cur
runt. Homines currūt: ⁊ nulla sunt homi-
nes quin illa currant. ergo ⁊c. Consimi-
liter in obliquis casibus. preter hoc ꝙ in
negatiua exposite ponatur subiectum vni
uersalis semper in recto ⁊ relatiuum ī ob-
liquo ꝯsimili cū obliquo ꝓpositionis expo
nende. vt cuiuslibet hominis asinus cur-
rit. hominis asinꝰ currit. ⁊ nihil ē hō quin
illius asinus currat. ergo ⁊c. Itē oiuꝫ cō
tradictoriorum altera pars ē vera. cōtra-
dictoriorum altera pars ē vā: ⁊ nulla sunt
ꝯtradictoria quin illorum altera pars sit
vera. ergo ⁊c. ita ꝙ semper relatiuum se-
quatur ly. quin. postremo vero omnis ter
minus qui se tenet a parte ꝑdicati. Et ita
ī aliis casibus ē dicendum. Modo consi
mili probantur ꝓpositiones vl'es de ver-
bo ampliatiuo: preter hoc quod in secūda
exponente ponit verbū disiunctum: vt in
resoluentibꝰ. v̄. g. omnis homo fuit: sic ex
ponitur. Homo fuit ⁊ nihil ē vel fuit ho-
mo: quin illud fuit. ergo ⁊c. Item: omne
albū disputabit. Album disputabit: ⁊ nihil
ē vel erit album quin illd̄ disputabit. g̊ ⁊c.
Itē omne albū pōt esse nigrum. Albuꝫ
pōt esse nigrum: ⁊ nihil ē vel potest esse al
bū qn illd̄ possit esse nigꝝ. g̊ ⁊c. Itē ois hō
īcipit disputare. hō īcipit disputarē. ⁊ nihil
ē vel īcipit esse hō quin illud īcipiat dis-
putare. ergo ⁊c. in obliquis cāsibus etiam
ꝯsimiliter exponat tenendo modū priorē
de relatiuo. Cōsimiliter exponuntur ꝓpo
sitiones de ꝑsenti habētes predicatū par
ticipium alicuiꝰ verbi ampliatiui. vt om-
nis homo ē ꝑteritus: exponit sic. Homo ē
preteritus: ⁊ nihil ē vel fuit homo quin il
lud sit ꝑteritū. ergo ⁊c. Itē omne albū ē ge
nerandū. Album ē generandum: ⁊ nihil ē
vel erit album quin illud sit generanduꝫ.
Sed ꝓpositiones de subiecto composito
possunt dupliciter exponi: ꝭm ꝙ subiectuꝫ
potest esse totum ꝯpositū vel pars. vt ois
homo vel asinus ē asinus. Si subiectuꝫ ē
totum disiunctum: sic exponitur. Hō vel
asinus ē asinus: ⁊ nihil ē hō vel asinus qn
illud sit asinus. ergo ⁊c. Si vero ꝑcise pri
ma pars ē subiectū: scd̄a exponens erit iª.
Nihil ē hō quin illd̄ vel asinꝰ sit asinus. ⁊
sic iª vniuersalis erit falsa ꝑmo mō ⁊ secū
do modo vera. ⁊ ita d̄ aliis dicatur: cuius-
cunqꝫ compositionis existant vel casus.
Uniuersalis autē negatiua non exponitur
sed dupliciter probatur. aut per sua singu
laria: aut ꝑ suum ꝯdictorium. v̄. g. nullus
homo ē chimera. ꝓbatur sic primo modo.
nec iste homo ē chimera nec ille homo est
chimera. ⁊ sic de singulis. ergo ⁊c. Secū
do modo probatur sic. Ista propositio est
falsa. aliquis homo ē chimera: ⁊ ista ꝯtra
dicit isti. nullꝰ homo ē chimera. ergo hec
ē vera. Et cōiter in omnbus aliis tal' mo
dus seruetur. Ex predicto modo proban
di ꝓpositiones vniuersales affirmatiuas ī
fero aliquas ꝓpositiones. Prima ē ista.
Omne quod fuit ē. probatur. Aliquid qd̄
fuit ē. ⁊ nihil ē qd̄ fuit quin illud sit. g̊ ⁊c.
maior ē manifesta: ⁊ similiter minor. quia
suum ꝯtradictoriū ē falsū. vꝫ. aliquid ē qd̄
fuit qd̄ nō ē. hec nanqꝫ ē implicatio ꝯtra-
dictionis. ⁊ ita ꝓcedit ꝙ omne qd̄ erit. et
omne qd̄ pōt esse ē. ⁊ ēt omne quod ē intel
ligibile aut imaginabile ē. pꝫ q̄libꝫ istaruꝫ
ex suis exponentibus: in quaꝝ negatia nō
dꝫ poni verbum disiunctū. q2 verbū prin-
cipale ipiꝰ vl'is ē solūmodo verbū de pre-
senti absqꝫ participio subsequente alicuiꝰ
verbi ampliatiui. ¶ Scd̄a ꝓpositio. Oē
qd̄ non fuit ē. ꝓbatur. Aliquid quod non
fuit ē: sicut instans presens. ⁊ nihil ē qd̄ nō
fuit quin illud sit. ergo ⁊c. scd̄a exponens
iteruꝫ ē vera. quia suum ꝯtradictoriū im-
plicat ꝯtradictionē. vꝫ. aliquid ē qd̄ non
fuit quod nō ē. Et ꝯsequenter conceditur
ꝙ omne quod non erit ē. ⁊ omne qd̄ non
potuit nec poterit eē ē. Tertia ꝓpō Quo
libꝫ maiori te ⁊ q̊lꝫ minori tesi tu es minor.
ꝓbatur. Aliquo maiori te ⁊ quolꝫ miori te
tu es minor. vt probatum ē in alio capitu
lo. ⁊ nihil ē maius te ⁊ quolibꝫ minori qn
illo tu sis minor. ergo ⁊c. minor patꝫ: quia
suum cotradictorium ē falsnm. ¶ Quar
ta ꝓpositio. Quolibet minori te: ⁊ quolibꝫ
maiori te tu es maior. ꝓbatur. Aliquo mi
nori te: ⁊ quolibet maiori te tu es maior. ⁊

nihil est minus te ⁊ quolibꝫ maiori te qn illo tu sis maior. ꝗ ⁊c. patet ꝯsequẽtia cũ maiori ex alio capl'o. minor ꝓbatur ꝑ suũ ꝯtradictorium. quod ẽ falsum. vꝫ. aliquid ẽ minus te ⁊ quolibet maiori te: quo tu nõ es maior. quare ⁊c.

Capi. tertium.

Propositio officiabilis ẽ illa cuius dictũ vel orõ infinitiua determiatur aliquo termino modali vel cõcernente actũ mentis. Termini modales sunt isti: verꝝ: falsum: necessariũ: ꝯtingens possibile: impossibile. Termini vero ꝯcernentes actum mentis dicuntur isti. Scio dubito. credo. volo. nolo. intelligo. cognosco. ⁊ similes: ac etiam ipsorũ participia. Huiusmodi autẽ termini aliquando faciunt sensum ꝯpositum: aliquãdo diuisum. faciunt sensum ꝯpositum quãdo precedũt totaliter dictũ vel orõnem infinitiuã: aut finaliter subsequunt. vt possibile ẽ sor. currere. Sor. currere ẽ ꝯtingens. tu scis deũ esse. deum esse ẽ scitum a te. sed quãdo aliquis istoꝝ termioꝝ mediat iter actũuꝫ: casum: ⁊ verbũ infinitiui modi: tũc constituere dicit sensum diuisum. vt deũ necesse ẽ esse. hominẽ scis esse animal. ⁊ ita ď aliis. Et huiusmodi ꝑpõ de sensu diuiso ꝓbãda ẽ ẜm exigentiam termini p̃cedẽtis simpliciter. ⁊ non ratione termini modalis: aut ratione alicuius alteriꝰ termini concernẽtis actuꝫ mentis. ver. g. oẽm hominẽ possibile ẽ currere: ħ non ẽ officianda: ſꝫ exponenda iuxta doctrinam traditam in secundo capl'o de ꝓbatione vl'ium ꝑpõnum. isto modo. Hominem possibile ẽ currere: ⁊ nihil ẽ vel possibile ẽ hominem qn illud possibile sit currere. ergo ⁊c. Item hec est resoluenda. A. scio eẽ verꝝ isto mõ. Hoc scio esse verum: ⁊ hoc ẽ. a. ergo ⁊c. ¶ Propõ vero de sensu ꝯposito officiabiliter ꝓbat. vt possibile ẽ sor. currere. Hec ꝑpõ ẽ possibilis. sor. currit: que adequate significat sortẽ currere. ergo ⁊c. Itẽ: necesse ẽ deum esse. Hec ꝑpositio ẽ necessaria. deꝰ ẽ. que adequate significat deum ẽ. ergo ⁊c. Consimiliter ꝓbantur iste. Tu scis sor. currere tu dubitas regem sedere. prima nanqꝫ sic officiatur. Hec ꝑpõ ẽ scita a te. sor. currit. que adequate significat sor. currere. ꝗ ⁊c. Et ita ꝯsilr dicatur ad infinitas ꝯsimiles iuxta ꝯsonantiam termini facientis sensuꝫ ꝯpositum. Ex p̃dictis infero aliquas cõclusiones. Prima ẽ ista. Album possibile ẽ esse nigrum. ⁊ tamen ipossibile ẽ albuꝫ esse nigrum. prima pars patꝫ. quoniã hoc possibile ẽ esse nigrum: te demonstrato. ⁊ ħ ẽ vel possibile ẽ esse album. ergo ⁊c. pꝫ ꝯsequentia a resoluentibꝰ ad resolutum. ⁊ secunda pars ꝓbatur. Nam hec ꝑpõ ẽ impossibilis. Albũ ẽ nigrũ: que adequate significat albũ esse nigrum. ergo ⁊c. pꝫ ꝯsequentia ab officiãtibꝰ ad officiatũ. Et ita ꝓbatur ista ꝯclusio. sedentem possibile est currere. ⁊ tamẽ impossibile ẽ sedentẽ currere. ¶ Secunda ꝯclusio. Omneꝫ hominem ꝯtingens ẽ esse. ⁊ tamen necesse ẽ omnem hominem esse. prima pars probatur qm̃ hominem contingens ẽ esse: ⁊ nihil ẽ vel contingens ẽ esse hominem: qui illud ꝯtingens sit esse. ergo ⁊c. pꝫ ꝯsequẽtia ab exponẽtibꝰ ad expositum secunda pars ꝓbatur. nã hec ꝑpositio ẽ necessaria. omnis homo ẽ. que adequate significat omnem hoiem eẽ. ergo ⁊c. pꝫ ꝯsequẽtia vt prius. ¶ Tertia ꝯclusio. Tu scis alterꝝ istorum esse verum: demonstratis istis contradictoriis. rex sedet. nullus rex sedet. ⁊ tamẽ nullum istorum scis esse veruꝫ. prima ps patet. quia hec ꝑpositio ẽ scita a te: alterũ istorum ẽ verꝝ. que adequate significat alterum istoꝝ eẽ verꝝ. ꝗ. scđa pars ꝓbatur. q: nec hoc istoꝝ scis esse verꝝ: demonstrãdo affirmatiuam. nec hoc istoꝝ scis eẽ verum: demonstrando negatiuã. ⁊ nõ sunt pl'a istoꝝ. ꝗ ⁊c. pꝫ consequentia a singularibꝰ sufficienter enumeratis ad suam vniuersalem. ¶ Quarta conclusio: Tu dubitas .a. esse verꝝ. ⁊ tamen nullũ .a. dubitas esse verum. ꝓbatur. ⁊ pono: ꝙ omne .a. sit illa. deus ẽ. quam scias esse veram. sed dubites an ista sit. a. scias tamen ꝙ. a. sit aliqua ꝑpositio. isto posito prima pars patꝫ. quoniam hec ẽ tibi dubia. a. ẽ verum: que adequate significat. a. esse verũ. ꝗ ⁊c. Secunda pars probat sic arguendo nullam talem. deus ẽ. dubitas esse verã: sed omne. a. ẽ aliqua talis. ergo nullum. a. du

bitas esse verum. patet consequētia. quia
est syllogisim⁹ in secundo p̄me figure. ⁊ an
tecedens ē manifestum ex casu. ¶ Quin
ta conclusio. volo tibi dare equum meuȝ
⁊ tamen nullū equum meum volo tibi da-
re. ꝓbatur: ⁊ pono ꝙ tibi promittam equū
meum quem credam esse in stabulo: sit ta
men coram me quē putem esse platonis:
ita ꝙ non meum. ob quaȝ causaȝ istū equū
quem video non velim tibi dare. isto posi
to prima pars patet officiando: ⁊ officiatᷣ
sic. Hec propositio ē volita a me. do tibi
equum meum: per casum: que adequate
significat me dare tibi equum meum. er-
go ꝛc. patet consequentia ab officiantib⁹
ad officiatam. secundam partem ꝓbo sic.
nullum equum quem credo esse plato-
nis volo tibi dare. sed omnem meū equuȝ
credo esse platonis. ergo nullum equum
meum volo tibi dare. patet consequentia
vt prius. quia ē in secundo prime figure.
ergo ꝛc. ¶ Sexta conclusio. Percipio
sor. loqui: ⁊ tamen nullum sor. ꝑcipio loq.
ꝓbatur: ⁊ pono: ꝙ sint a lōge sor. ⁊ pla. ita
ꝙ nesciam distinguere quis sit sortes vel
plato: loquatᷣ tamen sor: cui⁹ vocem bene
cognoscam ꝙ est sortis: ⁊ tamen non loq̄-
tur plato. isto posito patȝ prima pars per
casum. quia sequitur percipio vocem sor.
ergo percipio sor. loqui. ⁊ secunda ps ꝓ-
batur. quoniam sequitur. nullum istorum
percipio loqui. sed omnis sor. est aliquis
istorum. ergo nullum sor. percipio loqui.
patet consequentia: quia ē syllogismus in
secundo prime figure. ¶ Hic est notādū
ꝙ iste propositiones concesse in capitulo
resolubilium. s. verū est qᷓ mundus nūq̄ȝ
fuit. ⁊ necessarium est qᷓ deus nūq̄ȝ erit.
Possibile est ꝙ nihil fuit: ⁊ qᷓ nihil erit.
non sunt vere officiabiliter probādo. nec
sunt similes in significando dū resoluuntᷣ
⁊ dum officiantur. quoniam officiabilr̄ te
netur ly. ꝙ: coniunctiue: ⁊ resolubiliter te-
netur ly qᷓ. relatiue. quare ꝛc.

Capi. quartum.

p Ropositio descriptibilis ē illa in
qua terminus concernens actum
mentis incomplexum determinat
nullo termino precedēte mediato. vt ego
cognosco sortem. hec nanq̄ȝ sic describitᷣ.
Ego cognosco aliquid sub ratione q̄ sor.
Tu intelligis hominem. tu intelligis ali-
quid sub ratione qua homo. Sed termi-
ni concernentes actum mentis: qui si ca-
dunt super incomplexum illud necessario
est significatiuum complexi. aliter sunt de
scribendi: sicut scire. credere. dubitare. et
huiusmodi. vt Tu scis. a. propositionem.
sic describitur. tu scis adequatum signifi-
catuȝ. a. propositionis: quod scis adequa
te significari per. a. propositionē. ergo ꝛc.
Tu credis. a. propositionē. tu credis ade
quatum significatum. a. propositionis qᷓ
credis adequate significari per. a. propo
sitionem. ergo ꝛc. Item. tu dubitas. a. ⁊
. b. propositiones. tu dubitas adequata si
significata. a. ⁊. b. propositionum. que scis
vel credis adequate significari per. a. et
. b. propositiones. ergo ꝛc. ¶ Notāter di-
cebatur: nullo termino mediato precedē-
te. quia si precederet aliquis termin⁹ me
diatus ratione illius deberet ista propo-
sitio probari. quod patet per istam regu-
lam. A primo termino mediato semper ē
inchoanda propositionis probatio. vt om
nis homo intelligit se. hec est exponenda
isto modo. homo intelligit se ⁊ nihil est ho
mo quin illud intelligat se. ergo ꝛc. Itē
homines cognoscunt futura. hec est sic re
soluenda. hec cognoscūt futura: ⁊ hec sūt
homines. ergo ꝛc. ¶ Circa predicta i
hoc capitulo ⁊ prioribus est notanda di-
uersitas probationum precedentium qua
runcunq̄ȝ propositionum. quoniam pro-
positio descriptibilis conuertitur cuȝ sua
descriptione: ⁊ propositio vniuersalis af-
firmatiua seu quecunq̄ȝ alia exponibilis.
similiter conuertitur cum suis exponenti-
bus simul sumptis. Unde bene sequitur.
cognosco hominem. ergo cognosco aliqd
sub ratione qua homo: ⁊ econuerso.

Item. omnis homo currit. ergo homo
currit ⁊ nihil est homo quin illud currat.
et econuerso. Sed propositio resolubi-
lis non conuertitur cum suis resoluen-
tibus: nec officiabilis cum suis offici-
antibus. Unde licet sequatur. Hoc

est aial: ⁊ hoc ẽ homo. ğ hõ est animal. nõ
tamẽ ſeqtur ecõuerſo. hõ ẽ aial. ergo hoc
ẽ aial ⁊ hoc ẽ hõ. qꝛ añs ẽ neceſſariũ ⁊ ꝯſe
quens ꝯtingens: ẽt pꝰ mille ãnos erit ita:
ſicut ꝑmarie ⁊ adequate: ſignificatur ꝑ an
tecedens: ⁊ tamen nõ erit ita ſicut ꝑmarie
⁊ adequate: ſignificatᷣ per conſequẽs. Itẽ
ſeqtur: hec ꝓpõ ẽ neccia. deꝰ ẽ. que adequa
te ſignificat deum eẽ. ğ neceſſe ẽ deum eẽ
⁊ tamen nõ ſeqtur ecõuerſo. neceſſe ẽ deũ
eſſe. ğ hec ꝓpõ ẽ neceſſaria. ds ẽ. que ade
quate ſignificat deũ eẽ. qꝛ añs ẽ neciũ ⁊
ꝯñs ꝯtingens. Silr̃ ſi nulla ꝓpõ foret: ita
eſſet ſicut ꝑmarie ⁊ adequate: ſignificatᷣ ꝑ
añs. ⁊ tamẽ non ita eẽt ſicͨ primarie ⁊ ade
quate: ſignificatᷣ per ꝯñs. Ex p̃dictis infe
ro aliquas ꝯcluſiões. ¶Prima ẽ iſta. veniẽ
tem cognoſco. ⁊ tamen non cognoſco veni
entem. ꝓbatur. ⁊ pono ꝙ ſoꝛ. ſit a longe q
veniat verſus me: quẽ ſciam eſſe ſoꝛ. ſed
credam ip̃m nõ moueri: ⁊ nihil aliud ꝯci
piam. iſto poſito pꝫ pars ꝑma. quoniam
hoc cognoſco ⁊ h̃ ẽ veniens. ğ ⁊c. ſecunda
pars ẽt patet. qꝛ non cognoſco aliquid ſub
ratione qua veniens. ¶ Secunda cõclu
ſio ẽ iſta. Deum trinum ⁊ vnum cognouit
Ariſtotiles. ⁊ tamen Ariſto. non cognouit
deũ trinum ⁊ vnum. ꝑma ps pars pꝫ. qm̃
h̃ cognouit Ariſt. demonſtrando deũ. ⁊ h̃
ẽ deꝰ trinus ⁊ vnus. ergo ⁊c. ſecũda pars
etiam pꝫ. qm̃ Ariſto. non cognouit aliquid
ſub ratione qua deꝰ trinus ⁊ vnꝰ. ergo ⁊c.
pꝫ ꝯſequentia a deſcriptiõe ad deſcriptũ.
¶ Tertia concluſio. A. ꝓpõnẽ ſcio. ⁊ ta
men non ſcio. a. ꝓpõnem. ꝓbatur ⁊ pono.
ꝙ. a. ſit illa. deꝰ ẽ. quam ſciam ⁊ credaꝫ ꝙ
non ſit aliquod. a. ĩ mũdo. iſto poſito. ſcio
a. ꝓpõnem. qꝛ h̃ ſcio demonſtrando iſtaꝫ
deꝰ ẽ. ⁊ hoc ẽ. a. ꝓpoſitõ. ergo ⁊c. ⁊ tamen
non ſcio. a. ꝓpõnem. qꝛ nõ ſcio aliquid ſb
rõne qua. a. ꝓpõ. ex quo non ſcio. a. eẽ.
¶ Quarta ꝯclõ. Soꝛ. percipis. ⁊ tñ non
percipis ſoꝛ. ꝓbatur ⁊ pono ꝙ ſoꝛ. loquatᷣ
coꝛam te: cuiuſ vocem audias. credas tu
tamen ꝙ nõ ſit aliqs ſoꝛ. ĩ mundo. iſto poſi
to ſoꝛ. ꝑcipis. qꝛ h̃ percipis ⁊ h̃ ẽ ſoꝛ. ğ ⁊c.
⁊ tamen non percipis ſoꝛ: qꝛ non percipiſ
aliquid ſub rõne qua ſoꝛ. quare ⁊c.

Capi. quintum.

Ex predictis pꝫ ꝙ neciũ: ⁊ conti-
gens: duplr̃ ſumũtur. ſ. reſolubilr̃:
⁊ officiablr̃. ſꝫ iſpoꝝ aduerbia. ſ.
neceſſario. ⁊ ꝯtigenter: exponibiliter ꝓbã
tur. vt necio deꝰ ẽ: ſic exponitur. deus eſt.
⁊ nõ põt eſſe qn deꝰ ſit. ergo ⁊c. Itẽ neceſ-
ſario mũdus fuit. mũdus fuit. ⁊ nõ potuit
eſſe quin mundus fuerit. Itẽ necio aliqd
erit. aliquid erit. ⁊ non poterit eẽ qn aliqd
erit. ergo ⁊c. ita ꝙ verbũ p̃ncipale ſcðe ex
ponentis ſit eiuſdẽ tpis cũ verbo p̃ncipa-
li exponende. Oppoſito mõ exponitᷣ: con
tingenter: vt ꝯtingenter tu es. exponitur
ſic. tu es. ⁊ põt eẽ ꝙ tu nõ ſis. ğ ⁊c. Itẽ cõ
tingenter tu eris. tu eris. ⁊ poterit eſſe ꝙ
tu nõ eris. ğ ⁊c. ⁊ ita de p̃terito dicatur.
¶ Hic ſunt duo notabilia. primũ ẽ: ꝙ ne-
ceſſario ⁊ contingenter: ſumũtur aliquan-
do in ſenſu diuiſo: ⁊ aliquando in ſenſu cõ
poſito: ſicut neceſſariũ ⁊ ꝯtingẽs. In ſen
ſu compoſito quãdo totaliter p̃cedũt: aut
finaliter ſubſequũtᷣ. vt necio hõ eſt aial.
tu curris ꝯtingenter. ſed ĩ ſenſu diuiſo qñ
mediant inter ſubiectũ ⁊ verbũ: aut inter
verbũ ⁊ p̃dicatũ. Exemplũ ꝑmi: hõ necio
ẽ aial. Exemplũ ſcði. ſoꝛ. ẽ cõtingẽter cur-
rens. ¶ Scðm̃ notabile eſt illud. Quali
tercũqꝫ ĩ ſenſu ꝯpoſito ſumatᷣ ſemꝑ codeꝫ
mõ exponũtur vt dictũ ẽ. Sꝫ qñ in ſenſu
diuiſo ſumũtᷣ: p̃cepẽte alio termio media-
to: nõ exponũtur: ſꝫ ꝓpõ ꝓbãda ẽ ſm̃ exigẽ
tiã termini p̃cedentis ꝑ regulã ſuperiꝰ aſſi
gnatam: a ꝑmo termio mediato ⁊c. vt hõ
necio ẽ aial. hec nõ exponẽda neqꝫ ꝓban-
da rõne illiꝰ termini: necio. ſed reſolueda
rõne iſtius termini: hõ: vt hoc necio ẽ ani
mal: ⁊ hoc ẽ homo. ğ ⁊c. quo facto ꝑma re
ſoluens ẽ exponenda ſic. ẽ hoc aial. ⁊ hoc
nõ põt non eſſe aial. ğ ⁊c. ita ꝙ ly. põt. ſe-
quatᷣ ſubiectũ: ſicut ly. necio: vel ꝯtingen-
ter. Ex quo ſeqtᷣ ẽt ꝙ iſtud verbũ. põt:
ſumitur aliquando in ſenſu compoſito. ali
quando in ſenſu diuiſo. In ſenſu compo
ſito quando precedit totaliter. ſeu imper
ſonaliter tenetur. vt poteſt eſſe ꝙ tu cur-
ris. In ſenſu diuiſo quando perſonaliter
ſumitur. vt antixp̃s põt eſſe. Ex predi-
ctis infero aliquas conluſiones. ¶Pri-
ma eſt iſta. Neceſſario aliqd eſt quod con

est quod cōtingenter ē.⁊ non pōt esse qui
aliquid sit quod ꝯtingenter est.ergo ⁊c.
¶ Secūda ꝯclusio. Anima tua necessa-
rio ē.⁊ tamen contingenter anima tua ē.
prima pars ꝓbatur resolutorie. vt hoc ne
cessario ē:⁊ hoc ē anima tua. ergo ⁊c.scđa
pars probat̄ exponibiliter sic.aīa tua ē.et
pōt esse ꝙ non anima tua sit.ergo ⁊c. Nā
sequitur.tu nō es.ergo nō aīa tua ē:q2 ex
opposito seq̄tur oppositū.⁊ pōt esse ita sic̄
adequate significat̄ per añs. ergo potest
esse ita sicut adequate significatur p ꝯñs.
¶ Tertia conclusio. Necesse ē te fuisse.
⁊ tamē ꝯtingenter tu fuisti.prima pars ꝓ
batur.quoniam hec ē necessaria.tu fuisti
que adequate significat te fuisse.ergo ⁊c.
secunda pars ꝓbatur.nam tu fuisti ⁊ po-
tuit esse ꝙ non fuisti.ergo ꝯtingenter tu fu
isti. ¶ Quarta ꝯclusio. Potest esse ꝙ an-
tixp̄s sit homo qui ē:⁊ tamē antixp̄s nō po
test esse homo qui ē.prima pars probat̄.
quoniā hec ē possibilis.antixp̄s ē homo q
ē:que adequate significat ꝙ antixp̄s ē ho
mo qui ē.ergo ⁊c. vnde ly. pōt.impsonali
ter sumptū ē terminus officiabilis sic̄ ly.
possibile.secunda pars patet: quoniā de-
tur oppositum. vz.antixp̄s pōt esse homo
q ē.⁊ ex isto sequit̄ ꝙ antixp̄s pōt esse hō:
⁊ ille ē. ꝯsequens ē falsum.ergo ⁊ antece-
dens.⁊ patet ꝯsequentia.q2 ly.pōt. sum-
ptum personaliter ē terminus immediat9
⁊ relatiuum:qui:que:qđ: ē resolubile ge-
neraliter in.⁊.⁊ ille:illa:illđ.ex quo nō im
peditur per aliquod signum precedens.
Hic est notandum ꝙ ly.necessario:du-
pliciter sumitur. vno modo nominaliter i
datiuo vel ablatiuo casu. Alio modo ad-
uerbialiter vt dictum ē.primo modo non
exponitur:sed resoluitur. vt necessario tu
es:i° tu es:⁊ hoc ē necessariū.ergo ⁊c.ex
quo sequitur:ꝙ necessario tu es homo. ⁊
tamen ꝯtingenter tu es homo.tenēdo ly.
necessario.nominaliter in ablatiuo casu.
quia isto tu es homo:demōstrando deuz:
⁊ hoc ē necessarium.ergo ⁊c.sumendo ta-
mē ly.necessario.aduerbialiter: foret ista
propositio impossibilis ꝓpter impossibili
tatem exponentium. Item conceditur ꝙ
sor.necessario obedit.⁊ idem sor. contin-
genter obedit: sumendo ly. necessario in
datiuo casu.quia sor.huic obedit: demon
strando deum:⁊ hoc ē necessariū.ergo ⁊c
secunda pars etiam patet exponendo sic.
sor.obedit ⁊ pōt non obedire.ergo contin
genter sor.obedit.q̄re ⁊c.

Cap. sextum.

Iz grad9 ꝯpōnis restat exponere
⁊ pmo positiuū ꝯpabilr̄ sūptū. vt
tu es ita fortis sicut aliquis homo
mūdi.exponit̄ sic.tu es fortis.⁊ aliqs hō
mūdi ē fortis ⁊ ñ aliqs hō mūdi ē fortior te.
ḡc. Itē tu fuisti ita fortis sic̄ aliqs hō .tu
fuisti fortis.⁊ aliquis homo fuit fortis .et
ñ aliqs hō fuit fortior te ḡ ⁊c.⁊ ita đ futu
ro suo dicat̄. Sed notādū:ꝙ si fiat ꝯpō
respectu termini communis a parte post:
non distributi:non debet sumi ille termi-
nus sub distributione in aliqua exponen-
tium. vt tu es ita alb9 sicut omnis homo.
non debet dici in secunda exponente .om
nis homo ē albus.quia hec ē falsa ⁊ expo
sita vera. Sequitur enim.tu es ita albus
sicut ille homo.ergo tu es ita albus sicut
omnis homo.patet consequentia ab infe
riori ad suuz superius affirmatiue sine di
stributione ⁊ sine signo impediente . ideo
debet sic exponi.tu es albus: ⁊ homo ē al
bus:⁊ nō omnis homo ē albior te.ergo ⁊c
Ex predicto modo exponēdi infero ali-
quas conclusiones. Prima ē ista. Tu es
ita fortis sicut omnis homo mundi:⁊ tamē
non es ita fortis sicut aliquis homo mun
di.prima pars patet.quia tu es fortis:et
homo mundi ē fortis:⁊ non omnis homo
mundi ē fortior te.ergo ⁊c.secunda pars
similiter patet.quoniam suum contradi-
ctorium ē falsum. vz.tu es ita fortis sicut
aliquis homo mundi.quia ex ipsa sequit̄
tertia sua exponens. vz. non aliquis ho-
mo mundi ē fortior te.quod ē falsuz.
¶ Secunda conclusio. Animal quod nō
ē ita forte sicut leo: ē ita forte sicut omne
animal mundi.probatur.equus ē ita for-
tis sicut omne animal mundi:⁊ idez equ9
ē animal quod non ē ita forte sicut leo .er
go ⁊c.patet consequentia quasi a resoluē-
tibus ad resolutum.antecedens autez pa
tet exponendo ⁊ resoluendo.

¶ Tertia conclusio. Ego suz ita sapiens
sicut tu ⁊ deus. ⁊ tamen ego non sum ita
sapiens sicut deus. secūda pars est de se
manifesta. ⁊ probatur prima. nam ego suz
sapiens: ⁊ tu ⁊ deus estis sapiētes. ⁊ non
tu ⁊ deus estis sapiētiores me. ergo ⁊c. pz cō
sequentia ab exponentibus ad expositūz.
⁊ prima ac secunda pars sunt manifeste.
tertia vero probatur: quia si non detur op
positum. Tu ⁊ deus estis sapiētiores me:
ergo tu es sapientior me. consequens fal
sum vt ego suppono. ¶ Quarta conclu/
sio. Tu eris ita senex sicut tu eris. ⁊ tamē
in nullo instanti tu eris ita senex sicut tu
eris. prima pars patet per exponentes.
tu eris senex: ⁊ nūq̄z eris senior q̄z tu eris
ergo ⁊c. secunda pars probatur: quoniam
quocunq̄z instanti dato in quo tu eris se-
nex: in isto instanti non eris ita senex sicut
tu eris. quia post istud eris senior. ergo i
nullo instāti tu eris ita senex sicut tu eris
patet consequentia: quia contradictoriuz
consequentis repugnat antecedenti: pro
pter distributionez istius termini: sicut: su
pra verbum substantiuum.

Capi. septimum.

Comparatiuus gradus exponitur
similiter per tres exponentes. vt
sor. est fortior platone. sor. est fortis
⁊ plato ē fortis ⁊ non plato est ita fortis si
cut sor. ergo ⁊c. Item. tu es fortior ali-
quo homine. tu es fortis ⁊ aliquis homo
ē fortis: ⁊ non aliquis homo est ita fortis
sicut tu. ergo ⁊c. sz huius. tu es albior om-
ni homine. secunda exponens non debet
esse ista. omnis homo est albus. quoniam
tunc exposita essz vera ⁊ vna exponēs fal
sa: quod non est concedendum in logica.
sed debet sic exponi ista. Tu es albus ⁊ ho
mo est albus: ⁊ non omnis homo est ita al
bus sicut tu: ergo ⁊c. Ex predicto modo
exponendi infero aliquas conclusiones.
¶ Prima. Tu es albior omni homine ⁊
tamen tu non es albior aliquo homine. p̄
ma pars patet per exponentes: ⁊ secunda
similiter: quia suum contradictoriuz ē fal
sum. s. tu es albior aliquo homine. q: ter-
tia eius exponens est falsa. vz. non aliquis
homo est ita albus sicut tu. quia tu ipse es
ita albus sicut tu. vel quilibet qui ē albior
te: est ita albus sicut tu: licet non precise.
¶ Secunda conclusio. sor. qui non ē me-
lior deo est melior omni ente mundi. patz
quoniam sor. non est melior deo vt satis
liquet. ⁊ tamen est melior omni ente mun
di: quia ipse est bonus. ⁊ aliquod ens mū
di est bonum. ⁊ non omne ens mundi ē ita
bonum sicut sor. ergo ⁊c. ¶ Tertia cōclu-
sio. Ego sum scientior te ⁊ deo: et tamē nō
sum scientior deo. secunda pars patet de
se: et prima probatur per exponentes. naz
ego sum sciens: et tu et deus estis sciētes
⁊ non tu et deus estis ita scientes sic ego.
ista patet: quoniam detur oppositum. s. tu
et deus estis ita sciētes sicut ego. ergo tu
es ita sciens sicut ego consequens falsuz.
vt ego suppono. ¶ Quarta cōclusio. Tu
eris senior q̄z tu eris in aliquo instanti. et
tamen in nullo instāti tu eris senior q̄z tu
eris in aliquo instanti. prima pars proba-
tur. quoniam tu eris senex: et in aliquo
instanti eris senex: ⁊ non in aliquo in-
stanti eris ita senex sicut tu eris. ergo tu
eris senior q̄z tu eris in aliquo instanti.
consequentia tenet ab exponētibus ad ex-
positum. et tertia pars antecedentis pba
ta est in alio capitulo in quarta conclusio
ne. Sed secunda pars conclusionis pro-
batur: quia si non: detur oppositum. s. q: in
aliquo instanti tu eris senior q̄z tu eris in
aliquo instanti: et sit illud. a. et patz q: ista
est falsa. in. a. instanti tu eris senior q̄z tu
eris in aliquo instanti. quia vna exponēs
est falsa. s. non in aliquo instanti tu eris ita
senex sicut tu eris in. a. instanti. quia in. a.
instanti tu eris ita senex sicut tu eris in. a.
instanti. Et in infinitis instantibus vltra.
q̄r ⁊c. ¶ Notandum q: quēadmodum ex
ponitur ꝯparatiuꝰ gradꝰ: ita expōit: magis:
⁊ q̄z. vt ego suz magis valens q̄z tu. sic ex
ponitur. ego sum valens et tu es valens.
et non tu es ita valens sicut ego. ergo ⁊c.
Et consimiles cōclusiones possunt inferi.
vnde conceditur: q: animal quod est ma
gis debile q̄z sit musca: est magis forte q̄z
sit omne animal mundi. Et homo qui est

magis sapiens q̄ omnis homo: est minus sapiens q̄ omnis homo. ⁊ ita de infinitis aliis. quare ⁊c.

Capi. octauum.

[S]uperlatiuus gradus exponitur p tres exponentes nisi vna istarum cum altera coincidat. vt tu es fortissimus istorum potest dupliciter expon aut per comparatiuum: aut per positiuu3 comparabiliter sumptum. Exemplu3 primi. vt tu es fortis: et isti sunt fortes: ⁊ nō aliquis istorum est fortior te. ergo ⁊c. Exemplum secundi. tu es fortis ⁊ isti sūt fortes: et non aliquis istorum est ita fortis sicut tu. ergo ⁊c. Item: tu es fortissim⁹ omniu3 hominum: sic exponitur. tu es fortis: homines sunt fortes: ⁊ nō omnes homines sunt fortiores te. ergo ⁊c. vel non omnis homo ē fortior te. Secundo modo sic exponitur. tu es fortis: ⁊ homines sunt fortes: ⁊ non omnes homines sūt ita fortes sicut tu. vel non omnis homo ē ita fortis sicut tu. ergo ⁊c. Et ita de aliis de preterito ⁊ de futuro suo modo dicatur.

Ex predictis infero aliquas conclusiones. Prima est ista. Tu es fortissim⁹ istorum ⁊ debilissimus istoru3. probatur. ⁊ pono q̄ tu ⁊ sor. ⁊ pla. sitis eque fortes. et p ly. istorum. demonstro vos tres. isto posito: patet prima pars: quoniam tu es fortis et isti sunt fortes: et non aliquis istorum ē fortior te. ergo ⁊c. Etiam secunda pars est vera: quia tu es debilis: et isti sunt debiles: et non aliquis istorum est debilior te. ergo ⁊c. Hec tamen conclusio non esse3 vera exponendo eā secūdo mō. vt puta per ly. ita sicut. quare ⁊c. ¶ Secunda conclusio. Tu es sapientissimus omnium hominum. et tamen tu non es sapientissim⁹ aliquorum hominum. prima pars patet per exponentes. vt tu es sapiens et homines sunt sapientes: et non omnes homines sunt sapientiores te. ergo ⁊c. secunda ps probatur. quoniam suum contradictorium est falsum: v3. tu es sapientissimus aliquorum hominum: propter tertiam exponentem falsam. s. non aliquis homo ē sapientior te. et hec similiter non aliquis homo ē ita sapiens sicut tu. quia tu met es ita sapiens sicut tu. ergo ⁊c. ¶ Tertia conclusio. Tu fuisti calidissimus omnium hominum: ⁊ frigidissimus omnium hominum. prima pars patet. quia tu fuisti calidus ⁊ homines fuerunt calidi: et non omnis homo fuit calidior te. etiam nō omnis homo fuit ita calidus sicut tu. secūda pars etia3 eodem modo probatur. quoniam tu fuisti frigidus: et homines fuerunt frigidi: ⁊ nō omnis homo fuit frigidior te. etia3 nō omnis homo fuit ita frigidus sicut tu. g ⁊c. ¶ Quarta cōclusio. Aliquod est maximū istorum quod non est maximum istoru3 exponendo comparabiliter: probatur. ⁊ pono. q̄ a. sit magnum. ⁊. B. maius. C. vero maius q̄. a. ⁊ maius q̄3. b. isto posito. b. est maximum istorum quod non ē maximum istorum. probatur. quoniam. b. est magnum: et aliquod istorum quod non est maximum istorum est magnum: et nullum istorum quod non est maximum istorum ē maius. b. ergo. b. est maximum istoru3: qd non est maximum istorum. pat3 consequētia ab exponentib⁹ ad expositū. q̄re ⁊c.

Capi. nonum.

[D]iffert aliud: et non idem: eodem modo exponuntur per tres exponentes. vt tu differs ab homine. tu es. ⁊ homo est. ⁊ tu nō es homo. ergo ⁊c. Ite3 tu differs ab omni homine. tu es: et homo est: et tu non es omnis homo. ergo ⁊c. Est tamen aliqualis diuersitas i preterito ⁊ futuro. hec enim. tu differs ab antichristo non sic exponitur. tu eris ⁊ antichristus erit: et tu non eris antichristus. quoniam exponentes sunt vere ⁊ exposita falsa. sequitur enim. tu differes ab antichristo. ergo simul eris cum antichristo. consequēs ē falsum: vt suppono: sed sic exponitur. tu eris et antichristus erit q̄ñ tu eris. ⁊ tu nō eris antixp̄s. ergo ⁊c. ⁊ ita de preterito dicat. quare ⁊c. Ex p̄dictis infero aliq̄s ɔclōnes. quarum p̄ma est ista. Tu differs ab oi homine: ⁊ tamē tu nō

differs ab aliquo hoie. primã pars pꝫ per
exponentes. quoniã tu es. ⁊ homo ē: ⁊ tu
nõ es omnis homo. ergo ⁊c. secũda pars
etiam probatur. qꝛ si non: detur oppositũ
.s. tu differs ab aliquo hoie. sed hec ē flã.
qꝛ tertia eius exponens ē falsa. s. tu nõ es
aliquis homo. ergo ⁊c. ¶ Secũda ꝯclõ.
Tu differs ab omni ente quod ē: ⁊ qđ fu-
it: ⁊ qđ erit. ⁊ tamen tu nõ differs ab aliq̃
ente quod ē: quod fuit: ⁊ quod erit. prima
pars patet: quoniã tu es: ⁊ omne ens qđ
ē: quod fuit: ⁊ qđ erit ē: vt patuit in prima
ꝓpõne secundi capl'i huiꝰ tractatus. ⁊ tu
non es omne ens qđ ē: quod fuit: et quod
erit. ergo ⁊c. secunda pars etiã patꝫ: quia
suum ꝯtradictorium ē falsum: cuꝫ vna eiꝰ
exponens sit falsa. s. tu non es aliquid qđ
ē: quod fuit: ⁊ quod erit. ¶ Tertia conclu
sio. Ego differo a te ⁊ a me: ⁊ tamen non
differo a me. prima pars patet per expo-
nentes. Nam ego sum: ⁊ tu ⁊ ego sumus:
et ego non sum tu ⁊ ego. ergo ⁊c. secunda
vero pars pꝫ de se. et ita possꝫ probari ꝙ
tu differs ab homine ⁊ ab asino. ⁊ tamen
non differs ab homine. ¶ Quarta cõclu
sio. Tu differs ab asino. ⁊ tamen tu nõ dif
fers ab homine vel ab asino. prima pars
patet per exponentes ⁊ secunda similiter
quia detur oppositum. tu differs ab homi
ne vel ab asino. hec ē falsa. qꝛ tertia eiꝰ ex
ponens ē falsa. s. tu non es homo vel asi-
nus. qꝛ eius contradictorium ē verũ. vꝫ.
tu es homo vel asinus. Quecunqꝫ dicta
sunt de hoc verbo: differt: quo ad exponẽ
tes et ꝯclusiones possũt applicari istis ter
minis: aliud: ⁊: nõ idē. quare ⁊c.

Capi. decimum.

[e]xclusiuaꝝ quedam sunt p̃mi ordi
nis: q̃dam secundi: ⁊ quedã tertii
Exclusiua p̃mi ordinis ē illa cuiꝰ
dictio exclusiua: tm̃: solũ: solũmodo: aut p̃
cise: p̃cedit subiectum. vt tm̃ hõ currit: sic
exponit̃. hõ currit ⁊ nihil nõ homo currit
ergo ⁊c. ita ꝙ semp prima exponẽs ē p̃ia-
cens exclusiue. scđa võ ē vl'is negatiua đ
subo exclusiue ĩfinitato. Et ꝯsimilis expo
sitio ē de preterito ⁊ futuro. vt tm̃ sor. fuit
sor. fuit ⁊ nihil nõ sor. fuit. Itē tm̃ antixp̃s
disputabit: sic exponitur. antichristus dis
putabit. ⁊ nihil nõ antixp̃s disputabit.
Notandũ ꝙ exclusiua p̃mi ordinis cõ-
uertit̃ cũ vl'i de terminis transpositis. ita
ꝙ si vna ē vera: et reliqua similiter: ⁊ ecõ
uerso. vñ si hec eēt vera tm̃ hõ ē aial. hec
esset vera. omne animal ē homo. sed quia
exclusiua ē falsa: iõ vl'is ē falsa. Exclusiua
secundi ordinis ē illa in qua dictio exclu-
siua mediat iter subiectum ⁊ p̃dicatũ siue
p̃põatur siue postponatur copule. vt sor.
tantũ ē hõ. aut sor. ē tm̃ homo. et exponit̃
quelibet istarum sic. sor. ē homo. ⁊ sor. nõ
ē non homo. ⁊ ita de preterito ⁊ futuro di
catur. Exclusiua tertii ordinis ē illa cuiꝰ
dictio exclusiua ponitur inter partes pre
dicati: vt. a. ꝓpositio significat precise si-
cut ē. que sic exponitur. a. ꝓpositio signifi
cat sicut ē. et. a. propositio nõ significat nõ
sicut ē. ita ꝙ semper negatio infinitãs ca
dat super eundem terminũ super quem i
exposita cadit dictio exclusiua. vt patet i
cuiuscunqꝫ ordinis exclusiuis. ¶ Notan
dum ꝙ si dictionem exclusiuam alicuius
ordinis precedat alter terminus ꝓbabil':
non debet illa propositio probari ratione
dictionis exclusiue: sed s̃m exigentiaꝫ ter
mini precedentis. Exemplum omniuꝫ or
dinum. vt: Necessario tm̃ homo ē homo.
Omnis homo tm̃ ē animal. Aliqua ꝓpo
sitio significat precise sicut ē. p̃ma ē expo
nibilis ratione istius termini: necessario:
secunda ratione illiꝰ signi: ois: tertia vero
ē resolubil': quia particularis affirmatiua
¶ Opposita harum exclusiuarũ assignã
tur per negationem prepositam toti ex-
clusiue. vt huius. Tantum homo currit:
contradictorium ē hoc. Non tantum ho
mo currit. ⁊ habet duas causas veritatis
oppositas exponentibus: exclusiue affir
matiue. vt nihil quod ē homo currit. vel
aliquid non homo currit. ⁊ si vna harum
causarum ē vera: exclusiua negatiua ē ve
ra. ⁊ si ambe sũt false ipsa est falsa: sicut ex
clusiua affirmatiua est vera si ambe expo
nentes sunt vere: ⁊ falsa si vna est falsa.
Exclusiua vero negatiua in qua negatio
sequitur notam exclusionis etiam exponi
bilis ē. vt: Tantum homo nõ currit. sic ex
ponitur. homo non currit: ⁊ quodlibꝫ non

homo currit. ⁊ ita exponitur quelꝫ talis ꝑ
mi ordinis. Itē scđi ordinis. vt Tu tātū
nō es asinus. sic exponitur. tu nō es asin⁹
⁊ tu es q̄libꝫ nō asinus. Exclusiua vero
negatiua tertii ordinis exponibilis nō da
tur. q꞉ lꝫ ista sit negatiua. s. a. ꝓpō non est
precise significans sicut est. nō tamē ē ex-
ponibilis sed ē probanda per suū ꝯtradi-
ctorium. q꞉ talis negatio semper sequitur
verbum principale: sicut ⁊ dictio exclusi-
ua. vt. a. ꝓpō significat precise sicut non
est. Opposita harum exclusiuaruꝫ nega
tiuarum datur similiter per negationeꝫ ꝑ
cedentem totam propōneꝫ. vt huius. tm̄
homo non currit. ꝯtradictorium ē illud.
Non tantū homo nō currit. quod habet
duas causas veritatis oppositas exponē
tibus exclusiue negatiue assignādas per
disiūctiuaꝫ. vꝫ. ōis hō currit. l'aliqd ñ hō
nō currit: q̄ꝝ si vna ē vera exclusiua: ista ē
vā sicut pri⁹ dictū est de opposito exclusi
ue affirmatiue. Ex predictis infero ali
quas conclusiones: quarum prima ē ista.
Tm̄ homo ē homo. ⁊ tamen non tantū
homo ē animal. p̄ma pars pate per expo
nentes: ⁊ vniuersalem de terminis trans
positis. Secūda pars patet similiter. qm̄
vna suaꝝ causaꝝ est vera. s. aliqd nō ho-
mo est animal. nam hoc ē animal: demon-
strando asinum: ⁊ hoc ē aliquid nō homo
ergo ⁊c. ¶ Secūda conclusio. Tu tantū
es animal: ⁊ non tantum tu es animal. pri
ma pars pꝫ. nam tu es animal: ⁊ tu nō es
non animal. ergo ⁊c. Secunda pars ꝯclu
sionis patet etiam similiter. quia vna cau
sarum ē vera. s. aliquid non tu est animal.
¶ Tertia conclusio. A. propō est precise
significans sicut est. ⁊ tamen. a. propositio
non ē significans precise sicut est. probat.
⁊ pono: ꝙ. a. sit ista. homo ē asin⁹. isto posi
to: patet prima pars. quoniam. a. est signi
ficans sicut est: et. a. non ē non significans
sicut est. probatur. quia detur oppositum
. s. a. est non significans sicut est. ergo. a.
non est significans sicut ē consequens fal
sum: imo. a. est significans sicut est. quia ē
significans hominem esse. secunda pars
etiam patet. quia sui contradictorii vna
exponens est falsa. vꝫ. a. propositio non ē
significans non sicut est: ex quo significat
hominem esse asinum. ¶ Quarta conclu
sio. A. propositio precise significat falsum
et impossibile. et tamen. a. propositio pre-
cise significat verum ⁊ necessarium. pri-
ma pars patet per exponentes. Nam. a.
significat falsum ⁊ impossibile. ⁊. a. non ē.
non significans falsum ⁊ impossibile. pro-
batur. quia detur oppositum. s. a. est non
significans falsum impossibile. ergo. a. nō
est significans falsum ⁊ impossibile: qđ nō
ē verum: imo. a. significat falsum ⁊ impos-
sibile. quia significat hominem esse asinū.
quare ⁊c. secunda pars etiam eodem mō
probatur. nam ē. a. significans veruꝫ ⁊ ne
cessarium: quia significat hominem esse. ⁊
. a. non est non significans verum ⁊ neces-
sarium. probatur. q꞉ detur oppositum. a. ē
non significans verum ⁊ necessarium. er
go. a. non est significans verum ⁊ necessa
rium: ꝯsequens falsuꝫ. imo. a. significat ve
rum ⁊ necessarium: q꞉ significat homineꝫ
esse quod ē verum ⁊ necessarium. ⁊ patet
consequentia cum prioribus similib⁹ per
istam regulam. Ab affirmatiua de predi-
cato infinito ad negatiuam de ꝑdicato fi-
nito est bona ꝯña. quare ⁊c.

Capi. xi.

Dictiones exceptiue sunt iste: ꝑter:
preterq̄ꝫ: et nisi. ⁊ differunt eo: q꞉
preter: ⁊ preterq̄ꝫ: indifferenter ex
cipiunt: tam in vniuersali affirmatiua q̄ꝫ
negatiua. sed nisi: non excipit nisi in vni-
uersali negatiua. vnde ita congrue dicit:
nullus homo preter sortē currit: sicut om-
nis homo preter sor. currit. non tamē con
grue dicitur. omnis homo nisi sor. currit.
vbi congrue diceretur. nullus homo nisi
sor. currit. Exceptia igitur affirmatiua ex
ponitur per duas exponentes: in quarum
prima negatur predicatum a parte extra
capta. in secunda vero affirmatur predi-
catum vniuersaliter de subiecto sumpto
cum parte extracapta īfinitata. vt omnis
homo preter sor. currit. sic exponitur. sor.
non currit: ⁊ omnis homo non sor. currit.
ergo ⁊c. Exceptiua vero negatiua simili
ter exponitur ꝑ duas exponentes. i quaꝝ

ꝑma affirmatur ꝑdicatum de parte extra
capta. in scđa vero negať vľr a subo sum-
pto cū parte extracapta infinitata. vt nul
lus hō p̄ter sor. currit. sic exponiť. sor. cur
rit: ⁊ nullus hō non sor. currit. ergo ⁊c.

Notandū ꝙ aliqua ē exceptiua ꝓpria:
aliqua ē impropria. Ad exceptiuā ꝓpriā
duo requirunť ꝑncipalr. Primū: ꝙ id a q̄
fit exceptio stet ꝯfuse distributiue. Ex quo
sequitur ꝙ ista ē impropria. Aliquis ho-
mo p̄ter sor. currit. Secundo: ꝙ pars ex-
tracapta sit termin⁹ inferior ad illū a quo
fit exceptio. Ex quo sequitur ꝙ hec ē im-
propria. Ois homo preter hominē currit
sed hec ē ꝓpria. Ois homo preter sor. cur
rit. q: bene habet istas duas conditiones
vt patet. ¶ Preterea ē notandum: ꝙ q̄li
bet exceptiua negatiua conuertitur cū ex-
clusiua affirmatiua cuius subiectum ē ps
extracapta: ⁊ predicatum ē terminus com
positus ex predicato ⁊ subiecto exceptiue
sic precise supponente. vnde bene sequiť.
nihil preter sor. currit. ergo tantū sor. cur
rit: ⁊ econuerso. Et notāter dicitur. predi
catum ē terminus compositus ex predica
to ⁊ subiecto exceptiue. quoniam non seq-
tur. nullum animal preter hominem intel
ligit. ergo tantum homo intelligit. antece
dens enim ē verum ⁊ consequens falsū.
sed bene sequitur. ergo tantum homo est
animal intelligens. dicebatur etiam sic p̄
cise supponente. quia non sequitur nullus
homo preter sor. currit. ergo tantum sor. ē
homo currens. sed solū sequitur. ergo tā
tum sor. est aliquis homo currens. Dato
enim ꝙ de specie humana nō curreret ali
quis masculus nisi solus sor. sed cum hoc
multe mulieres currerent. tunc hec esset
vera. nullus homo preter sor. currit. ⁊ h̄
similiter tantum. sor. ē aliquis homo cur
rens. sed hec esset falsa tantum. sor. ē ho-
mo currens. Ex his infero aliquas con
clusiones: quarum prima ē ista. Hec cōse
quentia non valet. Omnis homo preter
sor. currit. ergo omnis homo preter homi
nem currit. quia antecedens est vna exce
ptiua propria: ⁊ consequens non.

¶ Secunda conclusio. Omne animal p̄-
ter antixp̄m est animal. ⁊ tamen non om-
ne animal preter hominem est animal. ꝑ
ma pars patet per exponentes. quoniam
antixp̄s non ē animal: ⁊ omne animal non
antixp̄s ē animal. ergo ⁊c. secunda pars
etiam probatur. q: si non detur oppositū
omne animal preter hominē est animal.
⁊ patet ꝙ prima exponens ē falsa. vz. ho-
mo non ē animal. ⁊ per consequens excep
tiua cuius ē exponens est falsa Ex qua
conclusione sequitur: ꝙ non omnis excep
tiua propria repugnat suo preiacenti cui⁹
oppositum cōiter dicitur. ⁊ hoc patet quo
niam quelibet istarum est vera. omne ani
mal ē animal. ⁊ omne animal preter anti-
christum ē animal. ¶ Tertia conclusio.
Tu non differs nisi ab asino: ⁊ tamē tu dif
fers a capra. secunda pars ē manifesta: ⁊
prima probatur. tu differs ab asino ⁊ non
differs ab alio ab asino. quod sic probať.
quoniam detur oppositum. tu differs ab
alio ab asino. ergo tu non es aliud ab asi-
no. patet consequētia ab exposita ad vnā
suarum exponentium. ¶ Quarta conclu
sio. Tu vides omnes homines qui sunt i
ista domo preter sor. ⁊ tamen non vides
aliquem hominem nec aliquos homines
probatur: ⁊ pono secundam partem cōclu
sionis cum hoc ꝙ in domo, ista sint decē
homines: nouem mulieres ⁊ vnus mascu
lus: quem non videas: sꝫ bene omnes mu
lieres. isto posito: patet secunda pars con
clusionis. ⁊ prima similiter assignādo hāc
regulam exceptiuarum: ꝙ omnis propo-
sitio affirmatiua que est in parte vera ⁊ i
parte falsa: potest verificari per exceptio
nem partis false. isto presupposito hec est
falsa. tu vides omnes homines qui sunt i
ista domo precise pro sorte. ergo pōt veri
ficari per exceptionem sor. sic dicendo. tu
vides omnes homines qui sunt i ista do-
mo preter sor. quare ⁊c.

Capi. xii.

r Eduplicatiua exponitur per tres
exponentes: in quarū prima pre-
dicatur affirmatiue termin⁹ redu
plicatus de subiecto. In secūda predicať
predicatum de eodē subiecto. In tertia
vero predicatur idem predicatum condi
tionaliter de termino reduplicato, per ter

minū transcendentē. vt sor. inq̄ztū hō est aial. sic exponitur. sor. ē hō. ⁊ sor. ē aial. ⁊ si aliqd ē homo illd ē aial. ergo ⁊c. ⁊ ita cuȝ termino vlr aut indefinite tēto. vt ois homo inq̄ztū aial ē suba. sic exponit. ois homo ē aial: ⁊ ois hō ē substātia. ⁊ si aliquid ē aial: illud ē substātia. ergo ⁊c. Reduplicatiua negatiua: cuiꝰ negatio sequit notaȝ reduplicatōis ē similiter exponibilis. vt sor. inquantū homo nō ē asinꝰ. exponitur sic. sor. ē homo: ⁊ sor. nō ē asinꝰ. ⁊ si aliqd ē homo: istud non ē asinus. ergo ⁊c. ⁊ ita dicatur de quibuscūq̄ȝ aliis. Negatiua vero reduplicatiua: cuiꝰ negatio p̄cedit notā reduplicationis nō ē exponenda sed ꝓbanda per suū contradictoriū: vt sepe dictum ē. Ex predictis infero aliquas cōclusiones: quarum prima ē ista. Aliqua inquantum conueniunt differūt. ꝓbatur. aliqua conueniunt: ⁊ aliqua differunt. ⁊ si aliqua conueniunt illa differunt. ergo ⁊c. patet consequentia ab exponentibus ad expositam. ⁊ tertia pars antecedentis ꝓbatur. qm̄ si aliqua conueniunt illa sunt: ⁊ illa sūt: sunt distincta. ⁊ si sunt distincta differunt. ergo a primo ad vltimuȝ si aliqua conueniunt illa differunt. ℭ Secūda cōclusio. Quilibet homo inquantum homo ē risibilis. ⁊ tn̄ non quilibet homo inq̄ztū aial ē risibilꝰ. p̄ma pars patet per exponētes. quoniam quilibet homo ē homo. ⁊ quilibet homo ē risibilis. ⁊ si aliquid ē homo illud est risibile. ergo ⁊c. secunda pars ēt patet. q2 si non: detur oppositū. s. ꝙ quilibet homo inquantum animal est risibilis. ⁊ certum ē ꝙ hec ē falsa. quia tertia exponens ē falsa. s. si aliquid ē animal illud est risibile. ℭ Tertia conclusio. Sor. inq̄ztuȝ homo ē animal. ⁊ tamen sor. non inq̄ztum homo ē sor. prima pars patet per exponētes: ⁊ secunda similiter. q2 si nō: detur oppositum. s. sor. inq̄ztū hō ē sor. ⁊ pȝ ꝙ ista ē falsa. q2 eius tertia exponens ē falsa. s. si aliquid ē homo illud ē sor. ℭ Quarta cōclusio. Tu inq̄ztū homo nō es asinꝰ. ⁊ tam̄ tu nō inq̄ztū aial nō es asinus. prima pars pȝ. q2 tu es hō: ⁊ tu nō ē asinus. ⁊ si aliqd ē homo illud nō ē asinus. ergo ⁊c. scd̄a ps ēt ꝓbatur. q2 si nō detur oppositū. tu inq̄ztū aial non es asinus: ⁊ pȝ ꝙ tertia eius exponens ē falsa. s. si aliquid ē animal illud nō ē asinus. Et ita dicatur si ly. de quanto. ⁊ pro quāto: faceret ꝓpōnē reduplicatiuā.

Capi. xiii.

Immediate duas i se continet exponentes: quarum prima ē preiacens. ⁊ secunda negatiua sibi correspondens s̄m exigentiam sui verbi. vt imediate ante. a. tu fuisti. exponitur sic. ante. a. tu fuisti. ⁊ nulluȝ fuit instans ante. a. quin inter illud ⁊. a. tu fuisti. ergo ⁊c. Itē immediate post. b. tu eris. sic exponitur. post. b. tu eris: ⁊ nullum erit instans pꝰ. b. quin inter illud ⁊. b. tu eris. ergo ⁊c. Modo consimili exponitur negatiua: cuiꝰ negatio subsequitur ly. imediate: vt imediate ante hoc tu nō fuisti albus: sic exponit. ante hoc tu non fuisti albus. ⁊ nulluȝ fuit instans ante hoc: quin inter illud ⁊ hoc tu non fuisti albus. ergo ⁊c. Itēȝ: imediate post instans presens tu non curres. sic exponitur. post instans presens tu non curres: ⁊ nullum erit instans post instans presens: quin inter illud ⁊ instans presens tu non curres. ergo ⁊c. ℭ Opposita harum propōnum dantur per negationeȝ precedentem ly. immediate. ⁊ non probatur talis propō nisi per assignationeȝ contradictoriorum. ℭ Ex predictis ifero aliquas conclusiones: quaruȝ prima est ista. Immediate ante hoc tu fuisti albus. ⁊ immediate ante hoc tu fuisti niger. probatur. et pono: ꝙ in qualibet parte pari hore preterite fueris albus. ⁊ in qualibet parte impari fueris niger. isto posito arguitur sic. immediate ante hoc fuit aliqua pars par: ergo immediate ante hoc tu fuisti albus. consequentia tenet ⁊ antecedens probatur. nam ante hoc fuit aliqua pars par. et nullum fuit instans ante hoc: quin inter illud ⁊ hoc fuerit aliqua pars par. ergo ⁊c. similiter probatur alia pars conclusionis. nam immediate ante hoc fuit aliqua pars impar. ergo immediate ante hoc tu fuisti niger. ꝯña patet ⁊ añs: vt prius probatur. naȝ ante hoc fuit aliq̄ pars ipar: ⁊ nullum fuit instans ante hoc: quin

inter illud ⁊ hoc fuerit aliqua pars ipar. ergo ⁊c. Eadem conclusio potest verifica ri de futuro. ¶ Secunda cõclusio. Duo codtradictoria inter se contradicentia i mediate ante hoc fuerunt vera. ⁊ imedia te ante hoc fuerunt falsa. ⁊ tamen non fu erunt simul veraneq simul falsa. probat. ⁊pono ꝙ. a. sit illa. tu es albus. ⁊. b. ista. tu non es albus. isto posito pz: ꝙ. a. imediate ante hoc fuit verum. Nam quandocunq fuit aliqua pars par. a. fuit veruz. sed ime diate ante hoc fuit aliqua pars par. er go imediate ante hoc. a. fuit verum: ⁊ im mediate ante hoc. a. fuit falsum. quia quã docunque fuit aliqua pars impar. a. fuit falsum. sed immediate ante hoc fuit aliq̃ pars impar. ergo immediate ante hoc. a. fuit falsum. Eodem modo potest probari ꝙ. b. immediate ante hoc fuit veruz ⁊ fal sum. Quod autem. a. ⁊. b. non fuerint si mul vera nec simul falsa. hoc patet. quia in quocunq instanti. a. fuit verum. b. fuit falsum: ⁊ econuerso. Ex quibsis sequit: ꝙ immediate ante hoc fuisti albus. ⁊ im mediate ante hoc tu non fuisti albus. ꝑma pars patet: ⁊ secunda probatur. nam quã docunq tu fuisti niger: tu non fuisti albus sed immediate ante hnc tu fuisti niger. ergo immediate ante hoc tu non fuisti al bus. ⁊ ita conceditur. ꝙ. a. propositio im mediate ante hoc fuit vera. ⁊ immediate ante hoc non fuit vera. probata est prima pars: ⁊ secunda probatur. nam quandocũ q. a. propositio fuit falsa ipsa non fuit ve ra. sed immediate ante hoc. a. propositio fuit falsa. ergo immediate ante hoc. a. ꝓ positio non fuit vera. ¶ Tertia conclu sio. Immediate post hoc erit instans: qđ non immediate pꝰ hoc erit. probatur. naz post hoc erit instans: quod non imediate post hoc erit. ⁊ nullum erit instans pꝰ hoc quin inter illud ⁊ hoc erit instãs: quod nõ imediate post hoc erit. q2 quocũq instãti dato: qđ erit post hoc: iter illud ⁊ hoc erũt infinita instantia: quorum nullũ imediate post hoc erit. Ex qua conclusione seqt ꝙ imediate post hoc erit aliquid: qđ non imediate post hoc erit. ¶ Quarta ꝯclusio Post. a. instans tu curres. ⁊ nullũ erit in stans pꝰ. a. quin ante illud tu curres. ⁊ ta men nõ imediate post. a. tu curres. ꝓbat. ⁊ pono ꝙ curres hodie: sed nõ cras. ⁊ po no ꝙ. a. erit instans medium crastine di ei: postq̃ diem tu iterum curres aliqãdo. isto posito pz ꝙ non imediate pꝰ. a. tu cur res: ⁊ tamẽ post. a. tu curres. vt ponit ca sus. ⁊ quia ante. a. curres. q2 isto presenti die. ideo nullũ erit instans pꝰ. a. quin añ illud tu curres. quicquid enim curret añ. a. curret etiam añ qđlibet instans quod erit post. a. Notãduz ꝙ ly. imediate. du dupl'r sumit. s. aduerbial'r ⁊ noialiter. pri mo mõ sum hic locutꝰ. s. aduerbialiter: sz secundo modo sumitur vt hic: imediate sunt partes in continuo. i. sine medio: ⁊ sic non sumitur in ꝓposito' quare ⁊c.

Capi. xiiii.

Incipit dupl'r exponit. vno mõ ꝑ põnẽ de pñti ⁊ remotionẽ de p̃ terito. Alio mõ ꝑ remotionẽ de p̃ senti ⁊ põnem de futuro. v. g. sor. icipit eẽ albꝰ. ꝑmo mõ exponit sic. sor. nũc ẽ albus. ⁊ nõ imediate añ instans qđ ẽ pñs fuit al bꝰ. scđo mõ exponit sic. sor. nunc nõ ẽ albꝰ ⁊ imediate pꝰ instans qđ ẽ pñs erit albus. ergo ⁊c. Desinit vͦ exponit mõ opposito: ãt dupl'r. ꝑmo mõ ꝑ remotionẽ đ pñti: ⁊ põ nem de preterito. vt sor. nũc nõ ẽ albꝰ. ⁊ i mediate añ instãs qđ est pñs sor. fuit albꝰ g̊ sor. desinit esse albꝰ. scđo mõ per põnem de pñti: ⁊ remotionẽ de futuro: vt sor. nũc ẽ albꝰ: ⁊ nõ imediate post instãs qđ ẽ pñs erit albus. ergo sor. desinit esse albꝰ. Ex predictis isero aliquas ꝯcl'ones: quaꝝ ꝑ ma ẽ ista. Tu incipis eẽ albꝰ: ⁊ tñ tu nõ ici pis esse coloratus. probatur ⁊ pono ꝙ nũc tu sis albus: ⁊ continue ante hoc fueris ni ger. isto posito. tu nunc es albꝰ: ⁊ non ime diate ante instans quod est presens tu fu isti albus. ergo tu incipis esse albus. ⁊ ta men tu non incipis esse coloratus. q2 nũc es coloratus: ⁊ immediate ante instans quod est presens fuisti coloratus. ⁊ imme diate pꝰ instans quod ẽ pñs eris coloratꝰ g̊ nõ icipis eẽ coloratꝰ. ¶ Scđa ꝯclusio. Deus icipit eẽ in h̕ instãti. ⁊ tñ nõ incipit esse in aliquo instanti. prima pars pro batur. Nam deus est in hoc instanti.

de⁹ ē in hoc instanti: ⁊ non imediate ante
instans quod ē presens fuit in hoc instāti.
ergo de⁹ incipit esse in hoc instanti. scđa
pars etiam pȝ. nam de⁹ ē in aliquo instāti
⁊ imediate ante instans qđ ē presens fuit
in aliquo instāti: ⁊ imediate p⁹ instans qđ
ē presens erit: in aliqͦ instanti. ergo ⁊c.
¶ Tertia conclusio. Incipit eē omne qđ
ē. ⁊ tamē nō incipit eē aliquid qđ ē. prima
pars ꝓbatur: qm̄ nūc ē omne qđ ē ⁊ nō im
mediate ante instans qđ ē presens: fuit oē
quod ē. q₂ instans presens. ergo ⁊c. secun
da pars ꝓbatur. nā nūc ē aliquid quod ē.
⁊ imediate ante instans quod ē presens:
fuit aliquid quod ē: ⁊ īmediate p⁹ instans
quod ē presens. erit aliqd qđ ē. ergo ⁊c.
¶ Quarta ꝯclusio. Tu icipis videre quē
libet hominem: ⁊ tamē nō incipis videre
aliquem hominē. imo nullū hoiem icipis
videre. ꝓbatur ⁊ pono: ꝙ continue ante h̄
non fuerint nisi. x. homines: quoꝝ nouem
videris: videas: ⁊ videbis. sed decimuȝ
non videris. q iam nūc primo desinat eē
per remotionem de presenti. isto posito.
tu incipis videre quēlibȝ hoieȝ: q₂ tu nūc
vides quēlibet hoiem:: ⁊ nō imediate an-
te instās qđ ē presens vidisti quēlȝ homi
nem: q₂ nō istum decimū. ergo. Et tamen
tu non incipis videre aliquem hominem
quia tu nunc vides aliquem hominem:
⁊ imediate ante instans qđ ē presens vidi
sti aliquem hominem. ergo ⁊c. Etiam nul
lum hoiem incipis videre. quia quocūqȝ
dato quem iam vides: istū imediate ante
hoc vidisti: ⁊ imediate post hoc videbis.
vt ponit casus. ergo ⁊c: Ex illa ꝓpositio
ne sequitur qđ tu incipis scire. x. ꝓpōnes
⁊ tamen nō incipis scire aliquā ꝓpōnem.
dato ꝙ nunc scias. x. ꝓpositiones ⁊ ime-
diate ante hoc instans qđ ē presens: non
sciebas nisi nouem. Consimiles conclusi
ones conceduntur in materia de hoc verbo
desinit: vt ꝙ tu desinis currere: ⁊ tamen
non desinis moueri: dato ꝙ nunc mouea-
ris: ⁊ non curras: sed immediate ante in-
stans quod ē presens currebas. ¶ Secū
da conclusio. Deus desinit esse in hoc in
stanti presenti: ⁊ tamen non desinit esse in
aliquo instanti. ¶ Tertia conclusio. De-
finit esse omne quod ē. ⁊ tamen nō desinit
esse aliquid quod ē. ¶ Quarta conclusio
Tu desinis videre quemlibet hominem:
⁊ tamen non desinis videre aliquem ho-
minem: imo nullum hominem desinis vi-
dere. dato ꝙ continue ante hoc instās qđ
ē presens videbas omnes hoies quos iaȝ
vides: ⁊ generetur nunc primo vnus de
nouo quē non videas. Et ita ꝓcedit ꝙ tu
desinis scire. x. ꝓpositiones. ⁊ tamen non
desinis scire aliquam ꝓpōneȝ: dato ꝙ nūc
scias. x. ⁊ continue post hoc solūmodo no-
uem. quare ⁊c.

Capi. xvii.

t Otus conuertibiliter idem est:
ꝙ q̄libet pars: quando sincathe-
gorematice tenetur. vt tot⁹ sor. est
minor sor. ⁊ tunc sic exponitur. aliqua ps
sor. ē minor sor. ⁊ nulla ē pars sor. quin il-
la sit minor sor. ⁊c. Sȝ quādo cathegore-
matice tenet̄: tunc totū idē ē qđ ens perfe
ctum ex oib⁹ suis partib⁹. vt sor. ē tot⁹ hō.
i. sor. ē perfect⁹ homo ex oib⁹ suis partib⁹.
Et coiter quādo p̄cedit totā ꝓpōnem sin-
cathegorematice tenet̄: quando vero me
diat inter partes subiecti: aut ponit̄ a par
te p̄dicati: cathegorematice tenet̄. vt to-
tus sor. ē aliqd hois. ly. tot⁹ tenet̄ sincathe
gorematice. sed dicēdo. ens totuȝ animal
mouet̄. aut tu es tot⁹ homo. ly. totū tene-
tur cathegorematice. Ex quib⁹ infero ali-
quas ꝯclusiones. quarum p̄ma ē ista. To-
tus sor. ē aliquid sor. ⁊ tamē nō tot⁹ sor. est
minor sor. p̄ma pars ꝓbatur. quia quelibet
pars sor. ē aliquid sor. secūda ēt probat̄.
q₂ non quelibȝ pars sor. ē minor sor. sicut
corp⁹ totale sor. aut anima ei⁹: que non est
ꝙ̄ta nō sunt minora sor. ¶ Secūda ꝯclu
clusio. Tot⁹ sor. ē ps sor. ⁊ tamē nō tot⁹ ho-
mo ē pars sor. p̄ma pars pȝ. q₂ q̄libȝ pars
sor. ē pars sor. scđa ps etiam pȝ. qm̄ non
quelȝ ps hoīs ē pars sor. nā ē aliq̄ ps pla.
que nō ē pars sor. ¶ Tertia cōclusio. In
oculo tuo ē totum qđ ē in mundo. ⁊ tamen
non totum quod ē in mundo, ē i oculo tuo.
prima pars ꝓbatur. nam in oculo tuo est
ens perfectum ex suis partibus. q₂ pupil
la oculi tui. secunda pars etiam pȝ. q₂ nō
quelibet pars mundi ē in oculo tuo.

¶ Quarta conclusio correlaria ex priori. In bursa tua ē tota pecunia mundi ⁊ in anima tua est tota scientia possibilis. prima pars probatur. quoniam in bursa tua est ens perfectum ex suis partibus: quod est pecunia mundi: dato qḋ habeas vnū denarium in bursa tua. secunda pars etiā patet ex priori: eo ꝙ in aīa tua est ens ꝑfectum ex suis partibus qḋ est scientia possibilis. Ex quib⁹ sequitur: ꝙ hec propositio est falsa. que tamē coīter conceditur. s. Anima intellectiua est tota in toto ⁊ tota in qualibet parte. nā si est tota. ḡ ē ens habens partes. ꝯñs falsum. quare ⁊c.

Capi. xvi.

(s)Emper conuertitur cum ly. omni tempore ꝑm exigentiā verbi cui additur. ita ꝙ idē est dicere semper fuit homo. ⁊ omni tempore preterito fuit homo. Et exponitur sic. aliquando fuit homo. ⁊ non fuit aliquando quin tunc fuerit homo. ergo ⁊c. Item de futuro. semper erit aliquid. exponitur sic. aliquādo erit aliquid: ⁊ non erit aliquando quin tunc erit aliquid. ergo ⁊c. Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarū p̄ma est ista. Semper fuit aliquid quod non semper fuit. probatur. aliquando fuit aliquid quod non semper fuit: ⁊ non fuit aliquando: quin tunc fuerat aliquid: qḋ non semper fuit. ergo ⁊c. ¶ Secunda conclusio. Semper erit aliquis homo: qui non semper erit. probatur. q: aliquando erit aliquis homo: qui non semper erit: ⁊ non erit aliquando: quin tunc erit aliquis homo qui non semper erit. ergo ⁊c.

¶ Tertia conclusio. Semper est hoc instans presens. ꝓbatur. aliquando est hoc instans presens: ⁊ non ē aliquando: quin tunc sit hoc instans p̄ñs. ḡ. p̄ȝ etiā ex sua ꝯuertibili. s. omni tempore p̄ñtl ē hoc istāſ presens. Ex eadem ꝯclusione seqꝉ correlarie ꝙ qcquid viuit semper ē. ⁊ qcquid currit vel moueꝉ semper se hȝ eodē modo lȝ non semꝑ se habuerit: aut semper se habebit eodem mō. ¶ Notandū ꝙ nō absqȝ causa dr̄. semꝑ ꝯuerti cū ly. oī tp̄e. ꝑm exigentiā sui verbi. q: si absolute cōuerteretur cū ly. omni tp̄e. hec esset falsa. semper deus fuit: aut mundus sꝑ erit. q: non omni tp̄e deus fuit. ꝓbatur. nam si oī tempore de⁹ fuit: ⁊ presens tp̄s ē tp̄s. ḡ tp̄e p̄ñti de⁹ fuit. pȝ ꝯña. q: in tertio prime. ex quo ly. tp̄e. ampliatur ad supponēdū ꝓ eo qḋ est vel fuit. ⁊ ꝯñs ē falsum: q: tēpus p̄sens nunq̄ȝ fuit. Eodem modo ostendiꝉ falsitaſ huius. mundus semper erit. quia nō erit i tempore presenti. verūtamen eligat respondens responsionem sibi magis ꝯformem. quia harum quelibet sustentabilis est. Ex illo secūdo modo sequitur: ꝙ aliquando deus non fuit: ⁊ aliquando celuȝ non erit. q: tunc deus non fuit demonstrādo instās presens: ⁊ tūc est vel fuit aliquādo. ergo ⁊c. Consimiliter. aliquando celum non erit: q: tunc non erit: demonstrādo instans presens: ⁊ tunc est vel erit aliquando. ergo ⁊c.

Capi. xvii.

(a)B eterno dupliciter sumitur vno modo nominaliter cū determinatione p̄pōnis. a. vel ab. ⁊ tunc resoluitur. vt ab eterno fuit. a. ab hoc fuit. ⁊ hoc ē vel fuit eternum. ergo ab eterno fuit. a. ita ꝙ ab eterno nominaliter sumendo ꝯuertitur cū ly. ab aliquo eterno. Aliter sumitur abeterno. s. aduerbialiter: ⁊ conuertiꝉ cū ly. eternaliter. ⁊ significat idem qḋ ante omne tempus finitū: aut omne instans: vel post omne tēpus finitum. vl' p⁹ omne instanſ. ⁊ exponitur sic. vt ab eterno fuit deus. ante aliquod tempus finitū fuit deus. ⁊ nullum fuit tempus finitum: qn ante illud fuerit deus. ergo ⁊c. Similiter de futuro. vt ab eterno vel eternal'r erit aliquid. sic exponitur. post aliquod tempus finitum erit aliquid. ⁊ non ē vel erit tempus finitum: quin post illud erit aliqd ergo ⁊c. Vel sic. post aliquod instans erit aliquid: ⁊ non est vel erit aliquod instans quin post illud erit aliquid. ergo ⁊c. Et notanter dico finitum. q: aliquod fuit tempus ante quod deus non fuit. s. tempus infinitum a parte ante. similiter aliqḋ erit tempus post quod nihil erit. vȝ. tempus infinitum a parte post. Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarū prima est ista. Ab eterno tu fuisti: ⁊ tamē nō eter

naliter tu fuisti. secunda pars ē de se manifesta. quoniam ante tempus mille annorum tu non fuisti. sed secūda pars pbatur. nam ab isto tu fuisti demōstrando deū. et hoc est vel fuit eternū. ḡ pz ꝯsequētia tenēdo ly. abeterno. noialiter. ¶ Scḋa ꝯclō. Ab eterno tu eris. et tamē nō ab eterno tu eris. pz ista ꝯclō sumēdo ly. a. abeterno. i pma pte noialiter: et i scḋa aduerbialr. nec sunt ꝯtradictoria. ex quo illi termi nō vniformiter sumunt. ¶ Tertia ꝯclō. Ab eterno siue eternaliter fuit aliquid quod non ab eterno siue eternaliter fuit. pbatur. nā ante aliquod tps finitum fuit aligd quod nō ab eterno: siue eternaliter fuit. et nō est vel fuit tps finitū qn ante illō fuerit aligd qḋ nō ab eterno: siue eternaliter fuit. ḡ etc. ¶ Quarta conclusio. Eternaliter: siue ab eterno erit aliquis homo: qui nō erit eternaliter: siue ab eterno. pbatur. nam p⁹ aliquod tempus finitum erit aliquis homo qui non erit eternaliter: siue ab eterno. et non est vel erit tps finitum quin post illud erit aliquis homo qui non eternaliter siue ab eterno erit. ergo etc. Quecūqꝫ dicta sunt de ly. abeterno. et eternaliter. possunt dici de istis terminis: perpetuo: et in eternum: qꝫ possunt dupliciter sumi. s. nominaliter et aduerbialiter: sicut in priorib⁹ exēplificatum est. quare etc.

Capi. xviii.

Infinitū dupliciter sumit. s. cathegorematice: et sincathegorematice. Cathegorematice enim idem est qꝫ sine fine: et sine principio. vt. a. est infinitum. i. a. est sine principio et sine fine. et sic communiter sumitur quando ponitur a parte predicati: vt exemplificatum est. aut quando limitatur in subiecto: vt dicēdo: aliquod infinitum ē. huiusmodi autē limitatio fit quando adiectiue vel substantiue tenetur. Sic autē sumendo ly. infinitum: solet dici qꝫ nihil est infinitum. nec aliqua sunt infinita. quia nihil est sine fine nec aliqua sunt sine fine. Sumendo autē ly. infinitum sincathegorematice: exponitur per duas exponentes: ſm exigentiam termini cui additur. aut ſm ppriam naturam singularis vel pluralis numeri. vt infinitum corpus est. sic exponitur. Aliqūtū corpus est. et non est corpus finitum: quin isto maius sit. ergo etc. Item: infinitū corpus fuit: sic exponitur. aliquantum corp⁹ fuit: et non est vel fuit corpus finitum quin illo maius fuerit. ergo etc. In plurali autē numero non exponitur per ly. maius. sed per ly. plura. vt infinita corpora sunt. sic exponitur. Aliquot corpora sunt. et non sunt corpora finita quin plura illa sint. ergo etc. Item de preterito. infiniti homines fuerunt. sic exponitur. aliquot homines fuerunt: et non sunt vel fuernnt homines finiti quin plures ill' fuerit. ergo etc. Et similiter ḋ futuro. vt infinita instantia erunt. sic exponitur. Aliquot instātia erūt et non sunt vel erunt instantia finita quin illis plura erunt. ergo etc. Est tamen alter modus exponeadi: qui communiter sustinetur sapiens quodammodo naturā singularium: vt infinitum corpus est. sic exponitur. Aliquantū corpus est. et duplū ad illud: et triplum ad illud: et sic in infinitum. ergo etc. Item in plurali numero: vt infinita sunt. sic exponitur. duo sunt. et tria sunt. et sic in infinitum. ergo etc. Quilibet istorum modorum bonus est ad presens. verumtamen primus est formalior licet forte secundus sit intelligibilior.

Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. Infinitum corpus deus potest producere: non tamē potest producere corpus infinitum. prima pars probatur. Nam aliquantum corpus deus potest producere. et non est vel potest esse corpus finitum: quin maius illo deus potest producere. ergo etc. Vel aliter. Aliquantum corpus deus potest producere: et duplum ad illud: et triplum ad illud. et sic in infinitum. ergo etc. secunda vero pars patet de se. quoniam deus non potest producere corpus sine fine. eo enim: qꝫ aliquod ē corpus ipsum ē figuratum. ergo: termino vel terminis clausum. et per consequens finitum. ergo etc. ¶ Secunda conclusio. Infinitum temp⁹ est elapsum. et tamē nullum tempus elapsum fuit infinitum. prima pars probatur.

quoniam aliquod tempꝰ ē elapsum. ⁊ duplum ad illud. ⁊ triplum ad illud: ⁊ sic in infinitum. ergo ⁊c. secūda pars ēt ꝓbatur ex hoc. quia nullum tempus elapsum fuit sine fine. quodlibet nanqꝫ terminabatᷓ ad aliquod instans. Sed hic dubitatur. Nam in altero capitulo dictum ē ꝙ aliqđ fuit tempꝰ infinituz a parte ante. ergo aliquod tempꝰ elapsum fuit infinitum. Dicitur: ꝙ ibi locutus sum de infinito secundū quid quod non habet principium: sed finem: sicut tempꝰ infinitum preterituz: nūc autez loquor de infinito simpliciter quod non habet principium neqꝫ finem.

¶ Tertia canclusio. Infinitus numerus ē finitus. ⁊ tamen nullus numerus īfinitꝰ ē finitus. prima pars patet. quoniam aliquantus numerus ē numerus finitꝰ. ⁊ nō ē numerus finitus quin illđ sit numerꝰ finitus. ergo ⁊c. secunda pars patet. quoniaz nullus numerꝰ finitus ē sine fine. ergo ⁊c.

¶ Quarta conclusio. Infinita sunt finita. ⁊ tamen nulla finita sunt īfinita. prima ꝑs probatur. quia duo sunt finita: ⁊ tria sunt finita: ⁊ sic in infinitum. ergo. secunda ꝑs patet de se. quia nulla finita sunt entia sine fine. ¶ Quinta conclusio. Infinitis finita sunt plīa. ⁊ tamen nulla finita sunt plura infinitis. prima pars patz. quoniā duobus finita sunt plura. ⁊ tribꝰ finita sunt plura. ⁊ sic in infinitum. secunda pars patet. de se. quia suum oppositum includit in se manifeste contradictionem. ¶ Sexta cōclusio. Infiniti erunt dies. ⁊ infiniti erunt anni: dato secundum Aristotilem: ꝙ mundus sit perpetuus ⁊ eternus. ista conclusio patet: qualitercunqꝫ exponantur ꝑtes Ex qua conclusione sequitur ꝙ non plīes fuerunt dies ꝙ̃ anni: nec erunt: quia infiniti vtrobiqꝫ.

¶ Explicit tractatus de terminorum probationibus. Et incipit tractatus obligatorie artis.

Capi. primum.

o Bligatio ē oratio composita ex signis obligationis ⁊ obligato. vt pono tibi istam. tu es rome. tota hec ratio vocatur obligatio. Signa autem obligatiōis sunt iste dictiones. pono tibi istam. depono tibi istā. obligatum vero ē illa oratio. tu es rome. due igitur sunt species obligationis. vz. positio: ⁊ depositio. in quarum prima ē primitus instandum: quasdam generales regulas preponendo: quarum prima ē ista. Omne possibile tibi positum ē a te admittendum. ver. g. Si pono tibi istam. tu es: admittenda ē etiam si ponatur suum contradictoriū. tu non es. ⁊ ita de ceteris possibilibus ꝓpōnibus. ¶ Secunda regula. Omne tibi positum ⁊ a te admissum infra tempꝰ obligationis ꝓpositum ē a te concedendum. ver. gra. pono tibi istā. tu es rome. qua admissa: qꝛ possibilis. quotienscūqꝫ ꝓponitur durante tempore obligatiōis ē concedenda. Et notanter dicitur: durāte tempore obligationis. quia ipso cessante non ampliꝰ obligatur respondens ipsuz concedere. Et durat tempus obligatiōis ab instanti admissiōis quousqꝫ dicatur cedat tempꝰ obligationis: vel quousqꝫ opponens transferrat se ad aliam materiam. vel penitꝰ dimittat disputationem.

¶ Tertia regula. Omne sequens ex posito ⁊ admisso: per se aut ex posito cum concesso: vel cum concessis: infra tempus obligationis ꝓpositum ē concedendum. Exemplum primi. pono tibi istam. tu es rome. qua admissa ꝓpono. tu non es parisiꝰ concedenda ē. quia sequens ex posito per se. nam bene sequitur. tu es rome: ergo tu non es parisius. Exemplum secundi. pono tibi istam. omnis homo ē rome. qua admissa ꝓpono. tu es homo: concedenda est quia vera ⁊ impertinens. deinde tu es rome. iteruz ē concedenda. quia sequens ex posito cuz concesso: sequitur enim: omnis homo ē rome. tu es hō. ergo tu es rome. Exemplum tertii. pono tibi istam. omnis homo disputans ē parisius: qua posita et admissa ꝓpono tibi. tu es homo disputās: concedenda ē. quia quelibet istarum ē vera ⁊ impertinens. Deinde. tu es parisiꝰ. oportet concedere. quia sequitur ex posito cum duobꝰ concessis. Sequitur enim omnis homo disputās ē parisiꝰ. tu es homo ⁊ tu es disputans. ergo tu es parisius.

¶ Quarta regula ē ista. Oē repugnans

posito cum ꝯcesso vel cū ꝯcessis collectiue vel diuisiue ē negandū. pꝫ. q: duo contradictoria nō sunt ꝯcedenda ab eodem ī eodem tēpore. sed cuiuslibet tal' repugnātis ē oppositū ꝯcedendū. q: sequēs. vt dicit tertia reg'la. g̊ q̄dlꝫ tale repugnās ē negandū. v̇. g. posita et admissa ista. omnis homo currit. ⁊ ꝯcessa ista. tu es hō: debet illa negari. tu nō curris. ex quo suū ꝯtradictorium seq̄tur: et ē ꝯcedendū. s. tu curris.

¶ Quinta regula ē ista. Omne sequēs ex posito cū opposito bñ negati: vel cū oppositis bñ negatoꝝ īfra tp̄s obligatōis ꝓpositū ē ꝯcedendum. Exemplū p̄mi. pono tibi istā. oīs homo currit: q̄ admissa propono. tu curris. negāda ē: q: falsa: et nō sequēs. deinde. tu nō es homo. ꝯcedenda ē. q: sequens ex posito cū opposito bñ negati. vt oīs homo currit. tu nō curris. ergo tu non es homo. Exemplū scd̄i. pono tibi istā. antixp̄s ē aliquo colore coloratꝰ: qua admissa ꝓpono tibi istam. antixp̄s ē albꝰ vel antixp̄s ē niger negāda ē quelibet illarum. q: falsa nō sequens. deinde ꝓpono. antixp̄s ē medio colore coloratꝰ: ꝯcedenda ē a q: seq̄tur ex posito ⁊ oppositis bene negatoꝝ. vt antixp̄s ē aliquo colore coloratꝰ: et nō ē albꝰ nec niger. ergo est medio colore coloratus.

¶ Sexta regula ē ista. Omne repugnans posito: ⁊ opposito bene negati: vel oppositis bene negatorum infra tēpus obligationis ꝓpositum ē negandū: vt si ī p̄mo exēplo ꝓponatur tertio loco. tu es homo: neganda ē. q: suū ꝯtradictoriū seq̄tur. Similiter: si in secūdo exēplo ꝓponatur tertio loco. antixp̄s nō ē medio colore coloratꝰ: negāda ē ꝓpter candē cām. s. q: suum ꝯtradictoriū seq̄t.

¶ Septima regula ē ista. Ad omne impertinens respondēdum ē s̄m sui qualitatē. i. si ē veꝝ: ꝯcedendum ē. si falsum: negandū: si dubiū: dubitādum. Impertinens voco qd̄ non sequitur nec repugnat. vnde quelibet istarum. tu es homo. tu curris: ē impertinens isti. oīs homo currit. quia non sequitur: nec repugnat. ideo si īmediate post istā. oīs hō currit. ꝓpontiur. tu es homo. ꝯcedenda ē. q: vera ⁊ impertinens. ⁊ si ꝓponitur. tu curris: neganda ē. Pertinens ē duplex. s. sequens ⁊ repugnans. vnde ꝯcessis istis. Omnis homo currit. tu es homo. tu curris. ē pertinens sequens. ⁊ tu nō curris: ē pertinens repugnans: Ex ista regula sequitur correlarie. ꝙ omne falsum nō sequens ē negandum. ⁊ omne veꝝ nō repugnans ē concedendū. prima pars probat̄. nam si illud ē falsum non sequens. ergo ē īpertinēs: vel repugnans: ⁊ ꝑ ꝯñs negandum. secūda pars silr̄ ꝓbatur. nā si illud ē veꝝ nō repugnans. ergo sequens vel impertinēs. ⁊ ꝑ ꝯsequēs iuxta regulas dictas ē ꝯcedēdū.

¶ Octaua regula ē ista. Propter possibile positū nō ē īpossibile ꝯcedendum: nec necessarium negandū. q: nullꝫ repugnans ē concedendum: nec aliquod sequens negandum: sed oē īpossibile: saltē per se: ē repugnans cuilꝫ: ⁊ oē necessariuꝫ ē sequens. ergo īpossibile nō ē ꝯcedendū nec necessariū negandū: quocūqꝫ possibili posito. Cōcludo ergo ꝙ infra tp̄s obligationis quotiēscūqꝫ ⁊ quādocūqꝫ ꝓponitur aliqua istaꝝ. deꝰ ē hō ē asinus. prima ē concedenda: ⁊ secunda neganda. Notandum ꝙ duplex ē necessariū. s. per se et per accidens. necessarium ꝑ se ē illd̄ cuiꝰ adequatū significatū non pōt: nec potuit: nec poterit esse falsū. vt deꝰ ē. necessariuꝫ ꝑ accidens ē illud cꝰ significatū adequatū non pōt esse falsū: sed potuit eē f'lm. vt tu fuisti. Uñ solet regulariter dici: ꝙ oīs ꝓpō v̄a de ꝓtōcꝰ veritas non dependet a futuro ī termis simplicibꝰ ē necīa. Similr̄ ē duplex īpossibil'e. vꝫ. ꝑ se: ⁊ ꝑ accidēs. īpossibile per se ē illud cꝰ adequatū significatuꝫ nō pōt: nec potuit eē veꝝ: nec poterit. vt nullus deꝰ ē. īpossibile vero per accidens ē illd̄ cuiꝰ adequatū significatū non p̄t eē veꝝ: sed bene potuit eē veꝝ: vt tu nō fuisti. Unde semꝑ si vnū ꝯtradictoriū ē necessariū: aliud ē īpossibile: ⁊ ecōtra. intelligit̄ igit̄ regula ista d̄ īpossibili ⁊ necīo ꝑ se. q: aliqñ ꝓpter possibile positū: ē ꝯcedenduꝫ impossibile: ⁊ negandū necessariū ꝑ accidens. vt pono tibi istam. hoc instans non fuit. demonstrando instās presens admittenda ē: quia vera: qua admissa certum ē ꝙ illud instans preteriit. ⁊ tamē si propono eandem: ꝯcedēda ē: ⁊ suū oppositūꝫ

negandum: non obstante ꝙ sit factū ipossibile per accidens: ⁊ suū oppositū necessariū similiter per accidens. ¶ Ultima regula est ista. Qualibet pte copulatiue concessa ꝯcedenda ē copulatiua: cui⁹ ille vel ꝯsimiles sunt partes pncipales. ⁊ vna parte disiunctiue ꝯcessa ꝯcedenda est disiunctiua cui⁹ illa ē pars principalis. probaꝫ hoc. nā sicut ad veritatē copulatiue reqritur ⁊ sufficit quālibet ei⁹ partē esse veraꝫ. ⁊ ad veritatē disiūctiue sufficit ꝙ vna sit vera. ita ad hoc ꝙ copulatiua sit ꝯcedenda requiritur: ⁊ sufficit quālibet partē eē ꝯcedendam. Et ad hoc ꝙ disiunctiua sit ꝯcedenda sufficit vnam partem principalem esse ꝯcedendam. ver. g. pono tibi istā tu es rome: qua admissa: si proponitur: eadem concedenda est. deinde. tu es homo. concedenda est: quia vera ⁊ impertinens. Ultimo si proponitur ista copulatiua. tu es rome: ⁊ tu es homo concedenda est. quia partes sunt concesse. ⁊ ita de disiunctiva suo modo dicaꝫ. quare ⁊c.

Capi. secundum.

Ut harum regulaꝝ veritas intensius innotescat: contra quamlibꝫ illarum vnā formabo obligationeꝫ. Cōtra igr̄ primā regulā argr̄. pono tibi omne possibile: si nō admittis arguo sic. Ego pono tibi omne poſ͛e: ⁊ nō admittis omne possibile: bene respondēdo: ergo nō omne possibile est a te admittendū: qđ est ꝯtra regulam. Si aūt admittis ꝑpono tibi ista duo. tu es. ⁊ tu non es. si concedis. tu ꝯcedis duo ꝯtradictoria. ergo male rñdes. Si negas aliquā istaꝝ. ⁊ quelibꝫ istarum est tibi posita ⁊ a te admissa. qꝛ possibilis. ex quo posui tibi omne possibile. ꝰ tu negas tibi posituꝫ ⁊ a te admissū: ⁊ ꝑ ꝯn̄s male rñdes. pꝫ ꝯn̄a per secundā regulaꝫ. Respondeꝫ nō admittendo positum. et tūc argumentū. pono tibi omne possibile. ⁊ nō admittis omne possibile. ergo no omne poſ͛e ē a te admittendū. nego argumentū. sicut non sequiꝫ. pono tibi vtrunqꝫ istorum ꝯdictorioꝝ. tu es. tu non es. ⁊ nō admittis vtrūqꝫ istoꝝ. ergo nō vtrunqꝫ istorū ꝯdictorioꝝ est a te admittendū. sꝫ solū sequiꝫ ꝙ nō est admittendū vtrunqꝫ istoꝝ. ita in ꝑori ꝯn̄a seqtur. ꝙ nō est admittendū oē possibile: ⁊ hoc est veꝝ: cuꝫ quo stat ꝙ oē poſ͛e est admittendū. ¶ Cōtra secūdam regulā arguiꝫ sic. ⁊ pono tibi istā. Tu es rome. est tibi positū ⁊ a te admissū: qua admissa ꝑpono tibi. Tu es rome. negan da ē: qꝛ falsa ⁊ impertinens. tūc arguitur sic. ista ꝑpō ē a te neganda. ⁊ eadem ē tibi posita ⁊ a te bene admissa. ergo tibi positum ⁊ a te admissum est negandum. tenet ꝯn̄a. qꝛ est syll's resolutori⁹. ⁊ maior ē concessa. minor vero est positū. ¶ Respōdeꝫ admittendo positū. ⁊ cū ꝑponiꝫ. tu es rome. negatur. ⁊ tunc ad argumentū. nego maiorē. ex eo ꝙ repugnat posito. nā seqꝫ tu es rome. est tibi positū ⁊ a te admissuꝫ. ergo tu es rome: est a te ꝯcedendū: quod repugnat huic. tu es rome est a te negandū. Quotiencūqꝫ ꝰ ꝑponiꝫ ista negatur. ⁊ cū dr̄: ista est a te neganda. iteꝝ negaꝫ. et ꝯceditur ꝙ est ꝯcedenda. ⁊ si arguitur sic ista ē a te ꝯcedenda. ⁊ tu negas eā. ꝰ male rñdes. negaꝫ ꝯn̄a. sicut nō seqꝫ. tu ꝯcedis. a. ꝑpōneꝫ. ⁊. a. ꝑpō ē falsa. ꝰ tu male rñdes. dato ꝙ. a. sit vnū falsuꝫ sequens. sꝫ in qualibet illaꝝ ꝯn̄aꝝ addendū ē in añte: ⁊ tu non es obligatus: qđ negaꝫ tanqꝫ falsuꝫ ⁊ impertinēs. ¶ Contra tertiam regulam arguitur sic. pono tibi istam. tu curris. ⁊ tu nō curris ē a te ꝯcedendū: casus ē possibilis. qꝛ possibile ē ꝙ tu curras. ⁊ ꝙ ista tu nō curris sit tibi posita ⁊ a te admissa. ⁊ ꝯn̄ter ꝯcedenda. admisso ergo casu arguo sic. tu curris: nō est a ta ꝯcedendum. ⁊ tu curris seqtur ex posito ⁊ admisso: tanqꝫ a copulatiua ad alteram partem. ergo non qđlibet sequens ex posito ⁊ admisso ē concedendum. ꝯn̄a tenet. ⁊ prima pars antecedentis ꝓbaꝫ. nā: tu nō curris ē a te ꝯcedendū per positū. sed tu nō curris: ꝯdicit isti. tu curris. ꝰ tu curris nō est a te cōcedendū. ꝯn̄a tꝫ. qꝛ si vnū ꝯdictorioꝝ est ꝯcedendū: reliquū est negandū. ¶ Respondeꝫ admittendo positū: ⁊ tūc ad argumētum nego istā. tu curris non est a te conce

cendum.⁊ ad ꝓbationē nego minorē. vȝ.
tu curris ɔ̄dicit isti. tu non curris. nō tāq̄ȝ
falsam: ſȝ tanq̄ȝ repugnantē duobus ɔceſ-
ſis. ſeqͥ. n. tu curris est a te concedenduȝ
⁊ tu nō curris est a te ɔcedendū. ḡ tu cur-
ris ⁊ tu nō curris nō ſunt ɔ̄dictoria. Si
tamen fieret casus isto mō pono tibi istā.
tu curris ⁊ tu nō curris: ei⁹ ɔ̄dictoriū ē
a te ɔcedēdū admitto casū. ⁊ ɔcedo illā tu
curris quocienq̄ȝ ꝓponitur. ⁊ nego ꝙ sit
a me ɔcedenda tanq̄ȝ repugnās secunde
parti copulatiue posite. nā sequitur. tu non
curris. ɔ̄dictorium ei⁹ est a te ɔcedendū.
ergo tu curris non est a te ɔcedendū. et si
arguitur sic. tu curris non est a te ɔcedenda
⁊ ɔcedis eam. ergo male respōdes. nego
ɔ̄ñam. sicut non seqtur. tu negas. a. ꝓposi
tionem ⁊ ipsa est vera. ḡ male respondes.
sed oȝ addere in añte: ⁊ tu nō es obligat⁹.
⁊ hoc negatur tanq̄ȝ falsū. ℭ Cōtra quar
tam regulā arguitur ꝓbando ꝙ repugnans
posito est a te ɔcedendum. ⁊ pono tibi istā
nihil ē tibi positum: qua admissa: q̄ȝ possi
bilis. ꝓpono tibi istam. aliquid est tibi po
situm. si concedis: ⁊ bene respōdes. ḡ ha-
beo itentū: q̄ȝ illa repugnat posito. Si ne
gas: ɔtra ego posui tibi istam. nihil est tibi
positum. ⁊ ipsa est aliquid. ḡ aliquid est ti
bi positū. Rñdetur negādo istā: aliqd ē tibi
positū. ⁊ tūc ad argumentū. nego maiorē.
vȝ. ego posui tibi istā. nihil ē tibi positum.
tanq̄ȝ repugnātē. h. n. repugnāt: nihil ē tibi
positū. ⁊ posui tibi istā. Et si arguitur ɔ̄ re-
pugnat tibi posito. ḡ aliqd ē tibi positū: ne
getur añs. q̄ȝ repugnans: ⁊ quelibȝ alia ꝓ
positio ad quā seqͥ aliquid esse tibi posi-
tum. Consimiliter respondetur si ponatur
te non esse admittendo ⁊ ɔcedendo idē.
⁊ si dicitur. tu ɔcedis istaȝ: vel respōdes
nego quālibet talem: q̄ȝ ad ipsaȝ seqtur te
esse qd̄ ē oppositum positi. ℭ Contra qn
tam regulam arguitur. nam data veritate
istius sequitur ꝙ admisso quocunq̄ȝ con
tingenti falso sit qd̄libet aliud contingens
falsum concedendum. probatur. ⁊ pono ti
bi istam. tu es rome. qua posita ⁊ admiſ-
sa. propono tibi istam. tu es rome. ⁊ bacu-
lus stat in angulo. patet ꝙ ista est negan-
da. q̄ȝ falsa non sequens. deinde proponi

tur. nullus baculus stat in angulo. si negatur
habeo intentum contra regulam. quia se-
quitur ex posito cum opposito bene nega
ti. sequitur enim: tu non es rome vel nul-
lus baculus stat i angulo. sed tu es rome
per positū. ergo nullus baculus stat i an
gulo. si ergo conceditur ista. nullus bacu
lus stat in angulo: habeo conclusionē pri
cipaliter probandam. quia sicut deducitur
ista. ita ⁊ quelibȝ alia: dummodo suūȝ op
positum coniugatur copulatiue cum po-
sito. que copulatiua immediate post posi-
tum proponatur. ℭ Respondetur conce
dendo conclusionem adductaȝ: immo po
test idem falsum ⁊ quodcunq̄ȝ deduci dū
modo ponatur disiunctiue cum opposito
positi. verbi gratia. pono tibi istam. tu cur
ris. qua admissa propono tibi. tu non cur
ris vel baculus stat in angulo. aut aliquā
talem. tu es papa vel episcopus: conce-
denda est. quia vera ⁊ impertinens. de-
inde proponitur. baculus stat in angulo.
oportet concedere. quia sequitur ex posi-
to et vno concesso. sequitur enim tu non
curris vel baculus stat in angulo. sed tu
curris per positum. ergo baculus stat in
angulo. ℭ Contra sextam regulam argu
itur sic. ⁊ pono tibi istam disiunctiuam tu
curris vel rex sedet. qua posita ⁊ admiſ-
sa propono istam. nullus rex sedet. ⁊ patet
ꝙ est dubitanda. quia dubia est imperti-
nens. deinde propono tu curris: negan-
da est. quia falsa ⁊ impertinens. deinde
propono iterum illam. nullus rex sedet. si
negas vel concedis eam ⁊ prius dubita
sti. ergo male respondes. tenet consequē-
tia per vnam regulam obligationuȝ. quia
omnes responsiōes infra tempus obliga
tionis sunt retorquende ad idem instans
si ergo dubitas istam ⁊ bene respondes:
illa non est a te neganda: ⁊ tamen repu-
gnat posito ⁊ opposito bene negati. Nam
bene sequitur. tu curris vel rex sedet. sed
tu non curris. ergo rex sedet.
ℭ Respondetur admittendo positum: ⁊
cum proponitur ista. nullus rex sedet. du
bitatur et illa negatur. tu curris. et cum
iterum proponitur. nullus rex sedet: ne-
gatur: quia repugnat posito ⁊ opposito

opposito bene negati. Et cū dr̄. ꝓ⁹ dubita
sti eā ⁊ mō negas. g̊ male respōdes. nō va
let argnmentū. ⁊ ad regulā. dico ꝙ intelli
git de responsionib⁹ repugnātib⁹: sic ē ꝯce
dere: ⁊ negare. Itē ꝯcedit in simili cāu
ꝙ aliqua ꝓpō in vno loco ē dubitanda et
ī alio loco ē ꝯcedenda. vt pono tibi istam.
tu curris vel rex sedet: qua admissa: ꝓpo
no. rex sedet. dubitāda ē. q᷑ dubia ⁊ iperti
nens. deinde. tu curris. negāda ē. q᷑ fal-
sa ⁊ ipertinēs. Itez ꝓpono. rex sedet. ⁊ p3
ꝙ ē ꝯcedenda. q᷑ sequēs ex posito ⁊ oppo
sito bene negati. vt tu curris vl' rex sed3.
s3 tu nō curris. ergo rex sedet. Cōtra sep
timā regulā arguit ꝓbando: ꝙ nō ad oē i-
pertinēs ē respondendū ꝯm sui qualitatē.
⁊ pono tibi istā. tu es rome qua admissa ⁊
ꝯcessa: ꝓpono. tu es rome in hoc instanti.
demonstrando instans presens. si ꝯcedis
habeo intentū. q᷑ ista ē falsa ⁊ impertinēs
cū nō sequat nec repugnet. si vero neget.
ꝯtra. omne qđ ē rome ē rome in hoc instā
ti. sed tu es rome. g̊ tu es rome i hoc instā
ti. maior ꝓbatur. naz oē qđ ē rome ē rome
in instāti pn̄ti. sed nullū ē instans presens
nisi hoc. ergo oē qđ ē rome ē rome i hoc i
stanti. Respōdet admittēdo positū. ⁊ cū
ꝓponitur. tu es rome in hoc instāti. nege
tur. et ad ei⁹ probationē nego maiorez. q᷑
repugnat posito ⁊ opposito bn̄ negati. naz
seqtur. tu es rome: ⁊ tu nō es rome i hoc i
stanti. ergo nō oē qđ ē rome ē rome i hoc
instanti. Et ad ꝓbationē illi⁹ maioris: cō-
cedo: ꝙ oē qđ ē rome: ē rome i instanti pre
senti. ⁊ nego minorē. s. ꝙ nullū sit instans
presens nisi h̄. quoniā ex vno ꝯcesso ⁊ op-
posito bn̄ negati: seqtur oppositum illi⁹ ex
ceptiue. seqtur eni. oē qđ ē rome: ē rome i
instanti pn̄ti. ⁊ nō oē qđ ē rome: ē rome in
hoc instāti. ergo aliqđ ē instans qđ nō ē h̄:
qđ repugnat illi exceptiue. Et si dicit: qđ
illud instans: dicitur ꝙ stat ꝙ sit. a. vel
. b. nec ē determināda nisi disiunctiue tal'
questio. Contra octauā regulā arguitur
sic. ⁊ pono tibi istā. hō ē asin⁹: ē tibi positū
⁊ a te admissū: qua admissa ⁊ ꝯcessa. quia
possibilis: ꝓpono. hō ē asinus. vel ꝯcedis
vel negas. Si ꝯcedis ⁊ bene rn̄des: hēo
intentū. s. ꝙ ꝓpter pōīe positū ꝯcedenduz
ē impossibile per se. Si aūt negas. Cōtra
omne tibi positū ⁊ a te admissū ē a te ꝯce-
dendū. sed hō ē asinus: ē tibi positū ⁊ a te
admissum. ergo hō ē asinus: ē a te ꝯceden
dū. tenet ꝯn̄a cū maiori: q᷑ ē regl'a. ⁊ mior
p3: q᷑ ē positū. tūc arguit sic. hō ē asin⁹: ē
a te ꝯcedendū: ⁊ hō ē asin⁹ ē impōle ꝑ se.
ergo impossibilē ꝑ se ē a te ꝯcedendū. ⁊ cō
sequēter necessariū ꝑ se est a te negandū.
q᷑ suū ꝯtradictoriū ē necessariū per se. s. ni
hil qđ est hō ē asin⁹. Rn̄det admitten-
do positū: ⁊ cū ꝓponitur hō ē asin⁹: negat
⁊ tunc ad argumentū: cōcedo ꝙ homo est
asinus: ē a te ꝯcedendū. ⁊ nego ꝙ hō ē asi
nus: sit impossibilis per se tāq3 repugnās
vni ꝯcesso. seqtur eni3 homo ē asin⁹: ē a te
ꝯcedendū. ergo hō ē asin⁹: nō ē impossibi
le per se. ⁊ si arguit sic. homo ē asinus: ē a
te ꝯcedendū: ⁊ tu negas ipsa3. ergo tu ma
le respondes. nego argumentū. sed o3 ad
dere. ⁊ tu nō es obligat⁹. Contra vltimā
regulā arguit ⁊ pono tibi istā. tu es rome.
qua admissa ⁊ ꝯcessa: ꝓpono tibi istam co
pulatiuā. tu es rome: ⁊ tu es alb⁹. h̄ copu
latiua ē falsa ⁊ impertinēs. ergo neganda
⁊ tamen quelib3 pars ei⁹ ē ꝯcedenda. er-
go nō qualib3 parte copulatiue ꝯcessa est
ꝯcedenda copulatiua: qđ ē ꝯtra regulā. s3
ꝓbat ꝙ quelib3 ꝑs copulatiue sit ꝯceden
da. q᷑ p̄ma ꝑs ē ꝯcedēda: q᷑ posita ⁊ ad
missa. ⁊ scđa similiter: q᷑ vera ⁊ ipertinēs
ergo ⁊c. Rn̄detur admittēdo positum:
⁊ cū ꝓponitur copulatiua. nego eā. ⁊ nego
ꝙ quel3 ei⁹ ꝑs sit ꝯcedenda: eo ꝙ scđa est
neganda. ⁊ cū dr̄ ꝙ ē vera ⁊ impertinens:
ꝯcedo ꝙ ē vera: sed nō ē impertinēs imo
ē repugnans: q᷑ suū ꝯtradictoriū sequitur
ex posito ⁊ opposito bn̄ negati. nam seqt.
tu nō es rome vel tu nō es alb⁹. sed tu es
rome per positū. ergo tu non es alb⁹. Si
aūt imediate post positū ꝓponeret. tu es
albus: ꝯcederē eā: q᷑ vera ⁊ impertinens.
ꝯn̄r ꝯcederem istā copulatiuā. tu es rome
⁊ tu es albus: tanq3 sequentē ex suis par-
tibus ꝯcessis. Itē arguo ꝯtra eandē regu
la3. ⁊ pono tibi istā. oīs homo ē rome. qua
admissa ꝓpono. tu es homo: ⁊ tu es rome
hec copulatiua ē neganda. q᷑ falsa ⁊ im-
pertinēs. deinde ꝓpono. tu es homo. ista

ē ꝯcedenda: q: vera ⁊ impertinēs. Ulterius ꝓpono alterā partē. tu es rome. ⁊ pꝫ ꝙ hec similiter ē ꝯcedenda: q: sequēs ex posito ⁊ vno ꝯcesso. v. g. Oīs homo est rome. tu es homo. ergo tu es rome. ⁊ ita habeo intentū: ꝙ copulatiua ē negāda: ⁊ tamen quelibꝫ eius pars est ꝯcedenda. ¶ Respondet admittendo positū ⁊ negando copulatiuā. ⁊ cū ꝓponit. tu es homo. nego. q: repugnat posito cū opposito bene negati. q: suū ꝯdictoriū seqtur. Nā sequitur oīs homo ē rome. ⁊ tu non es homo vel tu non es rome. ergo tu nō es homo. patꝫ ꝯña. q: ꝯsequens sequitur ex posito ⁊ q̄libet parte disiunctiue. ergo seqtur ex posito ⁊ tota disiunctiua. patet consequentia ⁊ aūs simil̄r pꝫ intuenti. quare ⁊c.

Capi. tertium.

In materia ꝯuertibilitatis ꝓpōnū ꝓponit hoc sophisma. pono tibi istā. deus ē. ⁊ homo ē asinus: ꝯuertūtur. qua admissa. q: possibilis ꝓpono. deus ē: ꝯcedat. q: necessarium per se. deinde ꝓpono. hō ē asinus: vel ꝯcedis vel negas. si ꝯcedis. Cōntra cedat tp̄s obligatōis. ⁊ ostendo tibi ꝙ tu ꝯcessisti impossibile per se in tempore obligationis. ergo male rñdes. vnde extra tp̄s obligatiōis semꝑ rei veritas ē fatenda. q: per hūc moduꝫ apparet si respondens bene vel male respōdebat in tempore obligationis. Si auteꝫ in tempore obligationis neget illa. homo ē asinus. Cōtra. deus ē. ⁊ homo ē asinus: ꝯuertunt. ⁊ hec ē ꝯcedēda. deus ē. ergo hec ē ꝯcedenda. homo ē asinus. ⁊ tu negas eā. ergo male rñdes. Itē admisso isto casu ꝓpono. hec ē vera. deus est. dꝫ ꝯcedi. q: verū ⁊ impertinens. deinde hec ē vera. hō ē asinus. hec ē ꝯcedenda. q: sequens. Naꝫ seqtur ille ꝯuertunt: ⁊ p̄ma ē vera. ergo ⁊ scḋa. ⁊ tūc sic. ista ē vera. hō ē asinus: q̄ adeq̄te significat hoiem esse asinū. ergo hoiem eē asinuꝫ ē verū. ⁊ per ꝯñs hō ē asinus. ¶ Ad primuꝫ rñdetur admittēdo casuꝫ: ⁊ cū ꝓponitur. deus est: ꝯcedo: ⁊ nego istā. hō ē asinus. ⁊ tūc ad argumentū: ꝯcedo ꝙ hō ē asinus ē a me ꝯcedendū: ⁊ ad argumentū improbans. nego ꝯñam. sꝫ oꝫ addere ꝙ tu nō es obligatus: qḋ nego. Et si arguit. hō ē asinus: ē a te ꝯcedendum. ⁊ hō ē asinus: ē per se impossibile. ergo per se impossibile ē a te ꝯcedēdū. nego minorē tanq̄ꝫ repugnantē maiori ꝯcesse. Eodē mō rñdetur si primo loco ꝓponatur ista. homo ē asinus ē a te ꝯcedēdum. ꝙ ꝯcederet ⁊ cōsequenter diceret. ꝙ ista. deus ē. ē a te negāda: ⁊ negaretur ꝙ esset necessaria per se: q: repugnat cōcesso. Seqtur enim deus ē. ē a te neganda ergo non ē necessaria per se. ¶ Ad secundum concedo ꝙ illa ē vera. homo ē asinus ⁊ nego ꝙ ipsa significet adequate hoiem esse asinuꝫ. q: repugnat maiori concesse. seqtur eniꝫ illa est vera. homo est asinus. ergo non significat adequate homineꝫ eē asinum. Ubi autem primo loco preponeretur ista. homo ē asinus ē falsa: ꝯcederet q: verū ⁊ impertinens. deinde deus ē ē falsa. ꝯceditur: q: sequens: ⁊ negatur tanq̄ꝫ repugnans: ꝙ significet adequate deum eē. Et si diceretur. Qualiter adequate significat: Non determinatur hic aliqua talis questio. ¶ Notanduꝫ: ꝙ si poneretur cōuerti. deus ē. ⁊ homo ē asinus. sic adequate significādo vt prius: nō dꝫ admitti casus. q: eo admisso sequitur inconueniens: vel cōtradictio. probatur. nam admisso illo: propono: hec ē vera. deus est. vel concedis: vel negas. Si negas. contra. ista nō ē vera. deus est. que adequate significat deuꝫ esse. ergo deum esse non ē verum: quod ē impossibile. Si autem conceditur. deide propono. hec est vera. homo ē asinus. oꝫ concedere tanq̄ꝫ sequens: tunc arguitur sic. ista ē vera. homo est asinus: que adequate significat hominem esse asinum. ergo verum ē hominem esse asinum. consequens autem ē impossibile. ¶ Pro aliq̄li ergo responsione in hac materia: pono aliquas regulas: quarum prima est ista.

Quandocunq̄ꝫ ponitur duas propositiones conuerti adequate significando: quarum vna ē necessaria: ⁊ alia impossibilis: non admittitur casus iste. quia tunc ex necessario sequeretur impossibile: vt deus ē. ergo homo est asinus: ⁊ demonstrato per ly. sic adequate significādo: significata cōsueta. ¶ Secunda regula est ista. Quandocunq̄ꝫ ponitur duas ꝓpōnes conuerti

sic adequate significãdo: quaꝝ vna ẽ possibilis ⁊ alia ipossibilis nõ admittitur casus iste. vt si ponatur istas ꝯuerti sic adequate significãdo. tu es hõ. ⁊ homo ẽ asinꝰ: nõ admittat. q̄ꝛ tũc ex possibili seqt̃ impossibile. ꝓbatur ⁊ pono casuꝫ illũ: quo admisso: facio istam ꝯñam. tu es hõ. ℊ homo ẽ asinus. ꝯña bona: añs ẽ possibile: et ꝯñs impossibile. nã po'e ẽ te esse hoiem. ⁊ hec ꝓpõ. tu es hõ. sic adequate significat. ergo ipsa ẽ possibilis. ⁊ ẽ añs. ℊ añs ẽ possibile. Sil'r hoiem eẽ asinuꝫ eẽ ipo'e. ⁊ ista ꝓpõ. hõ ẽ asinꝰ. sic adequate significat. ergo ipsa ẽ impossibilis. ⁊ ẽ ꝯñs. ergo ⁊c.

¶ Tertia regula ẽ ista. Qñcũqꝫ ponitur duas ꝓpões ꝯuerti sic adequate significando: quarum vna ẽ nec̃ia: ⁊ altera ꝯtingens: nõ admittiur iste casus. vt si ponit̃ istas ꝯuerti. deus ẽ. ⁊ antixp̃s ẽ futurꝰ: sic adequate significãdo. q̄ꝛ tũc ex nec̃io seq̃retur ꝯtingens. ꝓbatur. q̄ꝛ si non. admittatur casus iste: ⁊ facio istam ꝯñam. deus ẽ. ℊ antixp̃s ẽ futurus. ista ꝯña ẽ bona. q̄ꝛ arguitur ab vno ꝯuertibili ad reliquum. ⁊ añs ẽ nec̃ium: ⁊ ꝯñs ꝯtingens. sed ꝓbat̃ ꝙ añs sit necessariũ. nã deũ esse ẽ nec̃ium ⁊ añs sic adequate significat. ℊ añs ẽ necessariũ. Similiter antixp̃m eẽ futuꝝ ẽ cõtingens. ⁊ ꝯñs sic adequate significat. ergo ꝯñs ẽ ꝯtingens. ¶ Quarta regula est ista. Quãdocunqꝫ ponit̃ duas ꝓpões cõtingentes ꝯuerti sic adequate significãdo quaꝝ vna contradictorie alteri repugnat non admittatur casus iste . vt si ponatur istas conuerti sic adequate significando. tu es. ⁊ tu non es. q̄ꝛ tunc ex vno opoositorum seqtur reliquum: quoꝝ q̄õlibet fõret ꝯtingens: imo seqtur ꝙ duo ꝯtradictoria forent simul vera aut simul falsa: q̄õ non ẽ possibile. Et notãter dico: contradictorie q̄ꝛ si repugnarẽt ꝯ̃rie deberet admitti casus ⁊ dici quamlibet istarum esse falsam. vt tu curris. ⁊ tu nõ moueris. he eniꝫ sic adequate significando nõn possunt esse simul vere: sed bene simul false. Voco eniꝫ contradictorie illa repugnare: que nõ possunt eẽ simul vera nec simul falsa: sic adequate significando: Et contrarie repugnare: voco illa que bene possunt esse simul falsa, sed non simul vera. ¶ Quinta regula ẽ ista. Quandocunqꝫ ponitur duas propões contingentes conuerti sic adequate significando. quarum nulla alteri repugnat: admittitur casus ille: ⁊ ad primam propositam respondeatur sicut ad impertinens. Ad scđam vero sicut ad pertinẽs sequens. ver. g. pono tibi istã. tu es hõ. ⁊ tu curris ꝯuertũtur sic adequate significãdo: admittat̃: ⁊ si ꝓponit̃. tu es homo: ꝯcedatur tanq̄ꝫ veꝝ nõ repugnans. ⁊ ꝯñr ꝙ illa ẽ vera. tu curris tãq̄ꝫ sequens. Item si variat̃ ordo: ita ꝙ p̃mo loco proponat̃ . tu curris. negatur. q̄ꝛ falsa ⁊ impertinens ⁊ ꝯsequenter neganda ẽ illa. tu es homo. Et si dicatur ista ẽ falsa. tu curris. cõcedatur. ⁊ consequenter ꝙ ista ẽ falsa. tu es homo. ¶ Sexta regula ẽ ista. Quandocunqꝫ ponitur duas propões conuerti: siue sint contingentes: siue non contingentes: non faciendo mentionem de adequato significato admittatur casus: ⁊ ipsis propositis quo ad concedere vel negare respondeatur intus sicut extra. sed si prima conceditur esse vera vel necessaria. ⁊ secunda similiter. Si autem falsa: vel impossibilis. ⁊ secunda similiter. verbi gratia. si ponitur ista. deus est. ⁊ homo est asinus Rñdeatur: sic responsuꝫ est i principio. sꝫ si pono tibi istam. tu es homo. ⁊ tu curris. conuertuntur: admittatur: qua admissa: ꝓpono. tu es homo. cõcedatur. deinde. tu curris. negatur. Sed si dicitur prima est vera. concedatur. ergo secunda est vera concedo. sed tunc nego ꝙ secunda significet adequate te currere tanq̄ꝫ repugnans vni concesso ⁊ opposito bene negati. seqtur enim. tu non curris. ⁊ ista. tu curris est vera. ergo non significat adequate te currere. Et si arguitur sic. ista consequentia ẽ bona. tu es homo. ergo tu curris . ⁊ antecedens est concedendum a te. ergo ⁊ consequens concedo. tunc vltra . ꝯsequens ẽ concedendum a te. ⁊ tu negas ipsum. ergo male respondes. Respõdeo ꝙ non valet consequentia. sed oportet addere i antecedente. ⁊ tu non es obligatus. ¶ Notandum ꝙ quociensCunqꝫ proponitur aliqua istarum consequentiarum in casu cõuertibilitatis deus est. ergo homo est asinus. tu es homo. ergo tu curris, semper

negetur quelibet istarum. q2 in rei verita te quelibet istaruȝ est impossibilis. sed ad impossibile respondendum est intra tempus obligationis sicut extra. tamen dicatur quamlibet illarum esse bonam. sicut sp negatur ista. homo est asinus. ⁊ tamen aliquando conceditur istam esse veram. vnde ista. homo est asinus. est impossibilis. sed ipsam esse veram non est impossibile. Similiter quelibet istaruȝ consequentiarum est impossibilis. sed quamlibet illarũ esse bonam non est impossibile. q̃re ⁊c.

Capi. quartum.

De similibus ⁊ dissimilibus propositionibus est dõm. Sit ergo rei veritas ꝙ sis parisius. ⁊ pono tibi istam. tu es parisius: ⁊ tu es rome: sũt similia. Et intelligo per propositiones eẽ similes ipsas eẽ sil'es i veritate vel falsitate: qua admissa propono tibi istã. tu es parisius. hec ẽ ↄcedenda. q2 vera ⁊ impertinens vt patet intuẽti. Deinde ꝓpono. tu es rome. si negas. ⁊ ↄcesisti alterũ similiũ. ergo male rñdes. Si ↄcedis. ꝓpono tibi istã copulatiuã. tu es parisius. ⁊ tu es rome. Si negas eam. ⁊ ↄcesisti vtranqȝ ptẽ g̊ male rñdes. tenet ↄña per regulaȝ pⁱmi capituli. Si ↄcedis eã. cedat tp̃s obligationis. ⁊ arguo ꝙ ↄcessisti impossibile. videlicet. tu es parisius. ⁊ tu es rome. facta obligatione possibili. ergo male respondisti. ¶ Respondetur admittendo positum ⁊ cum proponitur. tu es parisius: ↄcedo: ⁊ nego istam. tu es rome. Et cum dicitur. tu concessisti vnum similium: ⁊ alteruȝ negas. ergo male respondes. nego cõsequẽtiam. sicut nõ sequitur. tu ↄcessisti vnũ cõuertibiliũ: ⁊ alterꝝ negas. ergo male respõdes. Sed bene sequitur. tu cõcessisti vnũ similium esse verum: ⁊ alterum negas eẽ verum. ergo male respondes. ꝓpterea si in principio proponitur hec est vera. tu es parisius. concedatur. ⁊ consequenter ꝙ hec est vera. tu es rome. ⁊ quia primitꝰ negassem istam. tu es rome. ideo nego cõsequenter ꝙ illa. tu es rome: significȝ adequate te esse rome. Nam sequitur tu non es rome. ⁊ ista. tu es rome. est vera. ergo non significat adequate te esse rome.

¶ Ideo pro euidẽtia huius materie: pono aliquas regulas. Prima est ista. Quãdocunqȝ ponuntur due propositiones esse similes non faciendo mentionem de adequato significato: respondeatur ad easdẽ ↄcedendo: negando: vel dubitando. intra tempus obligationis sicut extra. vt si ponitur istas esse similes. deus est. homo est asinus. tu sedes. ⁊ tu curris. semper cõcedatur prima ⁊ negatur secunda. ¶ Secũda regula est ista. Quandocunqȝ ponuntur due propositiones esse similes non faciendo mentionem de adequato significato: ad primam propositionem esse verã vel falsam. Respondeatur intra tempus sicut extra. ⁊ ad secundam consequenter verbi gra. pono tibi illam. tu es homo. et antichristus est. sunt similes. si proponĩt primo hec est vera. tu es homo. concedatur. ⁊ consequenter ꝙ ista ẽ vera. antixp̃s est. Si autem primo proponitur. hec est falsa. antixp̃s est: concedatur. ⁊ consequẽter ꝙ ista est falsa. tu es homo. ¶ Tertia regula est ista. Quandocunqȝ ponunt̃ due propositiones esse similes sic adequate significando: quarum vna alteri contradictorie repugnat: non admittendus est casus ille. vt si ponantur tales esse similes. deus est. ⁊ homo est asinus. sic adequate significando. rex sedet. ⁊ nullus rex sedet probatur. quia si non: admittatur ergo casus. ⁊ quero. vtrum illa sit vera vel falsa. deus est. Et si dicatur ꝙ illa sit falsa. ⁊ ipsa adequate significat deum esse. ergo deum esse est falsum. Si dicatur ꝙ ipsa sit vera. ergo hec est vera. homo est asinus. ⁊ ipsa adequate significat hominem esse asinum. ergo hominem esse asinum est verum. consequens inconueniens. ⁊ ita arguitur de contradictoriis probando duo contradictoria esse simul vera vel falsa.

¶ Quarta regula est ista. Quandocunqȝ ponuntur due propositiones esse sil'es sic adequate significando: quarum vna vel quelibet sequitur ad contradictoriuȝ alterius: ille sunt similes in veritate. et

vbicũqȝ ⁊ quãdocũqȝ pponũtur sunt cõcedende. vt posito ꝙ ponãtur tales esse similes sic adequate significando: tibi ꝯcluditur. ⁊ tu nescis tibi concludi. tu nõ curris. ⁊ tu moueris, pbaꝛ. Nã admisso isto casu. quero vtrum iste sint siles vere: vel siles false: Si vere. habeo intentũ: si fl'e. ergo oppositũ scđe est ve℞. vȝ. tu scis tibi ꝯcludi. tũc sic. tu scis tibi ꝯcludi. g̃ tibi cõcluditur. illa ꝯña ẽ bona. ⁊ añs ẽ ve℞. g̃ ⁊ ꝯñs ẽ ve℞. ergo non ẽ falsũ: cui⁹ oppositũ concesisti. Et ita de aliis duab⁹ dicaꝛ.

¶ Quinta regula ẽ ista. Quãdocunqȝ ponuntur due ppões eẽ similes sic adequate significãdo: ex qua℞ vna seqtur oppositum alteri⁹: ille sunt similes in falsitate. ⁊ quecũqȝ sit pposita: semp est neganda: vt posito ꝙ iste eẽnt siles: sic adequate significãdo. tibi nõ ꝯcludiꝛ. ⁊ tu scis tibi concludi. tu es alb⁹. ⁊ tu nõ es colorat⁹. quo admisso: ppono: iste sunt false. si ꝯcedis habeo intentũ. si dꝛ ꝙ sint vere. arguo sic. tu es albus. ergo tu es colorat⁹. ista ꝯsequẽtia ẽ bona. antecedens ẽ ve℞: per te. ergo ⁊ ꝯñs. ⁊ ita duo ꝯdictoria fũt simul vera: quod nõ admittit imaginatio. ¶ Sexta regula ẽ ista. Quandocũqȝ ponũtur due ppões esse similes: sic adequate significãdo: qua℞ quelibȝ ẽ alteri impertinẽs: tũc possunt esse similes in veritate: ⁊ in falsitate concedende: ⁊ negãde. ver. g. pono: ꝙ iste sint similes sic adequate significando. tu es albus. ⁊ tu curris. Si primo pponitur. tu es alb⁹. ꝯcedatur ista. ⁊ dicaꝛ ꝙ est vera. ⁊ ꝯñter cõcedaꝛ ista. tu curris. ⁊ dicaꝛ ipsam esse verã. Si aũt pponitur pmo loco. tu curris. negaꝛ illa. et ꝯcedaꝛ ipsam esse falsam. ⁊ consequenter eodem mõ rñdeꝛ ad illã. tu es hõ. quare ⁊c:

Capi. quintum.

p Rpositiones dicũtur esse dissimiles qñ vna ẽ vera ⁊ reliqua falsa. ¶ Pro cui⁹ materie declaratiõe sit hec prima regula. Quandocũqȝ ponitur duas ppões esse dissimiles nõ faciẽdo mentionem de adequato significato: ad quãlibet propositam concedendo: vel negando: respondeatur infra tempus sicut extra. ver. g. pono ꝙ iste sint dissimiles. tu es homo. ⁊ tu es albus. isto põsito ꝯcedaꝛ quelȝ illa℞. ¶ Scđa regl'a. Qñcũqȝ poniꝛ duas ppões eẽ dissimiles nõ faciendo mentionẽ de adequato significato: ad pmo ppositã eẽ verã: vel falsã: respondeatur ĩfra tp̃s sicut extra. ⁊ ad aliam dissimiliter. v̈. gra. pono ꝙ iste sint dissimiles. tu es homo. ⁊ tu es animal: quo admisso: propono: hec ẽ vera. tu es homo: cõcedatur: ⁊ ꝯñr ꝙ ista ẽ falsa. tu es animal.

¶ Tertia regula. Quandocunqȝ ponitur duas ppões eẽ dissimiles sic adequate significando: qua℞ quelibȝ cũ altera ꝯuertitur: nõ admittendus ẽ casus. vt pᵃ cã est ⁊ deus est vel homo curriꝛ. ⁊ risibile currit. Nã si concediꝛ illam esse verã. pᵃ cã ẽ oȝ concedere istã esse falsã. deus ẽ. ⁊ sic ab vno ꝯuertibili ad reliquũ: nõ valet argumentũ. ¶ Quarta regula ẽ ista. Quando cunqȝ ponũtur due ppões esse dissimiles sic adequate significando: qua℞ vna ẽ necessaria ⁊ altera impossibilis: vel contingens: tunc necessaria semper ẽ concedenda: ⁊ altera neganda. vt deus est. ⁊ homo est asinus. deus est. ⁊ tu es. ¶ Quinta regula. Si ponuntur due ppões contingẽtes esse dissimiles sic adequate significando: quarum vna antecedit ad reliquam. ⁊ non econtra. antecedẽs vbicũqȝ proponitur semper ẽ negandum: ⁊ consequens ꝯcedẽdũ. vt tu curris. ⁊ tu moueris. Si eni ꝯcederet añs: oporteret ꝯcedere ꝯñs. ⁊ ꝯñr dicere quãlibȝ illa℞ esse vera℞. qđ ẽ ꝯtra casum. ¶ Sexta regula. si ponũtur due ppões esse dissimiles sic adequate significando. qua℞ quelibȝ ẽ alteri impertinens ad pmo ppositã respõdeaꝛ intus sicut extra: ⁊ ad aliã dissimiliter. vt posito ꝙ iste sint dissimiles sic adequate significando: tu curris. ⁊ tu es parisius. quecunqȝ illa℞ preponaꝛ primo dȝ negari. ⁊ alia ꝯcedi. ⁊ ita dicatur si ambe extra tempus essent vere. vt homo currit. ⁊ tu vides. quare ⁊c.

Capi. sextum.

r Egulas alias opposite speciei: q̃ depositio nuncupatur sequitur assignare. Qua℞ prima ẽ ista. Omne depositũ ⁊ admissũ infra tp̃s obligatio

nis propositum sep est neganduꝫ: vt si de
ponat̄ ista. aliquis homo ē rome. qua ad-
missa: ⁊ preposita semper ē neganda.
¶ Ex ista regula sequitur: ꝙ nunꝙ̄ ē ad-
mittendum necessariū per se in depōne.
Sed bene quodlibet impossibile: vel con
tingens. vnde negare ipossibile: vel ꝯtin
gens: nō ē inconueniens: sꝫ iconueniens
foret negare necessariū ꝑ se. ¶ Secunda
regula ē ista. Omne per se aīs ad deposi
tū: aut cū ꝯcesso vel cuꝫ ꝯcessis: opposito
bn̄ negati: vel oppositis bene negatoruꝫ:
semꝑ ē negandū. v̄. g. deposita ⁊ admissa
ista. hō currit. si ꝓponeret̄. ille hō currit:
negādā foret. qꝛ aīcedit ad depositū. Nā
bene seqtur. iste hō currit. ergo hō currit

Item si deponatur ⁊ admittatur ista.
aliqs homo nō currit. ⁊ ꝓponit̄. tu nō cur-
ris: ꝯcedat̄: qꝛ vera ⁊ impertinens. sꝫ ꝓpo
sita i scđo loco. tu es homo: neganda ē. qꝛ
cū vno ꝯcesso antecedit ad depositū. Nā
seqtur. tu nō curris. ⁊ tu es aliquis hō. g̊
aliquis hō non currit. ¶ Tertia regula ē
ista. Omne repugnans deposito: ⁊ omne
sequens ex illo repugnante: per se: aut cū
concesso: vel cū concessis: opposito bene
negati: vel oppositis bene negatoruꝫ: est
concedenduꝫ. ver. g. depono tibi istā. ali
quod aial nō currit. qua deposita ⁊ admis
sa: propono ei⁹ ꝯ̄dictoriū. s. oē aial currit.
hoc ē ꝯcedendum. ⁊ hoc similiter oē aial
mouet̄. qꝛ seqtur ex ꝯ̄dictorio d̄positi. De
inde si ꝓponitur. tu es aial. ꝯcedat̄. qꝛ ve
rum ⁊ ipertinēs. ⁊ vlteri⁹ illa. tu curris.
qꝛ seqtur ex ꝯtradictorio depositi cū ꝯces
so. seqtur eni. oē aial currit. tu es animal.
ergo tu curris. ¶ Quarta regula ē ista.
Oē repugnans ꝯ̄dictorio depositi: per se
aut cū ꝯcesso: ł cū ꝯcessis: cū opposito be-
ne negati: vel cū oppositis bene negato-
rum: est negandum: vt in casu priori.
Si ꝓponeret̄ illa. aliqđ animal non mo-
uetur. aut ista. tu nō curris: negat̄ prima
qꝛ repugnat ꝯ̄dictorio depositi per se. se-
cunda vero repugnat eidē cū vno conces
so. ¶ Ultima regula ē ista: Ad omne se-
quens ad depositum ⁊ ad omne imperti
nens respondendum est ꝓm sui qualitatē.
ver. g. depono tibi istaꝫ. tu es albus. qua
admissa: propono: tu es coloratus: conce
datur. qꝛ vera ⁊ sequens ad depositū. vn̄
nō est inconueniens negare antecedens:
⁊ cōcedere ꝯn̄s. Item si ꝓponitur ista. tu
es calidus: cōcedenda ē. qꝛ vera ⁊ iperti
nens: tā deposito: q̄ȝ ꝯtradictorio deposi-
ti. vnde proprie impertinens in hac spē
obligationis dicitur illud: qđ nō sequitur
nec antecedit ad depositum. nec idem re
pugnat. nec ē sequens ad oppositū depo-
siti. nec eidē repugnat per se: vel cū alio ł
cū aliquib⁹: vt dictuꝫ est. Ideo si deponi-
tur: ⁊ admittit̄ illa. sor. currit. ⁊ ꝓponatur.
pla. currit. respondeat̄ intus sicut extra.
qꝛ est propositio impertinens cum non se
habeat aliquo dictorum modorum.

Capi. septimum.

SOphismata aliqua sunt ponen-
da: vt depōnis regule magis pa
teant veritati. Depono ergo tibi
ꝑmo istā. tu es hō. vel tu es rome. q̄ de-
posita ⁊ admissa: ꝓpono. tu es hō: si ne-
gas. tu negas veꝝ ⁊ impertinēs. g̊ male.
si ꝯcedis ⁊ illđ ē aīs ad d̄positū. g̊ aīs ad
d̄positū ē ꝯcedēdū. ¶ Rn̄det̄ admitten
do depositū. ⁊ cū ꝓponit̄. tu es homo. ne
go. qꝛ aīcedit ad depositū tanꝙ̄ a ꝑte di
siunctiue ad totam disiunctiuā. ¶ Secū
do depono tibi istaꝫ. alique ꝓpōnes non
sunt vere: qua admissa ꝓpono. iste sūt pro
pōnes. tu curris. tu nō curris: ꝯcedendū
ē quia verum ⁊ impertinēs. Deinde ꝓpo
no duo contradictoria sunt vera. si nega
tur. ꝯtra: omnes ꝓpōnes sunt vere. sꝫ iste
sunt propositiones. ergo iste sunt vere. et
iste mutuo ꝯtradicunt. ergo duo contradi
ctoria sunt vera. ¶ Respōdet̄ negando
ꝙ ista sint contradictoria. qꝛ antecedit ad
depositum. Nam sequitur illa sunt cōtra
dictoria. ergo alique propositiones non
st̄ ve. ¶ Tertio depono tibi istā. antixp̄s
n̄ ē alb⁹ ł aīxp̄s ē colorat⁹. Si n̄ admittis
tra. illa est vna disiunctiua contingēs. qꝛ
quelꝫ pars ē contingens: ⁊ nulla alterī re
pugnat. ergo est admittenda. patet conse
quentia per primam regulam. qua admis
sa: propono tibi. antichristus ē coloratus.
si concedis: tu tu concedis antecedēs ad
depositum. ergo male respondes: Nam

sequit̃. antixp̃s ē coloratus. ergo antichrist⁹ nō ē alb⁹. vel antixp̃s ē colorat⁹. p3 consequentia a parte disiunctiue ad totā disiũctiuã. Si vero negas. tu negas sequens ex ꝯtradictorio depositi. ergo male respõdes. añs ꝓbatur. Nam seqtur. antixp̃s ē albus: ⁊ antixp̃s nō ē coloratus. ergo antichristus est albus. p3 ꝯsequentia a tota copulatiua ad alterã ei⁹ ptẽ. ⁊ vltra. antixp̃s ē albus. ergo antichristus ē colorat⁹. pat3 ꝯsequentia ab inferiori ad suu3 superi⁹ sine impedimento. ergo a p̃mo ad vltimũ: antixp̃s ē alb⁹. ⁊ antixp̃s nō ē coloratus. ergo antixp̃s ē coloratus. ¶ Respondet̃ nō admittendo positũ. q2 ē vna disiunctiua necessaria: eo ꝙ suũ ꝯtradictoriũ ē impossibile. v3. antichrist⁹ ē alb⁹: ⁊ antixp̃s nō ē colorat⁹. Et tunc ad argumentũ. quelibet eius pars ē ꝯtingens: ⁊ nulla alteri repugnat. ergo illa disiũctiua ē ꝯtingens. nego ꝯñā: s3 o3 addere in añte: ꝙ nec cõtradictoria illaꝝ partiũ inuicẽ repugnãt. ⁊ hoc ē falsũ. q2 iste repugnant inuicẽ. antixp̃s ē alb⁹. ⁊ antixp̃s nō ē colorat⁹: q̃ sũt ꝯtradictoria ptiũ disiunctiue. ¶ Quarto depono tibi istã. tu es. ⁊ omne tibi depositũ ē a te negandũ. quo admisso ⁊ negato: ꝓpono omne tibi depositũ ē a te negãdũ. Si ꝯceditur ꝓpono tibi illã. tu es. ⁊ p3 ꝙ ē negãda: ex quo copulatiua ē neganda ⁊ altera pars ē ꝯcedenda. Deinde ꝓpono. nullũ tibi depositũ ē a te negandũ: si ꝯcedis tu ꝯcedis oppositũ regule ⁊ vni⁹ concessi. ergo male. añs ꝓbatur. nam seqt̃. tu nõ es. ergo nullũ tibi depositũ ē a te negãdũ. p3 ꝯñã. quia ꝯtradictoriũ ꝯñtis repugnat añti: ex quo asserit te eẽ. ¶ Rñdetur negando: ꝙ oẽ tibi depositũ sit a te negandũ. q2 añcedit ad depositũ. seqtur .n. omne tibi depositũ est a te negandũ. ergo tu es. ⁊ oẽ tibi depositũ ē a te negandu3. p3 ꝯña a parte copulatiue ad totã copulatiuã: c⁹ añs añcedit ad alterã ptẽ. Et si dr̃ tu negas regulã. dicat̃ ꝙ illa nõ est regula: sed ista. Oẽ depositũ admissũ ē negandũ. Vel aliter dr̃: ꝙ quelib3 regula ē ꝯtingẽs. q2 ad placitũ facte sunt ille regule. ergo q̃lib3 talis ē deponẽda ⁊ admittenda in depõne: vel neganda: qua negata. dr̃ ꝙ illa nõ est regula. nõ tãq̃ꝫ veꝝ: s3 tanq̃ꝫ repugnãs seqtur. n. nõ omne tibi depositũ ē a te negandũ. ergo illa nõ ē regula. Oẽ tibi depositũ est a te negandũ. quare ⁊c.

¶ Explicit tractatus qu intus obligatorie artis. Et incipit sextus qui insolubiliũ nuncupatur.

Capi. primum.

Insolubile est, ꝓpõ se esse falsa3 assertiue significans. vt hoc est falsum: seipsa demõstrata. In insolubilib⁹ tñ ē dria quo ad significare seip̃m esse falsu3. qm̃ aliquod insolubile significat imediate seipsum esse falsum. vt hoc est falsũ. seipsa demonstrata. Aliqđ aũt mediate. q2 exigitur mediũ ad inferendũ se esse falsum. vt ois ꝓpõ ē falsa. q2 nõ sequitur imediate. ergo ista propositio ē falsa: demonstrando illam vniuersalẽ. sed bñ sequitur cum tali medio. ⁊ illa est ꝓpositio. Similiter dicendo. hoc non ē veꝝ. ista nõ asserit imediate se esse falsam. q2 non seqtur. hoc no est veꝝ. ergo hoc est falsũ. demõstrando antecedens: q2 ex negatiua nõ seqtur affirmatiua. tamẽ bñ sequitur cũ tali medio ⁊ hec est ꝓpõ. ¶ Pro declaratõne predicte diffinitionis pono duas diuisiones. quarum p̃ma est ista. Insolubiliũ aliqđ oritur ex actu nostro. Aliquod vero ex ꝓprietate vocis. Insolubilia ortum habẽtia ex actu nostro sunt ista. sor. dicit falsũ. ego nõ dico veꝝ. Iste hõ intelligit falsu3: Tu nõ intelligis veꝝ. Insolubilia v° ortũ habẽtia ex proprietate vocis sunt ista. Ois ꝓpõ ē falsa. Nulla ꝓpõ ē vera. Hoc ē falsũ. Hoc non ē veꝝ. ¶ Scđa diuisio ē illa. Insolubiliũ aliqđ ē isolubile simpliciter. aliqđ vero ꝫm quid. Insolubile simpliciter ē illud cui ãnectit̃ casus: quo admisso seqtur ꝯdictio. ver. g. pono ꝙ ista ꝓpõ. nulla ꝓpõ ē vera: que sit. a. significet p̃cise sicut termini p̃tendunt. v3. ꝙ nulla ꝓpõ sit vera. ⁊ sit ois ꝓpõ. Isto posito quero vtꝝ. a. sit veꝝ vel falsũ. Si veꝝ. ergo significat p̃cise sicut ē. s3. a. significat p̃cise:

ꝙ nulla ꝓpõ ẽ vera. ğ nulla ꝓpõ ẽ ve ra. ğ. a. nõ ẽ ver: ⁊ pri⁹ dixisti, ꝙ erat ver ergo ꝯdictio. Si dr̃ ꝙ. a. ẽ falsũ. ğ. a. signi ficat aliter q̃ꝫ ẽ. sed. a. significat precise ꝙ nulla ꝓpõ ẽ vera. ğ nõ ẽ ita ꝙ nlla ꝓpõ ẽ va. ğ aliq̃ ꝓpõ ẽ vera. ⁊. a. est ois ꝓpõ. ğ a. est ver. Et pri⁹ dixisti ꝙ erat falsũ. ğ cõ tradictio. Insolubile scđm qd ẽ illõ cui ãnectit̃ casus: quo admisso nõ seqtur ꝯdi ctio: vt ponẽdo ꝙ ista ꝓpõ. nulla ꝓpõ ẽ vera: sit. a. ⁊ sit ois ꝓpõ. ⁊ significet sic termini ꝑtendũt: nõ ponẽdo ly. ꝑcise. isto posito. dicit̃ ꝙ. a. ẽ falsum. q: significat se eẽ falsum. Et si arguatur sic. a. est falsum. ergo. a. significat aliter q̃ꝫ est. sed. a. signi ficat ꝙ nulla ꝓpõ est vera. ergo non est ita ꝙ nulla ꝓpõ est vera. Nego ꝯñam: q: debuit addi in ãñte dictio exclusiua vł̃ exceptiua. vꝫ. a. significat precise ꝙ nulla ꝓpõ est vera. vel. a. nõ significat nisi ꝙ nulla ꝓpõ ẽ vera. ⁊ hoc negatur tanq̃ꝫ repugnans. quia si poneretur cum casu: non admitterem illum casuꝫ. ¶ His pre missis diuisionib⁹ pono aliquas regulas: quarum prima est ista. Omne insolubile singulare. sine pronomine demonstratiuo oriens ex actu nostro ad hoc ꝙ sit insolu bile simpliciter exigit tres conditiones. Prima: ꝙ vna talis sit omnis talis. Se cunda: ꝙ dicat vel intelligat taleꝫ propo sitionem: ⁊ nullam aliam. Tertia: ꝙ illa si gnificet precise sicut termini pretendũt. ver. g. sor. dicit falsum: sit insolubile sim pliciter isto modo: ponendo ꝙ vnus sor. sit ois sor. qui dicat istam propositionem ⁊ nullam aliam. Sor. dicit falsuꝫ: que signi ficet sic precise ꝙ sor. dicit falsum. proba tur hoc. nam admisso casu. Sit insolubile . a. Et quero vtrum. a. sit ver vel falsuꝫ. si dicitur ꝙ ver. ergo significat precise si cut est. sed. a. significat precise ꝙ sor. dicit falsum. ergo ita est ꝙ sor. dicit falsum. sed sor. non dicit nisi. a. ergo. a. est falsum: qđ est oppositũ concessi. Si dr̃ ꝙ. a. sit f̃lm. ergo significat aliter q̃ꝫ est. sꝫ. a. significat precise ꝙ sor. dicit falsum. ergo non ita est ꝙ sor. dic̃ fl̃ꝫ. ⁊ sor. dic̃ solũ. a. ğ. a. ñ ẽ fl̃ꝫ. ergo contradictio. Prima particula po nitur: q: si non poneretur: staret ꝙ essent duo sor. quorum vnus diceret. a. ⁊ alter ꝙ homo ẽ asinus. ⁊ tunc. a. esset ver. Se cunda particula ponit̃: q: aliter: staret ꝙ idem sor. diceret. a. ⁊ istam. hõ est asin⁹. ⁊ tunc. a. esset verum. Sꝫ tertia ponitur. q: si non poneret̃: staret ꝙ. a. significaret solũmõ ꝙ hõ est asin⁹. ⁊ sic. a. eẽt falsũ. aut ꝙ significaret solũmõ ꝙ homo ẽ animal. ⁊ sic. a. esset verum. ⁊ nullo istorum modo rum esset insolubile. Secunda regula est ista. Omne insolubile singulare: sine pro nomine demonstratiuo: oriens ex actu no stro: ad hoc ꝙ fiat insolubile ꝭm quid: exi git easdem conditiones: preter dictioneꝫ exclusiuam. vt posito ꝙ vn⁹ sor. sit ois sor. ⁊ dicat istam propositioneꝫ. que sit. a. sor. dicit falsum ⁊ nullam aliam. ⁊ significet si cut termini pretendunt: non ponendo pre cise. isto posito conceditur. a. ⁊ dicitur ꝙ ẽ falsuꝫ: q: significat copulatiue sicut ⁊ qđ libet insolubile. vꝫ. ꝙ sortes dicit falsũ. ⁊ ꝙ. a. ẽ verum. nõ ergo dicit̃. a. falsum rõe primi significati: sed rõne secundi. Et si arguit̃ sic. a. est falsũ. ergo significat aliter q̃ꝫ ẽ. ꝯcedo ꝯñam ⁊ nego istã. a. significat aliter q̃ꝫ ẽ. sed. a. significat ꝙ sor. dicit fal sum. ergo nõ ẽ ita ꝙ sor. dicit falsum. q: de buit addi i antecedẽte dictõ exclusiua: vł̃ exceptiua. ¶ Tertia regula est ista. Omne insolubile non singulare: seu singu lare cum pronomine demonstratiuo: ori ens ex actu nostro: ad hoc ꝙ fiat insolubi le simpliciter: requiruntur due conditio nes solummodo. verbi gratia. ad hoc ꝙ ista propositio. ego dico falsum: fiat insolu bile simpliciter: non oportet ponere pri mam particulam: videlicet. ꝙ vnus ego sit omnis ego. sed quod ego dicam illam ⁊ nullam aliam: sic significando precise. Et si debet fieri insolubile secundum qd: requiruntur. ⁊ sufficiunt eedem conditio nes dempta dictione exclusiua. Exem plum de insolubili non singulari: vt falsũ dicitur. Hic non oportet ponere secundã particulam. videlicet. ꝙ aliquis dicat il lam ⁊ nullam aliam. sed sufficit ponere ꝙ ista ista sit omnis propositio: que significz

significet precise sic termini pretendunt. ⁊ tūc ē insolubile simplr̄. fiet āt insolubile ſm qd: remouendo dictionē exclusiuā.
¶ Quarta regula ē ista. Oē insolubile oriens ex ꝓprietate vocis exigit duas conditiones solūmō: vel tm̄ vnā. volo dicer̄ ꝙ īsolubile oriens ex ꝓprietate vocis exigit duas ꝯditōes solūmō: ⁊ aliqđ tm̄ vnā. Exemplū pmi. aliq̄ ꝓpō ē falsa. ad h̄ ꝙ fiat insolubile simplr̄: oꝫ ponere ꝙ illa sit ois ꝓpō: ⁊ ꝙ sic significet p̄cise: ⁊ remota dictione exclusiua: fiet insolubile ſꝫ qd. Exemplū scđi. h̄ ē flm: seipso demōstrato: ponēdo solūmō ꝙ sic significet p̄cise: fit isolubile simplr̄. ⁊ ſm qd remouendo dictionem exclusiuā. Eodē mō dr̄ đ ista. h̄ nō ē vex: seipso demonstrato. ¶ Quinta regula est ista. Omne isolubile qđ nō ē insolubile sine casu: dimissa aliqua ꝯditōe reqsita: est penit⁹ dubitabile. ver. g. positis oib⁹ particulis p̄ter pmā huic. sor. dic̄ falsū. que sit .a. dubitat̄. a. ⁊ ēt an sit vex: vel. a. sit falsuꝫ. Nā stat cū casu ꝙ sit vex: dato ꝙ vn⁹ sor. diceret illā. s. a. ⁊ ali⁹: ꝙ deus ē. Stat ēt ꝙ sit falsū: dato ꝙ vn⁹ sor. dicat: a. ⁊ qlibet ali⁹ sor. ꝙ deus ē. Eodē modo si dimitteret̄ scđa: vel tertia particula. qꝛ staret .a. esse vex. ⁊. a. esse falsū. vt exemplificatū ē supra. Et notāter dixi. omne insolubile qđ nō ē insolubile sine casu. qꝛ aliqđ est insolubile cū casu: ⁊ aliqđ sine casu. Exēplum primi. ois ꝓpō ē falsa. nll'a ꝓpō ē vera: quax quālibꝫ dico esse falsam: ⁊ insolubile nullo cāu posito. Exemplū scđi sor. dicit falsū. tu itelligis falsū. nulla istax nẗcu panda ē insolubilis sine casu. Jđ in casu isolubiliū deficiente aliqua ꝑticula necīa: dubitat̄ vtrū eēt vera vel vtrū sit falsa. qꝛ cū casu staret ꝙ eēt vera: ⁊ cū eodeꝫ casu staret ꝙ eēt falsa. vt pꝫ intuēti. ¶ Ex predictis regulis sequūtur due ꝯclusiones: quax pma ē ista. Nūq̄ admittendus ē casus a quo trahit originē insolubile simpliciter. vt si poneret̄ ꝙ illa. ois ꝓpō ē falsa. esseꝫ ois ꝓpō sic p̄cise significās. nō ē admittendus casus. qꝛ seqtur ꝯ̄dictio. ꝓbat̄ naꝫ sit insolubile. a. ⁊ quero si. a. sit vex: si dicitur ꝙ sic. g̊ significat precise sicut ē. sed .a. significat p̄cise ꝙ ois ꝓpō ē falsa. g̊ ita ē ꝙ ois ꝓpō ē falsa. Sꝫ. a. ē ꝓpō. g̊. a. est falsum. Si autem conceditr̄ ꝙ. a. est falsum. g̊. a. significat aliter q̄ꝫ ē. Sꝫ. a. significat p̄cise ꝙ ois ꝓpō ē falsa. g̊ nō ē ita ꝙ ois ꝓpō ē falsa. ⁊ aliqua ꝓpō ē. g̊ aliqua ꝓpō ē vera. sꝫ. a. ē ois ꝓpō. g̊. a. ē vex. qđ ē ꝯ̄dictio. ¶ Scđa ꝯclusio. Ois casus ex q̊ originat̄ isolubile ſm qd: ē admittēdus. ⁊ cōceditur insolubile ꝓpositū: dn̄do ipꝫ eē flꝫ vt ponēdo ꝙ illa ꝓpō. hec ē falsum: seipso demonstrato: significet sicut termini p̄tendunt. que sit. a. tunc admittatur casus. et concedatur. a. ⁊ dr̄ ꝙ. a. est falsuꝫ. Et si arguitur. a. est falsum. ergo significat aliter q̄ꝫ ē. sed. a. non significat nisi ꝙ hoc ē flm. ergo non est ita ꝙ hoc ē falsuꝫ. nego minorem. ⁊ si dicitur. Quid ergo aliud significat: Dicitur ꝙ significat. a. esse vex: rōne cuius. a. est falsum. vnde dictū ē ꝙ qđlibꝫ insolubile ſm quid: significat copulatiue. s. sicut termini pretendunt: ⁊ ꝙ ipsum est verum. quare ⁊c.

Capi. secundum.

Contra p̄dicta obiiciam ⁊ soluam: vt insolubiliū difficultates meli⁹ menti inotescāt. Pono ergo pmo ꝙ vnus sor. sit omnis sor. ⁊ dicat istā ⁊ nullam aliam. que sit. a. sor. dicit falsū. que significet sicut termini pretendunt: non ponendo precise. qꝛ casus non admitteret̄. isto posito: quero de. a. vtrum sit verum vel falsum: ⁊ responsum ē ꝙ ē falsum. qꝛ significat significatum falsuꝫ. vꝫ. ꝙ sor. dicit falsum. ⁊ ꝙ. a. est verum. cuius significationis secunda pars est falsa. sed ꝓbat̄ ꝙ ipsum. a. sit veruꝫ. ⁊ probo sic. omne dicens. a. dicit falsum. sor. dicit. a. ergo sor. dicit falsum. ista consequentia est bona. qꝛ est syllogismus in tertio prime figure. et antecedens verum: ergo ⁊ consequens ē verum. ⁊ consequens est. a. g̊. a. est vex. ¶ Secundo arguitur sic. falsum dicit̄ a sor. ergo sor. dicit falsum. tenet ꝯsequētia a passiua ad suam actiuam. ⁊ antecedēs est verum. ergo ⁊ consequens est verum. ⁊ consequens est. a. ergo. a. est verum. ꝙ antecedens sit verum. ꝓbatur. nā

hoc dr̄ a sorte demōstrando .a. ⁊ hoc ē falsum. ergo falsuꝫ dr̄ a sor. pꝫ ꝯña: a resoluētib⁹ ad resolutū. Tertio arguiẗ sic. Contradictoriū .a. ē falsum. ergo .a. ē verꝫ. tenet ꝯña. ⁊ añs ꝓbaẗ. Nā hoc ē falsū. sor. ñ dicit falsū. ⁊ hoc ē ꝯtradictoriū .a. ergo cōtradictoriū .a. ē falsū. tenet ꝯña cū minori: ⁊ maiorē probo. nā sor. dicit falsum. ⁊ hec sor. nō dicit falsuꝫ significat ꝑcise ꝙ sor. nō dicit falsum. ergo ip̄a ē falsa. pꝫ ꝯña a simili. Nam seqtur. tu curris: ⁊ hec. tu nō curris: significat ꝑcise ꝙ tu nō curris. g̊ ip̄a ē falsa. Ad primū rn̄detur cū ꝓponiẗ .a. ꝯcedo: ⁊ dr̄ ꝙ ē falsum. ⁊ tūc ad rōnem cōcedo ꝯñam ⁊ ꝯñs. ⁊ nego ꝙ ꝯñs sit .a. sed ē vnū simile .a. Et si poniẗ ꝙ ꝯñs sit .a. vl' ꝯuertibile cū .a. dico tūc: ꝙ ꝯña nō valet: nec ē syll's ī tertio ꝑme figure. q: syll'i i tertio ꝑme figure ꝯclō dꝫ solūmō cathegorice significare. sed ista ꝯclō significat ypothetice. q: ē ꝓpō insolubil'. Ad scd̄ꝫ: cuꝫ dr̄. falsum dr̄ a sor. ergo sor. dicit falsuꝫ: cōcedo ꝯñam ⁊ ꝯñs: dicēdo ꝙ ē verꝫ. sꝫ nō ē .a. nec secū cōuertibile. si tamē hoc ponatur i casu: ꝯcedo iterꝫ ꝯñam: ⁊ dico ꝙ non valet. ⁊ tūc ad rōnem. a passiua ad suam actiuā valet argumentuꝫ: dr̄ ꝙ verꝫ ē. sed ista nō ē sua actia. q: passiua significat solūmō cathegorice: ⁊ actiua ypothetice.
Et si q̄ritur. que ē sua actiua: dico ꝙ ista. sor. dicit falsum. ꝓlata a te vel a me: q̄ nō ē ꝯuertibilis cū .a. sꝫ solū similis .a. Ad tertiū: dr̄ ꝙ ꝯtradictoriū .a. ē verꝫ. sed non ē istud sor. non dicit falsum. sed illd̄. ñ sor. dicit falsū. qd̄ ē verꝫ. q: significat disiūctiue ꝙ sor. nō dicit falsū. vel ꝙ .a. nō ē verꝫ cui⁹ significati scd̄a ps ē vera. ⁊ ꝯñr totuꝫ significatū disiunctū. qr̄ ⁊ ꝓpō dc̄a ē vera. cui⁹ istud ē significatū. Et si diciẗ: ꝙ in singularib⁹ nō refert ꝑponere negationē vel postponere: dr̄ ꝙ in materia insolubilium multū refert. ⁊ i materia quaruncūqꝫ ypothetice significantiū. Eadē ē retinēda sententia i isolubilib⁹ singularib⁹ hn̄tib⁹ originē ex ꝓprietate vocis. vt h̄ ē falsum. h̄ nō ē verꝫ: dn̄do ꝙ ꝑmi ꝯtradictoriū nō ē illd̄. h̄ nō ē falsum. sꝫ illud nō hoc ē falsū. Naꝫ ꝑmū insolubile significat: ꝙ hoc est falsuꝫ: ⁊ hoc ē verꝫ: demōstrando idē insolubile.

ideo ꝯdictoriū significat disiūctiue. ꝙ hoc nō est falsum: vel hoc nō ē verꝫ. Silr̄: ꝯdictoriū scd̄i isolubilis nō est illud. h̄ ē verꝫ: sed illud nō hoc nō est verꝫ: ita ꝙ semꝑ ꝑponaẗ negatio: sic ꝯdictoriū isti⁹. tm̄ tu nō es hō: nō ē illud: tm̄ tu es homo. sed illd̄: non tantū tu non es hō. q̄re ⁊c.

Capi. tertium.

(d) Icto de insolubili singulari: nūc d' particulari vel indefinito dicēdū restat. Pono g̊ ꝙ hec sit ois ꝓpō particularis. aliqua ꝓpō particularis est falsa. que sit .a. que significet sicut termini ꝑtendūt: nō ponēdo ꝑcise: q: nō admitteretur casus. isto posito .a. ē flm̄ vt pꝫ ex dictis. Sed ꝯtra hoc arguiẗ sic. Ois ꝓpō particularis ē falsa. ergo aliqua ꝓpō particularis ē falsa. illa ꝯña ē bona: ab vniuersali ad suā subalternā. ⁊ añs ē verꝫ. g̊ ⁊ cōsequens. sꝫ ꝯñs ē .a. ergo .a. ē verꝫ. ꝙ añs sit verꝫ ꝓbaẗ. Nā ꝓpō particularis ē fl'a. ⁊ nulla ē ꝓpō particularis: q̄n illa sit falsa. g̊ ois ꝓpō particularis ē falsa. tenet ꝯña ab exponentib⁹ ad expositū. ⁊ añs ē verꝫ. ergo ⁊ consequens. Secūdo arguiẗ sic. Propositio particularis ē falsa. g̊ aliqua ꝓpō particularis ē falsa. tꝫ ꝯsequentia ab indefinita ad suā particularē. ⁊ añs ē verꝫ. g̊ ⁊ ꝯñs. Et ꝯsequens ē .a. g̊ .a. est verꝫ. ꝙ añs sit verꝫ pꝫ. q: suū ꝯdictoriū ē falsū. vꝫ. nulla ꝓpō particularis ē falsa. q: iam ꝯcessuꝫ ē ꝙ .a. ꝓpō particularis ē falsa. Tertio arguiẗ sic. Hoc ē flm̄. demonstrādo .a. ⁊ h̄ ē aliqua ꝓpō particularis. ergo aliq̄ ꝓpō particularis ē falsa. ꝯña tꝫ a resoluentibus ad resolutū. ⁊ añs ē verū. ergo ⁊ ꝯñs qd̄ ē .a. Ad primā respondeẗ ꝯcedendo istā ꝯsequentiā. ois ꝓpō particularis ē falsa. g̊ aliqua ꝓpō ꝑticularis ē falsa. q: an̄ casuꝫ concessissem eam. tñ dico ꝙ non valꝫ: nec arguiẗ ab vl'i ad suā subalternā: vel suam particularem. q: vl'is solūmō cathegorice significat: ⁊ particl'aris ista significat ypothetice. vꝫ. ꝙ aliqua ꝓpō particularis est falsa: ⁊ ꝙ .a. ē verum. Et si diceret. que ē eius particularis: dicitur ꝙ nō hꝫ aliquā ex quo positum est ꝙ illa sit omnis particularis: verumtamen ista eadēꝫ foret ei⁹ particularis: dato ꝙ non eēt insolubilis.

¶ Ad scd̃am rõnem respondeo sil'r con-
cedendo ꝯñam ꝛ negando ipsam esse bo-
nam. ꝛ tũc ad argumentũ dico ꝙ ista non
est particularis isti⁹ indefinite. q: particu
laris ē isolubilis ypothetice significans.
indefinita vero non est hmõi. eiusdez tam̃
foret particularis si neutra eaꝝ foret inso
lubilis. ¶ Ad tertiã rõnem conceditᷣ ꝯña
ꝛ negatᷣ ipsam valere: nec arguitᷣ a resol-
uentib⁹ ad resolutuz. q: particularis vel
indefinita insolubilis: nõ ē resolubilis. q:
significat ypothetice. sed probãda est isto
modo. suũ ꝑncipale significatũ ē veꝝ. ergo ip
sa est vera. ꝛ pz ꝙ añs ē falsum. Et si ar-
guitur sic. Ista ꝓpõ particularis est falsa.
ergo aliqua ꝓpõ particularis ē falsa. tenz
ꝯña ab inferiori ad suũ superi⁹ affirmatie
ꝛ sine aliquo signo impediente. Dicitᷣ ꝙ
ꝯña non valet ab inferiori ad suũ superi⁹:
nisi ꝓpõ inferioris ꝛ ꝓpõ supioris vnifor-
miter significēt. vz. cathegorice: qualiter
nõ est i ꝓposito. vnde si hec ꝓpõ. hõ ē ani
mal. significaret ꝑncipaliter ꝙ homo est
animal: ꝛ ꝙ homo est asinus. tũc non vale
ret aliqua istaꝝ ꝯsequentiarũ. hoc ē aial.
ꝛ hoc est homo. ergo hõ est aial. Iste ho-
mo est animal. ergo homo est animal. ꝛ h̾
ideo q: ꝯñs significaret copulatiue. ꝛ an-
tecedentis nulla pars sic significaret. ꝛ si
allegaretur aliqua dictaꝝ regulaꝝ respõ
detur vt dictũ est. ꝛ dicitᷣ etiã vt in alio ca
pitulo ꝙ ꝯtradictoriũ isti⁹. aliqua ꝓpõ par
ticularis ē falsa: non est illud. nulla ꝓposi-
tio particularis ē falsa. sed illd̃. nõ aliqua
ꝓpõ particularis ē falsa. Et si dicitᷣ ꝙ il-
le equiualēt ꝑꝑ negationē prepositaz. Di
citur ꝙ illa regula hz veritatē in solis ca-
thegoricis: cathegorice solũmodo signifi
cantib⁹: qualiter non est in ꝓposito. Idez
est iudiciũ de istis. aliqua ꝓpõ ꝑticularis
non est vera. Aliqua ꝓpõ particularis si-
gnificat alr̃ ꝗ3 est: ac ēt ita de infinitis vt ꝓ
positio indefinita est falsa. propositõ in-
definita ē non vera. quare ꝛc.

Capi. quartum.

N Unc de insolubili vli est dĩm: po-
nendo ꝙ hec. ois ꝓpõ vlis est fal
sa: sit ois ꝓpõ vlis: que significz si-
cut termini pretendũt: ꝗ sit. a. nõ ponēdo
ꝑcise: q: casus non admitteretᷣ. isto posito
dicitur ꝙ. a. est falsum. q: falsificat scipm̃.

Cõtra hoc arguitᷣ. Aliq̃ ꝓpõ vlis ē fal-
sa. ꝛ nulla ē ꝓpõ vlis quin illa sit falsa. ergo
ois ꝓpõ vlis est falsa. tz ꝯsequentia ab ex
ponentib⁹ ad expositũ. ꝛ añs est veꝝ. ergo et
ꝯñs. ¶ Scd̃o arguitᷣ. tm̃ slm ē ꝓpõ vlis.
ergo ois propõ vlis est falsa. tz ꝯña ab ex
clusiua ad suã vlem de terminis transpo
sitis: ꝛ añs est veꝝ. ergo ꝛ ꝯñs: qd̃ ē. a. ꝙ añs
sit veꝝ ꝓbatᷣ. Nã slm est ꝓpõ vlis: ꝛ nullũ
nõ falsũ est propõ vlis. ergo tm̃ falsũ ē ꝓ-
põ vlis. tz ꝯña ab exponentib⁹ a expositũ
ꝛ añs est veꝝ. ergo ꝛ ꝯñs. ¶ Tertio argu
itur. hoc ē slm demõstrato. a. ꝛ h̾ est ois ꝓ
positio vlis. ergo ois ꝓpõ vlis ē falsa. ista cõ
sequentia est bona: ꝛ añs est veꝝ. ergo ꝛ ꝯñs
ꝙ ꝯña sit bona pz a sili. h̾ currit: ꝛ hec est
ois homo. ergo ois hõ currit. ¶ Cõfirma
tur: destruendo ꝑmũ casuz: ꝛ ponēdo ꝙ il
le sint oēs ꝓpões vles. Ois ꝓpõ vlis est
falsa. ꝛ ois homo ē asinus: sic significãdo.
isto posito arguitᷣ sic. Ista ꝓpõ vlis est fal
sa: demõstrãdo ꝑmã: ꝛ ista ꝓpõ vlis ē fª. d̾
monstrando scd̃am. ꝛ iste sũt oēs ꝓpões
vniuersales. ergo ois propõ vniuersalis ē
falsa. tenet consequētia a singularib⁹ suf-
ficienter enumeratis ad suam vniuersalē
ꝛ antecedens est verum. ergo ꝛ ꝯñs.

¶ Ad hec respondetᷣ. ꝛ primo ad primũ.
cõncedo insolubile. ꝛ nego ipsum esse ve-
rum. ꝛ tunc ad rationem: concedo conse-
quentiam. ꝛ nego ipsam esse bonam. ꝛ tũc
ad argumentum. ibi arguitur ab exponen
tibus ad expositum. nego: q:. a. nõ ē ꝓpõ
exponibilis: nisi significaret cathegorice
solum. vñ si ista. ois homo ē aial significa
ret ꝑncipaliter ꝙ ois homo ē aial: ꝛ ꝙ tu
es asinus. tũc patet ꝙ ista ꝯsequentia non
valeret. homo ē aial. ꝛ nihil ē homo: quin
istud sit aial. ergo ois homo est aial. q: añs ē
veꝝ ꝛ ꝯñs falsum. Et tũc si allegaretᷣ re-
gula: oz dicere ꝙ ꝯñs nõ est exponibile ꝓ
pter cãm dictam. sed ꝓbaretᷣ vl' improba-
retᷣ per suũ significatũ copulatũ sicut ꝛ ꝓ-
põ insolubilis quecũq3. ¶ Ad scd̃m cõce-
do ꝯñam ꝛ nego ipsam esse bonã. nec ar-
guitur ab exclusiua ad suam vlem. ex quo

exclusiua cathegorice significat: ⁊ vniuersalis ypothetice. Et si dicit̃. que ē exclusiua ei⁹: dr̃ ꝙ nullā h̃z. vñ si hec. oīs homo ē aīal. significaret ypothetice vex̃ ⁊ f̃lm. ⁊ h̃ tm̃ aīal est hō: mō ꝯsueto: dicerē tunc vl'em illam nō eē vl'em isti⁹ exclusiue nec econuerso. ita in ꝓposito ē dōz. ¶ Ad tertiū argumentū: dico sīlr ꝙ nō valet ꝯña. ⁊ cū dr̃: ꝙ a simili bñ valet: dico ꝙ nō ē similitudo. q: ꝯñs vni⁹ ꝯñe significat cathegorice solū: ⁊ aliud ypothetice. vnde si hec. oīs homo currit. significaret ꝙ oīs homo currit: ⁊ ꝙ de⁹ nō est. ista ꝯña tūc non valeret. h̃ currit. ⁊ hoc ē oīs hō. g̊ oīs homo currit, ꝓpter cām dictā. q: ꝯñs significar3 ypothetice. ¶ Ad ꝯ̄firmationez admisso casu vt p:i⁹ dico ꝙ ꝯña non valet. ⁊ ad regulam a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad suā vl'em: dico ꝙ nō arguit̃ cū debito medio qḋ deberet esse tale. iste sūt oēs ꝓpōnes vniuersales. ⁊. a. ē vex̃: qḋ certe negat̃. vñ nec ista ꝯña valeret. iste homo currit: ⁊ ille homo currit. ⁊ isti sūt oēs homines. ergo oīs homo currit. dato ꝙ ꝯñs significaret ypothetice vt p:i⁹. s3 o3 addere altera ptē significati. v3. ⁊ null⁹ de⁹ ē. q̄ addito ꝯña est bona. s3 añs ē falsū. ⁊ si q̄ratur de ꝯ̄dictoria: dr̃ ꝙ ē hec. nō oīs ꝓpositio vniuersalis ē falsa significans disiūctiue mō opposito de. a. Eodez mō ē dōm ḋ istis vniuersalib⁹. Oīs ꝓpō vl'is significat aliter q̄̄z ē. Nulla ꝓpō vniuersalis est v̄a. ⁊ nll'a ꝓ:ꝓpō vniuersalis ē ꝯ̄cedēda.

Capi. quintum.

e Xclusiua insolubilis ꝯsimiles continet difficultates: vt pono ꝙ sor. ⁊ tu sitis omnes loquentes. ⁊ dicat sor. de⁹ est. ⁊ tu dicas. tm̃ sor. dicit verum. ⁊ sit. a. ⁊ nullam aliam: ⁊ significet sicut termini p:etendunt p:ecise. Isto posito quero: vtrum. a. sit verum vel falsum: si verum. ergo significat p:ecise sicut est. sed. a. significat p:ecise ꝙ tantum sor. dicit verum. ergo tu non dicis verū. ⁊ tu dicis. a. ergo. a. n on est verum. Si dicit̃ ꝙ. a. est falsū. ergo significat aliter q̄̄z est. s3. a. significat p:ecise ꝙ tantum sor. dic̃ verum. ergo non ita est ꝙ tantum sor. dicit verum. sed tu ⁊ sor. estis oēs loquētes. g̊ tu dicis verum: ⁊ non dicis nisi. a. g̊. a. est vex̃: ⁊ ita habetur contradictio. ¶ Respondet̃ non admittendo casum. q: ex eo o:iginatur īsolubile simpliciter. si tamē nō ponit̃ p̃cise: admitto casū ⁊ dico. a. eē falsum. ⁊ tūc ad argumentū. a. significat aliter: q̄̄z ē ꝯcedendo. sed. a. significat p:ecise ꝙ tantū sor. dicit vex̃. ergo ⁊c. nego mino:ē. quia repugnat casui. Et si dicit̃. qd ergo ꝙ aliud significat: Dico ꝙ. a. significat ꝙ tantū sor. dicit verum. ⁊ ꝙ. a. est verum. nec ratione p:imi significati ē. a. falsum. q: verum ē tantum sor. dicere falsū. sed ratione secundi significati: quia ꝯ̄ceditur. a. esse falsum. ¶ Contra responsionem arguitur. Omne dicens verum ē so:tes. ergo tm̃ so:. dicit verum: ista ꝯsequentia ē bona ab vniuersali ad suaz exclusiuā de terminis transpositis. ⁊ añs ē verum. g̊ ⁊ ꝯsequens. ⁊ ꝯñs est. a. ergo. a. est vex̃: ꝙ añs sit vex̃ ꝓbatur. nam dicens vex̃ est so:. ⁊ nihil ē dicens vex̃ quin illud sit so:. ergo omne dicens verum est so:. p3 ꝯ̄sequentia ab exponentib⁹ ad expositum.

¶ Secundo arguitur. nihil p̄ter so:. dic̃ vex̃. ergo tm̃ so:. dicit vex̃. ista ꝯña ē bona: ⁊ añs ē vex̃. ergo ⁊ ꝯsequēs. ꝙ antecedens sit verum p3 per exponentes.

¶ Tertio arguit̃. so:. dicit vex̃. ⁊ nihil nō so:. dicit vex̃. ergo tantum sor. dicit verū ista ꝯsequentia ē bona ab exponentib⁹ ad expositū. ⁊ antecedens est vex̃. ergo ⁊ ꝯ̄sequens. sed ꝯsequens est. a. g̊. a. est vex̃.

¶ Ad hec oīa pōt simul rñderi ꝙ nunq̄̄z ꝯñs illatū est. a. nec ꝯuertibile cū. a. s3 solum simile. a. sed si ponatur cum toto cāu ꝙ sit. a. vel ꝯuertibile cū. a. tūc respondetur ꝯcedendo oēs ꝯñas factas: negando tamen illas esse bonas. Ad p:imaz ergo cum dr̃ ꝙ ibi arguit̃ ab vniuersali ad suaz exclusiuam. nego. quia vniuersalis significat cathego:ice: et exclusiua ypothetice quia est insolubilis. Et si queritur ḋ sua exclusiua dicatur ꝙ est vna similis illi ꝓlata a so:. que non est insolubilis. videlicet. tantum so:. dicit verum. ¶ Et ad aliam dicitur ꝙ etiam non valet: nec illa est exclusiua dicte exceptiue. sed illa quā nominaui modo.

Et ad tertiã dr̃:ꝙ nõ arguit̃ ab ex ponẽ
tibꝰ ad expositũ.q꞉ iſta excluſiua nõ ẽ ex/
ponibilis:exquo ypothetice ſignificat. vñ
ſi iſta.tm̃ hõ ẽ riſibilis.ſignificaret ꝑncipa
liter:ꝙ tm̃ hõ ẽ riſibilis:⁊ ꝙ nullꝰ deꝰ eſt:
tũc nõ valeret aliqua iſtaꝝ ꝯñaꝝ. Omne
riſibile ẽ homo.ergo tantum hõ eſt riſibil'.
Nihil ꝑter hoiem ẽ riſibile.ergo tãtuꝫ hõ
eſt riſibilis. Itẽ:homo ẽ riſibilis:⁊ nihil ñ
hõ ẽ riſibile .ergo tantũ hõ ẽ riſibil'. Eodẽ
mõ ẽ dõ. ad iſtaſ excluſiuas:tm̃ excluſiua
ẽ fᵃ.tm̃ eecluſiua ñ ẽ vã.dato ꝙ vna iſtarũ
ſit ois excluſiua. qõ bñ admittit̃. q꞉ nõ po
nitur ꝑciſe.⁊ ita reſpõdet̃ vt priꝰ ad argu
menta ꝓbãtia aliquã iſtaꝝ eſſe verã. De
exceptiuis vero idẽ eſt iudiciũ: vt in caſu
priori. Nihil ꝑter ſor.dicit veꝝ. Nulla ꝓ
põ ꝑter exceptiuã eſt falſa. Omnis excep
tiua preter iſtam eſt vera:demonſtrata ſe
ipſa.quare ⁊c.

Capi.sextum:

Sequit̃ dicere de iſolubili ypothe
tico:Et ꝑmo de copulatiua. ꝓ cꝰ
declaratõe pono aliquas reglãs.:
Prima eſt iſta. Inſolubiie copulatiuũ
cuiꝰ vna pars ẽ necia ꝑ ſe ſi eidẽ i caſu ad
dũtur oẽs cõditiones cũ nota excluſionis:
ſit inſolubile ſimpl'r:⁊ nõ admittendꝰ ẽ ca/
ſus. v̇.g.pono ꝙ illa copulatiua deꝰ eſt.⁊
nulla copulatiua ẽ vera.q̃ ſit.a.ſit ois co/
pulatiua ſignificans preciſe ſicut termini
pretendñt.iſto poſito ⁊ admiſſo.q̃ro vtrũ
.a.ſit veꝝ:ſi dr̃ ꝙ ſic. ergo ſecũda pars ẽ
vera.ſed ſcõa pars ſignificat ꝑciſe ꝙ nul
la copᵃ ẽ vã.g̊ nᵃ ꝯpl'atia ẽ vã.g̊.a.ñ ẽ veꝝ
Si dr̃ ꝙ.a.ẽ falſum.ergo altera pars eſt
falſa.ſꝫ nõ ꝑma.g̊ ſcõa.tũc ſic.ſcõ a ps eſt
falſa.g̊ ſignificat aliter q̃ꝫ ẽ.ſꝫ ipſa ſignifi/
cat ꝑciſe:ꝙ nulla copulatiua ẽ vera.g̊ nõ
ẽ ita ꝙ nulla copulatiua ẽ vera.⁊.a.ẽ ois
copulatiua.ergo.a.ẽ veꝝ. ¶ Secũda re
gula eſt iſta. Inſolubile copulatiuũ: cuiꝰ
vna ps ẽ impoſſibilis: vl'ꝯtingens addẽ/
do eidẽ omnes ꝯditiones cũ nota excluſio
nis ſit inſolubile ſm quid.⁊ admittendus
ẽ caſus. v̇.g.pono ꝙ iſta copulatiua tu es
homo:⁊ nulla copulatĩa ẽ vera.que ſit.a.
ſit ois ꝓpõ copulatiua ſignificans ꝑciſe ſi
cut termini pretendunt.iſto poſito ⁊ ad/
miſſo:quero vtrũ.a.ſit veꝝ:ſi dr̃ ꝙ ſic.er/
go ſcõa pars ẽ vera:⁊ ipſa ſignificat preci
ſe ꝙ nulla copulatiua ẽ vera.ergo ita ẽ ꝙ
nulla copulatiua ẽ vera.ergo.a.non ẽ ve/
rum. Si dicit̃:ꝙ.a.eſt fl'm.ergo altera pſ
eſt falſa.⁊ nõ ꝑma.g̊ ſcõa.tũc arguit̃ ſic.
ſecunda pars ẽ falſa.ergo ſignificat alr̃ q̃ꝫ
ẽ:ſed ipſa ſignificat preciſe. ꝙ nulla copu
latiua eſt vera.ergo non ita ẽ ꝙ nulla co/
pulatiua eſt vera.⁊.a.eſt ois copulatiua.
ergo.a.eſt veruꝫ. Et ita videt̃ ſeq ꝯtradi
ctio i iſto caſu ſicut in priori.⁊ per ꝯſequẽſ
ꝙ ſecũda regula nõ eſt vera. Reſpõde
tur admittendo poſitum.⁊ dicit̃ ꝙ.a. eſt
falſum.⁊ tunc ꝯſequenter oꝫ dicere ꝙ pri
ma pars eſt falſa.⁊ ſecunda vera. ⁊ ſi ar/
guitur ſic.tu es homo.⁊ prima pars ſic ꝑ
ciſe ſignificat.ergo ipſa eſt vera .negatur
prima parſ añtis.q꞉ repugnat caſui ⁊ vni
caſui ꝯceſſo. Sequit̃ enim. prima pars ẽ
falſa.⁊ ipſa ſignificat preciſe te eſſe homi
neꝫ.ergo tu non es homo. Eodem mõ rñ
detur ſi vna pars eſſet ipoſſibilis. vt ho/
mo eſt aſinꝰ.⁊ iſta copulatiua eſt falſa.
¶ Tertia regula eſt iſta. Omne inſolubi/
le copulatiuũ ſit inſolubile ſm quid addẽ
dõ eidem omnes cõditiones ꝑter notam
excluſionis.⁊ admittẽdꝰ eſt caſus. vt po
no ꝙ iſta ſit ois copulatiua. deꝰ eſt. ⁊ nul
la copulatiua eſt vera ſignificãs:ſicut ter
mini pretendunt q̃ ſit.a.iſto poſito: dicit̃
ꝙ.a.eſt falſum:nõ q̃dem ꝓ ꝑma parte: ſꝫ
ꝓ ſecunda.⁊ ſi arguit̃ ſic.ſecũda pars eſt
falſa.ergo ſignificat aliter q̃ꝫ eſt.ꝯcedo:ſꝫ
ipſa ſignificat preciſe ꝙ nulla copulatiua
eſt vera.ergo non eſt ita ꝙ nulla copuᵃ ẽ
vera.nego minorem.ex eo ꝙ illa ſecunda
pars ſignificat copulatiue:ꝙ nulla copu/
latiua ẽ vera.⁊ ꝙ.a.ẽ verũ.⁊ ꝓpterea.a.
ſinnificat tria ſignificata copulatiue. vꝫ.
ꝙ deus eſt.⁊ ꝙ nulla copulatiua eſt vera.
⁊ ꝙ.a.eſt verum. Et nõ dicit̃.a.falſuꝫ ꝑp
primum ſignificatũ aut ſcõm:ſꝫ ꝑp tertiũ.
Eodem mõ dicit̃ ad illud iſolubile.tu es.
⁊ iſta copulatiua ñ eſt vera:ponẽdo caſuꝫ
priorem. ¶ Ex prima regula ſequitur: ꝙ
ſi ponitur hanc.deus eſt.vel quãcunque
aliam:eſſe omnem ꝓpõnem:⁊ ſignificare
preciſe deum eſſe: vel qõcunqꝫ per ſe ne

cessariū. ⁊ ꝙ hoc ē falsū: demōstrando illā ꝓpōnem. nō admittendus ē casus. qꝛ seqtur ꝯdictio. Ex secūda regula seqtur: ꝙ si ponit̄ istā. deus ē. vel quācunqꝫ aliā: eē oēm ꝓpōnem. ⁊ significare precise hoiem esse asinum vel te esse. ⁊ qꝺ hoc ē falsū demōstrando eandē ꝓpōnem admittēdus ē casus. ⁊ dicitur illā esse falsaꝫ. deus ē. ❡ Ex tertia regula seqtur: ꝙ si ponit̄ istā. deus ē. vel quācunqꝫ aliā eē oēm ꝓpōnem. ⁊ significare sicut placet. ⁊ ꝙ hoc ē falsū: non ponendo precise: admittendus ē casus. ⁊ dicitur istam esse falsam. quare ⁊c.

Capi. septimum.

Estat dicere ꝯñter de insolubili disiunctiuo. pro cuius insolubilis declaratiōe. sit hec prima regula. Insolubile disiunctiuū: cuius vna pars ē impossibilis per se: fit insolubile simplr. si eidē in casu addūtur oēs ꝯditōes cū nota exclusionis ver. g. posito ꝙ illa disiūctiua: q̄ sit. a. nullus deus est. vel nulla disiūctiua ē vera. sit ois disiunctiua significans precise sic termini pretendūt. isto posito ⁊ admisso. q̄ro vtrū. a. sit verū: si dr̄ ꝙ sic. ergo altera pars ē vera: ⁊ nō pma. ergo scd̄a. tūc arguit̄ sic. secūda ps ē vera. ergo significat p̄cise ⁊ p̄ncipaliter sicut ē. sed secunda ps significat p̄cise ꝙ nulla disiūctiua ē vā. ergo ita ē ꝙ nulla disiūctiua ē vera. ⁊ p ꝯñs. a. nō ē verū. Si dr̄ ꝙ. a. ē falsum. ergo scd̄a pars ē falsa. sꝫ ipsa significat precise ꝙ nulla disiūctiua ē vera. ergo nō ē ita ꝙ nulla disiunctiua est vera. ⁊. a. ē ois disiunctiua. ergo. a. est verū. ❡ Preterea dicit̄ ꝙ. a. in casu isto est insolubile simpliciter. iō non admittendus ē casus: qꝛ implicat ꝯdictionem. ❡ Secūda regula ē ista. Insolubile disiunctiuū apparens. cuius vna ps est ꝯtingens falsa: fit isolubile s̄m qd: eidē addendo in casu oēs ꝯditiōes cū nota exclusiōis. v. g. pono tibi istā. tu non es hō. vel nulla disiūctiua est vera: que sit. a. ⁊ sit ois disiūctiua: significans p̄cise sic termini p̄tendūt. isto posito ⁊ admisso. quero vtrū. a. sit verū: si dicitur ꝙ sic. ergo vna pars est vera: non pma. ergo scd̄a. tūc arguit̄ sic. scd̄a ps est vera. ergo significat p̄cise sic ē. sed ipsa significat p̄cise ꝙ nulla disiunctiua est vera. ergo ita ē ꝙ nulla disiunctiua est vera. ergo. a. nō ē verum. Si dr̄ ꝙ. a. est falsum. ergo scd̄a pars ē falsa. sed ipsa significat p̄cise ꝙ nulla disiunctiua est vera. ergo nō est ita ꝙ nulla disiūctiua ē vera. ergo aliqua disiunctiua ē vera. ⁊. a. est ois disiunctiua. ergo. a. est verū. ⁊ ita vt apparet seqtur ꝯdictio i isto casu sicut in pmo. ⁊ p ꝯñs regula nō ē vera. ❡ Rn̄det ꝯcedendo regulā: ⁊ admittēdo casuꝫ. ⁊ dr̄ ꝙ. a. est verū. ⁊ tūc qn̄ dr̄ nō pma ps est vera. ergo scd̄a. dico ꝙ pma pars ē vera. qꝛ ipsam eē vera seqtur ex casu. ⁊ secunda est falsa. ⁊ ex hoc nō ꝯcludit̄ incōueniens. Uerūtamē hmōi disiunctiua nō ē insolubilis nisi apparēter: vt dicebat̄ in regula. qꝛ oē insolubile est falsum. ⁊. a. ē verū. ergo. a. nō ē insolubile. ❡ Tertia regula. Oē insolubile disiunctiuū fit isolubile s̄m qd. eideꝫ addendo in casu oēs ꝯditiones preter notā exclusiōis. ver. g. posito ꝙ ista disiunctiua. homo ē asinus vel ista disiunctiua est falsa. que sit. a. sit ois disiunctiua significans sicut termini p̄tendūt: admittit̄ casus: q̄ admisso: dico ꝙ. a. est falsū. ⁊ secūda ps significat aliter q̄ꝫ ē. sed nego ꝙ ipa significet p̄cise ꝙ ista disiūctiua ē falsa. imo etiā significat alr̄. s. ꝙ. a. ē verū. Eodē mō diceret̄ si poneret̄ ꝙ ista. tu nō es hō: vel ista disiunctiua nō ē vera: eēt ois disiūctiua ⁊ significaret sicut termini p̄tendūt.

❡ Notāduꝫ ꝙ nulla disiūctiua ē isolubil̄: cuius altera pars est vera. nec fieret insolubilis positis illis ꝯditōibus sepius noiatis. vt deus est. vel ois disiūctiua ē falsa. tu es homo: vel ista disiūctiua ē falsa. vn̄ ponēdo casum quecūqꝫ noiatū: admitteret̄ ille. et ꝯcederet̄ q̄libꝫ illaꝝ disiūctiuaꝝ ꝓpter veritatē pme partis. ❡ Cōtra istā rn̄sionem arguit̄ sic. Omne. a. ē falsuꝫ. sꝫ oē. a. ē ista disiūctiua. ergo illa disiunctiua ē falsa. tꝫ ꝯña qꝛ syllo i pmo tertie figure. ⁊ añs est verū. ergo ⁊ ꝯñs. sed ꝯñs ē scd̄a pars disiūctiue. ergo ipsa est vera. ⁊ per ꝯñs. a. est verū. ❡ Secundo arguit̄ sic. oppositū. a. est falsum. ergo. a. est verū. añs pbat̄. Nā hoc ē falsuꝫ. nullus homo ē asinus. ⁊ ista disiunctiua non est falsa. ⁊ hoc ē oppositū. a. ergo oppositū. a. est falsū. ꝯña tꝫ cū minori. ⁊ maiorē probo. Nā ipa ē vna copulatiua cuius secunda

pars ē falsa. q2 iam ↄcessum ē ꝙ. a. est falsum. ¶ Ad primū dicit̃ ↄcedendo ↄñam. ⁊ negādo ipsam eē bonā. ⁊ cū dr̃ ꝙ ē syllogismus i pmo tertie figure. nego. q2 ↄcl'io ypothetice significat. qualr̃ nō ↄtingit cōclusioni alic⁹ boni syllogismi. ¶ Ad scđm dr̃ ꝙ oppositū. a. non ē illud. ſ3 h. nihil qđ ē homo ē asin⁹. ⁊ non ista disiūctiua ē falsa. cui⁹ scđa pars significat duob⁹ modis: sicut suū ↄ̃dictoriū. ¶ Hec argumēta poterant applicari capl'o isolubiliū copulatiuax: sed totiens ē inutile replicare. Ex prima regula seqtur: ꝙ si poneret̃ hanc. homo ē asinus. vel quācūq3 aliā ꝑpōnem significare p̃cise: ꝙ homo ē asin⁹. vl' ꝙ nª ꝑpō ē vera. nō eēt admittendus casus. q2 sequeret̃ ↄ̃dictio. ¶ Ex scđa regula seqt̃. ꝙ si poneretur hāc. hō ē asin⁹. eē oēm ꝑpōnem ⁊ significare p̃cise te nō eē. vel ꝙ nulla ꝑpō est vera. admitteret̃ casus. ⁊ diceretur istam esse verā. homo ē asin⁹.

¶ Ex tertia regula seqtur. ꝙ si poneretur istā. homo ē hō. eē oēm ꝑpōnem ⁊ significare hoiem esse asinū: ꝙ nulla ꝑpō ē vera nō ponendo p̃cise: deberet admitti casus ⁊ cōsequenter dici ꝙ ista ē falsa. homo est asinus. quare ⁊c.

Capi. octauum.

Vltimo q̃dam declaro isolubilia: q̃ isolubilia non apparēt. vt sor. non hēbit denariū. pla. non pertransibit pontē. Et pono ꝙ oē dicens vex habebit denariū. ⁊ solū tale. ⁊ ꝙ tu dicas istā ꝑpōnem: ⁊ nullā aliā: q̃ sit. a. ego non hēo denariū: significantē p̃cise sicut termini p̃tendūt. Isto posito: q̃ro vtrū habebis denariū vel non: Si dr̃ ꝙ tu habebis denariū. ⁊ ois q hēbit denariū dic̃ vex. g̃ tu dicis vex: ⁊ non dicis nisi. a. g̃. a. est vex. et tūc sic. a. est vex. ⁊ significat p̃cise ꝙ tu nō habebis denariū. g̃ tu non habebis denariū: qđ est ↄ̃dictoriū prius ↄcessi. Si autem dicitur: ꝙ tu non habebis denariu3. ergo tu non dicis verum: ⁊ non dicis nisi. a. ergo. a. non est vex. tūc sic. a. non ē verum. ⁊. a. significat precise ꝙ tu non habebis denarium. ergo non erit ita ꝙ nō habebis denariū. ergo tu habebis d̃nariū. ⁊ ita sequitur ↄ̃dictio. ¶ Silr̃ pōt argui in principio q̃rendo: vtrū. a. sit vex vel f'lm. quēadmodum i aliis isolubilib⁹ querebatur. Propterea nō admittit̃ casus. q2 ex eo originem trahit insolubile simpliciter. Si tamen in casu non ponitur dictio exclusiua. admitto casum. ⁊ dico ꝙ tu nō habis denarium. ⁊ ꝙ. a. non ē vex. ſ3 tūc ad argumentū. a. non ē vex. sed. a. significat p̃cise ꝙ tu non habebis denariū. ergo non est ita ꝙ tu non habebis denarium. nego minorem. qm̃. a. significat ꝙ tu non habebis denarium. ⁊ ꝙ. a. est verum. ⁊ non ratione primi significati. a. est falsum. ſ3 ratione secundi. Veruntamen si fieret ↄsequentia non ponendo precise in minori: negarem ↄsequentiam. ¶ Eodem modo respondetur ad casum de ponte ꝙ quādo ponitur ꝙ omne dicens verum pertransibit pontem. ⁊ solum tale. ⁊ sor. qui sit omnis sor. dicat illam propōnem ⁊ nullā aliā sor. non pertransibit pontem: significantē precise sicut termini pretendunt: non admittitur casus. Si tamen remoueret̃ dictio exclusiua: admittatur. ⁊ dicatur cōsequenter ꝙ sor. non pertransibit pontem. ⁊ ꝙ. a. est falsum. ¶ Contra istam responsionem arguitur sic. nullum dicens falsu3 pertransibit pontem. sed sor. dicit falsu3. ergo sor. non pertransibit pontem. consequentia bona. quia est syllogismus i quarto prime figure. ⁊ antecedens verum. ergo ⁊ ↄsequens. ⁊ consequens ē. a. g̃. a. est vex. ¶ Scđo arguit̃ sic. Contradictoriū. a. est falsum. ergo. a. est vex. antecedens ꝓbatur. qm̃ hoc est falsū. sor. pertransibit pontem. ⁊ hoc est ↄ̃dictoriū eius. ergo ⁊c. prima pars antecedentis ꝓbat̃. nam sor. dicit falsum. ergo non pertrāsibit ponte3. ⁊ ista ꝑpositio. sor. pertransibit pontem. significat precise ꝙ sor. pertransibit pontē. ergo est falsa. ¶ Ad primum respōdetur concedendo consequentiā ⁊ negādo ipsa3 esse bonam. nec est syllogismus in quarto prime figure. q2 ↄsequens significat ypothetice copulatiue. ⁊ hoc supposito ꝙ cōclusio sit. a. vel ↄuertibilis cū. a. ¶ Ad secūdum dr̃: ꝙ assignatū non ē ↄtradictoriū. a. sed istud. non sor. nō ꝑtransibit pontē. significans disiūctiue modo opposito ad. a. sicut sepissime est recitatū. ¶ Iam arguo ↄtra totum fundamentū insolubiliū.

pbando q non quodlz insolubile fm qd: significat copulatiue mo dicto. qr tunc qolibet isolubile foret ipossile simpliciter. consequens falsum. qr isolubile e pcedendu i casu. vt patuit. et nullu ipossibile simplr e pcedendu infra tps obligationis. ergo rc. Et q illud sequatur pbatur. Naz qolibet talem solubile significat copulatiue ipossibile simpliciter. et hoc precise et principaliter. ergo quodlibet insolubile fm quid: e impossibile simpliciter. pna tz. et ans probo: sumendo hoc insolubile. hoc est falsu. significat enim q hoc est falsum: et q hoc est verum. sed q hoc sit falsu et hoc sit verum est impossibile simpliciter. ergo rc. Hoc argumentum est difficile valde. sed tamen breuiter solueretur nunqz concedendo insolubile: sicut alias non concedebaz ipsum. et tunc dicebam. q qolibet insolubile est propositio impossibilis simpliciter. et ita non procederet argumentum. Veru tamen qr concessi insolubile propositum. et negaui ipsum esse verum: non possez dicere bene respondendo ipsum esse impossibile simpliciter: sed solu possibile. Et tunc ad argumentum. suum significatu pncipale e impossibile. ergo insolubile e impossibile. non valet argumentu. ¶ Pro quo est notandum q insolubile hz duo significata. vnu adequatum: et aliud principale. Adequatum significatum e significatum cathegoricum simile dicto insolubilis. Unde significatum adequatum illius sor. dicit falsum: est istud Sor. dicere falsum. vel q sor. dicit falsum. Principale aut significatum e significatum ypotheticum. vt sortem dicere falsum. et istam propositionem esse veram. Dico ergo q penes aliud attenditur possibilitas insolubilis. et penes aliud sua falsitas. Possibilitas nanqz attenditur penes possibilitatez significati adequati. Et ipsius falsitas penes falsitatem significati principalis. hec ergo est possibilis. Omnis propositio est falsa. quia possibile est omnem propositionem esse falsam. sed ipsa est falsa. qr suuz significatum principale est falsum. s. oem propositionem esse falsam. et illam esse veram. Tamen extra materiam insolubilum penes idem attenditur possibilitas: veritas: vel falsitas propositionis. quia penes significatu adequatu. ¶ Notandu: q non qcuqz hic locutus sum: seu in ceteris tractatibus: ea dixi fm intentionem propriam: sz partim etiam secundum intentionem aliorum doctoruz. vt iuuenes incipientes facilius introducantur.

¶ Explicit sextus tractatus qui insolubilium materiam cotinet. Et incipit tractatus obiectionu contra primum tractatuz.

Capi. primum.

Vt summularuz notitia ad memoriam reducatur ponende sunt quedaz obiectiones cotra quasdam regulas vel diffinitiones: quibus solutis relucentia hebatur. Primo nanqz arguitur contra diffinitionem propositionis i qua dicebatur. Propositio est oratio indicatiua verum vel falsam significans. contra quam diffinitionem sic arguitur. hec oratio: antichristus esset albus: est propositio: et tamen no est oratio indicatiua. ergo diffinitio ppositionis no est sufficiens. consequentia tenet cum minori. et maiorem probo. Nam quodlibet antecedens alicuius conditionalis est propositio. sed antichristus esset albus. est antecedes alicuius conditionalis. ergo est propositio. patz consequentia quia e syll's in tertio pme figure. et maior etiam patet. quia conditionalis est illa in qua coniunguntur plures propositiones cathegorice mediante nota conditionis et minor e pbo. qm ans hus pditionalis. si antixps essz albus antixps eet coloratus. e illa oratio. antixps eet albus. ¶ Rndet pcedendo diffinitione ppnis. et nego q ista oratio antixps eet albus: sit ppo. et tuc ad argumentu. nego ista maiore. oe ans alicuius conditionalis e ppo. et qn hoc pbat p diffinitione pditoalis dndo: q pditoalis e illa i qua piungunt plures cathegorice rc. Dr q ista diffinitio e falsa d virtute smonis: sz intelligitur sic. pditionalis e illa in qua coniunguntur plures cathegorice. aut plures orationes se habetes per modu cathegorice sz iam ipposito no coniunguntur plures

cathegoꝛice in illa ꝯditiōali. sed pl'es oꝛa
tiones se habentes per modū cathegoꝛi-
ce. vñ ista orō. ātirps eēt alb⁹: nō ē cathe-
goꝛica. sed se hñs per modū cathegoꝛi ce
q꞉ hꝫ suas ꝑtes ꝑncipales ꝑ modū subie-
cti: ꝑdicati: ⁊ copule. Scd̃o arguit̃ ꝯtra
regulā ꝓpōnis vl'is in qua dr̃: ꝙ ꝓpō vl'is
ē illa in qua subiicit̃ termin⁹ cōis sig̊ vl'i
determinat⁹. Nā ista ꝓpō. nō quilibꝫ hō
currit: nō est ꝓpō vl'is. ⁊ tñ in ea subiicit̃
termin⁹ cōis signo vl'i determinat⁹. g̊ re-
gula falsa. ꝯña tꝫ. ⁊ ꝑma pars añtis ꝓbat̃.
qm̄ ista: nō q̄libꝫ hō currit: equalet isti in
figura. aliq̄s hō nō currit. q꞉ negatio ꝑpo
sita facit eq̄polere suo ꝯ̃dictoꝛio. sed illa.
aliq̄s hō nō currit: non ē ꝓpō vl'is. ergo
nec illa. nō quilꝫ homo currit. scd̃a pars
añtis ꝓbat̃. Nam omne adiectiū alic⁹ sub
stantiui ē determinatio ei⁹. sꝫ ly q̄libꝫ ē ad
iectiuū isti⁹ termini: hō: g̊ est determinatō
ei⁹. ⁊ per ꝯñs ly. hō. determinat̃ sig̊ vl'i.
qd̃ erat ꝓbandū. ¶ Respōdet̃ ꝙ argumē
tum verbaliter ꝯcludit. sed nō ꝯtra intel-
lectum regule: qui ē iste. Ꝓpō vl'is est
illa: in qua subiicit̃ termin⁹ cōis signo vni
uersali distributiue mobiliter determina-
tus. Sed iam in ꝓposito subm ꝓpōnis as
signate: determinat̃ signo vl'i nō distributi
ue: sed solū adiectiue: ⁊ ita argumentum
non ꝓcedit ¶ Tertio arguit̃ ꝯtra regulaꝫ
ꝓpōnis particularis: i qua dicit̃. Ꝓpō
particularis ē illa in qua subiicit̃ termin⁹
cōis signo particulari determiāt⁹. nā ista.
non aliq̄s hō nō currit. non ē ꝓpō parttcu
laris. ⁊ tñ in ea subiicit̃ termin⁹ cōis signo
particulari determinat⁹, ergo regula f'la.
ꝯña tꝫ cū maioꝛi. q꞉ equalet isti i figura: q
libꝫ hō currit. q̃ nō ē particularis. minoꝛ ꝓ
bat̃. nā oē adiectiuū alic⁹ substātiui est de
terminatio eiusdē. sꝫ ly. aliq̄s. ē adiectiuū
illius termini: hō: g̊ est determinatio ip̄i⁹.
g̊ ly. hō. determinat̃ signo particulari. qd̃
erat ꝓbādū. Dicit̃ ꝙ nō arguit̃ ꝯ̃ intelle
ctū regule: q꞉ regula sic itelligit̃. Ꝓpō
ꝑticularis ē illa i qua subiicit̃ termin⁹ cō-
munis solo signo ꝑticulari determinatus
sed iam i pꝛoposito subiicit̃ termin⁹ cōis
determinatus signo particulari adiectie.
⁊ etiā distributiue. ⁊ per ꝯñs nō determi-
natur solo signo particulari. ¶ Quarto
arguit̃ ꝯtra regulā ꝓpōnis indefinite que
erat talis ꝓpō indefinita ē illa i qua subii-
citur termin⁹ cōis sine signo. Pono enim
ꝙ. a. sit ꝑiacēs illi⁹ vl'is. oīs homo currit.
vꝫ. hō currit. ⁊ arguo sic. a. ē ꝓpō indefi-
nita. ⁊ tñ i ea subiicit̃ termin⁹ cōis mediā-
te signo. g̊ regula falsa. ꝯña tenet cū maio
ri: ⁊ minoꝛē ꝓbo. Nā idē est subm. a. ⁊ sue
vl'is. sꝫ subiectum. a. subiicit̃ mediāte si-
gno. g̊ subm vl'is. a. subiicit̃ mediāte sig̊.
qd̃ erat ꝓbandū. Dicit̃ ꝙ nō arguit̃ ꝯtra
itellectū regule que sic itelligit̃. ꝓpō inde
finita ē illa i qua subiicit̃ termin⁹ cōis sine
signo: qd̃ sit aliq̄d illius. mō ad ꝓpositū: lꝫ
subiectū. a. subiiciat̃ mediāte signo: nō ta-
men mediāte signo exīstēte aliq̄d illi⁹. a.
qm̄ signū vl'e nō ē pars sue ꝑiacentis. sꝫ
ꝓpōnis vl'is: c⁹ ꝑiacens ē pars. ¶ Quin
to arguit̃ ꝯtra regulā ꝓpōnis singularis q̃
erat ista. ꝓpō singularis ē illa: i qua subii
citur termin⁹ discret⁹ vel termin⁹ cōis cū
ꝓnoīe demōstratiuo. Contra arguit̃ sic.
ista ꝓpositō: oēs isti currūt: nō ē ꝓpō singu
laris. ⁊ tñ i ea subiicitur termin⁹ discret⁹.
g̊. ꝯña tꝫ cū maioꝛi. q꞉ frustra adderet̃ si
gnum vl'e. ⁊ minoꝛ pꝫ. Nā oē ꝓnomen de-
mōstratiuū ē termi⁹ discret⁹. sed subꝫ 3e ꝓ
pōnis assignate est ꝓnomen demonstrati-
uum. g̊ ē termin⁹ discretus. ¶ Rñdet̃: ꝙ
q̃libet istaruꝫ. Oēs isti currūt: Uterqꝫ isto
rū mouet̃: ē ꝓpō vl'is: ⁊ nego ꝙ ibi subiici
atur termin⁹ discretus. Et tūc ad argu-
mentū. oē ꝓnomē demonstratiuū ē termi-
nus discretus: veꝝ ē singularis numeri.
sed nō pluralis. vñ terminū discretuꝫ vo
co illū qui nō pōt simul ꝯpetere nisi vni.
vt iste: ista: istud: hic: hec: hoc. Et termi-
num cōem voco illū: q simul pōt ꝯpetere
pluribus. vt ly. homo. ly. animal. ⁊ ꝓno-
mina demonstratiua pluralis numeri. vꝫ
isti: istoꝛum: ⁊ huius. ¶ Sexto arguitur
contra regulas affirmatiue ⁊ negatiue ꝓ-
positionum: que fuerunt iste. ꝓpō affirma
tiua ē illa in qua verbum pꝛincipale affir
matur. Et ꝓpō negatiua ē illa in qua ver
bum pꝛincipale negatur. Naꝫ pꝛeiacens
illius vl'is negatiue. nullus homo currit.
ē affirmatiua: ⁊ tamen in ea verbū pꝛinci-

pale negaꝛ.ᵍ reglꝰe flꝰe.ꝯña tȝ cũ maiori. qm̃ hec. homo currit.⁊ quelȝ sibi ꝯsilꝰis ē affirmatiua.⁊ minorē ꝓbo. Nã ideȝ ē verbũ vtriusqȝ.s. vlꝰis negatiue ⁊ sue preiacētis.sȝ verbũ ꝑncipale vlꝰis negatiue negatur.ᵍ verbũ ꝑncipale p̃iacētis negaꝛ. Dr̃ ꝙ argumentũ ꝓcedit verbalꝛ ꝯ̈ regulam. sȝ nõ ꝯ̈ itellectũ eiꝰ. Intelligiꝛ nãqȝ sic regula ꝓpõnis negatiue. Propõ negatiua ē illa in qua verbũ ꝑncipale negaꝛ ꝑ negnē exñteȝ aliqd illiꝰ:mõ lȝ illiꝰ p̃iacētis. verbũ ꝑncipale negeꝛ:nõ tñ per negnem exñtem aliqd istius.hõ currit:sȝ illius. nullꝰ homo currit.quare ⁊c.

Capi.secundum.

i ¶ n materia eqpollentiaꝝ seu ꝓpõnum exñtium in figura ponebanꝛ alique regule:quaꝝ p̃ma erat ista Duo ꝯ̈ria non p̃nt simul eē vera.ꝯ̈ quã regulã arguiꝛ sic. Ista sunt silꝰ vera.qlibȝ homo aial est.⁊ qlȝ homo aial non est.⁊ h̃ sunt duo ꝯ̈ria.ᵍ duo ꝯ̈ria sunt simul vera. tȝ ꝯña.⁊ ꝓbaꝛ p̃ma pars añtis. Nã ista est vera:qlibet homo aial est. vt pȝ per suas exponentes. Et ꝙ altera sit vera ꝓbatur. Iste homo aial non ē. ⁊ iste hõ aial non ē ⁊ sic de singulis.⁊ isti sunt oēs hoies masculi.ᵍ quilibet homo aial non est.tȝ ꝯña a singularibus sufficiēter enũeratis ad suaȝ vlēm.⁊ quelibet singularis añtis ꝓbatur isto modo.iste homo asinus non est. ⁊ ois asinus est animal.ᵍ iste homo aial non ē. tȝ ꝯña ab inferiori ad suũ superiꝰ negatione postposita ⁊ cũ debito medio. Sȝ scõa pars añtis ꝓbaꝛ. Nã vniuersalis affirmatiua ⁊ vniuersalis negatiua de ꝯsimilibus subiectis predicatis ⁊ copulis supponentibus precise ꝓ eodē vel ꝓ eisdem :sunt cõtrarie in figura.sed iste due vniuersales assignate sunt huiusmodi.ergo sunt ꝯtrarie.tȝ ꝯña cũ minori.⁊ maior ē regula posita ibidem. ¶ Rñdeꝛ breuiter ꝙ quelibet illaꝝ est vera.sed non sunt ꝯ̈rie.⁊ tunc ad regulã dico ꝙ oȝ addere in regula:ꝙ terminus cois non distributus in vna distribuatur in reliqua.sed iam in proposito in vtraqȝ istarum.ly.animal.stat confuse tãtum.ideo ista sũt ꝯtraria:qlibȝ homo animal est.⁊ quilibet homo nulluȝ animal ē.

quarum secunda est falsa. Silr̃ ista sunt ꝯtraria.qlibet homo animal nõ est. ⁊ qlȝ homo omne aial ē.quaꝝ secunda ē falsa. Simili mõ est dõȝ i obliquis casibus ꝙ illa non sunt ꝯ̈ria. Cuiuslibet hois asinꝰ currit.⁊ cuiuslibet hominis asinus nõ currit ponendo regulã cõem:ꝙ qñ obliquus precedit rectũ:obliquus est subm.⁊ rectus se tenet a parte predicati.vt in ꝓposito.sed quando rectus precedit obliquũ:q est determinatio recti:vterqȝ illoꝝ poniꝛ i subiecto.vt ois asinus hominis currit. p̃me ᵍ vlꝰis ē hec ꝯ̈ria.cuiuslibet hominis nullus asinus currit.⁊ secunde est ista.cuiuslibet hominis omnis asinus currit. ¶ Secunda regula erat ista. Duo ꝯtradictoria non p̃nt simul esse vera.neqȝ simul falsa. Contra quã regulam arguiꝛ sic.ista sunt simul vera.quilibet homo animal est .⁊ aliquis homo animal non est . ⁊ hec sũt duo ꝯtradictoria.ᵍ duo ꝯtradictoria sunt simlꝰ vera.tenet ꝯña cum minori.qꝛ vniuersalis affirmatiua ⁊ particularis negatiua ꝺ ꝯsimilibus subiectis predicatis : ⁊ copulꝰ supponentibus precise ꝓ eodem vel ꝓ eisdem sunt ꝯtradictoria in figura.sed ista st̃ huiusmodi.ergo ⁊c. Maior ꝓbatur. Naȝ ꝙ illa sit vera.quilibet hõ animal est . pȝ per suas exponētes.⁊ secũda ꝓbaꝛ.tu animal non es.⁊ tu es aliquis homo.ᵍ aliqs homo animal non ē. tenet consequentia ab inferiori ad suum superiꝰ negatiõe post posita ⁊ cum debito medio.p̃ma ps añtis ꝓbaꝛ.tu capra non es . ⁊ omnis capra est animal.ergo tu animal non es.pȝ consequentia per eandem regulaȝ. Dr̃ ꝙ q̃libet illaꝝ est vera.sed nõ sũt ꝯtradictorie ⁊ tunc ad argumentũ.dico ꝙ vltra predicta intelligitur:ꝙ terminus nõ distributꝰ i [illegible] distribuatur in alia.qualiter non ē in proposito.qꝛ ly.animal.in vniuersali stat confuse tm̃.⁊ in particulari determinate. ideo contradictorium istius. quilibet homo animal est.dicitur eē tale.aliquis homo nullum animal est.⁊ istius.aliquis homo animal non est:ꝯtradictorium est:quilibet homo omne animal est. Eodem modo dicitur ꝙ illa non sunt contradictoria. Cuiuslibet hominis asinus currit. ⁊ alicꝰ

hominis asinus non currit. sed prima cō-
tradicit isti. alicꝰ hoīs nullus asinꝰ currit.
⁊ ꝯa isti: cuiuslꝫ hoīs oīs asinus currit.

¶ Tertia regula erat illa. Duo subcōtra
ria non possunt esse simul falsa: sed bene si
mul vera. Contra quā regulā arguit̃ sic.
ista sunt simul falsa. aliq̄s homo oē aial ē.
⁊ aliquis hō nullū aial ē. ⁊ hec sunt subcō
traria. g̊ duo subcōtraria sunt simul falsa.
ꝙ autem illa sint simul falsa patet. quia
quocūqꝫ homine demonstrato falsum est
dicere: ꝙ ipse omne aial ē. aut ip̄e nullum
aial ē. sed ꝙ iste sint subcōtrarie notū est.
q: particularis affirmatiua ⁊ particula-
ris negatiua de ꝯsimilibus subiectis p̄di-
catis ⁊ copulis supponentibꝰ p̄cise, ꝑ eodē
vel ꝑ eisdem sunt subcōtrarie i figura. sed
iste sunt hmōi. g̊ ⁊c. ¶ Respondet̃ ꝙ iste
sunt simul false. sed nō sunt iuuicē subcon-
trarie. ⁊ tūc ad argumētū regule. dr̃ ꝙ vl
tra illđ qđ asserit itelligit ꝙ terminus cō-
munis distributus in vna nō distribuatur
i alia. qualiter non ē in ꝓposito. q: ly aial.
vtrobiqꝫ stat distributiue. iō iste sunt sub-
cōtrarie. aliq̄s homo oē animal ē. ⁊ aliq̄s
homo aial non ē. Et iste silr. aliq̄s homo
nullū aial ē. ⁊ aliq̄s hō aial ē. ita ꝙ semꝑ p̄
dicatū difformit̃ suppōat. s. si i vna distri
butiue: i alia determinate. ⁊ ecōuerso: de
subō aūt nō dicit̃: q: semꝑ dꝫ stare deter-
minate. Idē ē iudiciū de istis. alicꝰ hoīs
oīs asinꝰ currit. ⁊ alicꝰ hoīs nullus asinus
currit. aut đ istis. alicꝰ hominis asinꝰ cur-
rit. ⁊ alicꝰ hominis asinus non currit. Nā
in p̄mis ly. asinus. ꝯtinue distribuitur: ⁊ in
aliis nūqꝫ. Ideo sicut p̄me nō sunt subcon
trarie nec scđe. sed iste sūt subcōtrarie: ali
cuius hominis omnis asinus currit. ⁊ ali
cuius hominis asinus non currit. Itez
alicꝰ hoīs asinus currit. ⁊ alicꝰ hoīs nullꝰ
asinus currit: sunt subꝯrie. Ca. tertiū.

Equipollētiaꝝ p̄ma regula erat 1ª.
e Negatio p̄posita facit eqpollere
suo ꝯdictorio. Cōtra quā regulam
arguit̃ sic. Ista ꝓpō: nō aliquo hoīe currē
te: tu es asinus: nō equiualet isti: nullo ho
mine currente tu es asinꝰ. ergo regula fal
sa. ꝯña tenet: ⁊ añs ꝓbatur. Nā prima ē ve
ra: ⁊ secūda ē falsa. g̊ nulla illarū alteri eq-
polet. consequentia tenet: ⁊ añs ꝓbatur.
Primo ꝙ ista sit vera: nō aliquo homine
currente tu es asinus. q: suum ꝯtradicto
rium ē falsum. s. aliquo homine currente
tu es asinus. ꝓbatur hoc. nam ista propo-
sitio habet tres causas veritatis. s. q: ali-
quis homo currir tu es asinꝰ. dum hō cur
rit tu es asinꝰ. ⁊ si aliquis hō currit tu es
asinus. sed quelibet istaꝝ ē falsa vt bñ pꝫ.
ergo ⁊ ista. s. aliquo homine currēte tu es
asinꝰ. ¶ Scđo probatur ꝙ illa sit falsa. s.
nullo homine currente tu es asinꝰ. q: q̄lꝫ
suarū cāꝝ ē falsa. s. q: nullus hō currit tu
es asinꝰ. dum nullus homo currit tu es
asinus. si nullus hō currit tu es asinꝰ.

¶ Iō rñdetur negādo p̄mā ꝯñam: qua in
fertur ꝙ illa regula ē falsa. sed deberet sic
argui. nō aliquo hoīe currēte tu es asinꝰ.
non equalet isti. nullo homiue currēte tu
es asinus. ⁊ ista ꝯtradicūt. s. aliquo homi
ne currente tu es asinus. ⁊ nullo homine
currente tu es asinꝰ. g̊ regula falsa. ⁊ tūc
nego minorē. q: sūt due ꝓpōnes affirmati
ue ꝓbande ꝑ suas cās veritatis: quaꝝ nul
la ē alicꝰ q̄ꝫtitatis. Cōsilr̃ nō seq̄t̃: iste non
equalēt: nō qlꝫ hō aial ē. ⁊ aliq̄s hō aial ñ
ē. g̊ regula falsa. q: p̄ma ē falsa: ⁊ secunda
ē vera. sed oꝫ addere in añte: ꝙ ista ꝯtra-
dicūt. qlꝫ hō aial ē: ⁊ aliq̄s hō aial non ē.
qđ negat̃ vt i altero capº patuit. ¶ Secū
da regula fuit ista. Negatio postposita fa
cit eqpollere suo ꝯtrario. ¶ Cōtra argui-
tur sic. ista ꝯña nō valet. qlꝫ hō aial non ē.
g̊ nullus hō aial ē. ⁊ tamen arguit̃ per re
gulā. g̊ regula falsa. ꝯña tꝫ cū minori. quia
arguit̃ negatiōe postposita. ⁊ maiorē ꝓbo.
añs ē veꝝ: ⁊ ꝯsequens falsum. g̊ ꝯña non
valet. ꝙ añs sit verum: probatū ē supra.
sed ꝙ ꝯñs sit falsum ꝓbatur. q: suū ꝯtradi
ctoriū ē veꝝ. s. aliquis homo aial est.

¶ Rñdetur negando ꝙ arguat̃ per regu
lam. Et tūc ad ꝓbationē: ibi arguit̃ nega-
tione postposita. g̊ arguit̃ per regulaꝫ. ar
gumentū nō valet. sed oꝫ addere in añte:
ꝙ illa sint ꝯtraria. quilꝫ homo oē animal
est. ⁊ nullus homo animal ē: qđ ē falsum:
q: predicatū vtrobiqꝫ distribuit̃. Dr̃ g̊
ꝙ ista sūt ꝯtraria: qlꝫ homo aial ē. ⁊ nullꝰ
homo aial est. non tamē negatio postposi-

ta p̃dicato faciet p̄mā cū illa negatiōe eq-
pollere secunde. sed oꝫ negationē postpo
poni subo ꝛ p̄poni p̃dicato dn̄do. qlibꝫ hō
nullū aial est. g̊ nullus hō aial ē. Itē: si ne
gatio postponeretꝛ signo ꝛ nō subiecto: nō
argueretꝛ per regulā dicēdo. nullꝰ nō hō ē
grāmaticꝰ. g̊ qlꝫ hō ē grāmaticꝰ. qꝛ ꝯn̄s ē
falsum. vt pꝫ. ꝛ an̄s ē verū. qꝛ suū ꝯdicto-
riū ē falsum. s. aliqs nō hō ē grāmaticꝰ: oꝫ
g̊ negationē negatiē teneri: ꝛ postpōi sbo
dn̄do. nullꝰ homo nō ē grāmaticꝰ. g̊ qnlꝫ
hō ē grāmaticꝰ. nūc ꝯn̄a ē bona. sed ante-
cedens ē falsū sicꝛ ꝯn̄s. ¶ Tertia regula
erat ista. Negatio p̄posita ꝛ postposita fa
cit equipollere suo subalterno. Contra
arguitur sic: illa ꝯn̄a non valet: non q̄lꝫ chi
mera ē non hō. ergo aliqua chimera ē ho
mo. ꝛ tamen arguitur per regulam. ergo
regula falsa. ꝯsequentia tenet cum mino-
ri. qꝛ arguitꝛ negatione p̄posita ꝛ postposi-
ta. ꝛ maior ꝓbatur. Nam an̄s ē verū: ꝛ con
sequens falsum. ergo ꝯn̄a nō valet. ꝙ ꝯn̄s
sit falsum manifestum ē. sed ꝙ an̄s sit verū
ꝓbatur. qꝛ suū ꝯtradictoriū ē falsū. s. que-
libet chimera ē non homo. qꝛ ex isto sequi
tur ꝙ q̄lꝫ chimera ē. a tertio adiacente
ad secundū adiacens. ꝛ ꝯsequens ē falsū.
ergo ꝛ an̄s. ¶ Dicitꝛ ꝙ ista ꝯn̄a non valꝫ.
non quelꝫ chimera ē non homo. g̊ aliqua
chimera ē hō: ſm ꝙ ꝓbat arᵐ: nec arguitꝛ
p regulā. ꝛ cū dicitur. ꝙ arguitur negatio
ne p̄posita: ꝛ postposita. ergo arguitꝛ p re-
gulā: nego ꝯn̄am: qꝛ non asserit regula ꝙ
qualitercūqꝫ p̄ponatur ꝛ postponatur ne-
gatio faciat equipollere suo subalterno. sꝫ
oꝫ ꝙ preponatur toti ꝓpōni: ꝛ postponatꝛ
imediate subiecto: ita ꝙ precedat verbuꝫ
principale qualiter non fit in ꝓposito. qꝛ
negatio ſba postponitur copule. ꝓpterea
bene sequitur: non quelibet chimera non
est homo. ergo aliqua chimera est homo.
ꝯsequentia iam bona est. sed antecedens
est falsum. qꝛ suum ꝯtradictorium ē verū.
. s. quelibet chimera non est homo. qꝛ nul-
la chimera est homo. quare ꝛc.

Capi. quartum.

Apitulū ꝯuersionum tres cōtinet
diffinitiones. Quarū prima ē ista.
Conuersio simplex ē transpositio
subiecti in predicatum. ꝛ econuerso: ma-
nente eadem qualitate: ꝛ q̄ꝫtitate. Con
tra arguitur sic. aliqua ꝓpositio conuertitꝛ
simpliciter: ꝛ tamen mutatur quantitas.
ergo diffinitio falsa. ꝯsequentia tenet ꝛ an
tecedens probatur. Nam hec propositio.
sor. est animal: conuertitur simpliciter in
istam. aliquod animal ē sor. qꝛ hec cōuer-
sio non est per accidens. cuꝫ nulla sit vni
uersalis: nec per ꝯtrapōsitionem propter
carentiam termini infiniti. ergo est ꝯuer-
sio simplex. ꝛ tamen mutatur q̄ꝫtitas. qm̄
conuersa est singularis: ꝛ conuertens est
particularis. Eadeꝫ difficultas potest fi
eri conuertendo istam. homo est animal. i
istam. aliquod animal est homo: quarum
prima est indefinita: ꝛ altera est particu-
laris. ergo mutatur quantitas: ꝛ tamen ē
conuersio simplex: quia non videtur p ac
cidens: nec per contrapositionem. Ideo
respondetur ꝙ argumentum ꝓcedit ver-
baliter contra diffinitionem: ꝛ non contra
sanum intellectum regule. dicatur ergo ꝙ
quelibet illarum conuersionuꝫ ē simplex.
ꝛ cum dicitur: ꝙ ibi mutatur quantitas.
dicitur ꝙ verum ē ſm cōmunem modum
sumendi quantitatem. sed non secundum
modū sumendi regule. eo ꝙ capit ibi q̄ꝫti
tatem pro suppositione: vt ita glosetꝛ diffi
nitio. conuersio simplex est trāspositio sub
iecti in predicatum. ꝛ econuerso: manen-
te eadem quantitate. i. suppositione. ita ꝙ
si in conuersa aliquis terminus suppone-
ret distributiue: determinate: vel discre-
te: eodem modo in conuertente supponit
Et si dicitur: ꝙ exempla que ibi assignan-
tur sonant ꝙ quantitas sumatur pro vni-
uersali: indefinita: vel singulari: dicitur
secundum ꝙ ait Aristotiles primo priorū.
Exempla ponimus non vt ita sit. sed vt
sentiant adiscentes. ¶ Secunda diffini-
tio fuit ista. Conuersio per accidens est
transpositio subiecti in predicatum. ꝛ ecō
uerso. manente eadem qualitate. sed mu-
tata quantitate. Contra arguitur sic.
Ista conuersio est per accidēs. omnis ho
mo est risibilis. ergo omne risibile est ho
mo: ꝛ tamen non mutatur quantitas. er-
go diffō īsufficiēs. tꝫ ꝯn̄a cū minori. qꝛ q̄lꝫ

istarum est vlis. et maior probatur. nam ista est conuersio. quia fit de subiecto predicatum. et econuerso. et non est conuersio simplex. quia vniuersalis affirmatiua non conuertitur simpliciter. nec per contrapositionem: propter carentiam terminorum infinitorum. ergo est conuersio per accidens. ¶ Respondetur quod conuersio predicta est per accidens. Et cum dicitur quod non mutatur quantitas: nego sumendo quantitatem pro suppositione. vnde in conuersa supponit ly. homo distributiue. et ly. risibilis. confuse tantum. In conuertente autem econuerso. ly risibile distributiue. et ly. homo confuse tantum. Glosetur ergo sic diffinitio. Conuersio per accidens est transpositio extremorum: manente eadem qualitate. sed mutata quantitate. i. suppositione. Ex ista regula sequitur primo: quod illa est conuersio per accidens. homo est risibilis. ergo omne risibile est homo. quia est conuersio: non simplex: nec per contrapositionem. ergo per accidens. ¶ Secundo sequitur quod iste versus. Feci simpliciter etc. non ponitur ratione veritatis: sed magis ratione exempli. ex eo quod non solum vlis potest conuerti per accidens: imo indefinita: et particularis. ¶ Tertio sequitur: quod sicut in conuersione per accidens: conuersa est falsa et conuertens vera. ita similiter econuerso. probatur. et facio duas conuersiones per accidens Prima est ista. Omne animal est homo. ergo homo est aial. Secunda. homo est animal. ergo omne aial est homo. patet quod in prima conuersa est falsa: et conuertens vera. et in secunda conuersa est vera: et conuertens falsa. ¶ Tertia diffinitio erat illa. Conuersio per contrapositionem est transpositio subiecti in predicatum. et econuerso: manente eadem quantitate et qualitate. sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos. Contra arguitur sic. ipsa implicat contradictionem. ergo ipsa est impossibilis. tenet consequentia et antecedens probatur. Nam si in conuersa subiectum et predicatum sunt termini finiti. et in conuertente subiectum et predicatum sunt termini infiniti. sequitur quod nulla sit conuersio. consequentia tenet: quia terminus finitus non potest esse terminus infinitus. nec econuerso. v. g. omnis homo est aial. habet pro subiecto ly. homo. et pro predicato ly. animal. sed illa. omne non aial est non homo. non habet pro subiecto neque pro predicato aliquem illorum terminorum: nec sibi similium. ergo nulla est conuersio secunde cum prima. ¶ Respondetur negando quod predicta diffinitio implicet contradictionem. et tunc ad argumentum. negatur consequentia. quia non dicitur in diffinitione quod subiectum fiat predicatum: aut econuersio. sed quod fiat transpositio terminorum vel extremorum. vnde potest transponi subiectum in predicatum absque hoc quod fiat predicatum. et predicatum potest transponi in subiectum absque hoc quod fiat subiectum. vnde ad hoc quod subiectum transponatur in predicatum: sufficit quod fiat predicatum. aut pars predicati: modo debito et regulari: qualiter fit in proposito. ¶ Ex predictis sequitur quod nulla conuersio est vlis consequentia formalis preter conuersionem simplicem. probatur. quia non conuersio per accidens. quia aliquando conuertens est vera: et conuersa falsa. et econtrario: vt ostensum est. nec etiam conuersio per contrapositionem. quia aliquando conuertens est vera: et conuersa falsa. et econuerso. quod probatur sic. Illa est vera. chimera non est aial. et sua conuertens est falsa. s. aliquid non animal non est non chimera. quia suum contradictorium est verum. s. omne non aial est non chimera. vt patet per exponentes. Similiter ista est falsa. omnis chimera est aial. et tamen sua conuertens est vera. s. omne non animal est non chimera. vt patet per suas exponentes. s. aliquod non aial est non chimera. et nihil est non aial: quin illud sit non chimera. ergo omne non aial est non chimera. quare etc.

Capitulum quintum.

In materia ypotheticarum inserebantur alique regule. quarum prima erat ista. Ad veritatem conditionalis affirmatiue requiritur quod contradictorium consequentis repugnet antecedenti. et qua inserebatur alia: quod ad falsitatem eius requiritur. et sufficit quod contradictorium consequentis stet cum antecedente. Contra quas regulas arguitur sic. Aliqua est conditionalis vera affirmatiua cuius contradictorium consequentis stat cum antecedente. ergo regule false. consequentia tenet et antecedens probatur. Cuiuscumque conditionalis affirmatiue antecedens est verum et consequens falsum: contradictorium consequentis stat cum antecedente. sed aliqua est conditionalis affirmatiua vera: cuius antecedens est verum et consequens falsum. ergo aliqua est conditionalis affirmatiua vera: cuius contradictorium consequentis stat cum antecedente. tenet consequentia quia est syllogismus in tertio prime figure. probatur maior. quoniam si antecedens illius conditionalis est verum et consequens falsum. tunc contradictorium consequentis est verum et antecedens similiter est verum. sed omnia vera stant simul. ergo cuiuscumque talis conditionalis contradictorium consequentis stabit cum antecedente minorem ego probo. Nam hec conditionalis est affirmatiua. nisi tu es animal tu non es homo. et patet quod antecedens est verum. s. tu es

animal. ⁊ ꝯsequens falsum. s. tu non es homo. Respondet: ꝙ regule date de veritate ⁊ falsitate ꝯditionalis respiciunt solummodo ꝯditionalem denominatã a ly si. ⁊ non a ly. nisi. Ideo bene probatur: ꝙ aliqua est ꝯditionalis vera ⁊ affirmatiua cuiꝰ ꝯdictorium ꝯsequentis stat cum antecedente. s. cõditionalis denominata a ly. nisi. sed de tali non est mentio ibidez imo dꝫ sola conditionali denominata a ly. si.

¶ Secunda regula erat ista. Ad veritatem copulatiue affirmatiue requiritur ꝙ quelꝫ ps principalis sit vera. Ex qua inferebatur: ꝙ ad falsitatem eiꝰ sufficit vnam partem esse falsam. Contra quas arguit sic. Aliqua ẽ copulatiua affirmatiua vera cuius vna pars pncipalis est falsa. ḡ regula falsa. tꝫ ꝯña. ⁊ añs pbat. ista ẽ copulatiua vera ⁊ affirmatiua. aliqd aial ẽ: ⁊ si tu es illud tu es asinus. ⁊ scda ps pncipalis ẽ falsa. ḡ ⁊c. ꝯña tꝫ. ⁊ pbat pma ps añtis. hoc aial est. ⁊ si tu es illud tu es asinus. demonstrãdo brunellũ. ⁊ hꝫ ẽ aliqd aial. ḡ aliqd aial est. ⁊ si tu es illud tu es asinus. ꝯña pꝫ. qꝛ non vr aliꝰ modus pbandi illaz copulatiuam: scda ps añtis ẽt pbat. Naz ista ppõ: si tu es illud tu es asinus: non vr assertiue significare aliud: qꝫ ꝙ si tu es animal tu es asinus. sed hoc significatum est falsum. ꝙ si tu es animal tu sis asinus. ergo secunda ps pncipalis est falsa. Dr ꝙ 1ª copulatiua est vera. ⁊ secunda pars est vera sicut ⁊ prima. ⁊ nego ꝙ significꝫ modo dicto. s. ꝙ si tu es animal tu es asinus. qꝛ tunc relatiuũ staret ꝯfuse tm̃. ⁊ añs determinate. cuiꝰ oppositum dictũ ẽ in materia relatiuoꝝ. Dictũ ẽ ẽt ꝙ licitũ est loco relatiui ponere antecedens: vbi seruetur eadez suppositio. sed ly. animal. in pma parte stat determinate: ⁊ positum loco relatiui stat confuse tm̃. ideo inepte assignatur significatum secunde partis: dicẽdo ipsaz significare ꝙ si tu es animal tu es asinus. debet ergo conuerti relatiuum in suuz antecedens stans determinate: dicendo secundam partem significare: ꝙ aliqd aial si tu es: tu es asinus. ⁊ hoc est verum: qꝛ hoc si tu es: demonstrando asinum. tu es asinus. ⁊ hoc est aliquod animal. ḡ aliquod aial si tu es: tu es asinus. tꝫ ꝯña resolubiliter.

¶ 3ª regl'a erat 1ª. Ad possibilitatẽ copulatiue reqrit quãlibet partẽ esse posibilem. ⁊ nullam alteri incompossibilem. ex qua inferebatur ꝙ ad impossibilitatem eiꝰ reqritur ⁊ sufficit vnam partẽ esse ipossibilem vel vnã alteri icompossibilẽ. Cõtra quas regulas sic arguitur. Aliqua ẽ copulatiua affirmatiua ipossibilis: cꝰ quelibet pars ẽ possibilis: ⁊ nulla alteri repugnat. ḡ ambe regl'e false. ꝯña tꝫ. ⁊ añs pbat. Nã ista copulatiua est impossibilis. omnis homo currit: ⁊ tu es homo: ⁊ tu non curris. quia ex duabus primis partibus sequitur ꝯdictorium tertie in tertio pme figure. vt bene patet intuenti. ⁊ tamen quelibet eiꝰ ps est possibilis. vt patꝫ. ⁊ pbat ꝙ quelꝫ cuilibet est compossibilis. Nam iste due sunt compossibiles. omnis homo currit: ⁊ tu es homo. ⁊ iste sunt compossibiles. tu es homo: ⁊ tu non curris. ac etiam iste. tu non curris. ⁊ omnis homo currit. ergo quelibet cuilibet est compossibilis. Ideo dicitur: ꝙ iste due regule date nõ respiciũt nisi copulatiuam factam ex duabus partibus: qualiter nõ ẽ in pposito. qꝛ assignatur copulatiua facta de tribus partibus. Si ergo queratur regula generalis possibilitatis copulatiue. dr ꝙ ad possibilitatẽ copulatiue reqrit ꝙ quelibꝫ pars sit possibilis: ⁊ ꝙ nulla alteri: vel aliis sit icõpossibilis. q̃lr nõ ẽ in pposito. qꝛ lꝫ 1ꝰ copulatiuc. q̃lꝫ ps cuilꝫ sit ꝯpossibilis. non tñ quibuslibet. vnde ista. ois homo currit: nõ ẽ compossibilis istis. tu es homo. ⁊ tu nõ curris silr ista. tu nõ curris. nõ ẽ ꝯpossibilis istis tu es homo. ⁊ ois homo currit. qꝛ ex illis duabꝰ singularibꝰ seqt ꝯdictoriũ vlis. nã seqt. tu nõ curris. ⁊ tu es homo. ḡ nõ ois homo currit.

¶ Quarta regula erat ista. Ad necessitatẽ copulatiue reqrit quamlibet partẽ eẽ necessariã: ex qua inferebat: ꝙ ad ꝯtingentiã ipsiꝰ sufficit vnã partem esse ꝯtingentem: ⁊ nullaz alteri incõpossibilem. Contra secũdam regulã pcedit argumentũ factũ iam. Sed ꝯtra primaz sic arguitur. aliqua copulatiua est necessaria cuius vna pars est contingens. ḡ regula

aut p posita est inferre

falsa. ꝯña tȝ: ⁊ añs ꝑbatur. Et capio istaȝ copulatiuam: nō nullus de⁹ ē: ⁊ tu es hō. ista ē neccia. q: suū oppoᵐ ē ipossibile. vȝ. null⁹ de⁹ est: ⁊ tu es hō. q: nō veri⁹ daꝛ cō tradictoriū q̄ȝ ꝑponēdo negationē toti. ꝙ ât altera pars sit ꝯtingēs patȝ ꝺ ista. tu es homo: q̄ ē scđa ps ei⁹. ¶ Rñdeꝛ ꝙ ista regula sic̄ ⁊ q̄lȝ alia data: itelligiꝛ de copulatiua affirmatiua: ⁊ nō de negatia. ꝭm ꝙ in illo capi. est expressum. ¶ Quinta regula fuit ista. Ad veritatē disiūctiue affirmatiue sufficit vnā partē eē verā. Ex qua iferebaꝛ ꝙ ad falsitatē ei⁹ reqritur quālȝ partē eē falsam. Cōtra quas regulas arguiꝛ sic. Aliqua disiūctiua ē falsa. ⁊ tamē vna eius pars ē vera. g̊ ambe regule false. ꝯñā tȝ. ⁊ añs ꝑbaꝛ. ista ē vna disiūtiua falsa. oēs homines sūt asini: vel hoies ⁊ asini sūt asini ⁊ tñ vna ei⁹ pars ē vera. g̊ regula f'la. ꝯña tȝ. ⁊ añs ꝑbaꝛ. ⁊ p̊mo ꝙ ista sit vna disiunctiua. q: i ea ꝯiungūtur plures cathegorice ꝑ notā disiūctionis. ꝙ ât ipsa sit falsa ꝑbatur. Nā quelibȝ ei⁹ ps p̄ncipalis ē falsa ergo ipā ē falsa. ꝯña tȝ: ⁊ añs ꝑbaꝛ. qm̄ iᵃ est falsa. Omnes hoies sunt asini. ⁊ ista similiter. hoies ⁊ asini sūt asini. ⁊ iste st partes p̄ncipales. vt pȝ intuēti. g̊ ⁊c. ꝙ autē vna eius pars sit vera ꝑbaꝛ. quelȝ istaꝝ ē vera. oēs hoies sunt asini vel hoies: que est vna ei⁹ pars. ⁊ silꝛ ista. asini sūt asini. g̊ vna ei⁹ pars ē vera. ¶ Rñdeꝛ cū ꝑponitur. oēs hoies sunt asini vel hoies ⁊ asini sūt asini. vtꝝ opponens velit eaȝ habere ꝑ copulatiua vel disiūctiua: Si ꝑ copulatiua: vera est. q: ambe partes p̄ncipales sunt vere. ⁊ tunc ad argumētū dꝛ qđ nō est ad ꝑpositū. Si vero hēaꝛ ꝑ disiunctia negaꝛ ista. q: ambe ꝑtes p̄ncipales sūt false: sicut ꝑbatū est. Et cū dꝛ vna ei⁹ pars ē vera ꝯcedo. nulla tñ ps p̄ncipalis ē vera de qua itelligit regula: conceditꝛ g̊ ꝯclusio ꝙ aliqua disiūctiua ē falsa. ⁊ tñ vna ei⁹ ps est vera. sȝ hoc nō ē ꝯtra regulā. q: intelligit de p̄ncipali: qualꝛ nō ē i argumēto assūpto. ¶ Sexta regula fuit ista. Ad possibilitatē disiūctiue sufficit vnā partē eē possibilē. ⁊ ad impossibilitatē ei⁹ reqriꝛ quālibȝ eius partē eē ipossibilē. Contra ambas regulas arguitur sic. aliqua est disiūctiua affirmatiua ipossibilis: c⁹ quelȝ pars p̄ncipalis ē possibilis. g̊ ambe regule false. cōsequētia tȝ: ⁊ añs ꝑbaꝛ. Nā ꝯtingēter tu es vel tu nō es. supposito ꝙ aduerbiū determinet totū: ⁊ tñ quelȝ ei⁹ pars p̄ncipalꝛ est possibilis. g̊ ⁊c. ꝯña tȝ. ⁊ p̊ma ps añtis ꝑbaꝛ. q: suū oppositū est neccium. vȝ. neccio tu es vel tu nō es. ⁊ scđa pars ēt pȝ. q: q̄libet istaꝝ ē poss'is. tu es: tu nō es. Iō rñdetur: ꝙ regula itelligiꝛ de disiūctiua affirmatia ypothetice ꝑbāda: ⁊ nō cathegorice: qualꝛ nō ē in ꝑposito. eo ꝙ quelȝ istarum ꝯtingenter tu es vel tu nō es. necessario rex sedet: vel nullus rex sedet: est exponibilꝛ ꝑbāda: sicut iste: ꝯtingēter tu es. neccio de⁹ est. ¶ Septima regula erat iᵃ. Ad necessitatē disiūctiue affirmatiue sufficit vnā partem eē neccīam: vel oēs inuicem ꝯdici. Ex qua sequebaꝛ ꝙ ad ꝯtingetiam eiusdē reqritur quālȝ partē eē ꝯtingentē: ⁊ nullā alteri repugnare. Contra istas regulas argꝛ. Aliqua ē disiūctiua necessaria: c⁹ quelibȝ pars ē ꝯtingens: ⁊ nulla alteri repugnat. g̊ ambe regule fase. cōsequētia tȝ: ⁊ añs ꝑbaꝛ. Nā ista disiunctia ē neccia. antixp̄s nō ē alb⁹: vel antixp̄s est ē colorat⁹. ⁊ quelȝ ei⁹ pars ē ꝯtingens: et nulla alteri repugnat. g̊ ⁊c. añs ꝑbaꝛ pro qualȝ parte. ⁊ p̊mo ꝙ ista sit neccia. q: suuȝ oppositū ē ipossibile. vȝ. antixp̄s ē albus: ⁊ antixp̄s non ē colorat⁹. Scđa ps pȝ. s. ꝙ quelibȝ ei⁹ pars sit ꝯtingens. q: idifferenter p̄t eē vera ⁊ falsa: vt bene pȝ. Tertia ēt pars pȝ. s. ꝙ nulla illaꝝ partiū alteri repugnat. q: possibile ē ꝙ antixp̄s sit niger. quo posito he forēt simul vere. antixp̄s n̄ ē albus. ⁊ antixp̄s ē colorat⁹. g̊ nō inuiceȝ repugnant. ¶ Rñdeꝛ: ꝙ diminute recitata ē regula ꝯtingentie disiunctiue. Sȝ oȝ plus addere. s. ꝙ ꝯdictoria partiū non repuguent. Nūc ad ꝑpositū disiūctiua ꝑposita ē neccia: ⁊ quelȝ ei⁹ pars ē ꝯtingens. et ⁊ nulla alteri repugnat. sȝ opposita illarū partiū repugnant. vȝ. antixp̄s ē albus. antixp̄s nō ē coloratus. quare nihil ꝯ regulā ¶ Notandū ꝙ ꝯ quālibet istaꝝ regulaꝝ ꝯtentaꝝ i materia ypotheticaꝝ pōt argui ex assignatōe ypothetice negatiue vl' partis non p̄ncipalis. vbi g̊ tales obiectiōes

ꝑcederent dicat regulas ypotheticaruꝫ
in negatiuis non tenere: neqꝫ etiam ꝺ par
tibus non ꝑncipalibꝰ. quare ꝛc.

Capi. sextum.

Ateria ꝑdicabiliū quasdā cōtinet
m diffinitōes: quaꝝ ꝑma erat iª. Ge
nus ē terminꝰ vniuocꝰ ꝑdicabilis
i qd: de pluribꝰ differētibꝰ spē. vt aial. Cō
tra istā diffinitionē arguit sic. ly. corpꝰ aia
tum. ē genus. ꝛ tamen nō est terminꝰ vni
uocus. ġ diffinitio insufficiens. tꝫ ꝯña cuꝫ
maiori: ꝛ minorē ꝓbo. Nam ois terminus
vniuocus ē terminꝰ simplex. sed ly. corpꝰ
aiatum: nō ē terminꝰ simplex. ġ nō ē termi
nus vniuocꝰ. Dr ꝙ ly. corpꝰ aiatū: non
ē genus. nec ly. aial rōnale. qꝛ qōlibꝫ genꝰ
dꝫ esse terminꝰ simplex. Et si allegaretur
Porphyriꝰ ponēs terminū istū ꝑ gñe: dr
ꝙ posuit nō ꝙ ita eēt: sed gr̄a exempli: aut
qꝛ caruit termino simplici. loco ġ istiꝰ ter
mini: corpꝰ aiatū: dꝫ poni vnus istoꝝ sim
pliciū: viuens: vel viuū: medians īter ly.
aial: ꝛ ly. corpus. vñ oē aial est viuens. sꝫ
nō econuerso. silr̄ oē viuēs ē corpꝰ. ꝛ non
ecōuerso: loquēdo ꝺ viuēte ꝯposito ex ma
teria ꝛ forma. ly. aial rōnale. ġ frustra po
situm ē ꝑ gñe. qꝛ ē diffinitō hois. sed iō po
suit Porphyrius: qꝛ sequebat opinioneꝫ
Platonis ponētis celū eē aial rōnale: cꝰ
opinionē negamꝰ ad pñs. ¶ Scḋa diffi
nitio erat ista. Genꝰ gñalissimū ē qꝺ cum
sit genus non ꝑt eē spēs. Ex qua inferebat
alia ꝙ genus subalternū ē illud: qꝺ cū sit
genꝰ pōt eē spēs. Cōtra istas diffinitiōes
sic argr̄. ly. suba ē genꝰ generalissimū. ꝛ ꝑt
eē spēs. ġ diffinitiones īsufficiētes. tꝫ ꝯña
cū maiori: ꝛ minorē ꝓbo. Nā ly. suba: pōt
ꝯuerti cū iº termino hō. ergo pōt eē spēs.
ꝯña tenet. ꝛ añs silr̄ ꝑ nouam īpositioneꝫ
¶ Rñdetur ꝙ argumentū verbaliter ꝓ
cedit. ꝛ non ꝯtra itellectum diffinitionuꝫ
ꝑma nāqꝫ sic intelligit. genus generalissi
mum est illud qꝺ cuꝫ sit genus nō pōt esse
spēs: sic adequate significādo. Nūc ad ꝓ
positū ly. sba: pōt esse species: sed non sic
adequate significādo. s. subam. ¶ Tertia
diffinitio ꝑncipalis fuit ista. Species est
terminus vniuocus nō supremus: ꝑdica
bilis in qd ꝺ pluribꝰ. Cōtra argr̄ sic. ly
sba: est terminꝰ vniuocꝰ non supmus ꝑdi
cabilis in qd de pluribus. ꝛ tamen non ē
spēs. ergo diffinitio insufficiens. tꝫ ꝯña cū
minori: ꝛ maior ꝓbat. Nā ꝙ ly. suba. ꝑdi
cetur de pluribus: i qd. patet. ꝛ ꝙ sit ter
minꝰ nō supmus ꝓbatur. Nā aliquis ter
minus ē supra eū. ġ non ē supremus. ꝯña
tꝫ: ꝛ añs ꝓbatur de isto termino: ens: qui ē
supra istū terminū suba. qꝛ ois suba ē ens.
ꝛ non ecōtra. ¶ Rñdet ꝙ queadmodum
ly. suba: est genꝰ gñalissimū: ita ē terminꝰ
supmus. ꝛ cū dr̄. ly. ens ē supra eū. nego.
qꝛ superioritas ꝛ inferioritas non reperi
tur nisi in predicamento. ꝛ ly. ens. non est
i predicamento. ergo non est supra nec in
fra. Et cum dicitur. ois substantia ē ens.
ꝛ non econuerso. ġ ly. ens. est terminꝰ su
perior: non valet ꝯña: sed bene seqtur. ġ ē
terminus cōior: vel prior: sicut non sequi
tur. omnis substātia ē homo vl' nō homo.
ꝛ non econuerso. ġ ly. homo vel nō hō. est
terminus superior. nullus eni teminus cō
positus est supra vl' infra aliqueꝫ termi
num ꝑdicamentalē. ¶ Quarta diffinitio
fuit ista. Spēs spālissima est terminus q
cum sit species non potest eē genꝰ. Ex q̄
inferebatur ꝙ species subalterna est ter
minus: qui cum sit species potest esse ge
nus. Contra arguitur sic. iste terminus
homo: ē species specialissima. ꝛ potest eē
genus. ergo neutra diffinitio sufficiens.
consequentia tenet cum maiori. ꝛ minor
probatur. quia potest conuerti cuꝫ illo ter
mino. animal. Dicitur ꝙ argumentum
non ꝓcedit ꝯtra intellectū regule: qui ē iᵉ.
species specialissima est terminus q cum
sit species non potest esse genus: sic ade
quate significando. sicut ly. homo. sed iaꝫ
in proposito si ly. homo. cōuerteretur cū
ly. animal: non adequate significaret ho
minem. ¶ Quinta diffinitō fuit ista. Dif
ferentia est terminus vniuocus predica
bilis in quale essentiale. Contra arguit
sic. ly. rōnale: est differentia. ꝛ tamen non
est terminus vniuocus. ġ diffō insufficiēs
tenet ꝯsequentia. ꝛ antecedēs ꝓbatur. nā
significat hominem sub ratione qua sensi
tiuum ꝛ intellectiuum. et significat an

qua

gelũ sub rõe itellectuũ solũmõ. g̊ diuersis
rõnibus. ¶ Rñdet̃ ꝙ ly. rõnale: qd̃ dicit
aial: quãdo dr̃ aialium aliud rõnale: aliud
irrõnale: nõ significat nisi hoiem: qr non si
gnificat nisi aial rõnale. sed nullus angel⁹
ẽ aial rõnale. g̊ nõ significat angeluz: ⁊ ita
vnum assumptũ fuit falsum. ¶ Sexta di
finitio fuit ista. Propriũ ẽ terminus vni
uocus ꝑdicabilis de pluribus i eo ꝙ qua-
le accidentale cõuertibilr̃: vt risibile qd̃ ꝑ
dicat̃ d̃ sor. ⁊ pla. accidẽtalr̃ ꝯuertibiliter
Cõtra istã diffinitionẽ arguit̃ sic. ly. risibi
le: est ꝓpriũ. ⁊ tñ non predicatur de pluri
bus ꝯuertibiliter. ergo diffinitio insuffici-
ens. tz ꝯña cũ maiori ⁊ minor ꝓbat̃. nã ly.
risibile ꝑdicat̃ d̃ sor. ⁊ pla. ⁊ nõ ꝯuertibilr̃.
qr sor. ⁊ risibile nõ ꝯuertũtur. vñ nõ seqt̃.
risibile currit. g̊ sor. currit. g̊ ⁊c. ¶ Dõm:
ꝙ ly. ꝯuertibilr̃ i diffinitiõe nõ respicit ly
pluribus. sed illud rõne cuius d̃ talibus ꝑ
dicat̃. vz. subm: qd̃ ẽ iᵉ terminus: hõ: cuz
quo ꝯuertit̃ iste terminus: risibile. vñ ista
ꝯña nõ valz. ly. risibile. ꝑdicat̃ d̃ sor. ⁊ pla.
⁊ non ꝯuertit̃ cũ illis. g̊ nõ ꝯuertit̃. arguit̃
eñi ab iferiori ad suũ superius neg̊ne ꝑpo
sita. ¶ Septima diffinitio erat ista. acci-
dens ẽ termin⁹ vniuoc⁹ ꝑdicabilis d̃ plĩ-
bus i quale accñtale nõ ꝯuertibilr̃. Cõtra
istam diffinitionẽ arguit̃ sic. nã iste termi-
nus: h albedo. ẽ accidens: qr ẽ termin⁹ ac
cidentalis: ⁊ tñ non ẽ predicabilis d̃ plib⁹
qr est termin⁹ discret⁹. g̊ diffinitio isuffici-
ens. ¶ Soluit̃ h argumẽtũ ꝑ distinctõez
dñdo: ꝙ accidens ꝑt sumi large ꝓ oi termi
no accñtali cõi vel discreto. ⁊ sic nõ sumit̃
i ꝓposito. Alio mõ ꝓ termio accidẽtali cõi
⁊ sic diffinit̃ ad p̃ns. ⁊ ꝭm istũ modũ pz ꝙ
iste termin⁹: h albedo: nõ ẽ termin⁹ accñta
lis. nec ẽ plib⁹ ꝯpetens accñtalr̃. ¶ Octa
ua diffinitio erat ista. ¶ Predicatio dire
cta ẽ illa i quo supi⁹ ꝑdicat̃ de suo iferiori.
Indirecta ãt ecõuerso. Cõtra istas diffi-
nitiones argr̃ sic. qr ex illis seqt̃ ꝙ aliq̃ est
ꝑdicatio q̃ nec ẽ directa nec indirecta. vt
hõ ẽ hõ. aial ẽ aial. qr nec supi⁹ nec iferius
ꝑdicat̃. Jõ rñdetur ꝯcedendo ꝯclõnem
¶ Ultia diffinitio fuit iᵃ. Predicatõ eẽn-
tialis ẽ illa i q̃ supi⁹ ꝑdicat̃ d̃ suo iferiori:
vel dña de aliq̃ istoꝝ. aut ecõuerso. Con-
tra istã diffõnem argr̃ sic. hõ nõ ẽ aial: non
ẽ ꝑdicatio eẽntialis: ⁊ tñ superi⁹ ꝑdicatur
d̃ suo iferiori. g̊ diffõ isufficiens. tz ꝯña cũ
miori. ⁊ maiorẽ ꝓbo. qr iᵃ ꝑdicatio ẽ ipolis
¶ Rñdet̃ ꝙ aliq̃ ꝑdicatõ eẽntialʼ ẽ ipolis
Silr̃ aliq̃ ꝑdicatio ꝯtigens ẽ ꝑdicatio eẽn
tialis. vt tu es hõ. ⁊ antixp̃s ẽ aial. Item
aliq̃ ꝑdicatio necia ẽ ꝑdicatio accñtalis.
vt hõ ẽ risibilʼ. aial ẽ q̃ztũ: aut coloratũ. q̃r.

Capi. septimum.

Nunc restat de ista parte vt seqr̃ obiiciendũ:
vt qd̃ nõ expresse ẽ ꝑlatũ ad lucẽ
reducat̃. De p̃mo argr̃ ꝓbãdo isuf
ficiẽtiã figuraꝝ sic. q̃tuor sũt figure. g̊ dimi
nute tres assignãt̃. ꝯña tz. ⁊ añs ꝓbat̃. naz
iste ẽ optim⁹ syll's. ois hõ ẽ aial. oẽ aial est
subã. g̊ ois hõ ẽ subã. g̊ ẽ syll's alic⁹ figure
⁊ nõ p̃me. qr qd̃ subiicit̃ i p̃ᵃ nõ ꝑdicat̃ i ꝭa
nec ẽ ꝭe figure. qr ñ ꝑdicat̃ idẽ in vtraqz.
nec tertie. qr ñ subiicit̃ idẽ i vtraqz. g̊ opz
dare q̃rtã figurã: i q̃ illd̃ qd̃ ꝑdicat̃ i prima
subiiciat̃ i ꝭa. ¶ Rñdet̃ ꝙ nõ sũt pl'es fi
gure q̃z tres. nec syll's ꝓposit⁹ ꝯstituit q̃rtã
figurã. qr ẽ i p̃ma figura. ⁊ i p̃moº. nec di-
ctũ ẽ ꝙ non ꝯstituat p̃mã figurã. qr ẽ i p̃ma
figura ali⁹ syll's q̃z ille c⁹ subm p̃me ꝓpõis
ẽ ꝑdicatũ scd̃e. sz dicebat̃. si subm p̃me est
ꝑdicatũ scd̃e. sic resultat p̃ma figura. Di-
cat̃ g̊ ꝙ ille syll's ꝯstituit p̃mã figurã: cui⁹
subm vni⁹ p̃misse ẽ ꝑdicatũ alteri⁹. ¶ Se-
cũdo argr̃ isufficiẽtia modoꝝ p̃me figure
sic syllogizãdo. nullũ aial ẽ lapis. glz hõ ẽ
aial. g̊ aliqs homo non ẽ lapis. iste ẽ syll's
p̃me figure. ⁊ tñ non ẽ i aliq̊ illoꝝ nouẽ mo
doꝝ. vt pz discurrẽdo ꝑ oẽs. g̊ plures sũt
q̃z nouem. Item syllogizat̃ sic. Omne ani
mal ẽ subã. ois homo ẽ aial. ergo homo ẽ
subã. iste syll's est prime figure. ⁊ tamẽ nõ
est i aliquo illoꝝ nouem modoꝝ. vt patet
intuẽti: nisi forte diceret̃ ꝙ esset i baralip
ton: nec hoc euadit: quia. baralipton con-
cludit indirecte. ⁊ ꝑdictus syll's conclu-
dit directe. ergo ⁊c. Dicitur ꝙ primus
syllogismus est in: celarent: non immedia
te: sed mediate: qr ex p̃mis premissis con-
cluditur in: celarent: nullus homo est la-
pis. ex qua sequitur formaliter: ꝙ aliquis
homo non est lapis in figura de in esse.

esse. Cõsimiliter ē dōm ad scōm syll'z .q
ē i pmo pme figure nō imediate: sz media
te ɔcludēdo istā ɔcl'onem i figura de incē
ex ppria ɔcl'one. vñ iste syll's ē imediate i
pmo pme. oē aial est suba. qlibz hō ē aial.
g qlibet hō ē suba. q2 nō exigit aliqd me/
diū ad hoc q sit i pmo pme figure. sz alius
syll's ē mediate: q2 nō seqtur ɔclusio ista:
nisi mediate ista subintellecta. s. qlz hō est
suba: tanq ab vli ad suā subalternā. Et
si ex his ɔcluderet q: barbara: vel cela/
rent: ɔcludit idirecte: vel idefinite: l' parti
culariter: ɔcedo nō imediate sz mediate.
¶ 3° oñdo isufficiētiaz mōx pe si^e sic argu-
endo. Nullus lapis ē aial. qlz hō ē aial. g
aliqs hō nō ē lapis. Vel sic. qlibz hō ē ani
mal. nullus lapis ē aial. g nullus hō ē la/
pis. qlibet istox syll'ox ē in scda figura. et
nō in aliquo illox quatuo2 modox. vt pa/
tet discurrēdo per singulos. Nā prim' syl
logismus istox duox: ɔstat ex duab' vlib'
ɔcludentib' pticularē. ⁊ scōs ɔcludit idi
recte: qual'r nō reperit i aliquo illox qua/
tuo2 modox. ¶ Rñdet vt pri': q pmus ē
mediate i cesare. q2 ex ppa ⁊ imediata cō
clusione ei' seqtur ɔcl'o adducta formali/
ter. scōs vero ē incamestres ēt mediate.
q2 ex ppria ⁊ imediata ɔcl'one eius sequi
tur ɔcl'o illi' syllogismi p ɔuersionē simpli
cē. ¶ Quarto oñdo isufficientiā mōx 3^e
figure sic arguēdo. Ois hō ē suba. ois ho/
mo ē aial. g qdam suba ē aial. Vel sic. qli/
bet homo ē risibilis. aliqs hō ē vn' homo.
g aliqd risibile ē vn' homo. isti sūt optimi
sylli i tertia figura: ⁊ non i aliquo mō. qa
oēs modi tertie figure ɔcludūt directe. ⁊
pdicti sylli ɔcludūt idirecte. g ⁊c. Jō dr
vt pri': q pm' ē in: darapti: ⁊ scōs i datisi
nō imediate sz mediate: p ɔuersionē sim/
plicē imediate ɔcl'onis. ⁊ ita nō ē iconue/
niens q modi tertie figure ɔcludāt idire/
cte ñ imediate sz mediate solū. q̄re ⁊c.

Capi. octauum.

a Rguitur coiter ɔtra figurax mōs
pbando syl'os factos i illis aliq̄li
ter non tenere. Et pmo ɔtra pmū
modū pme figure. nā iste syll's non valet.
Ois homo vel asin' ē asin'. oē risibile est
homo vel asin'. ergo oē risibile ē asinus.
Et ponitur i pmo pme figure. g modus i^e
insuffeiens. ɔña tenet cū maio2i. q2 oia re
qsita ad primū pme sufficiēter exp̄mūtur.
q aūt iste syll's non valeat pbatur. ɔñs ē
falsum ⁊ añs ē vex. pbat. Nam mino2 ē
vera. vt pz ex suis exponentibus. ⁊ maio
rem p2obo iductiue. Jste homo vel asin'
ē asinus. ⁊ ille hō vel asin' ē asin'. ⁊ sic de
singulis. ⁊ isti sūt oēs hoies. g ois hō vel
asin' qua asin'. pz ɔña a singularib' suffi
ciēter enumeratis ad suā vl'em. ¶ Res/
pōdet querēdo de subo distributōis illi'
vl'is. Ois homo vel asin' ē asinus. qd di
stribuit. vtx totū disiunctū: vel pma pars
solūmodo. si totū disiunctū. nego maio2ē.
⁊ ad pbationē adductā: dico q quelz sin/
gularis in qua demonstrat homo ē falsa.
iō ista ē falsa. iste homo vel asinus ē asin':
demonstrando hominem. q2 significat q
hoc qd ē homo vel asinus ē asin'. ⁊ hoc est
falsum. Si aūt solūmodo pma pars distri
buitur. nego ɔñam. q2 plus pdicat in mi/
no2i q fuerit distributū i maio2i. Vñ nō oz
q subm toti' ppōnis maioris p2edicetur
i mino2i. sed sufficit q subm distributiōis:
ita q fm istam rñsionē vl'is q̄ ē maio2 hz
subm distributōis: qd ē p2ima pars disiun
cti. ⁊ hz subm ppōnis: qd ē totū disiūctū.
p2imū subm expedit p2edicari in mino2i:
⁊ nō scōm. nec de tali intelligit regula p/
me figure. ¶ Cōtra scōz modū arguit sic
iste syll's nō valet. nl'a ɔcl'o ē vera. sed ois
ɔclusio facta in celarent ē ɔclusio. ergo n^a
ɔclusio facta i celarēt ē vera. ⁊ tamen iste
syllogismus ē i celarēt. g ⁊c. Mino2 patz:
q2 sūt oia reqsita. ⁊ maio2 pbat ponendo
q syllogismus fact' sit ois syllogismus. q
posito añs illi' syllogismi ē vex p qualibz
pte: ⁊ ɔñs falsum. q2 falsificat se. Jdeo
dicitur vt in materia insolubiliū: q dictus
syllogism' non ē i tertio pme. q2 ɔclusio est
ppō insolubilis ypothetice significans q̄/
lis non ē aliqua p2emissarum. ¶ Cōtra
tertiū pme figure arguitur sic. iste syllogis
mus nō valet. cuiuslibet hominis asinus
currit. b2unelus ē hois asin'. g b2unellus
currit. ⁊ tñ arguit fm tertiū modū. g mo/
dus insufficiens. consequentia tenet cum
mino2i: ⁊ maio2ē p2obo. Et pono q qlibet

homo hẽat duos asinos: quoꝝ vnꝰ currat
⁊ aliꝰ non. de quoꝝ nũero nõ currentium
sit brunellus. isto posito añs ẽ veꝝ. vt pꝫ.
⁊ ꝯñs ꝯtra casum. Jdõ dr̃ ꝙ argumẽtum
nõ valet. qꝛ plus p̃dicat̃ i minori q̃ꝫ fuerit
distributũ in maiori. Nã distributũ i ma-
iori fuit p̃cise lr̃. hois. ⁊ p̃dicatũ minoris
erat hoc totũ. hominis asinꝰ. Sed for
te dr̃ ꝙ adhuc stat argumentũ sic arguen
do. Cuiuslꝫ hominis asinꝰ currit. brunellꝰ
ẽ hois. g̊ brunellus currit. Dicit̃ ꝙ non
dũ ẽ sylls in tertio p̃me: qꝛ i obliqs casibꝰ:
oꝫ subm maioris p̃dicari i minori i recto:
sic dicẽdo. brunellus ẽ hõ. ⁊ ħ negat̃ ꝓpte
rea bñ sequit̃. cuiuslꝫ hois asinꝰ currit. sor
tes ẽ hõ. g̊ sor. asinꝰ currit. ¶ Notandum
circa illũ modũ ꝙ si aliqua premissaꝝ nõ
fuerit q̃ꝫta non arguit̃ tũc ꝟm istũ modum
vt necio ois homo ẽ aial. sor. ẽ hõ. g̊ necio
sor. ẽ aial. Jtẽ: ois homo ẽ aial. sꝫ tm̃ ri
sibile ẽ homo. g̊ tm̃ risibile ẽ aial. i qualibꝫ
eni haꝝ ꝯñaꝝ ẽ añs veꝝ ⁊ ꝯñs falsum. nõ
ẽ ergo aliqs istoꝝ paralogismoꝝ syllus in
darii. qꝛ i p̃mo maior ñ ẽ alicꝰ q̃ꝫtitatis. qꝛ
ẽ modalis de sensu ꝯposito: ⁊ i scd̃o minor
nõ est alicꝰ q̃ꝫtitatis: qꝛ ẽ exclusiua p̃mi or
dinis. Cõtra quartũ p̃me arguit̃ sic. iste
sylls nõ valet. Omne aial si ẽ rudibile nõ
ẽ hõ. sed tu es aial si es rudibilis. g̊ tu nõ
es homo. ⁊ tñ arg̃r ꝟm istũ modũ. g̊ ẽ insuf
ficiẽs. ꝯña tꝫ. ⁊ añs ꝓbat̃. nã ꝯñs ẽ falsuꝫ:
vt pꝫ. ⁊ quelꝫ p̃missaꝝ ẽ vera. s. tã scd̃a q̃ꝫ
p̃ma. vt pꝫ ꝑ exponẽtes. Naꝫ aliqd̃ aial si
ẽ rudibile non ẽ hõ. ⁊ nullũ ẽ aial: qn illd̃
si ẽ rudibile nõ sit homo. pꝫ ẽt ex oibꝰ suis
singularibus: quaꝝ quelꝫ ẽ vera. ¶ Res
pondet̃ vt i p̃mo. ꝙ si totũ ꝯditionatũ di-
stribuit̃: negat̃ maior. ⁊ tũc ad argumẽtũ.
dicoꝙ nõ bñ exponit̃. Primo: qꝛ ẽ vlis ne
gatiua q̃ nõ exponit̃. Scd̃o: qꝛ nõ debite
assignat̃ scd̃a exponẽs: q̃ deberet eẽ ista. ⁊
nihil ẽ aial si ẽ rudibile: qn istd̃ non sit hõ.
qd̃ ẽ falsũ. qꝛ aliqd̃ ẽ aial si ẽ rudibile: qd̃ ẽ
hõ. Nã ħ ẽ homo. demõstrando hoiem. ⁊
ħ ẽ aial si ẽ rudibile. g̊ ⁊c. Jtẽ multe singu
lares sũt false. vt hoc aial si ẽ rudibile nõ
ẽ homo. demonstrãdo hoiem. qꝛ dꝫ sic re-
solui. ħ nõ ẽ homo. ⁊ hoc est aial si ẽ rudi-
bile: quaꝝ p̃ma ẽ falsa. Si aũt dicit̃ in p̃n
cipio ꝙ distribuit̃ solũ prima pars ꝯditiõ
nati: tũc pꝫ ꝙ ꝯña nõ valet. qꝛ plus p̃dica
tur i minori q̃ꝫ fuerit distributũ i maiori.
Jdeo debuit sic argui. Oẽ aial si est rudi
bile nõ ẽ homo. sꝫ tu es aial. g̊ tu si es rudi
bilis non es homo. ꝯcedit̃ ꝯña ⁊ ꝯñs.
¶ Notandũ tñ ꝙ i p̃dictis ⁊ i ceteris mo
dis: oꝫ mediũ terminũ sꝑ supponere p̃ci-
se ꝓ eodem vel ꝓ eisdem. iõ non valet iste
sylls. nullꝰ hõ est mulier. berta ẽ hõ. g̊ ber
ta non ẽ mulier. qꝛ mior debuit eẽ tal̃. ber
ta ẽ aliqs homo. q̃ negat̃. ¶ Contra cete
ros modos p̃me figure nõ arguo. qꝛ ex p̃-
dictis pñt elici obiectões ꝯ̃ alios modos
sufficienter. ¶ Cõtra p̃mũ ꝟe fiͤ arguitur
sic. ista ꝯña non valꝫ. ois deꝰ sub̃a non ẽ.
ois p̃ͣ cã sb̃a est. g̊ ois p̃ͣ cã deꝰ non est. qꝛ
añs veꝝ. ⁊ ꝯñs falsũ. ⁊ tñ ẽ sylls i p̃mo ꝟe.
¶ Rñdetur ꝙ talis syllogismꝰ nõ i p̃º ꝟe.
qꝛ talis dꝫ fieri ex negatiuis ꝺ̃ ꝯsueto mõ
loquẽdi: ⁊ non ꝺ̃ iconsueto: qualr̃ fit i ꝓpo
sito. qꝛ oẽs negatiue sũt ꝺ̃ iconsueto mõ lo
quendi. exq̊ p̃dicatũ p̃cedit negationẽ. sꝫ
bñ sequeret̃. ois deꝰ nulla sub̃a est. ois p̃ͣ
cã sub̃a est. g̊ ois p̃ma cã deꝰ non ẽ. sꝫ ma-
ior est falsa sicut ⁊ ꝯclo. ħ argumẽtũ põt re
duci ad oẽs alios modos istiꝰ figure per
trãspõnẽꝫ p̃missaꝝ: aut ꝑ mutationẽ q̃ꝫtita
tis. ¶ Contra p̃mũ modũ tertie figure ar
guit̃. Jste syllogismus nõ valꝫ. cuiuslꝫ ho
minis asinꝰ currit. cuislꝫ hois asinꝰ gescit.
g̊ asinꝰ gescens ẽ asinꝰ currens. qꝛ i casu su
periori ẽ añs veꝝ ⁊ ꝯñs falsum. ⁊ tñ ẽ in p̃
mo tertie figure. Dr̃ ꝙ non est i: darap-
ti. qꝛ sic p̃misse fiunt ex recto ⁊ obliq̊ ita cõ
clusio dꝫ fieri. ideo dꝫ sic ꝯcludi. g̊ asinus
gescens ẽ alicꝰ: cuiꝰ est asinus currẽs. vñ
lr̃. asinus: nõ est pars subiecti i p̃missis. sꝫ
ps p̃dicati iõ dꝫ poni i ꝯclusiõe. ¶ Cõtra
scd̃m modũ tertie fiͨ arg̃r. Jste syllũs non
valꝫ. ois homo vel asinus non est hõ. ois
homo vel asinꝰ ẽ risibil̃. g̊ risibile nõ ẽ ho
mo. qꝛ añs est veꝝ: vt pꝫ ex suis exponen
tibus: vel singularibus. ⁊ ꝯñs ẽ falsuꝫ.
¶ Rñdet̃: ꝙ si i qualibꝫ p̃missaꝝ disiun-
ctũ totum distribuitur quelꝫ illaꝝ ẽ falsa.
⁊ hꝫ multas singulares falsas. Nã prime
vniuersalis quelibet singularis est falsa:
in qua demonstratur homo: ⁊ secunde q̃li

bet singularis ē falsa in qua demōstratur asinus. vt patet ex suis resoluentibus.
Si autem non distribuitur totum disiunctum. sed prima pars solūmodo: non arguitur tunc in secundo tertie. quia in tali modo oportet totum subiectum propositiōis distribui: qualiter non fit in proposito.
¶ Contra alios modos huius figure specialiter non arguo. Primo: qꝛ he due obiectiones ad omnes alios modos possūt reduci. Secundo: vt vitem plʾiritatē scripture facientis tedium in aīo studentis.
¶ Et sic est finis obiectionū ꝯtra sūmulas Et incipit vltimus tractatus huiꝰ operis qui de obiectionibꝰs contra consequentiarum regulas ītitulaꝉ eas fortificādo.

Capi. primum.

P

Ost sūmulaꝝ obiectionū declaratam notitiā: seqtur vltimo vt in initio ē ꝓmissum ꝯñarū rōnibus fortificare materiā. arguo igiꝉ ꝯtra primā ꝛ pricipalem regulā q̄ fuit ista. Consequentia bona ē illa: cꝰ ꝯdictoriū ꝯñtis repugnat añti: ex qua īferebatur alia: ꝙ ꝯña mala ē illa cuiꝰ ꝯdictoriū ꝯñtis stat cum añte. Contra arguiꝉ sic. aliq̄ ē ꝯña bona. ꝛ tñ ꝯdictoriuꝫ ꝯñtis stat cū añte. ḡ ambe regule false. ꝯña tenꝫ ꝛ añs ꝓbaꝉ. ista ꝯña est bona. Tu credis ꝑcise ꝙ aliqs homo decipiꝉ. ḡ aliqs homo decipiꝉ. ꝛ tñ ꝯdictoriū ꝯñtis stat cū añte. ḡ. pͣ pars añtis ꝓbaꝉ. qm̄ seqꝉ. tu credis ꝑcise ꝙ aliqs homo decipiꝉ. ḡ tu credis ꝑcise veꝝ. vel tu credis ꝑcise falsū. Si tu credis ꝑcise verum. ꝛ tu credis precise: ꝙ aliquis homo decipitur. ergo aliquis homo decipitur. Si tu credis precise falsum. ḡ tu deciperis. ꝛ tu es aliqs homo. ḡ aliqs homo decipiꝉ. Scđa pars añtis ꝓbatur. ꝛ pono antecedēs ī cāu. cū hoc ꝙ nullus aliꝰ a te decipiaꝉ. Isto posito: tu credis ꝑcise ꝙ aliqs homo decipiꝉ. ꝛ nullus homo decipiꝉ. ḡ ꝯdictoriū ꝯsequētis stat cuꝫ añte. ꝑmam ptē ꝯsequentis ponit casus: ꝛ scđam ꝓbo. Nā nullus aliꝰ te decipitur per cāuꝫ. nec tu deciperis. ḡ nullꝰ homo decipiꝉ. minoreꝫ ꝓbo. qꝛ si nō: deꝉ oppositū. ꝛ arguiꝉ sic. tu credis ꝑcise sicut ē. ḡ tu nō deciperis. ꝯsequentia tꝫ ꝛ antecedens ꝓbaꝉ. nā tu credis ꝑcise ꝙ aliqs homo decipiꝉ ꝑ cāuꝫ. ꝛ ita ē ꝙ aliqs hō decipitur. qꝛ tu deciperis per responsionem. ergo tu credis precise sicut ē. ¶ Respondetur ꝙ ista ꝯsequentia ē bona. ꝛ ꝙ oppositum consequentis non stat cū antecedēte; imo repugnat. Et admisso casu ꝯcedo istam. tu credis precise ꝙ aliqs homo decipitur. ꝛ nego istam. nullus homo decipitur. qꝛ concedo ꝙ tu deciperis tanq̄ sequens. seqtur enim. aliqs homo decipiꝉ: ꝛ nullus alius a te decipitur. ꝛ tu es homo ergo tu deciperis. Ulterius ad argumentū nego istam. tu credis precise sicut ē. Et ad eius probationem nego ꝯsequentiam istā. s. tu credis precise ꝙ aliquis hō decipitur. ꝛ ita est ꝙ aliquis homo decipitur. ergo tu credis precise sicut ē. sicut non sequitur. tu credis precise ꝙ aliquis homo currit: ꝛ ita est ꝙ aliquis homo currit. ergo tu credis precise sicut est. vt posito ꝙ sor. currat. ꝛ plato non currat. ꝛ credas ꝑcise platonem currere. isto posito est antecedens verum ꝛ consequens falsum. sed bene sequitur. tu credis precise ꝙ aliquis homo currit. ꝛ ita est ꝙ ille quem precise credis currere currit. ergo tu credis precise sicut est. sed minor est falsa in isto cāu. Ita sequitur in proposito. tu credis precise ꝙ aliquis homo decipitur. ꝛ ita ē ꝙ ille quem credis decipi decipitur. ergo tu credis precise sicut est. cōsequentia est bōa. sed minor est falsa. quia in casu isto. tu credis alium a te decipi. ¶ Notandū ꝙ sub secunda regula ponebantur due alie regule. vꝫ. Ex impossibili sequitur quodlibet. Et necessarium sequitur ad quodlibet.

Contra quas regulas arguitur sic. quia non sequitur. aliquis homo est asinus. ergo nullus homo est asinus. ꝛ arguitur secundum ambas regulas. ergo ambe regule false. tenet consequentia cuꝫ minori. et maior probatur. Primo: quia ex vno oppositorum ñ sequitur reliquum: Secūdo quia contradictorium ꝯsequentis stat cū antecedente: eo ꝙ conuertiꝉ cum ipso.

Idō respōdeꝉ ꝙ ista ꝯsequentia est malis bona. ꝛ non est inconueniens ex vno

ꝺppositoꝝ aliud iferri: ꝺũmõ ipm sit im/
possibile. nego tñ ꝙ oppositũ ꝯñtis stet cũ
añte. Et nego illã ꝯñam oppositũ ꝯñtis cõ
uertiť cũ añte. ğ stat cũ ipo. vñ dico ꝙ q̃lz
ꝓpõ mũdi seqtur ex illa. tu es asinꝰ. ⁊ q̃lz
eidẽ repugnat: imo repugnat sibiipsi. q: i-
fert oppositũ suiip̃ius. ¶ Prima regula
formalis ꝯñe erat ista. Si alicꝰ ꝯñe ex ꝯ̃
dictorio ꝯñtis seqtur ꝯ̃dictoriũ añtis: illa
ꝯña ẽ bona. Ex qua iferebať: ꝙ si alicꝰ cõ
sequẽtie ꝯ̃dictoriũ ꝯñtis nõ ẽ illatiuũ ꝯ̃di/
ctorii añtis: illa ꝯña non valet. Contra
ambas regulas arguiť sic. Aliqua ꝯña ẽ
bona. ⁊ tñ ex ꝯ̃dictorio ꝯñtis non seqť ꝯ̃di
ctoriũ añtis. ğ iste regule false. añs ꝓbať.
ista ꝯña ẽ bona. tu credis p̃cise ꝙ oĩs ho-
mo decipiť. ğ tu decipis. ⁊ ex ꝯ̃dictorio cõ
sequẽtis non seqť ꝯ̃dictoriũ añtis. ğ ⁊c. p̃-
ma pars añtis ꝓbať. q: seqť. tu credis p̃ci
se ꝙ oĩs hõ ꝺcipiť. ğ tu credis veꝝ vl' fal/
sum: Si credis falsũ. ğ tu decipis. si veꝝ.
⁊ tu credis p̃cise ꝙ oĩs homo decipiť. er/
go ita ẽ ꝙ oĩs homo decipiť. ğ tu ꝺcipis.
ista ꝯña ẽ bona. ⁊ scđa ꝑs añtis p̃ncipalis
ꝓbať. q: nõ seqtur. tu non decipis. ğ tu ñ
credis p̃cise ꝙ oĩs homo decipiť. ꝓbatur.
⁊ pono ꝙ tu credas p̃cise ꝙ oĩs hõ decipi
atur. isto posito ꝯñs ẽ falsuz ꝑ casuz. ⁊ añs
veꝝ ꝓbať. si nõ: deť oppositũ. ⁊ arg̃r sic. tu
cr̃dis p̃cise ꝙ oĩs hõ decipiť. ⁊ ita ẽ ꝙ oĩs
hõ decipiť. q: oĩs hõ ñ tu decipiť ꝑ casũ.
⁊ tu decipis ꝑ rñsionẽ. ğ tu credis p̃cise si
cut ẽ. ğ tu non decipis: qđ erat ꝓbandum.
¶ Rñdendũ ẽ nõ admittẽdo casũ. q: nõ
ẽ possibile ꝙ tu credis p̃cise ꝙ oĩs homo
decipiť. nã sic seqť ꝙ tu decipis. vt ẽ oñsũ
vel ğ decipis i credẽdo oẽm hoiem dec i
pi: vel aliqd aliud. vt ꝙ homo ẽ asinꝰ: vl'
aliqđ falsum. nõ primũ. q: oẽm hoiem de
cipi ẽ veꝝ. ğ aliqd aliud. ⁊ per ꝯñs tu non
credis p̃cise ꝙ oĩs homo decipiť: qđ ẽ op
positũ vniꝰ ꝑticule casus. Ex eodẽ seqť ꝙ
non ẽ possibile ꝙ tu credas p̃cise teip̃z de
cipi. ꝓbať. nã si credis p̃cise teip̃z decipi.
ğ decipis: vel i credendo teip̃m decipi: l'
aliqd aliud. non p̃mũ. q: te ip̃m decipi est
veꝝ. ğ aliqd aliud. ⁊ per ꝯñs tu non cre/
dis p̃cise teipsum decipi. ¶ Secunda re
gula erat ista. Si alicꝰ ꝯñe bone añs ẽ ve

rum. ꝯñs ẽ veꝝ. ⁊ si añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs fal/
sum. ista ꝯña non valz. Cõtra arguitur
sic. Possibile ẽ ꝙ aliqua ꝯña sit bona: ⁊ ꝙ
añs sit veꝝ ⁊ ꝯñs falsũ. ğ regula falsa. ꝯña
tz: ⁊ añs ꝓbať. Et pono ꝙ ista ꝯña. tu es
homo. ğ tu non es hõ: ꝯuertatur cũ bona
ꝯña: añte: ⁊ ꝯñte: significantibꝰ vt p̃ꝰ. cãus
ẽ possibilis. q: ꝯña distiguiť ab añte ⁊ ꝯñte
simul sũptis: q: eisdẽ supaddit notã ꝯñe.
admisso ğ casu. ista ꝯña ẽ bona. tu es hõ.
ğ tu nõ es hõ. q: ꝯuertiť cum bona ꝯña. ⁊
añs ẽ veꝝ. ⁊ ꝯñs falsũ. q: significat oimo/
de sicut priꝰ ex casu. ğ ⁊c. ¶ Ideo ꝺr: ꝙ
argumentũ verbalr̃ ꝓcedit ꝯ̃ regulas. Et
non ꝯ̃ intellectũ istaꝝ. itelligiť sic nãq3 pri
ma. si alicꝰ ꝯñe bone significantis p̃cise iu
xta ꝯpõnem suaꝝ partiũ: añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯñs
falsũ. ꝯña non valet. sed iã i casu. ista ꝯña
ꝓposita ẽ bona. non tñ significat iuxta cõ/
põnem suaꝝ ꝑtiũ. q: poniť ip̃am ꝯuerti cũ
bona ꝯña: añte: ⁊ ꝯñte significantibꝰ vt p̃ꝰ
oimode. vt ğ arguať ꝯ̃ regulaz: dz sumi h̃
añs: possibile ẽ ꝙ aliqua ꝯña sit bona: si-
gnificãs p̃cise iuxta ꝯpõnem suaꝝ partiũ.
⁊ ꝙ añs sit veꝝ ⁊ ꝯñs falsum. Et h̃ negať
tanq3 ipossibile. Istum modũ itelligẽdi
de sig̃ne partiũ. ⁊ si non explicite. tñ iplici
te asserit q̃cũq3 regula ꝯñaꝝ ꝯ̃ quaꝝ quã/
libet põt verbaliter argui illo vel cõsimili
argumĩto: nisi glosa p̃dicta cetere regule
verificenť. ¶ Tertia regula fuit ista. Si
alicꝰ ꝯñe bone añs ẽ necium: ⁊ ꝯñs similr̃
ẽ necium. ex qua inferebatur ꝙ si añs est
necium ⁊ ꝯñs ẽ ꝯtingens. ꝯña non valet.
Contra istas regulas arguiť sic. aliq̃ ꝯña
ẽ bona: ⁊ añs ẽ necium: ⁊ ꝯñs ꝯtingens. ğ
regule false. ꝯña tz. ⁊ añs ꝓbať. Naz ista
ꝯña ẽ bona. deus ẽ. ğ hec ẽ vera. deus ẽ.
⁊ añs ẽ neciuz. ⁊ ꝯñs ꝯtingẽs. ğ ⁊c. ꝙ añs
sit necium manifestũ ẽ. ⁊ ꝙ ꝯñs sit contin
gens ꝓbatur. Nã ista. deus potest eẽ fal
sa. ⁊ ipsa ẽ vera. ğ ipsã eẽ verã ẽ ꝯtingẽs.
ꝯña ẽ nota cũ minori. ⁊ maior ꝓbať. ex h̃:
ꝙ põt ꝯuerti cũ falso. Iđ ꝓbať p̃ncipalem
ꝯñam eẽ bonã. q: si non: stet ğ oppositũ cõ
sequẽtis cũ añte. ⁊ arguiť sic. hec non est
vera. deus est. ⁊ ipsa significat adequate
deum esse. ergo deum esse non est veruz.
⁊ per ꝯñs deus non est: quod ẽ oppositũ

alteriꝰ ꝑtis. ❡ Rn̄def ꝙ iſta ꝯn̄a nō valꝫ deus ē. ġ hec ē vera. deꝰ ē. niſi adderetur iſta minoꝛ. ⁊ hec. deꝰ ē. ſignificat adequate deuꝫ eē. que ē ꝯtingens. ⁊ ꝯcedo ꝙ oppoſitū ꝯn̄tis ſtat cū an̄te. tūc cū ponit cuꝫ an̄te: admitto. ⁊ ꝯcedo iſtā. deꝰ ē. ⁊ hec nō ē vera. deꝰ ē. ⁊ tūc ad argm. hec non ē vā. deꝰ ē. ⁊ ip̄a adequate ſignificat deū eē. ġ deū eē non ē veꝝ. nego minoꝛem. q꞉ repugnat duobꝰ ꝯceſſis. ſeqꝫ. n. deꝰ ē. ⁊ hec n̄ ē vera. deꝰ ē. ġ ip̄a nō ſignificat adequate deū eē. vn̄ i hoc agrumēto ē obligatio ⁊ n̄ apparet. cū. n. dicit: ſtet oppoſitū ꝯn̄tis cū an̄te. hec ē vna poſitio iplicite: ac ſi dicerē: pono tibi iſtā. deꝰ ē. ⁊ h̄ non ē vera. deꝰ ē: q̄ admittēda ē. ⁊ ꝯn̄r rn̄dendū ē vt p̈us.

Quarta regula fuit ia. Si alicꝰ ꝯn̄e bone an̄s ē poſſe. ⁊ ꝯn̄s ſilr. Ex q̄ ē illatū ꝙ ſi alicꝰ ꝯn̄e an̄s ē poſſe ⁊ ꝯn̄s ipoſſe. ꝯn̄a iſta nō valet. Cōtra iſtas regulas argr ſic. 1a ꝯn̄a non ē bōa. ois ꝓpō ē affirmatia. ġ nulla ꝓpō ē negatia. ⁊ an̄s ē poe ⁊ ꝯn̄s ipoe. ġ regule ſlſe. ꝯn̄a tꝫ. ⁊ an̄s ꝑr ꝑ p̈ma ꝑte. Nā oppom ꝯn̄tis repugnat an̄ti. ġ ꝯn̄a bona. an̄s pꝫ. nā iſta repugnāt. ois ꝓpō ē affira. ⁊ aliq̄ ꝓpō ē negatia. ꝙ āt an̄s ſit poſſe pꝫ. q꞉ poſſe ē ꝙ hec. tu es. ſit ois ꝓpō. ſꝫ nūc ꝓbat ꝙ ꝯn̄s ſit ipoſſibile. q꞉ ip̄m nō p̄t eſſe veꝝ ſic ſignificādo ꝑr. nā ſi poſſꝫ eē veꝝ: l' ġ ip̄o exn̄te: vel ip̄o nō exn̄te. Nō ip̄o non exn̄te. q꞉ ſi iſta ꝓpō non eſſꝫ. na ꝓpō ē nea. ip̄a nō eſſꝫ vera nec fa. Nec ēt ip̄a exn̄te. q꞉ q̄ꝫdiu ia ꝓpo ē: aliq̄ ꝑo negatia ē. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ſꝑ ſi'ꝫ ē nullā negatiuā eē. Dō. ꝙ iſta ꝯn̄a ē bona. ois ꝓpō ē affira. ġ na ē nea. ⁊ ꝯn̄s ē poſſe ſic an̄s. ⁊ tūc ad arm. ꝯn̄s nō pōt eſſe veꝝ ſic ſignificādo. ġ ip̄ꝫ ē ipoſſibile. nego ꝯn̄aꝫ. vn̄ multe ꝓpōnes ſūt poſſes q̄ n̄ ꝑn̄t eē vere. vt ois ꝓpō ē falſa. nulla ꝓpo ē vā. h̄ ē falſū. h̄ nō ē veꝝ: ſeip̄o demōſtrato: vt determiatū ē i mā iſolubiliū. Etiā ex mām inſolubiliū h̄n̄t h̄ dcā locū. vt h̄ n̄ ē deus ē i mente. aut ho nō ē: demrāndo ſbm eiuſdem ꝓpōnis: ad cꝰ deſitionē deſinerꝫ eē ꝓpoſitio illa. q̄lꝫ. n. illaꝝ ē poſſibilis: ⁊ nulla ipſaꝝ ſic ſignificās p̄t eſſe vā. ❡ Q̄uīta regula fuit iſta. Quicqd ſeqꝫ ad an̄s ſeqꝫ ad ꝯn̄s. Ex q̄ iferebātur alie due. Prima. qcqd an̄cedit ad an̄s: an̄cedit ad ꝯn̄s. Sa. A ꝑo ad vlm qn̄ oēs ꝯn̄e intermedie ſunt bone ⁊ foꝛmales ⁊ n̄ variate: ꝯn̄a ē bōa ⁊ foꝛmalis. Cōtra iſtas regulas argr ſic. Aliq̄ eſt ꝯn̄a bona. ⁊ aliqd ſeqꝫ ad ꝯn̄s ip̄ius. quod nō ſequitur ad antecedens ipſiꝰ. ġ iſte tres regule fe. ꝯn̄a tꝫ: ⁊ an̄s ꝑr. nā iſta ꝯn̄a eſt bona. q̄ternariꝰ ē. ġ binarius eſt. ⁊ aliqd ſeqꝫ ad ꝯn̄s: qḋ nō ſeqꝫ ad an̄s. ġ ⁊c. ꝯn̄a tꝫ: q꞉ ꝯ̄dictoꝛiū ꝯn̄tis foꝛmaliter repugnat an̄ti. ⁊ minoꝛē ꝓbo. Nā ſeqꝫ. binariꝰ eſt. ġ eius medietas ē preciſe vnitas. ⁊ tn̄ nō ſeqꝫ a ꝑo ad vltimū. q̄ternariꝰ eſt. ġ medietas eiꝰ p̄ciſe eſt vnitas. q꞉ medietas q̄ternarii non ē vnitas. ſed binariꝰ. ſilr ar m fit. quadrupedale eſt. ġ bipedale ē. bipedale eſt. ġ eꝰ medietas ē p̄ciſe pedale. ⁊ tn̄ n̄ ſer q̄drupedale ē. ġ medietas eiꝰ ē p̄ cie pedale. q꞉ medietas q̄drupedal' n̄ ē pedale: ſꝫ bipedale. Dr ꝙ regle iſte tenēt extra materiā relatiuoꝝ. ⁊ h̄ ꝓpter mutationē ſignificati vltimi ꝯn̄tis rōne relatiui: qḋ variat ſignificatū ad variationeꝫ an̄tis. vn̄ aliḋ ſignificat iſta ꝓpō illiꝰ medietas eſt: vnitas: ꝯiūcta cū hac ꝓpōne. binarius eſt ⁊ aliud ſignificat cū iſta. quaternarius ē. Cū p̈ma. n. ſignificat ꝙ medietas binarii ē vnitas: qḋ ē veꝝ. ⁊ cū ſa ſignificat ꝙ medietas quaternarii ē vnitas: qḋ eſt falſū. itelligit ġ ſic ꝑa regula. qcqd ſeqꝫ ad ꝯn̄s ſeqꝫ ad an̄s manente p̈ma ſigne. ⁊ q꞉ vlm ꝯn̄s rōne relatiui n̄ p̄t retinere p̈mā ſignē ideo non eſt miꝝ ſi nō ſeqꝫ ex p̈mo an̄te. loco ġ eiꝰ ponat vna ꝓpō ſignificans ideꝫ ꝯuertibilr: ſic arguēdo. q̄ternariꝰ eſt. ġ binariꝰ. ġ binariꝰ ē. ġ eꝰ medietas ē vnitas. ġ a p̈mo ad vltimū quaternariꝰ ē. ġ medietas binarii eſt vnitas. ⁊ ita i ſo aro debuit iferri q̄drupedale ē. ġ medietaſ bipedalis eſt pedale. ⁊ h̄ veꝝ: ⁊ regula vera.

❡ Sexta regula fuit iſta. Si aliq̄ ꝯn̄a eſt bona: ⁊ aliqd ſtat cū an̄te: illḋ idem ſtabit cū ꝯn̄te. Ex q̄ ſeqꝫ alia. ſ. qcqd repugnat ꝯn̄ti repugnat an̄ti. Cōtra iſtas regl'as argr ſic. Iſta ꝯn̄a eſt bona. lignū coꝛrūpebatur. ġ ipoſſibile ē illḋ eſſe. ⁊ tn̄ hec. aial eſt. ſtat cū an̄te. ⁊ eadem non ſtat cū ꝯn̄te. ġ regule falſe. ꝯn̄a tꝫ. ⁊ an̄s ꝓbat. Nā ꝙ illa ꝯn̄a ſit bona pꝫ. q꞉ qḋ ſemel ē coꝛruptū amplius eē nō p̄t. ꝙ āt iſta. aial ē. ſtet cum

antecedentē pz.qm̄ hec ſil'ſtāt:lignū cor-
rumpebat.⁊ aial eſt.q: q̄lz illaꝝ ē vera.ſz
iam ꝑbatur ꝙ illa.aial eſt.non ſtat cū cōſe
quente. q: iſta copulatiua eſt ipoſ'is:aial
eſt:⁊ impoſ'e eſt illud eſſe. ¶ Reſpōdet:
ꝙ iſta conſequentia eſt bona.lignū corrū-
pebatur.ğ impoſ'e eſt illud eſſe.⁊ ſic̄ iſta.
animal eſt.ſtat cū antecedente:ita ſtat cū
conſequente.Et cū dr̄.iſta copulatiua eſt
impoſ'is.aial eſt.⁊ impoſſibile eſt illō eē.
veꝝ eſt.ergo iſta.aial eſt.non ſtat cū con
ſequente.nego conſequentiā.q: ſecunda
pars huius copulatiue nō eſt cōſequens
ꝑme conſequentie:nec ſecū conuertibile.
q: relatiuū hz aliō ⁊ aliō ſignificatū ꝓpter
mutationem antecedentis.Et ſi dicitur.
quomodo ergo ſtat iſta.animal eſt.cū con
ſequente.dr̄ ꝙ non oz coniungere ipſam
copulatiue.ſed ſufficit ꝙ quelz iſtaruz ſit
vera.vn̄ 1ª ſtāt ſimul.tu es hō.tu es alb⁹.
lz ex eis nō fiat copulatiua.⁊ ſi opponens
velit oio vnā copulatiuā.detur iſta.aial ē
⁊ lignū corrūpebat.⁊ impoſ'e ē illud eē:re
ferendo ſemper ly.illud.ad ly.lignū. illa
copulatiua ē vera.ğ ꝑma pārs ſtat cū vlti
ma.¶ Septima regula fuit iſta.Si aliq̄
ꝯn̄a eſt bona:ſcita a te eſſe bona.⁊ an̄s ē a
te ꝯcedendūm.conſequens eſt a te conce
dendum : Ex qua inferebat : ꝙ ſi an̄s
ē ꝯcedendū ⁊ ꝯn̄s negandū nō valet ꝯn̄a

Contra iſtas regulas arguit ſic.⁊ pono
ꝙ iſtius ꝯn̄e.homo currit.ğ riſibile currit.
an̄s ſit tibi poſitū⁊ a te admiſſū.ꝯn̄s vō ſit
tibi depoſitū ⁊ a te admiſſuz.iſto poſito ar
guit ſic.iſta ꝯſequētia ē bona:ſcita a te eē
bona.homo currit.ğ riſibile currit.q: ſcis
ꝙ arguit ab vno ꝯuertibili ad reliquum.⁊
an̄s ē ꝯcedendū a te.q: tibi ē poſitū ⁊ a te
admiſſū.⁊ ꝯſequens negandū.q: ē tibi de
poſitū:⁊ a te admiſſū.ergo regule falſe.

Jō dr̄ admittendo caſū.Et concedo ꝙ
iſtius ꝯſequētie antecedens ē ꝯcedendū:
⁊ ꝯſequens negandū,ꝓpter argumentum
factū.ſed nego:ꝙ iſta ꝯſequentia ſit bona
ſcita a me eſſe bōa.qm̄ ex duob⁹ ꝯceſſis ſe
quit oppoſitū illius.ſeqtur.n.āteccdēſi
ē ꝯcedendū a te.⁊ ꝯſequens negandū.er
go iſta ꝯn̄a non ē ſcita a te eſſe bona.

¶ Ultima regula fuit iſta.Si aliq̄ eſt ꝯſe
quentia bona ſcita a te eſſe bona.⁊ antece
dens ē ſcitū a te:⁊ ꝯſequens eiuſdē ē ſcitū
a te.Ex q̄ ſeq̄batur ꝙ ſi antecedens ē ſci-
tum a te:⁊ ꝯſequens nō ē ſcitū.nō ſcit ꝯſe
quentiā eſſe bonā.¶ Cōtra iſtas regulas
argr̄ ſic.hec ꝯſequentia ē ſcita a te eſſe bo
na.hoc ē neſcitū a te.ergo h̄ ē neſcitū a te
demonſtrādo ꝯſequens ꝑ vtrūqз:h̄:⁊ an̄s
ē ſcitum a te:⁊ ꝯſequens nō.ğ regule fl'e.
ꝯſequentia lz:⁊ ꝓbat ꝑma ps an̄tis.naz tu
ſcis ꝙ ibi arguit ab vno ꝯuertibili ad reli
quū.⁊ ꝙ oppoſitū ꝯſequētis repugnat an
tecedenti.ğ tu ſcis ꝯſequentiā illā eſſe bo
nam.⁊ ſcda pars antecedentis ꝓbatur.nā
ꝯſequens ē neſcitū a te.⁊ an̄s ſcis ſignifi-
care adequate:ꝙ ipm ꝯſequens ē neſcitū
a te.ğ an̄s ē ſcitū a te.⁊ ꝯſequens neſcitū
pz ꝯn̄a.nā vel ꝯſequens ē ſcitū a te:vel ne
ſcitū.ſi ē neſcitū habeo intentū.ſi ſcituz.⁊
ipm adequate ſignificat ꝙ h̄ ē neſcitū a te
demonſtrādo idem ꝯſequens .ğ illō ꝯn̄s
non ē ſcitū a te.¶ Rn̄det ꝙ iſta ꝯn̄a non
valet.h̄ hoc eſt neſcitū a te.ğ hoc ē neſci-
tum a te.nec arguit ab vno ꝯuertibili ad
reliquū.nec oppoſitū ꝯſequētis repugnat
antecedenti.q: antecedens non ē inſolu-
bile.ſed ꝯſequens ē inſolubile ſignificans
ypothe^c copulatiue ꝙ hoc ē neſcitū a te.⁊
ꝙ h̄ eſt ſcitū a te:c⁹ꝯdictoriū non ē illō. h̄
nō eſt ſcitū a te.aut illud.hoc ē ſcitū a te.
ſed illud.non hoc eſt neſcitum a te:ſigni
ficans diſiunctiue ꝙ hoc eſt ſcitum a te:
vel ꝙ hoc noneſt ſcitum a te:quod eſt ve
rum rōne ſcde partis.Eodem mō dicitur
ad rōnem vel ꝯn̄am ꝑdictam ſicut ad iſtā
hoc eſt falſum.ergo hoc ē falſū:demōſtrā
do ꝯſequens ſemper:cōcedendo tales cō
ſequentias:⁊ dico eas non valere.q: con
ſequens eſt inſolubile falſuz.⁊ an̄s ē ꝓpō
vera non inſolubil'.q̄re ⁊c. Ca.ſcdz

r Egularū particulariū prima erat
iſta.Ab inferiori ad ſuū ſuperius
affirmatiue:⁊ ſine diſtributione.⁊
ſine ſigno confuſionis ipediente:ē ꝯſequē
tia bona.Contra iſtam regulā argr̄ ſic.1ª
ꝯn̄a nō vz.tu es appēs aſin⁹.ğ tu es aliq̄l'
aſinus.⁊ tamen arguit per regulā.ergo re
gula falſa.conſequentia pz cuz minori.q:
ly.apparens.eſt termin⁹iferior ad ly.ali-

quale. et maior patet. quia antecedens est possi
bile: et consequens impossibile. Nam possibile est
quod tu appareas asinus. sed non est possibile
quod tu sis aliqualis asinus. sicut non est possi
bile quod tu sis asinus. ¶ Respondetur quod non ar
guitur secundum intellectum regule que est iste. Ab in
feriori ad suum superius: ratione totius extremi:
sine impedimento procedente: est bonum argumen
tum. sed non arguitur in proposito ratione totius
extremi: sed partis solummodo. quia ly. appares
asinus: non est terminus inferior ad ly. ali
qualis asinus. sed bene ad ly. aliqualis ap
parens asinus. sicut ly. appares ad ly. ali
quale. unde bene sequitur. tu es appares.
ergo tu es aliqualis. ita bene sequitur. tu es ap
parens asinus. ergo tu es aliqualis appa
rens asinus. unde consimiles consequentie in ce
teris non valent. ut tu es pater fortis. ergo tu es
aliquid fortis. tu es dominus plato. ergo tu es aliquid
plato. ¶ Secunda regula erat ista. Ab inferio
ri ad suum superius distributiue: non valet ar
gumentum. Contra istam regulam arguitur sic. ista
consequentia est bona. nullus binarius est. ergo nul
lus numerus est. et arguitur per regulam. ergo re
gula falsa. tenet consequentia cum maiori. quia op
positum consequentis repugnat anteceden
tis. scilicet nullus binarius est. et aliquis numerus
est. non enim datur aliquis numerus quin
iste sit binarius: vel includens binarium.
Eodem modo potest argui in simili. ut nulla
propositio vera scitur. ergo nulla propositio
scitur. consequentia est bona. quia oppositum
consequentis repugnat antecedenti. et ta
men arguitur distributiue ab inferiori ad
suum superius. quia ly. propositio vera. est termi
nus inferior ad ly. propositio. cum omnis
propositio vera sit propositio. et non econuer
so. sicut omnis binarius est numerus. et econuer
so. ¶ Ideo dicitur: quod regula non dicit nun
quam valere consequentiam ab inferiori ad
suum superius distributiue. scilicet quod plurimum
non valet formaliter: et nunquam predicte
consequentie sunt formales de forma.
sunt enim formales. quia cuiuslibet earum
oppositum consequentis formaliter repu
gnat antecedenti. sed non sunt bene de for
ma. quia consimiles in forma non valent
quia non sequitur. nullus numerus trinarius
est. ergo nullus numerus est. nec sequitur.

nulla propositio vera videtur vel intelli
gitur. ergo nulla propositio videtur vel intelligitur. Si
ergo consequentie iste bone sunt. hoc est solum
gratia materie. unde prima est bona gratia mate
rie. quia impossibile est numerum esse et non esse
binarium. secunda similiter tenet gratia ma
terie vel terminorum: quia nihil scitur nisi ve
rum. nec est possibile aliquam propositionem falsam sciri
¶ Tertia regula fuit ista. Ab inferiori ad
suum superius negatione postposita. et cum
debito medio: est bonum argumentum. Con
tra arguitur sic. ista consequentia non valet
sciens istam propositionem non est aliquid: demon
strando istam. homo est asinus. et ista propositio est ali
qua propositio. ergo sciens aliquam propositionem non
est aliquid. et tamen arguitur per regulam.
ergo regula falsa. consequentia tenet cum mino
ri. et maior probatur. nam antecedens est verum. et con
sequens falsum. ergo ista consequentia non
valet. quod antecedens sit verum patet. quia secunda
parte: et prima similiter. quia suum contradictorium
est falsum. scilicet omnis sciens istam propositionem est aliquid
¶ Respondetur: quod ista consequentia non va
let. nec arguitur cum debito medio. quia subie
ctum prime propositionis debuit esse sub modo secunde
sic arguendo. sciens istam non est aliquid: et sci
ens istam est sciens aliquam propositionem. ergo etc. et
tunc concedo consequentiam. sed negatur minor.
¶ Notandum circa hanc regulam: quod si argue
retur ab inferiori ad suum superius distributiue
negatione postposita: non argueretur secundum regu
lam. ut patet in exemplo isto. omnis homo non currit.
omnis homo est animal. ergo omne animal non currit. intel
ligitur enim sic regula ab inferiori ad suum supe
rius non distributum negatione postposita:
est bona consequentia. ¶ Quarta regula
erat ista. A superiori ad suum inferius affirma
tiue: et sine distributione: non valet argu
mentum. Contra istam regulam procedunt ar
gumenta facta contra secundam regulam pre
cedentem: arguendo ex opposito conseque
tis ad oppositum antecedentis. ut aliquis
numerus est. ergo binarius est. aliqua pro
positio scitur. ergo propositio vera scitur.
Sed arguitur specialiter sic. ista consequentia est
bona. tu es animal. ergo tu es homo. et tamen arguitur
a superiori ad suum inferius affirmatiue sine di
stributione. ergo etc. tenet consequentia: et antecedens
probatur. quia sequitur. tu es animal. ergo tu es a tertio adia

cente ad 2m adiacens. tūc vltra. tu es. er-
go tu es tu. pꝫ ꝯña. qꝛ oppositū ꝯn̄tis for-
malr̄ repugnat añti. ꝛ tūc vltra. tu es tu. ḡ
tu es hō. tꝫ ꝯña ꝑ p̄mā regulā. ab iferiori
ad suū superiꝰ affirmatiue: ꝛ sine ipedimē
to. ḡ a p̄mo ad vltimū seq̄tur. tu es aial. ḡ
tu es homo. Ad h̄ dr̄ vt priꝰ: ꝙ q̄lꝫ ista
rum ꝯñaꝝ ē bona ꝛ formalis. nō tñ argr̄ ꝯ̄
regulā iplicite asserentē ꝙ nl'la talis sit bo
na de forma. vñ ꝯsimiles i forma nō tenēt
qꝛ non seq̄r. aliqs nūerus ē. ḡ trinariꝰ est.
aliq̄ ꝑpō itelligir̄. ḡ ꝑpō vā itelligir̄. nec se
quitur. hᵒ ē aial demōstrādo asinū. ḡ h̄ est
homo. Quinta regula fuit ista. A supe-
riori ad suū iferiꝰ distributiue: affirmatiue:
nō valet ꝯña. nisi cū debito medio. Con-
tra argr̄ sic. iª ꝯña ē bona. oē aial currit.
ergo omnis homo currit. ꝛ tamen argui-
tur a sup̲iori ad suum inferiꝰ distributiue
affirmatie sine debito medio. ḡ regula fal
sa. ꝯña tꝫ cū minori. ꝛ maiorē ꝑbo. ꝯ̄dicto-
riū ꝯn̄tis repugnat añti. ḡ ꝯña bōa. añs ꝑ
bar̄. qm̄ hec repugnāt. oē aial currit. ꝛ hō
non currit. qꝛ ex ipsis seq̄r̄ ipossibile. vꝫ.
hō non ē aial: i q̄rto mō scd̄e figure. Dō.
ꝙ illa ꝯña ē bona: nō q̄ð formalis: nec de
forma. Nō formalis. qꝛ oppositum ꝯn̄tis
ē imaginabile cū añte absq̄ꝫ ꝯ̄dictōe. neq̄ꝫ
ēt ð forma. qꝛ aliq̄ sibi ꝯsil'is i forma nō va
let. vt oē aial currit. ergo quilibet hō cur-
rit. sed ē bona materialis: seu gr̄a materie
qꝛ impossibile ē hoiem non esse. tenet eniꝫ
per h̄ mediū neciuum. ois hō est aial. Silr̄
seq̄tur gr̄a materie. omne aial ē. ḡ ois ho-
mo ē. qꝛ ꝯn̄s est neciuꝫ. seq̄tur ēt. ois hō ē
asinus. ḡ tu es asinꝰ. qꝛ añs ē ipol'e simplr̄
vñ non ē aliqua regula ꝯ̄ quā non ꝓcedit
arm gr̄a materie. qꝛ aut añs ē impol'e: aut
qꝛ ꝯn̄s ē neciuum. vel gr̄a alicꝰ alterius me
dii necessarii: ꝛ ieuitabilis. vt in p̄oribus
ꝯsequentis dictū ē. ¶ Sexta regula fuit
ista. A superiori ad suū inferiꝰ neg̃ne p̄po
sita distribuēte supius ē bonū arm. Cōtra
ista regulā argr̄ sic. ista ꝯsequentia nō va-
let. nō ꝯtingēter homo ē aial. ḡ ñ ꝯtigēter
tu es aial. ꝛ tam̄ argr̄ per regulā. ḡ regula
falsa. ꝯsequentia tꝫ: ꝛ ꝑbatur p̄ma ps an-
tecedentis. quia antecedens ē veꝝ ꝛ ꝯn̄s
falsum. vt pꝫ assignando suum ꝯ̄dictoriū

hec eni ē falsa. ꝯtingenter homo ē aial: et
hec ē vera. ꝯtingenter tu es aial. ꝛ secun-
da pars antecedētis ꝑbatur. nā ꝙ hic ar-
guatur a sup̲iori ad suū iferiꝰ vt pꝫ. ꝛ ꝙ ne
gatione distribuente manifestū ē. qꝛ remo
ta negatione ly. homo. nō starꝫ dributiue
ergo ꝑ aduentū eiꝰ stat distributiue. patet
ꝯsequentia per istā regulā. Quicq̄d mobi-
litat imobilitatum: imobilitat mobilitatū.
¶ Respondet ꝙ terminꝰ aliquando stat
distributiue mobiliter: quādo ip̄m nō p̄ce
dit nisi vnum signū distributiue. vt ois ho
mo ē. Aliquādo stat distributiue imobilr̄:
qñ ip̄m p̄cedūt duo signa: q̄ꝝ vnū hꝫ vi di
stribuendi: ꝛ reliquū ꝯfundendi ꝯfuse tm̄
imobilr̄. quapropter dico ꝙ nō argr̄ ꝯtra i
tellectū regule: q̄ ē iste. A sup̲iori ad suum
inferiꝰ negatōe p̄posita distributiue mobi
liter ē bona ꝯña. sed iam in ꝑposito non di
stribuitur supiꝰ mobilr̄ ꝑpter ipedimentuꝫ
istius termini: ꝯtingenter: qꝛ non licet de
scendere vt arm aperte oñdit: ꝑpter ean-
dem causam non sequir̄. tu non incipis eē
coloratus. ergo tu non icipis esse albus.
qꝛ ex opposito non sequir̄ oppositūꝫ. vt in
capl'o inceptionis patuit: ꝛ tam̄ argr̄ distri
butiue negatiue. Si ḡ queritur. quid im-
pedit: dico ꝙ illud verbum: incipit: qꝛ im
mobilitat eundem terminum: quem distri
buit precedens negatio. quare ꝛc.

Capi. tertium.

c Ontra regulas quarti capl'i suffi-
cienter est argutum in materia in
solubiliū: sp̄āliorib9 tamē mediis
arguo ꝯ̄ easdem: quaꝝ prima fuit ista. Ab
vl'i ad suā particularem: indefinitam: vl'
subalternam: ē bona ꝯsequentia. Contra
quā regulā arguir̄ sic. Ista ꝯsequentia nō
valet. Incipit omne ens esse. ḡ icipit ali-
q̄ð ens esse. ꝛ tamen argr̄ per regulā. ḡ re
gula falsa. tenet ꝯsequentia. ꝛ prima pars
antecedentis probar̄. nam añs est veꝝ. ꝛ
ꝯsequens falsum. ḡ ꝯsequentia non valet.
ꝙ antecedens sit veꝝ: ꝑbar̄. nam oē ens
ē. ꝛ non imediate ante instās q̄ð ē p̄ns oē
ens fuit. quia nunq̄ꝫ instans presens fuit.
ḡ incipit oē ens esse. patet ꝯsequentia ab
exponentibus ad expositum. ꝙ autem cō
sequens sit falsum. patet. quia nunc in in-

stanti p̄nti aliqd est.⁊ ime⁹ āte istās qđ ē
p̄ns aliqd fuit.⁊ imediat p⁹ instās qđ ē p̄
sens aliquid erit.ḡ falsū est ꝙ iam icipiat
aliqd esse: seu aliquod ens eē.qđ idē ē. ſʒ
secūda pars p̄ncipalis an̄tis atgr̄.nā hec est
vl̄is.incipit oē ens eē.qꝛ in ea subiicitur
termin⁹ cōis signo vl̄i determiat⁹ distribu
tiue.⁊ hec ē sua particularis.icipit aliqđ
ens eē.qꝛ in ea subiicit̄ termin⁹ cōis signo
particulari determinat⁹.ḡ arguitur per
regulā. ¶ Dđm breuiter: ꝙ non arguitur
ꝑ regulā.qm̄ nec an̄s nec ꝯn̄s est alicui⁹
ꝙtitatis.⁊ tunc ad ꝓbationē.in ista ꝓpōe
incipit oē ens eē.subiicit̄ termin⁹ cōis sig
vl̄i distributiue determiat⁹.ḡ est vl̄is.ne
gō ꝯn̄am.⁊ si allegaret̄ regula.dico ꝙ in-
telligit̄ de distributōe mobili:⁊ nō imobi-
li.sed iā ly.ēs distribuit̄ imobilr̄.ꝓpterea
sic glosef regula. ¶ Propō vl̄is ē illa: i qua
subiicit̄ termin⁹ cōis signo vl̄i distributie
mobilr̄ determinat⁹: ex̄n̄te aliqd ipsi⁹: qđ
dico ꝓpter p̄iacens i⁹.ois homo ē aial.in
qua subiicit̄ termin⁹ cōis signo vl̄i distribu
tiue mobilr̄ determinat⁹.sed illđ signū nō
ē pars p̄iacentis: lʒ sit ps vl̄is. De parti
culari āt nō ꝓcedit argumētū.qꝛ i regula
addit̄ solo signo particulari determiatus
ſʒ iā vltra signū determinat̄ ly.ens.h̄ ver
bo: incipit.erḡ stat ꝯfuse tm̄. Jđ sit hec re
gulā. ¶ Propō particularis ē illa: i qua su-
biicit̄ termin⁹ cōis solo signo ꝑticulari de-
terminat⁹: ex̄n̄te aliqd isti⁹: qđ dico silr̄ ꝓ-
pter p̄iacens ꝓpōnis ꝑticularis. ¶ Se-
cūda regula fuit ista. A particulari: vel i-
definita ad suā vl̄em nō valʒ argumentū
Cōtra istā regulā arguit̄ sic.ista ꝯn̄a ē bōa
aial ē homo.ergo oē aial ē homo.⁊ ꝑ ꝯn̄s
quelʒ alia valet ab indefinita ad suā vl̄eʒ
ꝯn̄a tʒ.⁊ an̄s ꝓbatur.hec ꝓpō.aial est hō.
significat oē aial eē hoiem.sed ois ꝓpō si-
gnificat qcqd seqtur ad eā.igit̄ ista ꝯn̄a ē
bona.ꝯsequentia tʒ cū minori.qꝛ ē regu-
la.⁊ maiorē ꝓbo.sđm istius ꝓpōnis. aial ē
hō.significat oē aial: ⁊ p̄dicatū hoieʒ.⁊ co
pula esse.⁊ tota ꝓpō significat iuxta ꝯpō-
nem suoꝝ terminoꝝ.ergo ista ꝓpō signifi-
cat oē aial eē hoiem.ꝯsequentia pʒ.qꝛ isto
modō iuestigat̄ significatū ꝓpōis. ¶ Res-
pondet̄ negando scđam ꝯn̄am.⁊ ad ꝓbati

onem ꝯcedo ꝙ ista.aial ē homo.significat
omne aial esse hoiem.non adequate p̄ma
rie: neqʒ scđarie.sed assertiue.⁊ ad argu-
mentū nego istam ꝯn̄am.ista ꝓpō.animal
ē homo.significat oē aial eē hoiem .⁊ ois
ꝓpō significat qcqd seqtur ad eam.ḡ ista
ꝯsequentia ē bona.quia licet omnis pro-
positio significet quicqd sequitur ad eam:
non tamē qcquid ꝓpō significat: sequitur
ad eam.qꝛ triplex ē ꝓpōnis significatum.
primariū ⁊ adequatū: qđ ē simile orōni cō
iunctiue vel ifinitiue sue. Scđariū: qđ est
significatū p̄mariū ꝓpōnis seq̄tis ad eā
si non sit secū synonoma. Et representati
uum: qđ ex terminis sue ꝯpōnis reꝑsenta
tur.iuxta qđ solet magistralr̄ dici ꝙ queli
bet ꝓpō mūdi significat ifinitas falsitates
Uerūtamen bn̄ seqtur: ista.aial ē homo.si
gnificat adequate oē aial esse hoiem . er-
go ista ꝯsequentia fuit bona.sed negat̄ an-
tecedēs.qꝛ nulla ꝓpō mūdi significat ade
quate oē aial eē hoiem: nisi aliqua talis.
omne aial ē homo. ¶ Tertia regula fuit
ista. Ab vniuersali affirmatiua ad omnes
suas singulares: tam collectiue ꝙʒ diuisi-
ue sumptas: ē bonum argumentū: cū debi
to medio: ⁊ ecōuerso collectiue. ¶ Cōtra
istam regulā arguit̄ sic.ista ꝯn̄a non valʒ.
necessario ois homo ē aial.et isti sunt oēs
hoies.ḡ nec̄io iste homo ē aiāl.⁊ nec̄io iste
homo ē aial.⁊ sic de singulis.⁊ tamen ar-
guitur per regulā.ergo regula falsa.cōse-
quentia tʒ cū minori.⁊ maior pʒ per expō
nentes istius termini: nec̄io: Ex eodē me-
dio arguit̄ ꝙ nō valet argumentuʒ ab vni-
uersali ad suam singularem cū debito me
dio.sic arguendo.nec̄io ois homo ē . ſʒ tu
es homo.ergo nec̄io tu es.an̄s.n.ē veꝝ ⁊
ꝯn̄s falsum. Ex eodem etiā fundamento
arguit̄: ꝙ non valet argumentum a singu
laribus sufficienter enumeratis cum de-
bito medio ad suam vniuersalem. qꝛ non
sequitur.contingenter iste homo ē. ⁊ con-
tingenter iste homo ē.⁊ sic de singulis.et
isti sunt omnes hoies .ḡ ꝯtingēter omnis
homo ē.pʒ per expōnem isti⁹ termini ꝯtin
genter ꝙ antecedens ē verū: ⁊ ꝯsequens
falsum.⁊ per consequens consequētia nō
valet. ¶ Ideo breuiter rn̄deo: ⁊ dico ꝙ

nullo mõ arguiť per regulã. qꝛ nulla istaꝝ
ē alicꝰ ꝯtitatis. s. necessario ois homo est
aial. ꝯtingenter ois hõ ē aial. necio iste ho
mo ē aial. ꝯtingenter iste hõ ē aial. prime
due nõ sunt vl'es. qꝛ ipaꝝ sbta imobiliter
distribuũť. alie due non sũt singulares. qꝛ
subiiciť terminꝰ cois determinatꝰ nõ solũ-
modo ꝓnoie demonstratiuo: imo alio ter-
mino ꝓbabili. vꝫ. termino modali. Ideo
sic intelligiť diffinitio ꝓpõnis singularis.
Propõ singularis ē illa i qua subiiciť ter-
minus discretus: aut terminꝰ cois cũ ꝓno
mine demonstratiuo: nullo signo ꝓbabili
p̃cedente. Ex qua diffinitõe seqtur: ꝙ si
ꝓnomẽ pluralis numeri ē terminꝰ discre
tus. ista non ē singularis. oẽs isti currunt:
qꝛ subiiciť terminꝰ cois signo ꝓbabili p̃ce-
dẽte. ¶ Quarta regl'a fuit iª. Ab vl'i nega
tiua ad qualꝫ suaꝝ singulariũ: ē bonũ arm.
Contra arguiť sic. ista ꝯña nõ valet. nulla
chimera que currit moueť. g̊ ista chime-
ra que currit non moueť. ⁊ tñ arg̃r per re
gulam. g̊ regula falsa. ꝯña tꝫ cũ minori. et
maior ꝓbať. añs. n. ē veꝝ: vt pꝫ: ⁊ ꝯseq̃ns
falsũ. g̊ ꝯña nõ valet: ꝙ ꝯsequens sit falsũ
ꝓbatur. nã sequitur. ista chimera que cur
rit nõ moueť. g̊ ista chimera currit: ⁊ illa
moueť. ꝯsequentia tenet. qꝛ relatiuũ resol
uitur in: ⁊: ⁊ ille: illa: illđ. sed ꝯsequens est
falsum. qꝛ ē vna copulatiua affirmatiua:
cuiꝰ prima pars ē falsa. ergo añs ē falsũ.
qđ erat ꝓbandũ. ¶ Respondeť ꝯcedẽdo
ꝯñam p̃dictam. ⁊ cũ dr̃. añs est veꝝ: ⁊ ꝯse
quens falsũ. nego ꝙ ꝯseque ns sit falsum.
qꝛ suũ ꝯ̈dictoriũ est falsũ. s. ista chimera q̃
currit mouetur. Et tũc ad ꝓbationẽ fal
sitatis: nego istã ꝯñam. ista chimera q̃ cur
rit nõ mouetur. g̊ ista chimera currit. ⁊ iª
non moueť. ⁊ tũc ad regulam relatiuũ: q:
que: qđ: resoluitur in ꝯiunctionẽ copulati
uã: ⁊ ꝓnomẽ demõstratiuũ. veꝝ ē in affir-
matiuis: sꝫ non in negatiuis. ꝓpterea bene
seqtur. ista chimera q̃ currit moueť. g̊ ista
chimera currit. ⁊ ipa mouetur. qꝛ g̊ ly. q̃. i
affirmatia resoluiť in ꝯiunctionẽ copulati
uã: ⁊ ꝓnomen demonstratiuũ. ideo i nega
tiua ꝯ̈dictoria dꝫ resolui in ꝯiunctionẽ di-
siunctiuã ⁊ ꝓnomen demonstratiuũ. sic di
cendo. ista chimera currit vel ipsa nõ mo

uetur. qꝛ quicqđ significat vnum ꝯtradi
ctorium copulatiue: significat aliud disiũ
ctiue. ¶ Notandũ circa istã regulaꝫ. ꝙ si
subiectũ singularis supponit ꝓ aliquo pro
quo non supponit subꝫ vl'is: arguendo tũc
ab vniuersali ad suã singularẽ non arguiť
per regulam. qꝛ ista non ē eiꝰ singularis.
ver. g. nullus homo currit. g̊ ista hõ non
currit. nulla homo ē aliquis homo. g̊ iste
homo non est aliquis homo. Prima eniꝫ
singularis non ē singularis hꝰ. nullus ho-
mo currit. sꝫ illiꝰ. nulla homo currit. Se-
cunda singularis non ē iꝰ. nulla homo est
aliquis homo. sed istius. nullus homo est
aliquis homo. ¶ Quinta regula fuit ista:
A particulari ad suam indefinitam. ⁊ ecõ
uerso: tam affirmatiue q̃ꝫ negatiue: ē bo-
na consequentia. Cõtra istam regulã ar-
guitur sic. ista consequentia non valꝫ: ani
mal ē genus. ergo aliquod aial ē genus.
⁊ tñ arguitur per regulã. ergo regula fal-
sa. ꝯña tꝫ. ⁊ añs ꝓbať. nã añs ē veꝝ: vt pꝫ.
⁊ ꝯñs falsum. g̊ ꝯña nõ valet. ꝙ ꝯsequens
sit falsum ꝓbatur. qꝛ suũ ꝯ̈dictorium ē ve-
rum. vꝫ. nullum animal ē genus. qꝛ nec h
aial ē genꝰ. nec hoc animal ē genus. ⁊ sic
de singulis. ergo ⁊c. scđa pars ꝓbatur. vi
delicet: ꝙ arguitur per regulã. qꝛ animal
stat vtrobiqꝫ materialiter. ꝓbatur. nam si
in aliqua istarum staret personaliter: hoc
esset propter limitationeꝫ istius signi: ali
quod. sed illud signuꝫ aliquod: in aliis nõ
limitat ad sappesitionem personalem. er-
go nec in ista. consequentia tenet cuꝫ ma
iori. ⁊ minorem probo. nam in qualꝫ istaꝝ
aliquod homo est species. aliquod homo
est nomẽ. supponit ly. homo materialiter.
ergo ⁊ in ista. aliquod animal ē genus. pa
tet consequentia. qꝛ sicut ly. animal. ē ne
utri generis. ita ly. homo. materialr̃ sum
ptum. ¶ Respondetur: ꝙ non arguiť per
regulam. qꝛ in ista. aliquod animal ē genꝰ
ly. animal. supponit personaliter ꝓpter li-
mitationem signi particularis. ⁊ cum dici
tur i ista. aliqđ hõ ē spẽs: nõ limitat ad sup
põnem personalẽ. ergo nec in ista non va
let argumentũ. qꝛ ly. homo. personaliter
sumptũ nõ ē neutri generis. ⁊ ly. aliquod
est neutri generis. ideo sibi additũ non

potest limitare ad suppõnem psonalẽ: sicut
si adderetur aliqđ signũ eiusdẽ generis.
vt aliquis homo ẽ spẽs. aliqua hmo nõ
ẽ nomen. sed ly. animal personaliter sum
ptum ẽ neutri generis. Ideo sibi additũ
signũ neutri generis limitat ipsum ad sup
positionẽ personalem: dicendo: aliqđ ani
mal est genus. aut nullum animal ẽ gen⁹.
¶ Si ergo queritur indefinita istius par
ticularis. aliquod aial ẽ genus q̃ ẽ: dicat:
q̄ ẽ ista. aial viuens ẽ genus: ⁊ istius inde
finite. aial est gen⁹. hec ẽ particularis: ali
qđ ly. aial ẽ genus. ¶ Notandũ ẽ q̄ opʒ q̄
termini supponãt p̃cise p eodẽ: quare illi⁹
homo currit: nõ est hec pticularis. aliquis
homo currit. sed ẽ ista. aliqđ qđ ẽ hõ cur-
rit. ⁊ isti. aliquis hõ currit. ẽ hec indefi-
nita. homo masculus currit. ⁊ ita pportio-
nabiliter in negatiuis dicat. ¶ Sexta re
gula fuit ista. A particulari vel indefinita
ad oẽs suas singulares diuisiue sumptas
cũ debito medio: ẽ bonũ argumentũ. Cõ-
tra istam regulã arguitur sic. ista ꝯsequen
tia non valet. necio homo ẽ: ⁊ isti sunt oẽs
hoies. ergo necio iste homo ẽ: vel necio iste
homo ẽ. ⁊ sic đ singulis. ⁊ tñ arguitur per
regulam. ergo regula falsa. consequentia te-
net cũ maiori. q2 antecedens ẽ verũ: ⁊ con
sequẽs falsum. ⁊ minor pbatur. naʒ ista ne
cessario hõ est. ẽ ppõ: ⁊ nõ ypothetica. er-
go cathegorica: ⁊ per ꝯñs q̃ʒta. cũ ergo nõ
sit vl'is: particularis: vel singularis. ergo
ẽ indefinita. c⁹ singulares nõ videtur esse
alie q̃ʒ predicte. Ideo dr̃ q̄ non arguitur
p regulam. qm̃ ista non est indefinita: ne-
cessario homo est animal ex quo subiicitur
terminus cõis mediante signo. ⁊ tunc ad
argumentum. ista ẽ cathegorica. ergo quã
ta. nego consequentiam. Et si aliquis quo
ad hoc allegaretur probando istam conse
quentiam esse bonam: respondeo q̄ ego si
militer asserui oppositum. quare ⁊c.

Capi. quartum.

Quintum capitulum quasdam re-
gulas preponebat. quarũ prima
fuit ista. Ab exclusiua ad suã vl'em
de terminis transpositis: ⁊ econuerso: est
bona consequentia. Contra istam regulã
arguitur sic. ista ꝯñia non valet. tm̃ asinus
est hois. ergo cuiuslibʒ hois asin⁹. ⁊ argu
itur per regulã. ergo regula falsa. tenet ꝯñia
cũ minori. ⁊ maior pbat. ponendo q̄ non
sit aliqua possessio hois nisi asinus: tamẽ
sit aliquis homo q non habeat asinũ i pos
sessione. isto posito consequens est falsum:
vt pʒ: ⁊ añs est verũ. q2 asin⁹ ẽ hois. et ni-
hil non asin⁹ est hois. ergo ⁊c. ¶ Secun-
do argr̃ ꝯtra secundam regulã sic. ista ꝯse
quentia nõ valet. cuiuslibet hois ẽ asinus
ergo tm̃ asin⁹ ẽ hois. ⁊ tñ argr̃ p regulã. ergo
regula falsa. ꝯñia tʒ cũ minori. ⁊ maior pba
tur. ponendo q̄ qlibet homo hẽat asinum
⁊ equũ. quo posito añs est verũ per casũ. ⁊
ꝯñs falsum. nã aliqd non asin⁹ ẽ hois. er-
go non tm̃ asinus ẽ hois. tʒ ꝯñia ab vna cã
veritatis ad ppõnem habentem illam.
¶ Ad primũ dr̃ q̄ nõ arguit p regulam.
q2 ista non ẽ vl'is istius exclusiue: sed ista.
omne ens hois est asin⁹. ⁊ rõ: q2 in ista: tm̃
asin⁹ ẽ hois nõ distribuitur ly. hois. p oi
hoie. sed solũ p homine habente aliqd.
¶ Ad scđm dr̃ similiter q̄ ista nõ ẽ exclu
siua istius vniuersalis. sed ista. tm̃ habẽs
asinum est homo. q2 ista ppõ. cuiuslʒ hois
est asinus: equiualet isti. ois hõ ẽ habens
asinum. verumtamen q2 paucas ⁊ grossas
habentes considerationes: vt se expedi-
rent dicerent regulas istas in obliquis nõ
tenere. Ideo in recto arguam. primo con
tra primam. ista consequentia non valet.
tantum ens necessario est substantia. er-
go omnis substantia necessario est ens. et
tamen arguitur per regulam. ergo regula
falsa. consequentia tenet cum minori. et
⁊ maior probatur. nam antecedens est
verum: ⁊ consequens falsum. vt patet p
exponentes. ergo consequentia non valet
¶ Secundo arguitur contra secundã re-
gulam. ista consequentla non valet. om-
nes apostoli dei sunt duodecim. ergo tan
tum duodecim sunt apostoli dei: tenendo
ly. omnes collectiue. ergo regula falsa. cõ
sequentia tenet ⁊ antecedens probatur.
antecedens enim est verum vt supponi-
tur. et consequens falsum. quia secunda
exponens est falsa: scilicet nulla non duo-

decim sunt apostoli dei. qꝛ Petrus ⁊ pa-
ulus sunt apl'i dei. ⁊ petr⁹ ⁊ paulus sūt ali
qua nō duodecim. ģ aliqua nō duodecim
sunt apostoli dei. ¶ Ad ꝑmū dr: ꝙ ista nō
ē vl'is isti⁹ exclusiue: ſꝫ ista. oē ēs necio sub
stantia ē ens. qꝛ sic i exclusiua ly. necio: nō
determinauit istū terminū: ens: ſꝫ solū ly.
suba. ita in vl'i dꝫ eē. ¶ Ad scd̄m dr ꝙ qñ
ly. omnes. tenet collectiue: sua exclusiua
nō exponit per negationē infinitantē. sed
per notā pluralitatis. isto mō. duodeci sūt
apl'i dei: ⁊ nō pl'es ꝙꝫ duodeci. ⁊ ista ē ve-
ra. ⁊ exclusiua silr. qñ āt ly. oēs. tenet diui
siue: tūc eidē correspōdet dicta exclusiua
exponibilis p negationē infinitantē. ⁊ tūc
tam vl'is ꝙꝫ exclusiua eēt impossibilis pp
iplicationē ꝯdictōis suaꝝ exponētiū.
¶ Scd̄a regula fuit ista. Ab exceptia ne-
gatiua ad suā exclusiuā affirmatiuā ē bōa
ꝯsequentiā. Cōtra istā regulā argr sic. ista
ꝯña non valet. nullus hō p̄ter soꝛ. currit.
ģ tm̄ soꝛ. currit. ⁊ argr per regulā. ģ regu-
la falsa. ꝯña tꝫ cū minori. qꝛ nō vr alia ex-
clusiua assignari. ⁊ maioꝛ pbat. qꝛ cāu pos
sibili posito. ē añs veꝝ: ⁊ ꝯñs falsum. p-
bat. ⁊ pono ꝙ soꝛ. currat: ⁊ nullus ali⁹ mas
culus. tamē multe mulieres. isto posito an
tecedens ē veꝝ per exponētes. ⁊ ꝯñs fm.
qꝛ aliqd nō soꝛ. currit. ģ non tm̄ soꝛ. currit
¶ Respondet ꝙ ista exclusiua nō ē illius
exceptiue. ſꝫ ista. tātū soꝛ. ē aliqs hō cur-
rēs: ꝭm ꝙ patuit in pbationib⁹ terminoꝝ.
cap° de exceptiuis. vbi hec regula decla
rat. ¶ Tertia regula fuit ista. Ab inferio
ri ad suū superi⁹ a parte subi: dictōe exclu
siua addita eisdē: ē bona ꝯña. Cōtra quaꝫ
regulā argr sic. ista ꝯña non ē bona. tantū
suba non ē accidēs. ģ tātū aliqd nō est ac-
cidēs. ⁊ tñ argr p regulā. ģ regula fl'a. ꝯña
tꝫ cū scd̄a pte añtis. ⁊ pbat ꝑma. nā añs ē
veꝝ. ⁊ consequens falsum. ģ ꝯña nō valꝫ
ꝙ añs sit veꝝ pbat. qꝛ sba nō ē accñs. ⁊ ꝙ
lꝫ nō suba ē accñs. ģ tātū suba nō ē accñs.
⁊ ꝙ ꝯñs sit falsum: pꝫ. qꝛ scd̄a exponēbs ē
ipol'is. s. qōlꝫ nō aliqd ē accñs. qꝛ ꝑma ex
ponēs h⁹ ē ipossibilis. s. aliqd nō aliqd est
accñs. vt bñ pꝫ per suas resoluentes. Jō
dr ꝙ nō arguit p regulam. neqꝫ arguitur
ab inferiori ad suū superi⁹. qꝛ ꝑmitus est
declaratū ꝙ termin⁹ transcendens nō est
superioꝛ: nec inferioꝛ ad aliqd. erģ nō ē in
p̄dicamēto: nisi iproprie sumēdo supius p
prioꝛi: aut coloꝛi: qualr nō accipit regula:
ꝯtra quā ē argutū. ¶ Alr tñ dr ⁊ melius.
ꝙ regula itelligit affirmatiue ⁊ nō negati-
ue. vñ nō seqt. tantū corp⁹ non ē idiuisibi-
le. ģ tm̄ suba nō ē idiuisibilis. añs. n. ē ve
rū. qꝛ corp⁹ non ē idiuisibile. ⁊ qōlꝫ nō coꝛ
pus ē indiuisibile. ⁊ tñ ꝯñs ē falsum pp̄ter
scd̄am exponētem fl'am. s. qōlibet non sub
stantia ē idiuisibile. nam albedo i pariete
ē non suba. ⁊ tñ non ē idiuisibilis. qꝛ ē extē
sa ad extensionē parietis. ¶ Quarta re-
gula fuit ista. Ab iferiori ad suū superius
a parte p̄dicati dictione exclusiua addita
subiectis non valꝫ ꝯña. ſꝫ eꝯ° cum debito
medio. Cōrra quā arguit sic. vlr sequitur
aliquid tm̄ homo ē aial. aliqd tātū soꝛ. est
homo. ģ aliqd tātū soꝛ. ē aial. qꝛ oppositūꝫ
ꝯsequētis non stat cū antecedente. ⁊ tam̄
argr per regulā. ģ regula falsa. ꝯña tꝫ cuꝫ
minori. qꝛ dictio exclusiua addit in ista p-
pōne. Et nō copule: nec p̄dicato: ģ subo.
¶ Scd̄o arguo ꝙ eꝯ°. nō vꝫar^m: cū debi
to medio. qꝛ non seqt. tātū hō ē risibil'. an
tixp̄s ē risibil'. ģ tm̄ hō ē antixp̄s. ⁊ tñ argr
p̄ regulā. ģ r^a f^a. tꝫ ꝯña cū minori. ⁊ maioꝛ
pbat. nā añs ē veꝝ. ⁊ ꝯñs falsū. ģ ꝯña nō
valet. ꝙ āt ꝯñs sit falsū: manifestū ē. ſꝫ p^r
añs. nā oē risibile ē hō. ģ tm̄ hō ē risibil'.
tꝫ ꝯña ab vl'i ad suā exclusiua. sa vō ps p^r.
nā antixp̄s p̄t ridere ergo antixp̄s ē risibi
lis. pꝫ^a ab vno ꝯuertibili ad reliquū.
¶ Ad ꝑmā rōneꝫ dico ꝙ dictio exclusiua
non addit subo: ſꝫ pti solūmō. qꝛ ex ipsa et
alio termino fit vnū subm: ſꝫ bñ addit sub
iecto dñdo. tātū hō currit. qꝛ ly. hō. ē sub
iectū: ⁊ non pars subi. negat ģ ista ꝯña. di
ctio exclusiua ponit in illa ppōne. ⁊ nō ad
dit copule neqꝫ p̄dicato. ģ addit subo. suf
ficit. n. ꝙ addat parti subi vel p̄dicati.
¶ Ad scd̄am rōneꝫ dr ꝙ ly. risibile duplr
sumit. s. ampliatiue ⁊ nō āpliatiue. p^oo nō
ꝯuertit cū ly. hō. ſꝫ scd̄o mō sumēdo. ģ p^o
mo mō tā i minori ꝙꝫ i maiori: negat con-
sequētia. qꝛ i añte ampliat tā ly. hō. ꝙꝫ ly.
antixp̄s. ⁊ non in ꝯñte. iō bñ seqt. ģ tm̄ hō
p̄t eē antixp̄s. Si āt sumat scd̄o mō: con-

cedo maiorē: cum correspondet dcā vl'is. ꝛ nego minorē. ꝛ tūc ad arm. antrp̄s p̄t ridere. ergo antirp̄s ē risibilis: non valꝫ arm. nec arguitur ab vno ꝯuertibili ad reliquū. q: dcm ē ꝙ ly. risibile: nō tenetur ampliatiue. Contra alias tres regulas non arguo. q: ex p̄oribus solū mō īferunt. q̄re ꝛc. Ca. quintū.

Pertinentiū atqꝫ impertinentium terminorum p̄ma regula fuit ista.

Ab affirmatiua vnius disperati ad negatiuā alterius: ē bona ꝯña. Contra quam arguitur sic. ista ꝯña non valet. brunellus ē asinus. ergo brunellus non ē risibilis. ꝛ tn̄ arguitur per regulā. ergo ꝯña tꝫ cū minori. q: asinus: ꝛ risibile: sūt termini disperati: sicut hō: ꝛ asinus. ꝛ pbat maior. nā añs ē verū: ꝛ ꝯñs falsum. ergo ꝛc. pbatur. ꝛ facio istā consequentiā. brunellus ē hois. ergo brunellus est risibilis. ꝯña tꝫ ab vno ꝯuertibili ad reliquū. ꝛ añs ē verū. vt suppono. ergo ꝛ ꝯñs. sꝫ ꝯñs ē ꝯdictorium p̄mi ꝯsequētis. ergo p̄ncipale ꝯsequens ē falsū: qd̄ erat pbandū. Dr dubitādo istā ꝯñam. brunellus ē asinus. ergo brunellus nō ē risibilis. q: dubitatur qualiter teneatur ly. risibilis. nūqd in noiatiuo casu. an in genitiuo. Si p̄mo modo ꝯceditur ꝯña. ꝛ ꝯñs. ꝛ tūc ad ip̄robationē nego illā ꝯñam. brunellus ē hois. ergo brunellus ē risibilis. q: lꝫ ly. homo. ꝛ ly. risibile. ꝯuertātur. ac ēt: hois: ꝛ risibilis: i obliquo. non tamē hic qm̄ difformiter sumūtur. vnū. s. i recto: ꝛ alterum i obliquo. Si āt sumitur ly. risibilis. in genitiuo casu. nego illā ꝯñam. brunellus ē asinus. ergo brunellus non ē risibilis. q: non arguitur p regulā: lꝫ. n. asinus: ꝛ risibile: sint termini disperati: non tn̄ asinus ꝛ risibilis: i obliquo. Ideo concedo: ista duo stare simul. quilibet asinus ē risibilis nullus asinus est risibilis. tenendo ly. risibilis. i p̄ma i genitiuo: ꝛ in scd̄a i nominatiuo. nec sunt ꝯ̄ria: vel alterius oppōnis. ¶ Secunda regula fuit ista. Quandocūqꝫ sunt due ꝓpōnes: quarum subta ꝯuertuntur atqꝫ p̄dicata: manēte ꝯsimili denominatione: ab vna ad reliquā ē bona ꝯña. Contra istā regulā arguitur sic. ista ꝯña nō valet: qlꝫ hō ē vnus homo. ergo ois homo ē vnus homo. ꝛ tn̄ arguitur p regulā. ergo ꝯña tꝫ cū minori. q: p̄dicata ꝛ subiecta ꝯuertūtur: manēte ꝯsili denoia tiōe. ꝛ p̄ma ps āñtis pbatur. er eo ꝙ añs sit verum. vt pꝫ p erponētes. ꝛ ꝯñs ē falsū. q: aliqd ē homo: qd̄ non ē vnus homo. ¶ Rndetur ꝙ subta non ꝯuertuntur lꝫ sint silr̄a. nō enī seqtur. ly. homo. ꝛ ly. homo. ꝯuertuntur ergo subiecta ꝯuertūtur. q: lꝫ ly. hō. ꝛ ly. homo ꝯuertantur. ēt ly. homo. ꝛ ly. homo non ꝯuertuntur. vn̄ subiecta istarum non ꝯuertūtur. homo currit. ꝛ homo ē species: nō obstāte ꝙ sint silr̄a. q: ly. homo. in p̄ma supponit ꝑsonaliter: ꝛ in scd̄a materialr̄. ita i ꝓpōito sbta istarum non ꝯuertuntur. qlꝫ hō est vnus homo. ois homo ē vnus homo. q: lꝫ sint silr̄a ꝛ ꝑsonaliter supponant. non tn̄ supponunt p̄cise p eisdē. sꝫ i p̄ma p masculio seru solūmō ꝛ in scd̄a p vtroqꝫ seru. sꝫ tūc ꝯuertuntur ly. homo. ꝛ ly. homo. qn̄ supponūt eodē mō ꝛ p̄cise p eisdē. vt ois homo ē rōnalis. ꝛ ois homo ē risibilis. e odē mō dr de ly. homo ꝛ ly. risibile. q: aliqn̄ ꝯuertūtur: ꝛ aliqn̄ non: ¶ Tertia regula fuit ista. Ab vno ꝯuertibili ad reliquū: ē bona ꝯña: Contra quam arguitur sic. ista ꝯña non valet. sor. scis eē hominem. ergo sor. scis eē risibilē. ꝛ tamē arguitur per regulā. ergo ꝯña tꝫ cū minori. q: homo: ꝛ risibilis: ꝯuertūtur. ꝛ maior pbatur. nā casu possibili posito. añs ē verum: ꝛ ꝯñs falsum: ergo ꝯña non valꝫ. añs pbo. ꝛ pono ꝙ scias sor. eē hoiem. nescias tn̄ que sit ꝓpa passio hois. sed credas ꝙ risibile sit ꝓpria passio asini. 1o posito añs ē verum: ꝛ ꝯñs fm. q: sor. credis firmiter nō eē risibilē. sic credis ip̄m non eē asinū. ergo sor. non scis eē risibilē. Ideo dr ꝙ ab vno ꝯuertibili ad reliquū: rōne totius extremi: ē bonū argm: ratione āt partis fallit ꝯsequentia. sicut in ꝓposito. q: ly. hoiem. ꝛ ly. risibilē non sūt p̄dicata. sꝫ ia. sciēs eē hoiem: ꝛ sciēs eē risibilem: que inuicem non ꝯuertuntur. exemplū hꝫ in aliis terminis. vnde contradictoriū contradictoriū sciens. ꝛ contradictorium inuicem conuertuntur. q: si ꝯdictoriū est verum vel falsū. tūc ꝯdictoriū ꝯdictorii ē huiusmodi. ꝛ tn̄ nō seqtur ꝯtradictoriū. a. est verum. ergo ꝯdictorium ꝯdictorii. a. ē verum. posito ꝙ omne. a. sit ista. homo est asinus. tunc ē añs verum: ꝛ ꝯsequens falsum. Si enim ꝯdictorium ꝯdictorii. a. est verum. omne. a. est ꝯdictoriū ꝯdictorii. a. ergo

.a. eſt verꝫ. qđ ē falſū. Defectus ergo ſtat
in hoc. qꝛ non argr̄ rōe totiꝰ extremi. ſed
rōne partis. lꝫ. n. ꝯdictoriū ⁊ ꝯdictorium
ꝯdictorii ꝯuertant. nō tamē ꝯdictoriū. a.
⁊ ꝯdictoriū ꝯdictorii. a. ¶ Quarta regu-
la fuit iª. Ab vº correlatiuoꝫ ad reliquū ꝓ
ꝑōnibꝰ exñtibꝰ de ſcđo adiacente ē bonuꝫ
arm. Cōtra quā ſic argr̄. iſta ꝯñā nō valet
pr̄ ē. g̊ filiꝰ ē. ⁊ tñ argr̄ ꝑ regulā. g̊ regª fal-
ſa. tꝫ ꝯñā cū minori. ⁊ maiorē ꝓbo. Nā cāu
poſſibili poſito añs ē verꝫ ⁊ ꝯñs falſū. g̊ ꝯª
nō valꝫ. añs ꝓbat. Nā dato ꝙ ōis pr̄ ha-
beat filiā: ⁊ nō filiū. tunc ē añs verꝫ: ⁊ ꝯñs
falſū. ¶ Dōm: ꝙ non argr̄ ꝑ regulā. qꝛ pr̄
⁊ filiꝰ: nō ſūt correlatiua. ſicut nec mater:
⁊ filia: ſtat eni patrē eſſe: ⁊ nō habere filiū
ſicut ſtat matrē eē: ⁊ nō habere filiā. ſꝫ iª.
diſiūcta ſūt correlatiua. vꝫ. pr̄ vel mater
filius vel filia. Quita regula fuit iſta. A
termino ꝑuatiuo ad terminū infinitū: ē bo
na ꝯñā. Cōtra iſtā regulā argr̄ ſic. iſta ꝯſe
quentia nō valꝫ. a. fuit īfinitū. g̊. a. fuit nō
finitū. ⁊ tñ argr̄ per regulā. g̊ regula falſa
ꝯñā tꝫ cū minori: ⁊ maiorē ꝓbo: ponendo:
ꝙ. a. fuerit totū tp̄s infinitū ꝑteritū termi
natū ad ꝑmū inſtans hore ꝑterite. iſto po-
ſito. a. fuit infinitū. qꝛ a parte añ. ⁊ tñ fu-
it finitū a parte poſt. g̊ falſū ē ꝙ fuit nō fi-
nitū. qꝛ ex iſto ꝯſequēte ſeqͥt ꝙ nō fuit fini
tū. Eodē mō arguit. linea ē indiuiſibilis.
ergo linea ē non diuiſibilis. nō ſeqͥt. qꝛ an
tecedens ē verꝫ. vt pꝫ. qꝛ nō latitudinem
neqꝫ ꝓfunditatē hꝫ. ⁊ tñ ꝯñs eſt falſum. qꝛ
linea eſt diuiſibilis ſm longitudinē. Dōm
ꝙ infinitū: ⁊ indiuiſibile: non ſūt termini ꝑ
uatiui: qꝛ non dicūt defectū: vt pꝫ: qꝛ ꝯue
niunt deo: q̄re non mirꝫ ſi nulla illaꝝ ꝯñā-
rum valet. qꝛ nō argr̄ per regulā. ſꝫ bene
argr̄ ꝑ regulā iſto mō. tu es iiuſtꝰ. ergo tu
es non iuſtus. ſor. ē cecus. g̊ ſor. ē non vi-
dens. qꝛ cecus: ⁊ iniuſtꝰ: ſūt temini priua
tiui dicētes defectū ī illis: qbꝰ ꝯueniūt.
¶ Sexta regula fuit iſta. Ab affirmatiua
de ꝑdicato infinito ad negatiuā de ꝑdica
to finito: ē bonū arm. Cōtra quā argr̄ ſic.
iſta ꝯñā nō valꝫ. tu fuiſti nō albꝰ. g̊ tu non
fuiſti albꝰ. ⁊ tñ argr̄ ꝑ regulā. g̊ rª fl'a. tꝫ ꝯª
cū minori. ⁊ maiorē ꝓbo. nā caſu poſſibili
poſito añs eſt verꝫ ⁊ ꝯñs falſum. g̊ ꝯñā nō
valet. añs ꝓbat. ⁊ pono ꝙ heri fueris al-
bus. ⁊ ꝑdie niger. iſto poſito añs ē verꝫ. qꝛ
qñcūqꝫ fuiſti niger fuiſti nō albꝰ. ⁊ ꝯñs fm
qꝛ ſuū ꝯdictoriū poſitū ē ī caſu. ¶ Rñde
tur ꝙ nō bene infert ꝓpō negatiua đ ꝑdi-
cato finito. deberet g̊ ſic argui. tu fuiſti nō
albus. g̊ aliqñ tu nō fuiſti albꝰ. tu eris nō
currens. ergo aliquando tu noneris cur
rens. ¶ Notandū ꝙ ī terminis obliqs
non tꝫ regula dicta. vñ nō ſeqͥt. aſinus eſt
nō ſor. g̊ aſinꝰ nō ē ſor. poſito ꝙ ōis aſinꝰ ſit
tam ſor. qꝫ pla: tūc ē añs verꝫ: ⁊ ꝯñs falſū.
Silr̄ nō ſeqͥt. ſor. ē non aſinꝰ. g̊ ſor. nō eſt
aſinꝰ. ¶ Septima regula erat iſta. A ne
gatiua de ꝑdicato finito: cū debito medio
ad affirmatiuam de ꝑdicato īfinito: ē bo
na ꝯñā. Cōtra iſtā regulā argr̄ ſic. iſta ꝯſe
quentia non valet. a. non ē verꝫ: cꝰ ꝯdicto-
riū ē falſū. ⁊. a. eſt. g̊. a. eſt ñ verꝫ. cꝰ ꝯdicto
riū eſt fm. ⁊ tñ argr̄ ꝑ regulā. g̊ regula fal-
ſa. ꝯñā tꝫ cū minori: ⁊ maiorē ꝓbo: dato ꝙ
. a. ſit iſta. hō ē aſinꝰ. añs ē verꝫ: ⁊ ꝯñs fal-
ſum. g̊ ꝯñā nō valet. ꝙ añs ſit verꝫ ꝓbat:
ḡa ꝑs ē vera: vt pꝫ. ⁊ ꝑma ſilr̄. qꝛ ſuū ꝯdi-
ctoriū ē falſū. ſ. a. ē verꝫ: cꝰ ꝯdictoriū ē flꝫ.
ꝙ aūt ꝯñs ſit falſū argr̄ ſic. ⁊ facio tibi iſtā
ꝯñam. a. ē nō verꝫ: cꝰ ꝯdictoriū ē falſum. g̊
. a. ē falſū: cꝰ ꝯdictoriū ē flm. ꝯñā tꝫ. qꝛ fal-
ſum: ⁊ nō verꝫ: ꝯuertūt. ⁊ ꝯñs ē impoſe. g̊
⁊ añs. ¶ Rñdet ꝯcedendo regulā: ⁊ con
ſequentiā factā ꝯ illā. ⁊ nego ꝙ ꝯñs ſit fal
ſum. ⁊ tūc ad arm. a. ē non verꝫ: cꝰ ꝯdicto-
riū ē falſum. g̊. a. eſt falſū. cuiꝰ ꝯdictoriū ē
falſū. nego ꝯñam: ⁊ qñ dr̄: nō verꝫ: ⁊ flm:
ꝯuertunt. ꝯcedo. g̊ iſta ꝯñā ē bōa. nego ar
gumentū. qꝛ nō argr̄ ab vno ꝯuertibili ad
reliquū rōne totiꝰ extremi: ſꝫ partis. Vñ
lꝫ: non verꝫ: ⁊ falſum: ꝯuertant. tñ nō verꝫ:
cꝰ ꝯdictoriū ē flm: ⁊ falſū cꝰ ꝯdictoriū ē fal
ſum: non ꝯuertunt ¶ Notandū circa de-
bitū mediū: ꝙ nō ſeqͥt. ſor. nō ē aſinꝰ. ⁊ ſor.
ē. g̊ ſor. eſt nō aſinꝰ. qꝛ añs ē verꝫ ⁊ ꝯñs fal
ſuꝫ. dato ꝙ ſor. nihil habeat. nec arguitur
per regulam: qꝛ illud non eſt debituꝫ me-
diū. ſed illud ſor. ē aliqd. ⁊ non ſeqtur. aſi
nus non ē ſor. ⁊ aſinꝰ ē. ergo aſinꝰ ē nō ſor.
dato ꝙ nullus aſinꝰ ſit alicꝰ. ē tūc añs ve
rū ⁊ ꝯñs flm. non tñ argr̄ ꝑ regulā. qꝛ illđ
nō eſt debitū mediū. ſed hoc. aſinꝰ ē alicꝰ

qđ eſt falſum. quare ⁊c. Ca. ſextum.

Sextimi capl'i p̄ma regula fuit iſta. Ab oibꝰ exponentibꝰ ſil' ſumptis ad ſuū expoſitū: ē bona ꝯſequētia.

¶ Cōtra quā regulā argr̄ ſic. iſta ꝯña non valet. Aliqualis hō currit. ⁊ non ē aliq̄lis hō: qn talis currat. ğ qualiſlibꝫ homo currit. ⁊ tamen arguit̄ per regulā. ğ regula falſa. ꝯña tꝫ. ⁊ p̄ma ps añtis ꝓbat̄. ⁊ pono ꝙ non ſint in mūdo niſi hoies albi. quorum aliq currant: ⁊ aliqui ſedeant. iſto poſito ꝯſequens ē falſum. vt pꝫ. ⁊ tamen antecedēs ē vex. qꝛ aliqualis homo currit. ⁊ non eſt aliqualis: quin talis qualis ipſe eſt: currat. Eodem mō arguit̄ in aliis terminis: vt aliquantus homo currit: ⁊ non eſt aliquantus homo: quin tantus currat. ergo q̄ꝫtuſlibet homo currit. poſito eniꝫ ꝙ quilibet homo eſſet tripedalis q̄ꝫtitatis. ⁊ ꝙ aliqui currerēt: ⁊ aliqui ſederēt: tunc eſſet antecedens vex ⁊ conſequens falſum. vnde relatiuum accidentis non neceſſitatur ſupponere pro omni eo pro quo ſuum antecedeñs. ¶ Ideo dicitur ꝙ nulla illarum ꝯſequentiax valet. qꝛ non arguitur per regulam: ex eo ꝙ nullius recte aſſignatur ſecunda exponens. ¶ Nam hꝰ vniuerſalis. qualiſlibet homo currit. ſcđa exponens eſt iſta. nihil eſt aliqualis hō: qn illud currat. Iſtiꝰ vō: q̄ꝫtuſlꝫ hō currit 2ª exponēs ē 1ª. ñ ē aliq̄ꝫtꝰ hō: qn ipſe currat. ſꝫ 1ª. nl' ē aliq̄ꝫtꝰ hō q̄n illđ currat.

¶ Scđa regula fuit iſta. Ab omni exponibili ad qualꝫ ſuax exponentiū: eſt bona conſequentia. Cōtra quam regulam arguitur ſic. iſta ꝯſequentia non valet. tu incipis eſſe albus. ergo tu es albus. ⁊ nō immediate ante inſtans quođ eſt p̄ſens fuiſti albus. ⁊ tamen arguitur per regulā. ergo regula falſa. ꝯſequentia tenet cū minori. qꝛ incipit: exponitur vno mō per poſitionē de preſenti: ⁊ remotionē de p̄terito. ergo ꝯſeqnens eſt vna eius exponentiuꝫ. ⁊ maiorē ꝓbo. qꝛ caſu poſſibili poſito añs eſt vex: ⁊ ꝯſequens falſū. ergo conſequentia non valet. antecedens probo. ⁊ pono: ꝙ tu non ſis albus. ſed imediate poſt inſtans quod eſt preſens eris albus. iſto poſito: ſequitur ꝙ tu incipis eſſe albus. tanq̄ꝫ ex ſuis exponentibus. ⁊ tamen non es albus: per caſum: quod eſt oppoſitum prime partis ꝯſequentis. ¶ Reſpondetur. ꝙ iſta conſequentia non valet. tu incipis eſſe albus. ergo tu es albus. ⁊ nō immediateante inſtans quod eſt preſens fuiſti albus. nec arguitur ab expoſito ad aliquam ſuax exponentiū. ⁊ dr̄ ꝙ hec verba: incipit: ⁊ deſinit: non ꝓprie exponunt̄. ſed habent cauſas veritatis. vnde copulatiua: cuiꝰ vna pars ē affirmatiua de preſenti. ⁊ alia negatiua de preterito. dicitur vna cauſa veritatis: ⁊ copulatiua: cuius vna ps eſt negatiua. ⁊ ſecunda affirmatiua đ futuro: vocatur alia cauſa veritatis. ⁊ a qualibet illarum copulatiuarum ad propoſitionem inceptionis eſt bonum argumētū ecōuerſo āt nō valet: vt eiuſdē capl'i vna aſſeruit regula. Eodē mō de deſinit: ē dicendū. Et ſi aliqñ dixi illa verba debere exponi: nō ſum locutꝰ ꝓprie de expōne. ſꝫ ſm cōeꝫ modū loquēdi: ſumēdo expōn eꝫ coiter ꝓ oi probatōe terminox. ¶ Iō iā arguitur magis ſtricte ſic. iſta ꝯña nō valꝫ. tm̄ nō ois homo ē aial. ğ nō ois hō ē aial. ⁊ tamē argr̄ ꝑ regulā. ğ regula fl'a. ꝯª tꝫ. ⁊ p̄ma pars añtis ꝓbatur. añs eni eſt veruꝫ: ⁊ conſequens falſū. ğ conſequentia non valꝫ. ꝙ ꝯñs ſit falſū manifeſtū eſt: ⁊ ꝓbat̄ antecedens ſic. oē aial ē non ois homo. ergo tm̄ non ois homo ē aial. tꝫ ꝯña ab vniuerſali affirmatiua ad ſuā excluſiuā. ⁊ añs eſt vex: vt pꝫ. ergo ⁊ ꝯſequens. ⁊ ſa pars añtis ꝓbat̄. nā p̄ma exponens excluſiue ē p̄iacens eius. ſed ly. non ois hō ē aial: eſt p̄iacens illius excluſiue: qꝛ eſt illud quod remāet dēta dictōe exclu ª. ğ ē exponēs eꝰ qđ erat ꝓbm. ¶ Rñr ꝯcedēdo ꝯñaꝫ. ⁊ negando antecedēs. Et ad ꝓbationem nego ꝯſequentiā. qꝛ iſta nō ē excluſiua illiꝰ vl'is ſed hec tm̄ non ēs ois hō eſt aial: q̄ eſt vā. Et ſi dicitur que eſt vl'is illius excluſiue: tm̄ non ois homo eſt aial: dicitur ꝙ nō habet vl'em. qꝛ eſt excluſiua negatia. ¶ Tertia regula fuit iſta. Ex cuiuſlibet exponentis contradictorio ſequitur contradictorium expoſiti. Contra iſtam regulam arguitur ſic. iſta ꝯña ñ vꝫ. tu es aial. ğ tu nō drs ab aiali. ⁊ argr̄ ꝑ regulā. ğ rª fª. con

ſequentia tȝ cũ minori.⁊ maiorẽ ꝓbo.ante
cedens ẽ veꝝ.vt pȝ.⁊ ɔſequens falſũ.ex
eo ꝙ ſuũ ɔ̃dictorium ẽ veꝝ.vȝ.tu differs
ab animali.ꝓbatur ſic.tu differs ab aiali
qḋ ẽ aſin⁹.ḡ tu dr̃s ab aiali:⁊ illḋ ẽ aſin⁹.
ɔſequentia tȝ ꝑ reſolutionẽ relatiui in cõ
iunctionem copulatiuã.⁊ ꝓnomen demõ
ſtratiuum.⁊ antecedens ẽ veꝝ.vt patȝ ꝑ
exponentes.ergo ⁊ ɔſequens.tunc ſic.tu
differs ab aiali.⁊ illud eſt aſinus.ḡ tu dif
fers ab animali.ɔſequentia tȝ a copulatia
ad alteram eius partẽ.¶ Reſpondet cõ
cedendo ɔſequentiã:⁊ negando iſtã ꝓpõ
nem.tu differs ab animali.tũc ad rõnem.
tu differs ab aiali.qḋ ẽ aſinus.ergo ⁊c.ne
gatur conſequentia.neqȝ relatiuuȝ deter
minatum per terminũ ɔ̃fuſiuũ ẽ ſic reſolu
bile ſemꝑ.vnde nõ ſeqtur.tu es ois hõ q
ẽ in.a.domo.ergo tu es ois homo.⁊ ille ẽ
in.a.domo.Ois homo q currit mouet.ḡ
ois homo currit:⁊ ille mouet.Exñs tamẽ
relatiuũ i ꝓpõne ſine ſigno ſic haberet re
ſolui.vnde bene ſequit.ſoꝛ.q currit mo
uet.ḡ ſoꝛ.currit.⁊ iſte mouet.antixp̃s erit
hõ q ẽ.ḡ antixp̃s erit hõ:⁊ ille ẽ.¶ Quar
ta regula fuit iſta.A reſoluentib⁹ ad reſo
lutũ ẽ bona ɔ̃ña.Contra quã regulã argu
itur ſic.iſta ɔſequentia nõ valet.hoc nõ ẽ
hõ:demonſtrãdo aſinũ.⁊ hoc ẽ aial ſi ẽ ri
ſibile.ḡ aial ſi ẽ riſibile non ẽ hõ.⁊ tamen
arguit per regulã.ergo regula falſa.ɔ̃ña
tȝ cũ minoꝛi.⁊ maioꝛ ꝓbat.Nã añs ẽ veꝝ
vt pȝ.⁊ ɔſequens falſum.ergo ɔ̃ña nõ va
let.ꝙ ɔ̃ñs ſit falſum ꝓbat.qꝛ ſuũ ɔ̃dictoꝛi
um ẽ veꝝ.ſ.oẽ aial ſi ẽ riſibile ẽ homo.vt
pȝ per exponẽtes.ſ.aliqḋ aial ſi ẽ riſibile ẽ
hõ.⁊ nullũ ẽ aial:qn illud ſi ẽ riſibile ſit ho
mo.ergo ⁊c.¶ Dr̃ ꝙ ɔ̃ña ẽ bona:⁊ ɔ̃ñs ẽ
veꝝ ſicͭ ⁊ añs.⁊ cũ dr̃ ꝙ ſuũ ɔ̃dictoꝛiuȝ eſt
veꝝ.ſ.oẽ aial ſi ẽ riſibile ẽ hõ.dico ꝙ ſcḋa
exponens nõ ẽ ſufficiẽter aſſignata.qm̃ iᵃ
ẽ ſecũda exponens.ſ.nihil ẽ aial ſi ẽ riſibi
le:qn illud ſit homo q̃ ẽ falſa.qꝛ ſuum con
tradictoꝛiũ ẽ veꝝ.ſ.aliqḋ ẽ aial ſi ẽ riſibi
le.qḋ nõ ẽ hõ.ꝓbatur.hoc nõ ẽ hõ:demõ
ſtrãdo aſinum.⁊ hoc ẽ aliqḋ aial ſi ẽ riſibi
le.ḡ ⁊c.¶ Quinta regula fuit iſta.Ab of
ficiantib⁹ ad officiatã ẽ bona ɔ̃ña.Contra
iſtam regulam arḡ ſic.iſta conſequentia
non valet.hec ꝓpõ ẽ necẽia.aial ẽ hõ.que
adequate ſignificat aial eſſe hoiem.ergo
aial eſſe hoiem ẽ necẽium.⁊ tamen arguit
per regulã.ergo regula falſa.ɔſequẽtia tȝ
cũ ſcḋa parte añtis.⁊ ꝑmam ꝓbo.quia an
tecedens eſt veruȝ:⁊ ɔ̃ñs falſum.ꝙ ante
cedẽs ẽ veꝝ pȝ.ꝙ cõſequens falſum ꝓba
tur.nam aial eẽ hoiem ẽ impoſ̃e.ergo fal
ſum eſt ꝙ aial eſſe hoiem ſit necẽium.cõſe
quentia bona:⁊ antecedens ꝓbatur.hoc
eſſe hoiem ẽ impoſſibile demonſtrãdo aſi
nũ.⁊ hoc ẽ aial.ergo animal eẽ hoiem eſt
impoſſibile.ɔſequentia tenet ab inferioꝛi
ad ſuum ſuperius:affirmatiue:ſine impe
dimento.¶ Reſpondetur concedendo ꝑ
mam ɔſequentiam:⁊ antecedens:⁊ conſe
quens eiuſdem:negando ꝙ animal eẽ ho
minem ſit impoſſibile.⁊ ad ꝓbationem nẽ
go ɔ̃ñam.⁊ tunc ad illam regulam rñdeo
dupliciter.⁊ pꝛimo ꝙ non arguitur ratiõe
totius extremi:ſm ꝙ intelligit regula.ſe
cũdo ꝙ arguit cũ impedimento.qꝛ ly.im
poſſibile.imobilitat iſtum terminũ.aial.⁊
dictũ ẽ in vna regula ɔ̃ñaꝝ:ꝙ ab inferioꝛi
ad ſuum ſuperius immobilitatum non va
let conſequentia.Si autem vellet qs foꝛ
tificare illud argumentum dicens:ꝙ ar
guitur a reſoluentibus ad reſolutam.hoc
nego.quia iſta.animal eſſe hominẽ eſt
impoſſibile:non ẽ reſolubilis.ſed officia
biliter pꝛobabilis:vt in pꝛobationib⁹ ter
minoꝛum patuit.¶ Sexta regula fuit iᵃ.
A deſcriptione ad deſcriptuȝ eſt bona cõ
ſequentia:⁊ econuerſo.Contra quaȝ regu
lam arguitur ſic.iſta conſequentia non va
let.tu intelligis hominem.ergo tu intelli
gis aliquid ſub ratione qua homo.⁊ tamẽ
arguitur per regulam.ergo regula falſa.
conſequentia tenet cum minoꝛi.⁊ maioꝛ ꝓ
batur.Et pono ꝙ tu nullam habeas intel
lectionem niſi ſimplicem intellectionem
hominis.Iſto poſito tu intelligis hominẽ
⁊ tamen tu non intelligis aliquid ſub rati
one qua homo.quia omnis ratio hominis
eſt diffinitio.ſed tu non intelligis aliquid
ſub aliqua diffinitione.quia nullam ha
bes diffinitionem in mente.vt ſuppono
in caſu.ergo tu non intelligis aliquid ſub
ratione qua homo.

Dō. ꝙ ꝯña pᵃ fuit bōa. cᵒ ꝯcedit añs ⁊
ꝯñs i cāu isto. et cū arᵗ. oīs rō hoīs ē diffō
ipi⁹. nego. qm̄ rō hoīs ē denoiatio ipi⁹ ly.
hō: nāq₃ ab hūanitate denoiatꝛ hō. iō hūa-
nitas dr̄ rō ipi⁹. ⁊ h̄ ē illa rō sub q̄ tu itelli-
gis h̄: demr̄ando hoiem. ⁋ Septima re
gula fuit iᵃ. A sensu diuiso ad sensū ꝯposi
tū: aut ecōuerso: nō valet arᵐ. ꝯ̄ istaȝ re-
gulā argr̄ sic. ista ꝯña ē bona. tu potes cur-
rere. g̊ poſ̄e ē te currere. poſ̄e ē antirp̄ȝ eē
g̊ ātir⁹ p̄t eē ⁊ eꝯᵒ. dr̄ ꝙ i teris simplicib⁹ ⁊
discretis: sine ipedimēto alic⁹ signi: ē bōa
ꝯña: ſȝ cū limitatiōe signi: nō valȝ ꝯña. vt
vt oē aial esse ē necīū. g̊ oē aial necīū ē eē.
aia tua necio ē. g̊ necio aia tua ē. albū p̄t eē
nigr̄. g̊ poſ̄e ē alᵐ eē nigr̄. ⁋ ꝯ̄ istā rōnē
argr̄: vltimā ꝯñam valeꝛ. nā seqtur. albū
p̄t esse nigr̄. g̊ albū ē potens esse nigr̄. pȝ
ꝯña resoluēdo istud verbū: p̄t: i sum: es. ē.
⁊ suū pticipiū. tūc vltra. albū ē potens eē
nigr̄. g̊ albū ē ens nigr̄. pȝ ꝯña ab vno cō
uertibili ad reliquū. qꝛ potens esse: ⁊ ens:
ꝯuertunꝛ. qꝛ oē ens ē potens esse. ⁊ oē po
tens eē est ens. qꝛ oē potēs esse ē. g̊ oē po
tens eē ē ens. pȝ ꝯña. ⁊ añs silr̄ p suas ex-
ponētes. vlteri⁹. albū est ens nigr̄. g̊ albū
ē nigr̄. pȝᵃ. qꝛ oē ens nigr̄ ē nigr̄. ⁊ vltra.
albū ē nigr̄. g̊ poſ̄e ē albū esse nigū. pȝᵃ. qꝛ
q̄lȝ ꝺ p̄nti ifert vnā ꝺ poſ̄i: de sensu ꝯposito
g̊ a pᵒ ad vltimū: albū p̄t esse nigr̄. g̊ poſ̄e
est albū esse nigrū. ⁋ Jō rñdeꝛ breuiꝛ: ꝙ
ista ꝯᵃ nō vȝ. albū est potē ſeē nigr̄. g̊ albū
est ens nigr̄. ⁊ ad ꝓbationeȝ: ibi arguitur
ab vno ꝯuertibili ad reliquū. nego. ⁊ cum
dr̄. ly. potens esse. ⁊ ly. ens. ꝯuertūꝛ. ꝯce-
do. ⁊ etiā ly. potens eē. ⁊ ens. nō ꝯuertun
tur. vñ ly. potens esse. noialr̄ sūptū ꝯuerti
tur cū ly ens. ſȝ pticipialr sūptū nō ꝯuerti
tur cū illo. qꝛ nō seqꝛ. antirp̄s ē potens eē
g̊ ātirp̄s ē ens. ⁊ ita i ꝓposito sumiꝛ ly. po
tens esse. participialr̄. q̄re arᵐ nō ꝓcedit
⁋ Octaua regula fuit ista. Ab vna causa
veritatis ad ꝓpōnem habenteȝ illaȝ cām
est bona ꝯña. Cōtra quā regulā argr̄ sic. ꝛᵃ
ꝯᵃ nō valet. a. ꝓpō ē vā. ⁊ imeᵉ ante istanſ
qꝺ ē p̄sens nō fuit vā. g̊. a. ꝓpō incipit esse
vera. ⁊ tam̄ arguiꝛ p regulā. g̊ regula fl̄a.
ꝯᵃ tȝ. ⁊ antecedens ꝓbaꝛ: ponēdo ꝙ. a. ꝓ-
pō in p̄ma pte ꝓportōali hore p̄terite ter-
miate ad h̄ istās pñſ: fuerit vā: ⁊ i ſa fl̄a. ⁊
i tertia vā: ⁊ sic alternati vicib⁹: ꝙ oēs par
tes ꝓportionales horc p̄terite: ita ꝙ in oi
pte ipari fuerit vera. ⁊ in oi parte pari fu
erit fᵃ: ⁊ sit nc̄ i istāti p̄nti vā. ⁊ ita ꝯtiᵉ erit
isto posito ē antecedens vex̄ ⁊ ꝯsequens
falsū. g̊ ꝯᵃ nō valȝ: ꝙ antecedēs sit vex̄ pȝ
qꝛ nūc est vex̄: p positū. ⁊ imeᵉ āte h̄ istās
qꝺ ē pñs fuit falsū. ⁊ qñcūq₃ fuit fᵐ ñ fuit
vex̄. g̊ imeᵉ añ h̄ istās qꝺ ē pñs nō fuit ve
rū. ꝙ āt imeᵉ ante istans qꝺ ē p̄sens. a. fuit
falsū. ꝓbaꝛ. qꝛ imeᵉ ante instans qꝺ ē pñs
fuit aliq̄ ps par. ſȝ quādocūq₃ fuit aliq̄ ps
par. a. fuit falsum. g̊ imeᵉ ante istans qꝺ ē
p̄sens. a. fuit fl̄m. ꝙ āt p̄ncipale ꝯñs sit fal
sum. argr̄: qꝛ. a. nūc ē vex̄. ⁊ imeᵉ ante in-
stās qꝺ ē p̄sens. a. fuit vex̄. qꝛ imeᵉ ante i-
stans qꝺ ē p̄sens fuit aliqua ps ipar. g̊. a.
nō icipit esse vex̄. ⁋ Dō. breuiter ꝙ. a. ñ
icipit eē vex̄. ⁊ tūc ad arᵐ nego illā ꝯseq̄n
tiam p̄mo factā. nec argr̄ p regulā. qm̄ illa
nō est cā veritatis. ſȝ ista. a. ē vex̄. ⁊ nō im
mediate āte istans qꝺ ē p̄sens. a. fuit vex̄.
⁊ h̄ est falsū ꝓpter assignationem sui ꝯ̄di-
ctorii. vnde ꝯcediꝛ ꝙ imeᵉ ante istās qꝺ ē
p̄sens. a. fuit vex̄. ⁊ imeᵉ ante instās qꝺ ē p̄
sens. a. nō fuit vex̄. nō tam̄ cū pᵃ ꝯcediꝛ:
ꝙ nō imeᵉ āte istās qꝺ ē pñſ. a. fuit vex̄. qꝛ
hec sūt ꝯ̄dictoria. ⁋ Nona regula fuit iᵃ.
Ab actiua ad suā passiuā: ⁊ eꝯᵒ: est bonuȝ
arᵐ. ꝯ̄ quā regulā argr̄ sic. ista ꝯᵃ nō va
let. ꝓmitto tibi denariū. g̊ denari⁹ tibi pro
mittiꝛ a me. ⁊ tam̄ argr̄ p regulā. g̊ regula
fl̄a. ꝯña tȝ cū minori. ⁊ maior ꝓbaꝛ. Nam
casu poſ̄i posito ē añs vex̄: ⁊ ꝯñs falsuȝ. g̊
ꝯsequētia nō valet. antecedēs ꝓbaꝛ. ⁊ po-
no ꝙ tibi ꝓmittā denariū i ꝯfuso. nl̄l̄m tam̄
denariū tibi ꝓmittendo. isto posito. añs ē
vex̄: ⁊ ꝯñs falsum p casū. g̊ ⁊c. Consilr̄ ar
guiꝛ ꝙ nō seqꝛ. qlȝ hō videt aliquē hoieȝ
g̊ aliqs hō vr̄ a q̄lȝ hoie. posito nāq₃ ꝙ qli
bet hō videat p̄cise seip̄m: est añs verum
⁊ ꝯñs fl̄m. ⁋ Respōdeꝛ ꝙ istax̄ ꝯñarum
nulla est bona. nec argr̄ per regulā. qꝛ ter
mini debēt semp supponere eodemō. sed
i actiua supponit ly: denariū. ⁊ ly. hoiem.
cōfuse tm̄. ⁊ in passiua determinate. iō nō
debite assignāꝛ cax̄ passiue. huic g̊ ꝓmito
tibi denariū: correspōdet h̄ passiua. a me

tibi ꝓhittit denari⁹. ⁊ isti. qlibet homo vi-
det aliquē hoiem: correspondet hec passi
ua. a quolȝ hoie vr̄ aliqs homo. ¶ Deci
ma regula fuit ista. A tertio adiacente ad
scđm adiacens: affirmatiue: ⁊ sine termio
distrahēte: est bona ꝯn̄a. Cōtra istam re
gulā arguit sic. ista ꝯsequētia nō valet. tm̄
homo ē risibilis. g̊ tm̄ homo ē. ⁊ tn̄ arguit
per regulam. q: affirmatie: ⁊ sine termino
distrahente. ergo regula falsa. ꝯn̄a tȝ cum
minori. supposito ꝙ ly. risibilis. non sit ter
minus ampliatiuus. ⁊ p̄ma pars an̄tis est
manifesta. eo ꝙ an̄s est verū: ⁊ ꝯsequēs fal
sum. vt pȝ cuilȝ. Jō rn̄det ēt ꝙ nō tȝ regu
la ista in exclusiuis p̄mi ordinis. rō. q: ar-
guit iplicite ab inferiori ad suū superi⁹ di
stributiue. nā cū dr̄. tm̄ hō ē. icludit ly. ēs.
suū participiū: stans ꝯfuse distributiue rō-
ne dicōis exclusiue. ¶ Cōtra ēt istā glosā
argui. q: non seqt. chimera ē termin⁹. er
go chimera ē. ⁊ tn̄ arguit affirmatiue: ⁊ si-
ne termino distrahēte: ⁊ sine dictōe exclu
siua. Dr̄: ꝙ ista non ē sua correspondens
de secundo adiacēte. sed ista. ly. chimera
est: q: termi ꝯn̄t eodē mō supponere. q̄re.

Capi. septimum.

Octauū ⁊ vltimū capi. regulas no
o tificauit ypotheticaꝝ. Quaꝝ p̄ma
fuit ista. A copulatiua affirmatia
ad alterā ei⁹ partē p̄ncipalē: ē bona ꝯn̄a.
Cōtra quam regulā argr̄ sic. ista ꝯn̄a non
valet. Aliq̄ꝫtū videt sor. ⁊ tm̄ pla. videt.
g̊ tm̄ pla. videt. ⁊ tn̄ argr̄ per regulā. g̊ re
gula falsa. ꝯn̄a tȝ cū minori. ⁊ maior ꝓbat.
Cāu possibili posito an̄s est verū ⁊ ꝯn̄s fal
sum. g̊ ꝯn̄a nō valet. ꝓbat an̄s. ⁊ pono: ꝙ
tā sor. q̄ꝫ pla. videat vnū pedale. isto posi
to an̄s ē verū. Nā pedale videt sor. ⁊ pe-
dale videt pla. g̊ aliq̄ꝫtū videt sor. ⁊ tm̄ vi
det pla. Sed ꝙ ꝯn̄s sit falsū: manifestū ē.
eo ꝙ ħa exponēs ē falsa. s. nihil nō pla. vi
det: imo ē ꝯ̄ cāuȝ. q: sor. videt. ⁊ sor. ē ali-
qd nō pla. g̊ aliqd nō pla. videt: qđ ē op-
positū scđe ptis. ¶ Dō. ꝙ ista dictō. tm̄:
p̄t teneri exclusiue ⁊ relatiue. Si exclusi-
ue tā in an̄te q̄ꝫ i ꝯn̄te ꝯn̄a ē optima. sȝ ne
gat scđa ps copulatiue. tūc ad ꝓbationem
negat ꝯn̄a. Si āt vtrobiqȝ relatiue. Jterū
ꝯcedo ꝯn̄am: ⁊ ꝯn̄s. ⁊ ad e⁹ improbatōeȝ.
dico ꝙ non hȝ exponi. sȝ significat ꝯuerti
biliter: ꝙ tm̄ q̄ꝫtū sor. videt pla. videt. qđ
ē verū. vbi āt vellet opponens ꝙ ly. tm̄. te
neretur i an̄te relatiue. ⁊ i ꝯsequēte exclu
siue. pȝ tūc ꝙ nō argr̄ per regulā. ¶ Ex il
la regula illatū ē correlarie: ꝙ a toto copu
lato ad alterā partē ē bona ꝯn̄a. ꝯ̄ quaȝ
regulā argr̄ sic. ista ꝯsequētia nō valet. sor
tes ⁊ pla. sūt numer⁹ binari⁹. g̊ sor. ē nūer⁹
binari⁹. q: antecedēs est verū ⁊ ꝯsequens
falsum. nec seqtur. sor. ⁊ pla. de ꝑ se ferūt
lapidē. g̊ sor. de per se fert lapidē. q: dato
ꝙ. a. portaret ab ambob⁹ sil'. ⁊ a nullo per
se posset portari. tūc antecedēs esset verū.
⁊ ꝯsequens falsum. Silr̄ nō sequit. tu dif
fers ab homine ⁊ ab asino. g̊ tu differs ab
homine. qm̄ antecedens est verū. ⁊ conse
quens falsū. vt pȝ per exponentes. Nul-
la ergo illaꝝ ꝯsequentiaꝝ valȝ. ⁊ tamē ar-
guit per regulā. vt pȝ. ergo regula falsa.
¶ Respondetur ꝙ cōiunctio copulatiua
sumpta copulatiue p̄t duplr teneri. i. collecti
ue vel diuisiue. Collectiue tenetur quan-
do alterum extremū inest ambobus copu-
latis sil' ⁊ non diuisim. aut per signū confu
siuum determiat. Sumebat p̄mo mō taȝ
in p̄mo q̄ꝫ i scđo exēplo. ⁊ scđo⁹ i tertio ex
emplo. Collectiue ergo sumēdo non oȝ ꝙ
a toto copulato ad alteram partē sit bona
ꝯsequentia. Diuisiue āt tenet quādo non
limitatur per signū ꝯfusiuū. ⁊ cuilȝ copula
toꝝ inest alterū extremū: sicut toti. vt sor.
⁊ pla. sunt hoies. sor. ⁊ pla. currunt vel vi-
dent. ⁊ sic sumendo hȝ regula veritatem.
¶ Scđa regula fuit ista. A parte p̄ncipa
li disiūctiue affirmatie ad ipam disiūctiuā
ē bona ꝯn̄a. Cōtra istā regulā arguit sic:
ista ꝯn̄a nō valet. ꝯtingēter tu es. g̊ ꝯtigen
ter tu es vel tu nō es. g̊ regula falsa. cōse-
quentia tȝ cū minori. ⁊ maior ꝓbat. Nam
an̄s ē verū: vt pȝ. ⁊ ꝯsequens falsū. g̊ ꝯn̄a
nō valȝ ꝓbatur ꝙ ꝯsequens sit falsū. q: tu
es vel tu non es. ⁊ nō p̄t eē qn tu sis vl' tu
nō sis. ergo necio tu es vel tu nō es. qđ est
oppositū ꝯsequentis. Jō dr̄: ꝙ si ly. ꝯti-
gēter: determinat in ꝯn̄te totā disiūctiuā.
tūc non argr̄ per regulā. q: sic sumēdo nō
est ps p̄me: nec ħe cathegorice. Si āt de-
terminat partē solūmodo: ꝯcedo ꝯsequen

tiam: ꝛ ꝯsequens. ꝛ nego illā. necio tu es vel tu nō es. determinādo ly. necio. ꝯsilr .i. vnā ptem. vbi āt totū determinet itē ꝯcedo ꝯsequentiam. sed tūc nō sūt opposita. erḡ modi difformiter sumūt. ¶ Ex iª regula iferebatalia regula correlarie: ꝙ a pte disiūcti ad totū disiūctū: ē bona cōsequentia. ꝯ istam regulā argr̄ sic. ista ꝯsequentia nō valet. tu differs ab asino. ergo tu differs ab homine vel ab asino. q: antecedens ē verū: ꝛ ꝯsequēs falsū. vt pꝫ per exponēt es: Etiā nō seqt. asin⁹ ē asin⁹. ergo iste hō vel asin⁹ ē asin⁹. Dr̄ vt pri⁹: ꝙ ꝯiūctio disiūctia sūpta disiūcti capit̄ duplr̄. s. collectie: ꝛ diuisiue. collectie sumit̄ quando determinat̄ p signū ꝯfusiuū vl̄ discretū vl̄ relatiuū. exēplū pmi. vt tu differs a te vel a me. exēplū fi. iste hō vel asin⁹ ē asinus. volēdo ꝙ ly. iste. cadat sup̄ totū disiūctū. Exēplū tertii. sorꝫ ē hō vel asin⁹ ē risibilis: Diuisiue āt sumit̄ qn̄ nll'o illoꝝ modoꝝ sumit̄. vt hō vl' asin⁹ currit. tu es hō vel asin⁹. Dicat̄ ergo: ꝙ a pte disiūcti ad totū disiūctū sūptū diuisiue: ē bona ꝯsequētia. ꝛ iᵉ ē itellect⁹ rᵉ. sed a pte disiūcti ad ad totū disiūctū sūptū collectie: nō vꝫ arᵐ sic i oppositū ē argutū ꝯ itentionē regule. ¶ Tertia regula fuit ista. A tota disiūctiua cū destructōe vni⁹ ptis ad alterā ptem ē bōa ꝯ ña. ꝯ quā regulā argr̄ sic. ista ꝯña nō vꝫ. tu es asin⁹ vel tu nō es asin⁹. ſꝫ tu nō es asin⁹. ḡ tu es asin⁹. q: añs ē verū: et ꝯñs falsū. vt pꝫ. ꝛ tañ argr̄ p regulā. ergo regula falsa. ¶ Respōdet̄: ꝙ non arguit̄ p regulā. q: in ea pte añtis sumit̄ ꝯdictoriū pme ptis disiūctiue: vel sumit̄ ea pars disiūctiue. si sumit̄ oppositū pme ptis. pꝫ: ꝙ nō argr̄ p regulā: q: nō infert̄ alia pars. vꝫ. tu nō es asin⁹: q̄ illata ꝯcedit̄ ꝯsequētia ꝛ consequēs. Si āt dr̄ ꝙ p ea pte antecedentis sumit̄ ea ps disiūctiue iferendo aliā itē. dr̄ ꝙ nō argr̄ p regulā. deberet enī sumi ꝯdictoriū e⁹ istoᵒ. tu es asin⁹ vel tu non es asin⁹. ſꝫ tu es asin⁹. ḡ tu es asinus. sed negat̄ minor. ¶ Quarta regula fuit ista. A copulatia negatia ad disiūctiuā affirmatiuā factā ex ptibus ꝯdictoriis copulatiue affirmatie: est bonū arᵐ. ꝛ eᵒ. Ex qua iferebat̄ gnta. ꝙ a disiūctia negatiua adcopulatiuā affirmatiuā factam ex ptib⁹ ꝯdicentib⁹ copulatiue affirmatiue: ē consequentia bona. Contra istas regulas possꝫ argui. ex nulla negatia seqt̄ affirmatiua. ḡ quelꝫ istaꝝ regulaꝝ ē falsa. Et q: respondet̄ ꝙ ista regula nō tꝫ i ypotheticis. sed in cathegoricis. Jō spāli⁹ arguo sic. oppositū disiūctiue affirmatie assignatū p negationē ꝑpositā toti nō cōuertit̄ cū opposito eiusdē assignato per copulatiuā factā de partibus oppositis disiunctiue. ergo ambe regule false. cōsequentia tenꝫ ꝛ añs pbat̄. ꝛ capio istā disiūctiuā. necio tu es vel tu sedes. pꝫ ꝙ ista est falsa. ḡ hec ē vera. non necessario tu es vel tu sedes. ꝛ tamen hec ē falsa. necessario tu nō es ꝛ tu non sedes. argr̄ tē sic. ista disiūctiua negatiua est vera: ꝛ hec copulatiua est falsa. ḡ non conuertuntur. pꝫ cōsequentia. q: verum non conuertitur cum falso. Ideo breuiter respondetur: ꝙ si disiūctiua affirmatiua habꝫ huiusmodi duo opposita: ꝙ ista inuicem conuertunt̄. sed non semper habet copulatiuaꝫ opposita pmo factam de pluribus oppositis disiunctiue. vt argumentum clare ostendit. ꝛ hoc contingit: quando disiunctiua est catheᵉ probabil'. sicut in proposito ratione istius termini necessario. Infallibiliter tamen ꝛ regulr̄ teneatur: ꝙ tam disiunctiue affirmatiue: ꝙꝫ copulatiue: datur ꝯdictorium per negationem ꝑpositam toti. Idē est iudiciuꝫ de copulatiua affirmatiua. hec enim ē falsa. necessario tu es homo. ꝛ tu es albus. vt patet. ꝛ consimiliter quelibet istarum. necessario tu non es homo vel tu non es albus. contingenter tu non es homo vel tu non es albus. q: ex qualibet istarum seqtur hec disiunctiua. tu non es homo vl' tu non es albus. que est falsa: cum quelibet pars eiusdem sit falsa. ¶ Sexta regula fuit ista. A conditionali affirmatiua cum suo antecedente ad consequens eiusdem est bona consequentia. Contra quam regulam arguitur sic. ista consequentia non valet. necessario tu es aial si tu es hō. ſꝫ tu es homo. ergo necio tu es aial. ꝛ tamē argr̄ p regulam. ḡ regula falsa. consequentia tenet cum minori: et maior probatur:

Nã ꝯñs est falsũ. vt pz. ⁊ añs ẽ veꝝ. ğ ⁊c. ꝓbatur ꝑ ꝑ̃ma ꝑte: qꝛ ꝑ scõa non expedit. qm̃ tu es aial si tu es hõ. ⁊ non p̃t esse: g̃n tu es aial si tu es hõ. ğ necio tu es aial si tu es hõ. ¶ Dõz ꝙ ly. necio. duo p̃t determinare. aut p̃cise ꝯñs dicte ꝯditõalis: aut ipsam totam. p°° ꝯcedo ꝯñam. ⁊ nego primam ꝑtez añtis. vz. necio tu es aial si tu es hõ. qꝛ equalz isti. si tu es hõ necio tu es aial: q̃ ẽ falsa. Ad ꝓbationẽ nego ꝯñam. qꝛ illa ꝯditionalis nõ est i casu cathe^c ꝓbabilis. si ãt ly. necio. determinat totã ꝯditiõalem: nego ꝯñam. neqꝫ argr̃ per regulã. qꝛ ifert ista. necio tu es aial. q̃ non ẽ ꝯñs. sed ista solũmõ: tu es aial. qꝛ modus sic sũptus non ẽ ꝑs ꝯñtis: nec añtis. sic̃ neqꝫ nota conditionis. sed pars totius conditionalis.

Ideo debuit sic argui. necio tu es aial si tu es homo. sꝫ tu es homo. ğ tu es aial. vñ ꝯditionalis sine mõ: necio: ꝯuertit̃ cuz seipã habente modũ istũ. vnde seqt̃. si tu es homo tu es aial. ğ necio si tu es homo tu es aial. ⁊ ecõuerso. ¶ Ultima regula fuit ista. A ꝯditionali affirmatiua cũ ꝯ̈dictorio ꝯñtis seqt̃ ꝯ̈dictoriũ añtis. Contra istam regulã argr̃ sic vt prius. necio si antixp̃s ẽ albus antixp̃s ẽ coloratus. sed antixp̃s non ẽ coloratus. ğ necio ip̃e non ẽ albus. pz bene ꝙ añs est veꝝ ⁊ ꝯñs falsum. Tam̃ argr̃ sp̃alius sic. ista ꝯ^a non valet. si tu es homo necio tu es aial. sꝫ non necio tu es aial. ğ tu nõ es homo. ⁊ tam̃ arguit̃ per regulã. ğ regula falsa. ꝯña tꝫ cũ minori. ⁊ maior ꝓbat̃. nã añs ẽ veꝝ: ⁊ ꝯsequens falsum. ğ ꝯ^a non valet. ꝙ ꝯñs sit falsũ pz. ⁊ ꝓbat̃ ꝙ añs sit veꝝ. Nã hec ẽ vera. nõ necessario tu es aial. qꝛ suũ oppo^m ẽ falsum sed altera pars ꝓbat̃. nã si tu es hõ necio tu es aial. nã tu es aial si tu es hõ necio. ğ si tu es hõ necio tu es aial. tꝫ ꝯña ab vno ꝯuertibili ad reliquũ. vnde idez ẽ dicere aial currit si homo currit. ⁊ si homo currit aial currit. Ideo rñdet̃ ad ar^m primum sic̃ ad argumẽtũ alteri⁹ regule. ꝙ non arguit̃ per regulã. qꝛ dꝫ solũmõ ꝯcludi ista. antixp̃s nõ ẽ albus. ex q̊ ly. necio. non ẽ ꝑs añtis: nec ꝯñtis. Et ad arg^m scõm. dubitat̃ nũqd ista ꝯña sit bõa. si tu es hõ necio tu es aial. sed nõ necio tu es animal. ğ tu non es homo. qꝛ dubito de ly. necio. an sit pars antecedentis vel ꝯsequentis. si aũt ly. necio. ẽ pars antecedentis nego consequentiam. nec arguitur per regulam. qꝛ non sumit̃ oppo^m ꝯsequentis: sed deberet sic argui. tu non es animal. ergo tu nõ es homo necio. ⁊ isto modo ꝯceditur ꝯsequentia: ⁊ negatur minor. si aũt ly. necio ẽ pars ꝯsequentis concedo ꝯsequentiam et nego ꝯditionalem. qꝛ tunc equiualꝫ huic ꝯditionali. si tu es homo tu es animal necessario. ⁊ tunc ad argumentũ. tu es aial si tu es homo necio. ergo si tu es hõ necessario tu es animal. nego consequentiam. nec arguitur ab vno conuertibili ad reliquum. nec exemplum ẽ ad propositũ. qꝛ in antecedente ly. necessario. est pars antecedentis conditionalis. ⁊ in consequente est pars consequentis alterius conditionalis. quare ⁊c.

¶ Finis logicule Magistri Pauli Veneti: accuratissime atqꝫ diligenter emendate. per eximium artium bacalariũ fratrem Marcum Paulinum de Beneuento: Ordinis sancti Benedicti: monachoꝝ p̃ris Religionis Celestinoꝝ: intuitu ⁊ ob rogatũ Benedicti Hectoris Boniensis: Cuius impensis hoc opusculum ẽ impressum Bononie. Die vltimo Junii. Jo. Bentiuolo secundo merito regnante.

A B C D E F. oẽs sũt quaterni.

Joannes baptista pius

Paule sꝰ inũeris latuisti fulgide mẽdis
Ante nec errores sphynx soluiss; eos.
Nos sci⁹ iuersa signauit harũdie Marc⁹
Ne nimi⁹ logicã sit didicisse labor.

